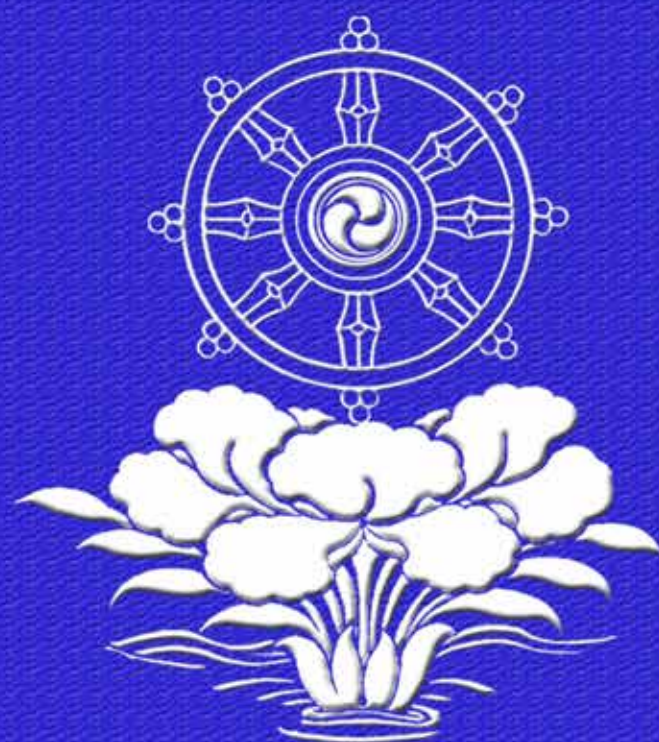

དམ་ཆོས་ཡི་ད་བཞིན་མོར་བྱ་
ཐར་པ་དེན་པོ་ཆེ་ལེ་བྱན།

མཐོང་ད་པ་པོ། ལྷ་རྩེ་བསོད་ནམས་དེན་ཆེན།

མེ་ཏུ་དང་པོ། རྒྱ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་བསྟན་པ།	3
མེ་ཏུ་གཉིས་པ། རྟོན་མི་ལུས་རིན་ཆེན་བསྟན་པ།	13
མེ་ཏུ་གསུམ་པ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་ཚུལ་བསྟན་པ།	24
མེ་ཏུ་བཞི་པ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ།	35
མེ་ཏུ་ལྔ་པ། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྟན་པ།	49
མེ་ཏུ་དྲུག་པ། ལས་འབྲས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ།	72
མེ་ཏུ་བདུན་པ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་བསྟན་པ།	87
མེ་ཏུ་བརྒྱད་པ། སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་སྡོམ་པ་བཟུང་བ་བསྟན་པ།	97
མེ་ཏུ་དགུ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་བསྟན་པ། .	112
མེ་ཏུ་བརྒྱ་པ། སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབས་བྱ་བསྟན་པ།	151
མེ་ཏུ་བརྒྱ་གཅིག་པ། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་གི་ནམ་གཞག་བསྟན་པ། .	160
མེ་ཏུ་བརྒྱ་གཉིས་པ། བྱིན་པའི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྟན་པ།	164
མེ་ཏུ་བརྒྱ་གསུམ་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྟན་པ། ..	179

ལེ་ལུ་བཙུ་བཞི་པ། བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་བསྟན་པ།	191
ལེ་ལུ་བཙུ་ལྔ་པ། བཙུན་འབྲས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་པ།	201
ལེ་ལུ་བཙུ་དྲུག་པ། བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་པ། ...	208
ལེ་ལུ་བཙུ་བདུན་པ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་པ།	227
ལེ་ལུ་བཙུ་བརྒྱད་པ། ལམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པ།	259
ལེ་ལུ་བཙུ་དགུ་པ། སའི་རྣམ་པ་བཞག་པ་བསྟན་པ།	265
ལེ་ལུ་ཉི་ཤུ་པ། འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ།	288
ལེ་ལུ་ཉེར་གཅིག་པ། སངས་རྒྱས་འཕྱིན་ལས་བསྟན་པ།	304

༢ གོང་ས་༢ སྐབས་མགོན་ཆུལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་
བཀྲིན་འོག་ཕྱན་གྱིས་གཞོན་སྐྱེས་སློབ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ། ཀྱི་
ཤུ་ཉུགས་ཅན་གྱི་ལག་ཐོག་ཁ་པར་དང་ iPad སློབ་མྱོད་སོགས་བརྒྱུད་
ནས་དཔེ་དེབ་འདི་བཞིན་བོད་ཡིག་ལམ་ནས་གཟིགས་བདེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་
བཅོས་པ་ཡིན། སྤྲད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་དཔེ་དེབ་དོ་བཤུས་ལག་ཏུ་འགྱུར་
ཆེ་དེབ་གྲངས་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་འོང་གི་དེར་སྤྲོད་པའི་ལམ་
སྟོན་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ལྟར་སྤྲོད་ཡོང་བར་རེ་བསྐྱེད་ཞུ་རྒྱུ་དང་།
ཞུ་དག་བསྐྱར་མ་སོགས་ལ་རང་རྒྱས་གང་ཡོད་གྱིས་འབད་ཚུལ་གྱིས་ཁྱེད་
བྱས་ཀྱང་ཆུད་ཆེད་ཞན་སྐབས་ནོར་འབྲུལ་གང་ཞོར་རྣམས་བཅོད་གསོལ་
ཞུ་རྒྱུ་བཅས།

སེར་སྤྲད་དམར་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་གྱིས།

དེབ་བཅོས་ཐོན་པ་རྣམས་སྤུ་ལ་དགོས་ན་བརྒྱ་རྒྱུད་ནས་རིན་མེད་དུ་ཐུལ་ཆོག་
བརྒྱུ་ཁ་བྱང་། marjamson618@gmail.com

༡༡། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་
གྲག་ཞེས་བྱ་བ་བཀའ་ཕྱག་ཚུ་བོ་གཉིས་གྱི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་གྱི་བཤའ་བ་
བཞུགས་སོ། །

༡༡། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
སོ། །

གྱལ་དང་དེ་སྤྲུལ་རྣམས་དང་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། །
དེའི་ཡང་ཙུ་བར་གྱུར་པ་སྤྲུལ་ལ་བརྟུང་ནས། །
ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་དམ་ཆོས་རིན་ཆེན་འདི། །
མི་ལ་རྗེ་ཡི་བྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་དོན་དུ་བྲི། །

༥ སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དང་སྤྱིར་ལས་འདས་པ་གཉིས་
སྤྱི་འདུས་སོ། །དེ་ལ་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིན།
རྣམ་པ་འབྲུལ་པ་ཡིན། མཆོན་ཉིད་སྤྱུག་བསྐྱེད་དུ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་
ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིན། རྣམ་པ་འབྲུལ་པ་
ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་ཡལ་བ་ཡིན། མཆོན་ཉིད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་
གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཁོར་བར་འབྲུལ་པ་འདི་ཡང་། སྤྱི་འབྲུལ་ན། ཁམས་
གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་ལོ། །གཞི་ཅི་ལས་འབྲུལ་ན། སྤྱོད་

བ་ཉིད་ལས་འབྱུང་ལོ། །རྒྱ་ཅི་ལས་འབྱུང་ན། མ་རིག་བ་ཆེན་པོས་འབྱུང་
ལོ། །ཚུ་ལ་རྩེ་ལྷར་འབྱུང་ན། འགྲོ་བ་རིགས་བླ་ག་གི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་འབྱུང་ལོ། །
དཔེ་རྩེ་ལྷར་འབྱུང་ན། གཉིད་དང་མི་ལམ་ལྷར་འབྱུང་ལོ། །དུས་ནམ་ནས་
འབྱུང་ན། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་བ་ནས་འབྱུང་ལོ། །འབྱུང་བ་ལ་སྦྱོར་ཅི་
ཡོད་ན། རྒྱལ་བསྐལ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱོང་དོ། །འབྱུང་བ་ཡེ་ཤེས་སུ་ནམ་
འགྱུར་ན། སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅན་འགྱུར་རོ། །འབྱུང་བ་ལ་རང་སངས་
ཡོད་དམ་སྟུམ་ན། འཁོར་བ་མཐའ་མེད་བར་གྲགས་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷར་ན་
འཁོར་བ་འདི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལུགས་སམ། རྒྱལ་བསྐལ་ཆེ་ཆོད་དམ། ཡུན་
ཀྱི་རིང་ལུགས་སམ། རང་གྲོ་ལ་མེད་ལུགས་དེ་ལྷར་ལགས་བས། དུས་དེ་
རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཅི་ཐོབ་ལ་འབད་འཆའ་ལོ། །

དེ་ལྷར་འབད་བ་ལ་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། ལྷོ་མ་ནི།

རྒྱ་དང་རྟེན་དང་རྒྱེན་དང་ནི། །

ཐབས་དང་འབྲས་བུ་འཕྲིན་ལས་ཏེ། །

སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྦྱི་སྟོན་བླ་ག།

སྟོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བར་བྱ། །ཞེས་བ་སྟེ།

སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དེའི་རྒྱ་དང་། དེ་སྦྱབ་བའི་རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་དང་།
དེ་སྦྱབ་བ་ལ་བསྐྱལ་བའི་རྒྱེན་དང་། དེ་སྦྱབ་བའི་ཐབས་དང་། དེ་བྱུབ་བའི་
འབྲས་བུ་དང་། དེ་བྱུབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཤེས་དགོས་
པའོ། །དེ་དག་རིམ་བར་བསྟན་བ་ནི།

རྒྱ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སྟེ། །
རྟེན་ནི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཆོག་།
རྒྱུན་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། །
ཐབས་ནི་དེ་ཡི་གདམས་ངག་སྟེ། །
འབྲས་བུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ། །
འཕྲིན་ལས་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད། །ཅེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །
དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །

ལེའུ་དང་པོ། རྒྱ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་བསྟན་པ།

༥ ད་ནི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ། རྒྱ་ནི་བདེ་
གཤེགས་སྙིང་པོ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནི། འོ་ན་འཁོར་བར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་
འདི་ལས་གྲོལ་ནས། སྤྲ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དགོས་པ་དེ། བདག་ཅག་ལ་
སོགས་པ་གང་ཟག་དམན་པ་དག་གིས་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་ཐོབ་པར་ཅང་
འགྱུར་རམ་སྟུམ་ན། འབད་པས་བསྐྱབས་ན་བྱང་ཆུབ་ཅེས་ཏེ་མི་ཐོབ་སྟེ།
བདག་ཅག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། བདེ་གཤེགས་སྙིང་

པོས་འགོ་ཀྱན་ཡོངས་ལ་བྱལ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མདོ་ཟྱ་ངན་ལས་འདས་
 རྒྱུང་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་
 ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་ཟྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་།
 དཔེར་ན་འོ་མ་ལ་མར་གྱིས་བྱལ་པར་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྣང་པོས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་པར་གནས་སོ། །
 ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བྱུང་
 པར་མེད་ཀྱང་དག་གྱུར་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འགོ་ཀྱན་
 དེ་ཡི་སྣང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣང་པོ་ཅན་
 ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་སྐྱོང་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་བྱལ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་
 ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ཡོད་པས། སེམས་ཅན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣང་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། རྫོགས་
 སངས་སྐྱའི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། རིགས་
 ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀྱན། ཏྲག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྣང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ཆོས་སྐྱོང་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་བྱལ་བ་ཞེས་པ་ནི།
 སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ལ། ཆོས་སྐྱའི་སྣང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཉིད་
 དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་། སེམས་ཅན་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའོ། །ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པ་
ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་བཟང་ངན་ནམ། ཆེ་ཆུང་ངམ། མཐོ་དམའ་ཡི་དབྱེ་བ་མེད་པས་ན་ཡང་།
སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའོ། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་
རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་རྣམ་པ་ལྔར་གནས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། སྒྲིམ་ནི།

རིགས་ཆད་རིགས་དང་མ་ངེས་རིགས། །

ཉན་ཐོས་རིགས་དང་རང་རྒྱལ་རིགས། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཏེ། །

ལྔས་ནི་སངས་རྒྱས་རིགས་ཅན་བསྟུས། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་རིགས་ཆད་ཀྱི་རིགས་ནི། གང་དག་ཁྲིལ་མེད་པ། རོ་ཆ་མེད་པ།
སྙིང་རྩེ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཆན་ཉིད་དུག་ལྟར་དུ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་དག་སྟེ། རི་སྐད་དུ། འཁོར་བའི་སྒྲིན་རྣམས་
མཐོང་ཡང་སྒྲིབ་པ་ཅུང་ཟད་མེད། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏྲན་ཐོས་ཀྱང་དད་པ་ཅུང་
ཟད་མེད། །ཁྲིལ་མེད་རོ་ཆ་མེད་ཅིང་སྙིང་རྩེ་ཅུང་ཟད་མེད། །སྒྲིག་པ་ལྷག་པར་
སྒྲོད་ལ་འགྲོད་པ་ཅུང་ཟད་མེད། །མེད་དུག་འཛོམ་ལ་སངས་རྒྱས་སྐལ་བ་
མེད། །ཅེས་གསུངས་པའོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་
སྒྲོད་ངེས་ཡོད། །ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་བཅོམ། །ལ་ལ་ཐར་པ་
ཆ་མཐུན་དགོ་བ་མེད། །དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་དང་བྲལ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །

ལར་རྟགས་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་རིགས་ཆད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་།
འཁོར་བར་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱིས། གཏན་ནས་བྱང་
ཆུབ་མི་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབད་པ་བྱས་ན་དེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲིང་ཇེ་བརྒྱ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ།
གལ་ཏེ་སེམས་ཅད་ཟྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཞིག་གིས།
སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཐ་ན་མེ་ཏོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་འཐོར་ན་
ཡང་། དེ་ཟྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཟྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་ལྷས་པ་དང་། ཟྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐས་གཏུགས་པར་ང་སྤྲོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

མ་ངས་པའི་རིགས་ཅན་ནི། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་ཅན་ཏེ། གང་དག་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་
དང་འགྲོགས་པའམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་མཐོང་ན་ཉན་ཐོས་ལ་དད་དེ། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་ནས་ཉན་ཐོས་སུ་མདོན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ།
དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་ལམ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྒྱུན་དག་དང་ཐུང་ན། རང་རྒྱལ་
ལམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ནི། གང་དག་འཁོར་བ་ལ་འཇིགས་པ། ཟྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་ལ་དད་པ། སྒྲིང་ཇེ་ཆུང་བ་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཁོར་
བའི་སྐྱག་བསྐལ་མཐོང་ནས་འཇིགས། །ཟྱ་ངན་འདས་ལ་མདོན་པར་དད། །

སེམས་ཅན་དོན་ལ་མི་དགའ་བ། །རྟགས་གསུམ་ལྡན་པ་ཉན་ཐོས་རིགས། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ནི། གང་དག་རྟགས་དེ་གསུམ་ཀྱི་སྟངས་དུ་
ང་རྒྱལ་ཆེ་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གསང་བ་དང་། གཅིག་ཕྱར་དཔེན་པ་ལ་
དགའ་བ་དེ་དག་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྲིད་པས་སྟོ་ཞིང་ཕྱ་ངན་འདས་ལ་སྟོ། །སྟོང་
རྩེ་ཆུང་ཞིང་ལྷག་པར་ང་རྒྱལ་ཆེ། །སྟོབ་དཔོན་གསང་ཞིང་གཅིག་ཕྱར་འདུག་
ལ་དགའ། །མཁས་པས་རང་རྒྱལ་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

ཉན་རང་གི་རིགས་དེ་གཉིས། ཐེག་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཞུགས་ནས། རང་
རང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱང་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་
དེའི་ཆེ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་གནས་ན། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་
ནས། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ལུས་བརྒྱུང་ནས་
གནས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་ཆེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཡོད་པས། དེ་ལ་
ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་མིན་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
ལམ་དེ་གཉིས་སྟོན་པ་མི་རིགས་ཤེ་ན། རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་འཇམ་བུའི་སྦྱང་
ནས་ཆོང་པ་དག་ཕྱིའི་རྒྱ་མཆོར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་འགོ་བ་ལ། བར་
སྐབས་སུ་འགོག་དགོན་པ་ཆེན་པོར་ངལ་ཞིང་ཆད་ནས། བདག་གི་ནོར་བུ་
མི་ལོན་སྟུང་སྟེ། ཕྱིར་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་ནམས་ལ་དེད་དཔོན་ཆེན་པོའི་རྩུ་

འཕྱུལ་གྱིས། གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་ཞིག་དེར་སྐྱུལ་ནས་ངལ་བསོར་འཇུག་པ་
 ལྟར། སེམས་ཅན་སྣང་སྟོབས་ཚུང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོས་ནས་
 དངངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱབས་པ་འདི་ཉོན་མོངས་སོ། །བདག་གིས་མི་
 རུས་སོ་སྟམ་ནས་མི་འཇུག་པའམ། ཕྱིར་ལྟོག་པ་ནམས་ལ་ཉན་རང་གི་ལམ་
 འདི་གཉིས་བསྟན་ནས། ཉན་རང་གི་གོ་འཕང་དུ་ངལ་བསོར་འཇུག་པ་ཡིན་
 བོ། །དམ་ཆོས་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་། །ཟྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཏེ། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ། །
 ཟྱ་ངན་མ་འདས་དེ་ངལ་བསོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉན་
 རང་གི་གོ་འཕང་དུ་ངལ་སོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཁྱེན་ནས་
 དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྐྱབས་པ་ལ་བསྐྱུལ་བའོ། །

དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བསྐྱུལ་ན། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཐུགས་ཀྱིས་འོད་ཟེར་སྟོས་པས། ཉན་རང་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་དེ་དག་ལ་རེག་
 པ་ཅམ་གྱིས། ཟག་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་སད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་
 སྐྱེ་སྣང་བ་བསྟན་ཏེ། གསུང་གིས་འདི་སྐད་དུ། དག་སྟོང་དག་བྱེད་དེ་ཅམ་
 ཀྱིས་བྱ་བ་བྱས་པ་མ་ཡིན། བྱེད་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན་བྱེད་ཀྱི་ཟྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་དེ་ཟྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྟོང་དག་དཀྱི་བྱེད་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་ཀྱི་སྟོས་ཤིག །རྟོགས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱུལ་
 བའོ། །དེ་ཉིད་དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ། ཡང་གསུངས་
 པ། དག་སྟོང་བྱེད་ཅག་དེ་ཕྱིར་དེ་རིང་ངས། །འདི་ཅམ་གྱིས་ནི་ཟྱ་ངན་མི་

འདའ་སྟེ། །ཁྱེད་ཅག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱིར། །བཙོན་འགྲུས་
 རྒྱབས་ཆེན་དམ་པ་བསྐྱེད་པར་གྱིས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པས་ཉན་རང་དེ་དག་དེ་ནས་
 བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་དེ། བསྐྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་སྒྲུད་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ཡང་ཀར་
 ག་ཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་
 ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་དེ་དག་ཕྱང་ན་མ་འདས་ཏེ། །དེ་དག་བྱང་ཚུབ་སྒྲོན་པ་
 རབ་སྒྲུད་ནས། །ཉན་ཐོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ནི་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། སྟོམ་ནི།

དབྱེ་བ་དོ་བོ་རྣམ་གྲངས་དང་། །

གཞན་ལས་བྱུང་འཕགས་རྒྱ་མཆོན་དང་། །

རྣམ་པ་རྟགས་དང་དོན་དུག་གིས། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་བསྐྱེད་སོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་
 གནས་པའི་རིགས་དང་། ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའི་རིགས་སོ། །

རིགས་དེ་དག་སོ་སོའི་དོ་བོ་འཆད་པ་ལ། དང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གནས་པའི་རིགས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོག་མ་མེད་
 པའི་དུས་ཅན། ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པའོ། །ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའི་

རིགས་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་དགེ་བའི་ཅ་བ་
གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་དེའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱལ་
གྱི་སྐལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

རིགས་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། རིགས་ཞེས་ཀྱང་བྲ། ས་བོན་ཞེས་
ཀྱང་བྲ། ཁམས་ཞེས་ཀྱང་བྲ། རང་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་བྲའོ། །

རིགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཉན་རང་
རྣམ་གཉིས་གྱི་རིགས་ནི་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་བྱང་བ་
ཙམ་གྱིས་རིགས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
རིགས་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཆར་བྱང་བས་རིགས་རྣམ་པར་
དག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དེ་རིགས་
ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

རིགས་གྱི་རྣམ་པ་ནི། རིགས་སད་པ་དང་། མ་སད་པའོ། །དེ་ལ་རིགས་
སད་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་གྱུབ་པ་ཞེས་བྲ་སྟེ་རྟགས་དམིགས་པའོ། །
རིགས་མ་སད་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་མ་གྱུབ་པ་ཞེས་བྲ་སྟེ་རྟགས་མི་
དམིགས་པའོ། །འོ་ན་རིགས་དེ་རྒྱུན་ཅིས་སད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འགལ་བའི་
རྒྱུན་དང་ནི་བྲལ། མ་ཐུན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཟིན་ན་ནི་རིགས་སད་པར་འགྱུར་ཏེ།
དེ་ལས་བསྒྲོག་ན་རིགས་མི་སད་པར་གནས་སོ། །དེ་ལ་འགལ་བའི་རྒྱུན་
བཞི་སྟེ། མི་ཁོམ་པར་སྐྱེས་པ་དང་། བག་ཆགས་མེད་པ་དང་། ལོག་པར་
ཞུགས་པ་དང་། སྐྱིབ་པའི་ཉེས་པའོ། །མ་ཐུན་པའི་རྒྱུན་གཉིས་ཏེ། བྱི་དམ་

པའི་ཆོས་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་དང་། རང་ཚུ་ལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་
པའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

རིགས་ཀྱི་ཏྭགས་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་མཆོན་པར་བྱེད་
པའི་མཆོན་མ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ། ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སྟོན་ལྟ་བུ་གྱི། །རིགས་ནི་མཆོན་མ་དག་ལས་ཤེས། །དུ་བ་ལས་ནི་མེར་
ཤེས་དང་། །ཚུ་སྐྱར་ལས་ནི་ཚུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་
མཆོན་མ་དེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཉིན་པོ་ལ་མ་སྟོས་པར་ལུས་དག་རང་བཞིན་གྱིས་
འཇམ་པ་དང་། སེམས་གཡོ་སྒྱུ་ཤིང་ཚུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་
ཤིང་དང་བ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། མི་རྒྱུ་བ་བརྒྱུད་
བ་མ་ཡིན་ལ། །གཡོ་དང་སྒྱུ་ནི་ནམ་སྤངས་ཤིང་། །སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་རབ་
དང་བ། །དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་
སྟོར་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་རོལ་ནས། སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་ཇེ་སྟེ་བ་དང་། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། དཀའ་བ་སྟོན་པ་ལ་དེ་མི་སྟོམ་དུ་བཟོད་པ་
དང་། བ་རོལ་དུ་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དག་པའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་སྟོན་
པའོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྟེ་རྒྱུ་ལས། སྟོར་བའི་སྟོན་དུ་སྟོང་ཇེ་དང་། །མོས་པ་
དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དག་པ་ཡང་དག་སྟོན་པ་ནི། །རིགས་ཀྱི་ཏྭགས་སུ་
ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་རིགས་ལྟ་བུ་པོ་དེ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་པ་ནི།
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཉི་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་

ཀྱང་མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པས་ན་རིང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །རིགས་མ་ངེས་པ་
ནི། ཁ་ཅིག་ཉི་བའི་རྒྱ། ཁ་ཅིག་རིང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཆད་པའི་རིགས་
ཀྱང་། དུན་རིང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཅམ་ལས། གཏན་ནས་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པ་
མ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་རིགས་དེ་རྣམས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་ཡང་།
སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣང་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་གསུམ་
གྱིས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །
དེ་ཡང་དཔེ་རིམ་ལྟར་ཡོད་ན། དདུལ་རྩི་ལ་དདུལ་གནས་པའམ། ཉིལ་ལ་ཉིལ་
མར་གནས་པའམ། འོ་མ་ལ་མར་གནས་པ་ལྟར་ཡོད་དོ། །དེས་ན་དདུལ་རྩི་
ལ་དདུལ་བསྐྱབ་ཏུ་བརྟུབ་པའམ། ཉིལ་ལ་ཉིལ་མར་བསྐྱབ་ཏུ་བརྟུབ་པའམ།
འོ་མ་ལ་མར་བསྐྱབ་ཏུ་བརྟུབ་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་ཏུ་
བརྟུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དམ་པའི་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས་
རྒྱུ་ལེ་བྱ་སྟེ་དང་པོའོ། །

ལེའུ་གཉིས་པ། རྟེན་མི་ལུས་རིན་ཆེན་བསྟན་པ།

༥ རྟེན་ནི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཆོག། ཅེས་པ་ལ། འོ་ན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣང་པོ་ཅན་ཡིན་ན། དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་ཆར་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་ཏུ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ། ལུས་དལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་དང་
ལྡན་པ། སེམས་དང་པ་རྣམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་འདི། སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་
རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་བཟང་ངོ་། །

དེ་འཆད་པ་ལ། གྲོམ་ནི།

དལ་བ་དང་ནི་འབྱོར་བ་དང་། །

ཡིད་ཆེས་འདོད་དང་དང་བ་སྟེ། །

ལུས་ནི་གཉིས་དང་སེམས་ནི་གསུམ། །

དོན་ལྟ་ཡིས་ནི་རྟེན་མཆོག་བསྐྱུས། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དལ་བ་ནི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བལ་བའོ། །མི་
ཁོམས་པ་བརྒྱད་ནི། མདོ་བྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་
འབྱོར་དང་། །ལྷ་ལྷོ་ཆེ་རིང་ལྟ་དང་ནི། །ལོག་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྣངས་པ། །
སྐྱགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱད། ཅེས་གསུངས་སོ། །

འདི་དག་རི་ལྟར་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དཔྱལ་བ་ནི་རྟེན་ཏུ་སྐྱུག་
བསྐྱལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཡི་དྲགས་ནི་སེམས་འཆོག་པའི་

རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དུད་འགོ་ནི་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་
 སྤྱིར། དེ་དག་གསུམ་ཆར་ཡང་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་། བྲིལ་མེད་པས་རྒྱུད་མ་
 རུངས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱིར། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་
 བོ། །ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ། དེར་འཇུག་པའི་རྣམ་
 ཤེས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱན་ཆད་པའི་སྤྱིར། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་
 སྐབས་མེད་པ་ཡིན་པོ། །ཡང་ན་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རང་ཡིན་ཏེ། མི་ལ་སྟོས་
 བ་ལྷ་ཆེ་རིང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་ན་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ནས་དགོ་བ་ལ་འབད་བ་མི་ཁོམ་པས་སོ།།
 དེ་བས་ན་ད་ལྟའི་མིའི་སྤྱུག་བསྐལ་བག་ཅམ་པ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཡིན་
 ཏེ། འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱོ་བར་འགྱུར། རང་གི་ང་རྒྱལ་ཞི་བར་འགྱུར། སེམས་
 ཅན་ལ་སྦྱང་ཆེ་སྐྱོ་བར་འགྱུར། སྤྲིག་པའི་ལས་ལ་འཛེམ་ཞིང་དགོ་བ་ལ་
 དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་
 ཀྱང་། གཞན་ཡང་སྤྱུག་བསྐལ་ཡོན་ཏན་ནི། །སྐྱོ་བས་དེགས་པ་སེལ་བར་
 བྱེད། །འཁོར་བ་པ་ལ་སྦྱང་ཆེ་སྐྱོ། །སྤྲིག་ལ་འཛེམ་ཞིང་དགོ་ལ་དགའ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འགོ་བ་རིགས་བཞི་ལ་དལ་བ་མེད་པར་བཤད་པ་
 ཡིན་པོ། །མི་ཡིན་དུ་བྱིན་ཀྱང་། ལྷ་སྟོན་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་དང་འཕྲད་པར་དགའ་
 བའི་སྤྱིར་རོ། །ལོག་ལྷ་ཅན་ནི་དགོ་བ་ལ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་རྒྱར་མ་
 མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་འཛིག་ཏེན་དུ་སྤྱིས་པ་ནི།
 བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱུགས་པ་ནི་

ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ཉེས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་
པར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་ནི་དལ་བ་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

འབྱོར་བ་ནི། རང་གི་འབྱོར་བ་ལྔ་དང་། གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་ལྔ་སྟེ་
བཅུ་འོ། །དེ་ལ་རང་གི་འབྱོར་བ་ལྔ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་
པོ་ཆང་། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གཞན་ལ་དད། །ཅེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་མི་
ཉིད་ནི། མི་རྣམས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པ་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་
དང་ལྡན་པའོ། །ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི། སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་
དུ་ཡོད་པའི་སར་སྐྱེས་པའོ། །དབང་པོ་ཆང་བ་ནི། སྟེན་པ་དང་སྒྲགས་པ་མ་
ཡིན་པ་སྟེ། དགོ་བའི་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་སྐལ་བ་ཡོད་པའོ། །གཞན་ལ་དད་པ་
ནི། སྟོན་པས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གཞན་སུ་གྱུར་པ་ལ་དད་པའོ། །ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི། ཆེ་འདི་
ལ་མཆམས་མེད་པའི་ལས་མ་བྱས་པའོ། །གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་ལྔ་ནི། སངས་
རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་བསྟན་
པ་རྣམས་གཞན་པ་དང་། ཆོས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ་དང་།
གཞན་གྱི་སྤྱིར་སྤྱོད་བཅེ་བར་བྱེད་པ་ཡོད་པའོ། །དེ་ལྟར་རང་གཞན་གཉིས་
ཀྱི་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ནི་འབྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པ་
ཞེས་བྱ་འོ། །དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་འཇོམ་པ་དེ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་
ཡིན་ནོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་
 པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་སྟེ། རྟེན་པར་དཀའ་བས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ། །
 བན་འདོགས་ཆེ་བས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ནི།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། མིར་གྱུར་པ་ནི་དཀའ་བ་སྟེ། །མི་སྟོག་
 ཐོབ་པའང་དཀའ་བ་ཡིན། །དམ་པའི་ཆོས་ཐོབ་དཀའ་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་
 འབྱུང་བའང་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྟོང་རྩེ་བརྒྱ་དཀར་པོའི་
 མདོ་ལས་གྱང་། མིར་སྐྱེ་བ་ནི་རྟེན་པར་དཀའ། དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
 པའང་རྟེན་པར་དཀའ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའང་རྟེན་པར་
 དཀའ། དག་པའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། ཡང་དག་པའི་སྟོན་
 ལམ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་
 སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་གྱང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་བཞེད་པའང་རྟེན་
 པར་དཀའ། མིར་གྱུར་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 རྣམ་པར་དག་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའང་རྟེན་པར་
 དཀའ། དབང་པོ་མ་ཆང་བ་མེད་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 ཉན་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པའང་རྟེན་པར་
 དཀའ། ཡང་དག་པའི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་གྱང་རྟེན་པར་དཀའ།
 ཡང་དག་པའི་ཚུལ་རྩེས་སུ་བསྟན་པ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པའང་རྟེན་པར་དཀའ།
 ཡང་དག་པའི་འཆོ་བའང་རྟེན་པར་དཀའ། མིའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་དང་རྩེས་
 སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པའང་རྟེན་པར་དཀའ། ཞེས་གསུངས་

པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དལ་འབྱོར་
འདི་ནི་ཞིན་ཏུ་རྟེན་པར་དགལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེ་རི་ལྟར་རྟེན་
པར་དགལ། གང་ཟག་གང་གིས་རྟེན་པར་དགལ། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་
པར་དགལ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དཔེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་
ལས། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཞིང་
གི། །བྱ་གར་རུས་སྤལ་མགྱིན་ཆུད་ལྟར། །མི་ཉིད་ཞིན་ཏུ་ཐོབ་དགར་གསུངས། །
ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གང་ནས་གསུངས་ན་ཡང་དག་པའི་ལུང་ལས་ཏེ། རི་སྐད་
དུ། ས་ཆེན་པོ་འདི་ཆུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ལ། དེར་མི་ཞིག་གིས་གཉའ་ཞིང་
བྱ་ག་གཅིག་པ་ཞིག་པོར་བ་རྒྱུད་གིས་སྟོགས་བཞིར་འཕྱོཌ། །དེ་ན་རུས་
སྤལ་ཞར་བ་ལོ་སྟོང་ཐལ་དུ་མ་བུ་བ་པ་ཞིག །ཅེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་སོ། །གང་ཟག་ནི་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་པར་
དགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་རྒྱ་རྒྱུན་ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་པར་དགལ་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་
ལུས་ནི་རྒྱ་དགོ་བ་བསགས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་
པས་ནི་དགོ་བའི་ལས་གསོག་མི་ཞེས་པར་ཏྲག་ཏུ་སྒྲིག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་
སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྒྲིག་པ་ཤས་ཆུང་
བ་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བསགས་པ་ཞིག་
གིས་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

པན་འདོགས་པ་ཆེ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་
ལས། སྐྱེས་བུའི་དོན་སྐྱབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་

སྐྱེས་བུ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་ན། བུ་རུ་ཤ་བུ་བ་ཡིན་ལ། བུ་རུ་ཤ་འི་སྐྱེ་ནི་
 ལྷོ་བས་སམ་རུས་བ་ལ་འདུག་སྟེ། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ལ་མངོན་མཐོ་དང་
 དེས་ལེགས་སྐྱབ་པའི་ལྷོ་བས་སམ་རུས་བ་ཡོད་པས་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བུ་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རུས་བ་རབ་འབྲིང་གསུམ་ཡོད་པས། སྐྱེས་བུ་ཡང་རབ་
 འབྲིང་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ལས།
 ཆུང་དུ་འབྲིང་དང་མཆོག་གྱུར་པའི། །སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་ཞེས་པར་བྲ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་ལ་རང་ཉིད་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བར་ལྷ་
 མི་ཐོབ་པའི་རུས་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་
 དག་གིས། །འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཅམ་དག་ལ། །རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ།
 སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཐ་མར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ལ་རང་ཉིད་
 འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ནས་ཞི་བདེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རུས་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་། མིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་སྟོགས་ཤིང་། །སྒྲིག་པའི་ལས་ལས་
 བཞེག་བདག་ཉིད། །གང་ཞིག་རང་ཞི་ཅམ་དོན་གཉེར། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འབྲིང་
 ཞེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེས་བུ་རབ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་པའི་རུས་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རང་རྒྱུད་རྟོགས་པའི་
 རྒྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས། །གང་ཞིག་གཞན་གྱི་རྒྱུག་བསྐྱེལ་ཀྱན། །ཡང་དག་ཟད་
 པར་ཀྱན་ནས་འདོད། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་པན་འདོགས་པ་ཆེ་བར་སློབ་དཔོན་ཅུ་གོ་མིའི་ཞལ་ནས་གྱང་།
 གང་ཞིག་ཐོབ་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཆོ་མཐར་འབྲིན་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་

ས་བོན་དག་བའང་འདེབས་བྱེད་པ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་
 ཆེས་ལྷག་པའི། །མི་ཉིད་དེ་ནི་སྤྱི་ཞིག་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད། །སེམས་ཀྱི་
 ལྷོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྟོན་པ་གང་ཡིན་པའི། །ལམ་དེ་ལྟ་དང་སྤྱི་ཡིས་མི་རྟོན་
 ལྷ་མེན་དང་། །མཁའ་ལྗང་རིག་འཛིན་མིའམ་ཅི་དང་སྟོ་འབྲེས་མིན། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདིས་མི་དག་བ་སྤོང་བྱས་པ། དག་བ་
 བསྐྱབ་བྱས་པ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བཀལ་བྱས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་
 ལ་བསྐྱོད་བྱས་པ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྷ་
 དང་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ། ཡིད་བཞིན་
 ཀྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དལ་
 འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདི་རྟོན་པར་དཀའ་ཞིང་ཕན་འདོགས་ཆེ་བས་རིན་པོ་ཆེ་
 ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་རྟོན་པར་དཀའ་ཞིང་ཕན་འདོགས་པ་ཆེ་ཡང་འཛིག་པར་ཤིན་
 ཏུ་སྤྲ་སྟེ། ཆེ་སྟོག་ལ་གསོས་མ་འདེབས་མཁན་ནི་མེད། འཆི་བའི་རྒྱུན་ནི་
 མང་། དུས་སྐད་ཅིག་མ་ནི་མི་སྤོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྤོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས། །བདེ་
 བར་འདུག་པ་རིགས་མ་ཡིན། །བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དུས། །དེ་ནི་
 གདོན་མི་བ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྟོན་པར་དཀའ་ཆོད་
 དམ། འཛིག་པར་སྤྲ་ཆོད་དམ། ཕན་འདོགས་ཆེ་ཆོད་དེ་ལྟར་ལགས་པས།
 ལུས་ལ་གྱུའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཅི་སྟོལ་བྱེད་

དགོས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་། མི་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཆུ་བོ་ཆེ་
ལས་སྒྲོལ། །གྲུ་འདི་ཕྱིས་ནས་རྟེན་དཀར་བས། །མྱོངས་པ་དུས་སྤྱི་གཉིད་མ་
ལོག། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ལུས་ལ་འོག་རྩེ་འདྲུ་ཤེས་བཞག་ལ། །འཁོར་བ་
སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་འཕྲང་ལས་ཅི་ཐར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཡང་། མི་ལུས་གཙང་མའི་
རྩ་ཞོན་ནས། །འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འཕྲང་ལས་བྲོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ལུས་ལ་གཡོག་གི་འདྲུ་ཤེས་བཞག་ལ་དགོ་བའི་ལས་ལ་བཀོལ་བར་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་། མི་འོ་ཅོག་གི་ལུས་འདི་ནི། །བཀོལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཟད། །
ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དད་པ་དགོས་ཏེ། །དད་པ་མེད་ན་དཀར་པོའི་
ཆོས་རྒྱུད་ལ་མི་སྦྱེ་གསུང་། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ཆོས་བཙུ་བའི་མདོ་
ལས། དད་པ་མེད་པའི་མི་རྣམས་ལ། །དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྦྱེ་སྦྱེ། །ས་
བོན་མེ་ཡིས་ཆོག་པ་ལ། །སྤྱ་གྲུ་སྒྲོན་པོ་རྩི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྤྱིད་པའི་གནས་ཅན་དད་པ་ཆུང་
བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཤེས་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེས་ན་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། །འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། བཀའ་
སྤྱུལ་པ། ཀུན་དགའ་པོ། དད་པ་ལ་སྦྱོར་བར་གྱིས་ཤིག། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྩི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དད་པ་ལ་དབྱེ་ན་
གསུམ་ཡོད་དེ། །ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། །འདོད་པའི་དད་པ་དང་། །དང་

བའི་དད་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བའི་དད་པ་ནི། ཡུལ་ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་
 སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུང་
 བར་ཡིད་ཆེས། མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྐྱུག་
 བསྐྱལ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུས་ཁམས་གོང་
 མ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་
 བ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱད་པས། སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྔ་ཐོབ་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ལོ། །འདོད་པའི་དད་པ་ནི། ཟླ་
 ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་བྱང་པར་ཅན་དུ་མཐོང་ནས། དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་
 དུ་གྲུས་པ་དང་ལྡན་པས་ལམ་ལ་སློབ་པ་ལོ། །དང་བའི་དད་པ་ནི། ཡུལ་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སངས་
 གྲུས་དགོན་མཆོག་དང་། ལམ་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་། ལམ་
 སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་དགོན་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་མོས་ཤིང་གྲུས་ལ་
 སེམས་དང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མཛོད་པ་ལས། དད་པ་གང་ཞེ་ན། ལས་
 དང་འབྲས་བུ་དང་། བདེན་པ་དང་། དགོན་མཆོག་ལ་མཛོད་པར་ཡིད་ཆེས་
 པ་དང་། འདོད་པ་དང་སེམས་དང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། འདུན་དང་ཞེ་སྤང་འཇིགས་པ་དང་། །
 མོངས་པས་གང་ཞིག་ཆོས་མི་འདུ། །དེ་ནི་དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། །ངེས་པར་
 ལེགས་པའི་སྟོད་མཆོག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་འདུན་པས་ཆོས་

ལས་མི་འདའ་བ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ།
 དཔེར་ན་གཞན་ཞིག་ན་རེ། ཁྱོད་ལ་ཟས་ནོར་རམ། བྱུང་མེད་དམ། རྒྱལ་སྤྱོད་
 ལ་སོགས་པའི་བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་སྟེར་གྱི་ཆོས་ཐོང་ཟེར་ཡང་མི་གཏོང་བའོ། །
 ཞེ་སྤང་གིས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། ཁོང་ཁོ་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་ཆོས་མི་
 གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་ཞིག་གིས་བདག་ལ་སྤར་ཡང་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་
 བྱས་ལ། ད་རུང་ཡང་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་དུ་བྱུང་ཡང་ཆོས་མི་གཏོང་བའོ། །
 འདིགས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། བྱེད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་ཆོས་མི་
 གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཆོས་མི་གཏོང་ན་དཔའ་པོ་
 སུམ་བརྒྱས་བཀྲམ་ནས། ཉིན་རེ་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལས་འགྲུང་ལྷ་ལྷ་
 གཅོད་ཟེར་ཡང་ཆོས་མི་གཏོང་བའོ། །མྱོངས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི།
 མི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ན་རེ།
 ལས་མི་བདེན། འབྲས་བུ་མི་བདེན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་བདེན། ཁྱོད་
 ཆོས་བྱས་ནས་ཅི་བྱེད། ཆོས་ཞོག་ཟེར་ཡང་ཆོས་མི་གཏོང་བའོ། །དེ་ལྟར་
 རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་དེ་དང་པ་ཅན་ཡིན། དེས་ལེགས་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་
 མཆོག་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དད་པ་དེ་དག་ཡོད་ན་པན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རྒྱེས་བུ་
 མཆོག་གི་སེམས་སྐྱེ་བ་ཡིན། མི་ཁོམ་པ་རྣམས་སྤོང་བ་ཡིན། དབང་པོ་རྣ་
 ཞིང་གསལ་བ་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་མི་ཉམས་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་འདིལ་བ་
 ཡིན། བདུད་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ལས་འདའ་བ་ཡིན། ཐར་པའི་ལམ་རྟེན་པར་འགྱུར་

བ་ཡིན། དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་མང་པོ་མཐོང་བ་
ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་བ་ཡིན། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོན་མཆོག་ཏ་ལའི་
གཟུངས་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་གྱུར་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་
སྐུ་གྱི་སྦྱོང་ལ་དད་བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་མེད་ལ་དད་གྱུར་ན། །སྦྱིས་བྱ་
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྦྱེའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

ཡང་དད་པ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱང་དེའི་
བྱང་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་སྦྱོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྡེ་སྦྱོང་ལས། དེ་ལྟར་དད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི།
སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
སྦྱོང་དུ་རིག་ནས། དེའི་བྱང་དུ་གཤེགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་
ཡང་དག་པར་སྦྱོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་དལ་འགྱོར་རྣམ་པ་
གཉིས་དང་ལྡན་པ། སེམས་དད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྒྲུབ་མེད་ཀྱི་
བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་བའི་ཏེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ནོ། །

དམ་པའི་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས་
ཏེན་གྱི་ལེ་ཏུ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

ལེའུ་གསུམ་པ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུ་ལ་བསྟེན་པ།

༥ རྒྱུན་ནི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྟོན་སྟུན་
སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་། རྒྱུན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མ་བསྟུལ་
ན། ལྟར་གྱི་བྱ་བ་དན་པ་ལ་གོམས་ཤིང་། བག་ཆགས་བརྟན་པའི་སྟོབས་
གྱིས་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་དགའོ། །དེས་ན་དག་བའི་བཤེས་
གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། སྟོམ་ནི།

འཐད་པ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །

བྱེ་བ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དང་། །

བསྟེན་པའི་ཐབས་དང་པན་ཡོན་ཏེ། །

ལྷ་ཡིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བསྟུས། །ཞེས་པའོ།

དེ་ལ་དང་པོ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པའི་འཐད་པ་ནི་
གསུམ་སྟེ། བྱང་དང་། རིགས་པ་དང་། དཔེའོ། །དེ་ལ་བྱང་ནི། འཕགས་པ་
སྟུང་པ་ལས། སྟོབ་མ་བཟང་པོས་སྒྲ་མར་གྲུས་ལྡན་དེ་དག་གིས། །སྒྲ་མ་
མཁས་པ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཁས་པའི་ཡོན་
ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་
ཀྱང་། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་
འདོད་པས། དང་པོ་ཉིད་དུ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་ལ་བསྟེན་པར་བྱ།

བསྟེན་པར་བྱ། བསྟེན་བཀྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རིགས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པར་དམ་བཅའ།
 རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་གས་གསོག་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པ་ནི་གཏན་ཆོག་སོ། །མཐུན་པའི་དཔེ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བཞིན་
 རོ། །བསྒྲུག་པའི་དཔེ་རང་སངས་རྒྱས་བཞིན་རོ། །དེའི་དོན་བཤད་ན། བདག་
 ཅག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོག་གས་ཐམས་ཅད་གསོག་དགོས་ཤིང་། དེ་གསོག་
 པའི་ཐབས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་
 པ་དང་། ཤེས་བྱས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་དགོས་ལ། དེ་སྦྱོང་
 པའི་ཐབས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དཔེ་ནི། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ལམ་རྒྱས་མེད་ལ་འགོ་དུས་ཀྱི་
 ལམ་མཁན་ལྟ་བུའམ། འཇིགས་པའི་ས་སྟོགས་ལ་འགོ་དུས་ཀྱི་སྒྲེལ་མ་ལྟ་
 བུའམ། ལུ་ཐོ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་དུས་ཀྱི་མཉན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་རོ། །དེ་ལ་དཔེ་
 དང་པོ་བཤད་ན། ལམ་རྒྱས་མེད་ལ་འགོ་བའི་ཆེ་ལམ་མཁན་མེད་ན། ལམ་
 རོར་དོགས་དང་། གོལ་དོགས་དང་། འབྱར་དོགས་ཡོད་དོ། །ལམ་མཁན་དང་
 འགོགས་ན་ལམ་རོར་དོགས་དང་། གོལ་དོགས་དང་། འབྱར་དོགས་མེད་དེ་
 གོམ་པ་ཆུད་མ་ཐོས་པར་བསྟེན་སར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་
 རྣམས་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སར་འགྲོ་བ་ལ། ལམ་མཁན་དང་འབྲ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་མེད་ན། གལ་ཏེ་མུ་སྟེགས་པའི་ལམ་དུ་ཞོར་དོགས་ཡོད། གལ་ཏེ་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་གོ་ལ་དོགས་ཡོད། གལ་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་འབྱུང་
དོགས་ཡོད། ལམ་མཁན་དང་འབྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འགྲོགས་
ན། ལམ་ལ་ཞོར་དོགས་དང་། གོ་ལ་དོགས་དང་། འབྱུང་དོགས་མེད་པར་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་
འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པའི་ལམ་
དུ་འཇུག་པའི་ལམ་མཁན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དཔེ་གཉིས་པ་བཤད་ན། འཇིགས་པའི་ས་སྟོགས་ནི་ཆོམ་རྒྱན་ནམ།
གཙན་ཟན་ལ་སོགས་པའི་འཆེ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འགྲོ་བའི་ཆེ་
སྐྱེལ་མ་མེད་ན། ལུས་སམ་སྟོག་གམ་ལོངས་སྟོད་ལ་ཉེ་ཞོ་བྱུང་དོགས་ཡོད་
ལ། སྐྱེལ་མ་བཙན་པོ་དང་འགྲོགས་ན་ཉེ་ཞོ་མེད་པར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་གསོག་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྐྱེལ་མ་
དང་འབྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། ཆོམ་རྒྱན་དང་འབྲ་བའི་རང་གི་
རྣམ་ཏྟོག་གམ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤྱིའི་བདུད་དང་ལོག་འདྲེན་ལ་སོགས་
པས་དགེ་བའི་ཞོར་འཕྲོག་དོགས་ཡོད། བདེ་འགྲོའི་སྟོག་གཙང་དོགས་ཡོད་
དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཉོན་མོངས་ཆོམ་རྒྱན་ཆོགས་འདི་ནི། །ཐུགས་རྟོག་གྱུར་ན་
དགེ་འཕྲོག་ཅིང་། །བདེ་འགྲོའི་སྟོག་གྱུང་གཙང་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་

སོ། །སྐྱེལ་མ་དང་འདྲ་བའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མ་བྲལ་ན་དགོ་བའི་
 རྣོ་མི་འཆོར། བདེ་འགྲོའི་སློག་མི་ཆད་པར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གྲོང་
 ཁྱིམ་དུ་སྤྱོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 གྱིས་བསྐྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགོ་བསྐྱེན་མ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་
 ཐར་ལས་ཀྱང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་གནས་སུ་སྤྱོན་པར་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེལ་མ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །

དཔེ་གསུམ་པ་བཤད་ན། རྩ་བོ་ཆེན་པོ་བརྒྱལ་བའི་ཆེ་མཉན་པ་མེད་
 པར་གྱུའམ་གཟིངས་སུ་ཞུགས་ཀྱང་། ཐར་ཀར་མི་སྤྱོན་པར་ཆུ་ཉིད་དུ་བྱེད་
 བའམ། ཆུ་ཉིད་གྱིས་འཁྱེར་བར་འགྱུར་ལ། མཉན་པ་ཡོད་ན་དེའི་འབད་རྩིས་
 གྱིས་ཐར་ཀར་སྤྱོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་
 བརྒྱལ་བའི་ཆོ། མཉན་པ་དང་འདྲ་བའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། དམ་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་གྲུ་གཟིངས་ལ་ཞུགས་ནས་སྤྱོན་ཡང་། འཁོར་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་
 ཞིང་འཁོར་བའི་རྒྱན་གྱིས་ཁྱེར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱ་བ་འཇིན་པ་མེད་པར་
 བློ། །གྲུ་ཡིས་པ་རོལ་སྤྱོན་མི་འགྱུར། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་རྩིགས་
 ཀྱང་། །སྤྱོ་མ་མེད་ན་སྤྱོད་མཐར་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མཉན་པ་
 དང་འདྲ་བའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་པར་བྱས་ན་འཁོར་བའི་རྒྱ་
 མཆོའི་པ་རོལ་སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་སྐྱམ་སར་སྤྱོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་

ལྷར་ཡང་སྤྲོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ལའོར་
བའི་ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོལ་བས་ན་མཉན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་བས་ན་ལམ་མཁན་ནམ། སྒྲེལ་མཁམ། མཉན་པ་ལྟ་བུའི་དག་བའི་བཤེས་
གཉེན་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་སྟེ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་སྤྱལ་པའི་སྒྲེ་
དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྒྲེའོ། །དེ་དག་གྲང་
རང་གི་གནས་སྐབས་དང་སྒྱུར་ཏེ། རང་ལས་དང་པོ་བའི་དུས་སུ་སངས་
རྒྱས་དང་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྟེན་
པའི་རུས་པ་མེད་པས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་ལ་བསྟེན་པའོ། །
རང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་པལ་ཆར་དག་ཅ་ན། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ས་ཆེན་པོ་
ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟེན་པར་རུས་པའོ། །རང་
ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་ཅ་ན། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
སངས་རྒྱས་སྤྱལ་པའི་སྒྲེ་ལ་བསྟེན་པར་རུས་པའོ། །རང་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་
ཅ་ན། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྒྲེ་ལ་བསྟེན་པར་
རུས་པའོ། །

དེ་ལྟར་བཞི་ལས་རང་ལ་རིན་གང་ཆེ་ན། བདག་ཅག་དང་པོ་ལས་དང་
ཉོན་མོངས་པའི་ཐུན་ཁང་ན་འདུག་པའི་ཆོ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གོང་མ་

རྣམས་བསྟེན་པ་བས། ཞལ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ལས་དག་བའི་བཤེས་
གཉེན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་མཇལ་བས། དེའི་གསུང་གི་སྒྲིན་མེས་ལམ་སྤང་
བར་བྱས་ནས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་དང་མཇལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་དངོས་ཀྱི་རིན་ཆེ་བ་ནི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྐྱེ་
བོ་ཡིན་ནོ། །

དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞི་པོ་དེའི་མཆོན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། སངས་
རྒྱལ་ནི་སྐྱེ་བ་རྣམས་པ་གཉིས་སྤངས་པས་ན་སྤངས་པ་ཕྱན་སྐྱུམ་ཆོགས་པ་
ཡིན། མཁྱེན་པ་རྣམས་པ་གཉིས་མངའ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཕྱན་སྐྱུམ་ཆོགས་པ་
ཡིན་ནོ། །དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་། ས་དང་པོ་ནས་ས་བརྩ་བའི་བར་ཀྱི་སྤངས་པ་དང་ཡེ་
ཤེས་ཅི་རིགས་སྐྱུ་མངའོ། །བྱང་པར་དུ་ཡང་ས་བརྩུང་པ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། གཞན་རྗེས་སྐྱུ་འཛིན་པའི་དབང་བརྩུ་ལ་
མངའ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་། ཡོ་
བྱད་དང་། ལས་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། མོས་པ་དང་། སྒྲིན་ལམ་དང་། རྩ་འབྲུལ་
དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བའོ། །དེ་ལ་ཆེ་ལ་དབང་བ་ནི། རི་སྤྱིད་
འདོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་གནས་པར་རུས་སོ། །སེམས་ལ་དབང་བ་ནི། བདག་ཉིད་
རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་རུས་པའོ། །ཡོ་
བྱད་ལ་དབང་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་
པའི་ཆར་འབེབས་རུས་པའོ། །ལས་ལ་དབང་བ་ནི། ཁམས་དང་། ས་དང་།

འགྲོ་བ་དང་། སྐྱེ་གནས་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་
 ལས་རྣམས་གཞན་དུ་སྐྱོར་བུས་པའོ། །སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ནི། བསམ་གཏན་
 ལ་གནས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་བཞིན་དུ། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་
 བུས་ལ། དེར་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་དེའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པའོ། །མོས་པ་ལ་དབང་
 བ་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ལ་སོགས་པར་མོས་ནའང་སྐྱར་བུས་པའོ། །སྟོན་
 ལམ་ལ་དབང་བ་ནི་རི་ལྷར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་
 ལུན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་། དེ་མངོན་པར་
 འགྱུབ་པའོ། །རྩ་འབྲུལ་ལ་དབང་བ་ནི་སེམས་ཅན་འདུན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རྩ་
 འབྲུལ་གྱི་ཆོ་འབྲུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོན་བུས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ནི་
 ཆོས་དང་དོན་དང་ངེས་པའི་ཆོག་དང་སྟོབས་པ་རྣམས་རབ་གྱི་མཐར་བྱིན་
 བར་མཁྱེན་པའོ། །ཆོས་ལ་དབང་བ་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཅི་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ། མིང་དང་ཆོག་དང་ཡི་གེའི་ཆོགས་གཞན་དང་གཞན་དག་
 གིས་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་པར་བཞག་ནས། ཅིག་ཆར་གསུང་
 གཅིག་གིས་སོ་སོའི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་ཆོས་པར་
 བྱེད་བུས་པའོ། །

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་
 བརྒྱད་དང་ལྡན་པའམ། ཡང་ན་བཞི་དང་ལྡན་པའམ། ཡང་ན་གཉིས་དང་ལྡན་
 པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། དེ་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་
 དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་པ་ཐམས་

ཅད་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་མང་དུ་
ཐོས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྗེས་སུ་སྦྱང་བཅེ་བ་དང་ལྡན་པ་
དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡིད་
ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཆོག་གི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་གྲན་ལས། རྒྱ་ཆེ་ཐེ་ཆོམ་སྦྱང་བ་དང་། །གཟུང་
འོས་དེ་ཉིད་གཉིས་སྟོན་པ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །སྟོན་པ་ཕུན་
ཆོགས་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མང་དུ་ཐོས་པས་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་
དང་། །ཤེས་རབ་ཆེ་བས་གཞན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་གཙོད་པ་དང་། །སྦྱོར་བྱ་དམ་པའི་
ལས་བྱེད་པས་ཆོག་གཟུང་བར་འོས་པ་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། རྟག་
པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། །ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་བར་ཏལ་ཞུགས་མཆོག་ །སྟོག་གི་སྤྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྟོན་པ་དང་ལྡན་པ་ལོ། །

དེ་ལྟར་བྱའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྟོད་ནས་བསྟེན་པའི་ཐབས་ལ་
གསུམ་སྟེ། བཀུར་སྟེ་དང་རིམ་གྱི་སྟོན་ས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་དང་། མོས་པ་

དང་གྲུས་པའི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་དང་ནན་ཏན་གྱི་སྒོ་
 ནས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། བཀྱར་སྟེན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་
 པ་ནི། ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། སྦྱར་དུ་ལྡང་བ་དང་། ལུས་འདུད་པ་དང་། བསྐྱོར་
 བ་བྱ་བ་དང་། གཤུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་དུས་སུ་སྦྱ་བ་དང་། རོམས་པ་མེད་
 པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོང་
 དཔོན་གྱི་བྱ་ཞོར་བཟང་གིས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་བཞིན་
 འོ། །འཕགས་པ་སྒྲོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
 བལྟ་བ་ལ་རོམས་པ་མེད་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དག་བའི་
 བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་མཐོང་བར་དཀའོ། །འབྱུང་བར་དཀའོ། །མཇལ་བར་
 དཀའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིམ་གྲོས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། ཆོས་དང་མཐུན་
 པའི་བས་དང་། གོས་དང་། མལ་ཆ་དང་། སྟན་དང་། བསྐྱུན་གྱི་གསོ་སྦྱར་དང་།
 ཞོར་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ལུས་དང་སྒོག་ལ་མི་ལྟ་བར། དག་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་རྟག་ཏུ་དུས་
 དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་བཞིན་འོ། །དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་
 ཐར་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་
 རིམ་གྲོ་བྱས་པས་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མོས་པ་དང་གྲུས་པས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
 ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ། ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་བཀའ་མི་
 གཙོག་པ་དང་། མོས་པ་དང་། གྲུས་པ་དང་། དད་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་

པཎ་ཆེན་རྒྱ་རོ་པས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །
 རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ནན་ཏན་དུ་
 གུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །པངས་པར་བྱའོ། །རབ་ཏུ་དང་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐབས་མཁས་པའི་
 སྟོན་པ་ལ་ཡང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟོང་ཞིང་ལྷག་པར་ཡང་གུས་པ་བསྐྱེད་པ་
 རྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་མེད་རྣམ་ཐར་བཞིན་ནོ། །

སྐྱབ་པ་དང་ནན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་དེའི་ཆོས་ལ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒོམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་
 བསྐྱབ་པ་དང་། ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོག་ཏུ་
 མཉེས་པར་འདིས་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསྟན་
 པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བསྐྱབ་པ་དེས། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་ཡང་དག་མགུ་བར་
 བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མགུ་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 མགུ་བར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཆོས་ཁུ་བ་དེ་ཡང་། སྦྱོར་བ་དང་དངོས་
 གཞི་མཐུག་གསུམ་འདྲོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁུ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པས་ཁུ་བོ། །དངོས་གཞི་ལ་རང་ལ་ནད་པའི་
 འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་སྦྱན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་

སྒྲན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་ནན་ཏན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་ནད་ཉི་
 བར་འཆོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་ཞུའོ། །མཐུག་ལ་ནི་སྒྲོད་ཁ་སྐྱབས་ལྟ་བུ་
 དང་། སྒྲོད་ཞབས་རྟོལ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲོད་དུག་ཅན་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་སྤང་བར་བྱའོ། །
 དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་ནི། དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་
 ཐར་ལས་ཀྱང་། རིགས་གྱི་བྱ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་
 ཟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་ངོ་། །དག་བའི་
 བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། སྒྲིག་
 པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་དུ་མི་འགྲོའོ། །དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལས་མི་
 ལྟོག་གོ། །དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་ཡོངས་སུ་འདའོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །

རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
 ཟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་སྦྱར་དུ་སྒྲན་མེད་
 པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དམ་པའི་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།
 དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །

༥ ཐབས་ནི་དེ་ཡི་གདམས་ངག་སྟེ། །ཞེས་པ་ལ། འོ་ན་བདག་ཅག་ལ་
རྒྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣང་པོ་ཡང་ཡོད། །འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་
པའི་མདོ་མདོར་རྟོན་མི་ལུས་རིན་ཆེན་ཡང་རྟེན་ཅིང་། རྟོན་དག་བའི་བཤེས་
གཉེན་དང་ཡང་འཕྲད་འོང་བ་ལ། དེ་སྔ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པ་སྟོན་ཅི་ཞིག་
བྱང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདག་ཅག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་
པའི་གོགས་བཞིའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཉེས་སྟོན་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་བཞི་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཆེ་འདིའི་
སྟོན་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། མིན་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཞི་བའི་
བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའོ། །
གོགས་བཞི་པོ་དེ་གང་གིས་སེལ་ན། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་
ངག་ཐོས་ནས་དེ་ཉམས་སུ་སྦངས་པས་སེལ་ལོ། །

དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་དེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཅེ་ན། སྟོམ་
ནི།

མི་རྟག་བསྟོམ་དང་འཁོར་བ་ཡི། །

ཉེས་དམིགས་ལས་འབྲས་བཅས་པ་དང་། །

བྱམས་དང་སྣང་རྗེ་བསྟོམ་པ་དང་། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་རྣམས་ཏེ། །

དེ་ལྟར་རྣམས་པ་བཞི་ཡིས་ནི། །

དེ་ཡི་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས། །ཞེས་པ་སྟེ།

མི་རྟག་བསྐྱོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་

ལས་འབྲས་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། །བྱམས་པ་དང་

སྙིང་རྩེ་བསྐྱོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་

པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་མི་རྟག་པ་བསྐྱོམས་པས་ནི། ཆེ་འདྲིའི་སྟོང་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་

གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལས་འབྲས་དང་

བཅས་པ་བསྐྱོམས་པས་ནི། སྤིང་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་

འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་བསྐྱོམས་པས་ནི། ཞི་བའི་བདེ་བ་

ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་

བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་

གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་འགོ་ནས་བཟུང་ནས་བདག་མེད་རྣམ་

གཉིས་ཀྱི་དོན་སྐྱོམ་པ་ཡན་ཆད་དམ། །ཡང་ན་ལམ་ལྷ་ས་བཅུ་མན་ཆད་

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན། ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ། ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག །

ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ། ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་

ཀྱི་པན་ཡོན། ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་

པོའི་ཆོས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མ་འདུས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་གདམས་ངག་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་འབྱུང་ཞིང་དག་བའི་བཤེས་
གཉེན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་སྒྲིང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་
ཀྱང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་དག་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་
སོ། །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་
ངག་ལ་རག་ལས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ཆེ་འདིའི་སྒྲིང་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་མི་རྟག་པ་
བསྐྱོམ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲིང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་
ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དག་སྒྲིང་དག་འདུས་བྱས་ཐམས་
ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ངེ་ལྟར་མི་རྟག་ན། བསགས་
པའི་ཐ་མ་ནི་འཛིང་། བསྐྱེད་པའི་ཐ་མ་ནི་འགྲེལ། འབྲུག་པའི་ཐ་མ་ནི་བྲལ།
གསོན་པའི་ཐ་མ་ནི་འཆི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམས་
ལས། བསགས་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་འཛིང་ཅིང་། །བསྐྱེད་པའི་ཐ་མ་འགྲེལ་བར་
འགྱུར། །འབྲུག་པའི་མཐའ་ནི་བྲལ་བ་སྟེ། །གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ངེ་ལྟར་བསྐྱོམ་ན། ལྟོམ་ནི།

དབྱེ་བ་དང་ནི་སྐྱོམ་ཐབས་དང་། །

བསྐྱོམས་པ་ཡིས་ནི་པན་ཡོན་ཏེ། །

རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས། །

མི་རྟག་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། བྱི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་དང་། རྒྱང་
བརྩུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ལོ། །བྱི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ལ་འང་
གཉིས་ཏེ། རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། སྤ་བའི་མི་རྟག་པ་ལོ། །རྒྱང་བརྩུད་ཀྱི་
སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གཞན་མི་རྟག་པ་དང་རང་མི་རྟག་
པ་ལོ། །

དེ་དག་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་ལ་དང་པོ་བྱི་སྣོད་ཀྱི་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་
ནི། མ་གྱི་རླང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་ཡ་གྱི་བསམ་གཏན་བཞིའི་གནས་མན་
ཆད་པོ་འདི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་སྤ་མཁའ་ཅན་འགྲུར་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
རེས་འགའ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་མེས་འཛིག་ །རེས་འགའ་ནི་
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་རྩུས་འཛིག་ །རེས་འགའ་ནི་བསམ་གཏན་
གསུམ་པ་མན་ཆད་རླང་གིས་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མེས་བཞེག་པའི་
དུས་སུ་ཐལ་བ་ཅ་མ་ཡང་མི་ལུས་ཏེ། དཔེར་ན་མར་འཆིག་པ་བཞིན་ནོ། །
རྩུས་བཞེག་པའི་དུས་སུ་སྟོགས་མ་ཅ་མ་ཡང་མི་ལུས་ཏེ། དཔེར་ན་ལན་ཚུ་
ཚུ་ལ་ཐིམ་པ་བཞིན་ནོ། །རླང་གིས་བཞེག་པའི་དུས་སུ་ལྷག་མ་ཅ་མ་ཡང་མི་
ལུས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐལ་བ་རླང་གིས་ཁྱེར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་
མངོན་པ་མངོད་ལས། མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་ཚུ་ཡིས་གཅིག་ །དེ་ལྟར་ཚུ་བདུན་
ཐལ་ནས་ཀྱང་། །མེ་ཡིས་བདུན་ནི་དེ་ནས་ནི། །མཇུག་ཏུ་རླང་གིས་འཛིག་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་ནི། མེ་ཚུ་རླང་གསུམ་གྱིས་མི་འཛིག་

སྟེ། རང་གི་སེམས་ཅན་གྱི་འཕྲོས་པ་དང་རང་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
མི་རྟག་དེ་ཡི་གཞུང་མེད་ཁང་། །སེམས་ཅན་བཅས་ཏེ་འབྱུང་འཇིག་གྱིར། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ད་རེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་མེ་ཡིས་འཇིག་
པར་མངོན་ཏེ་དཔལ་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བསྐྱལ་བ་གཅིག་ལོན་
ནས་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི། །ནམ་མཁའའི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་འགྱུར་བ་འོང་། །
སྦྱོར་པོ་དག་ཀྱང་འཇིག་ཅིང་རྣམ་པར་འཆིག་ །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པ་ནི། དུས་བཞི་འགྱུར་བས་མི་རྟག་པ་དང་།
ཉི་ཟླ་ཤར་བྱུང་གིས་མི་རྟག་པ་དང་། །སྐད་ཅིག་མས་མི་རྟག་པ་ལོ། །དེ་ལ་དང་
པོ་ནི། རམ་ཟླ་དབྱིད་འབྱུང་བའི་སྟོབས་གིས་སྟོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་འདི། ས་
གཞི་ཡང་འབོལ་པོ། ཁ་དོག་ཀྱང་དམར་པོ། ཅ་ཤིང་སྤྲ་སྤྲ་ཡང་ཁ་འབྱས་ཏེ།
དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་ཡོད་དོ། །རམ་ཟླ་དབྱར་འབྱུང་བའི་
སྟོབས་གིས་ས་གཞི་ཡང་ཆོན་པ། ཁ་དོག་ཀྱང་སྟོན་པོ། ཅ་ཤིང་སྤྲ་སྤྲ་ཡང་
ལོ་འདབ་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་འོང་དོ། །རམ་ཟླ་
སྟོན་འབྱུང་བའི་སྟོབས་གིས་ས་གཞི་ཡང་མཁའ་པོ། ཁ་དོག་ཀྱང་སེར་པོ། ཅ་
ཤིང་སྤྲ་སྤྲ་ཡང་འབྱས་བྱ་སྦྱིན་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་འོང་
དོ། །རམ་ཟླ་དབྱུན་འབྱུང་བའི་སྟོབས་གིས་ས་གཞི་ཡང་འབྲགས་པ། ཁ་
དོག་ཀྱང་སྐྱ་ལམ། ཅ་ཤིང་སྤྲ་སྤྲ་ཡང་སྐམ་ཞིང་ཆག་སྟེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་
འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་འོང་དོ། །

ཉི་ཟླ་ཤར་བྱུང་གིས་མི་རྟག་པ་ནི། ཉིན་མོ་འབྱུང་བའི་སྟོབས་གིས་

སྒོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡང་དཀར་ཞིང་གསལ་ལ། མཆོན་མོ་འབྱུང་བའི་
སྒོ་བས་ཀྱིས་ནག་ལ་འཐེབ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འབྱུང་བའི་བཅའོ། །

སྐད་ཅིག་མས་མི་རྟག་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་སྤྲ་མའི་དུས་ཀྱི་སྒོད་ཀྱི་
འཇིག་རྟེན་དེ་སྐད་ཅིག་མ་སྤྲེ་མའི་དུས་ན་མི་གནས་སོ། །གནས་པ་ལྟར་
འདུག་པ་ནི། འབྲ་བ་གཞན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འབབ་ཆུའི་རྒྱན་བཞིན་
ནོ། །

ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་
མི་རྟག་པ་ནི། །ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ།
འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། སྲིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཁའི་སྲིན་དང་
འབྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་མི་རྟག་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྒོད་དབང་མེད་དེ་འགྲོ་དགོས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་སྤྲེལ་བ་གཉིས་
སྤྱ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་འདི་ལྟར་བསྟོམ་སྟེ། འཆི་བ་བསྟོམ་པ་དང་། འཆི་བའི་
མཆོན་ཉིད་བསྟོམ་པ་དང་། ཆེ་འཇོན་པ་བསྟོམ་པ་དང་། འབྲལ་བར་བསྟོམ་
པའོ། །དེ་ལ་འཆི་བ་བསྟོམ་པ་ནི། བདག་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡུན་རིང་པོར་མི་
སྒོད་སྤྱི་མ་པན་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་སྟེ་དུ་བསམ་པའོ། །འཆི་བའི་མཆོན་
ཉིད་བསྟོམ་པ་ནི། བདག་གི་སྟོག་འདི་ནི་ཟད། དབུགས་འདི་ནི་འགག། །ལུས་
འདི་ནི་རོའི་རྣམ་པར་འབྱུང་། སེམས་འདི་ནི་གཞན་ཞིག་ན་པར་འབྱུངས་

དགོས་པ་ཡིན་སྟེ་ཕྱི་ལོ་བསམ་པ་ལོ། །ཆེ་འཇོན་པ་བསྐྱོམ་པ་ནི། བཞིང་ནས་
 ད་པན་ཆད་ལ་ལོ་གཅིག་སོང་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆེ་ལྷན་གྱིས་ཐུང་དུ་སོང་།
 ཁ་སང་ནས་མདང་པན་ཆད་ལ་ལྷན་གཅིག་ལོན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆེ་ལྷན་
 གྱིས་ཐུང་དུ་སོང་། ཁ་ཙང་ནས་དེ་རིང་བར་ལ་ཞག་གཅིག་ལོན་ཏེ། དེ་ཙམ་
 གྱིས་ཆེ་ལྷན་གྱིས་ཐུང་དུ་སོང་ངོ། །ད་ཅི་ནས་ད་ལྟ་པན་ལ་དར་ཅིག་སོང་
 སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆེ་ལྷན་ཐུང་དུ་སོང་བ་ཡིན་སྟེ་ཕྱི་ལོ་བསམ་པ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཉིན་མཆོན་སྦྱོང་པ་ཡོངས་
 མེད་པར། ཆེ་འདི་ཏྲག་ཏུ་གྱུད་གྱུར་ཅིང་། །བསྐྱོན་པ་གྱུད་ནས་ཡོད་མེད་ན།
 བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲུལ་བ་བསྐྱོམ་པ་
 བཞིང་ནས་ད་ལྟ་པན་ལོན་ཏེ་འབྲུལ་དང་། རྩེ་རྩེ་དང་། ལྷན་ལ་སོགས་
 པའི་ཕྱི་ལོ་ཆེ་འདི་ནམས་དང་ཡང་བདག་ཏྲག་ཏུ་འགྲོགས་སུ་མི་འོང་སྟེ།
 ཐུང་དུ་འབྲུལ་བ་ཡིན་སྟེ་ཕྱི་ལོ་བསམ་པ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པ་
 ལ་འཇུག་པ་ལས། ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆས་དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་
 ལྟར་མ་ཞེས་ནས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

ཡང་ན་འཆི་བ་དགྲ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་སྟེ། བདག་ངེས་པར་
 འཆི། རྩེ་འཆི་ཆ་མེད་པར་འཆི། ཅིས་ཀྱང་མི་སྦྱོངས་པར་འཆི་སྟེ་ཕྱི་ལོ་
 བསམ་པ་ལོ། །དེ་ཡང་ངེས་པར་འཆི་བ་ལ་རྒྱ་མཆོན་གསུམ་སྟེ། སྤར་མ་ཞི་
 བ་ལྷན་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ལྷན་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཆེ་
 སྐད་ཅིག་གིས་འཇོན་པའི་བྱིར། ངེས་པར་འཆི་ངོ། །དེ་ལ་སྤར་མ་ཞི་བ་ལྷན་

བ་མེད་བས་ངས་བར་འཆི་བ་ནི། སློབ་དཔོན་ཏྲ་དབངས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ས་
ལམ་འོན་ཏེ་མཐོ་རིས་ན། །སྐྱེས་ནས་ལ་ལ་མ་ཞི་བ། །ལག་ལ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་
མཐོང་བའམ། །ཐོས་སམ་འོན་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་ཟ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བླ་
སློང་རྩ་འབྲུལ་ཅན་མངོན་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་། མི་
འཆི་བའི་ས་སྤྱོད་ས་སྤྱོད་འབྲོས་ས་དང་ཐར་ས་མི་རྟོག་པར་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་
ཡིན་ཏེ། འོ་སྐྱོལ་ལྷ་ཅི་སྐྱོས། དེ་ལྟར་ཡང་། བླ་སློང་ཆེན་པོ་ལྷ་མངོན་ཤེས། །
མཁའ་ལ་རྒྱུད་རིང་འགྲོ་བ་ཡང་། གང་ན་སྐྱོད་ལུལ་འཆི་མེད་པར། །ས་དེར་
འགྲོ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཀྱི་འཕགས་པ་རང་
སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་སྐྱུ་ལུས་
གཏོང་ན། འོ་སྐྱོལ་ལྷ་ཅི་སྐྱོས། དེ་ལྟར་ཡང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམས་ལས།
གང་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་
ཀྱང་། །སྐྱུ་ལུས་འདི་ནི་སློང་མཛད་ན། །སྐྱེ་བོ་པལ་བ་སྐྱོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱལ་བའི་
སྐྱུ། མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་ལྷ་བྱ་ཡང་སྐྱུ་
ལུས་འཛིག་ན། འོ་སྐྱོལ་ལྷ་ཅི་སྐྱོས། དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་ཞལ་
ནས། རི་སྟོང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ། །མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་
པའི། །དོ་རྩེའི་སྐྱུ་ཡང་མི་ཏྲག་ན། །ཁུ་ཤིང་སྟོང་པོ་མེད་འདྲ་བའི། །ལུས་ཅན་
གཞན་ལ་ལྷ་ཅི་སྐྱོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལུས་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ངས་བར་འཆི་བ་ནི། གང་འདུས་

བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་པའི་
 ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམས་ལས། གྲེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་
 མི་ཏྲག། །སྐྱེ་ཤིང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
 ལུས་འདི་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་ཞིང་། འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ན་མི་ཏྲག་སྟེ་
 དེས་པར་འཆིའོ། །

ཆེ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཇོན་པའི་སྤྱིར་ན་དེས་པར་འཆི་བ་ནི། ཆེ་སྐྱད་
 ཅིག་མ་རེ་རེ་འདས་ཤིང་འཆི་བའི་སྤྱོད་གས་སུ་ཉེར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་
 མངོན་ཡང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་དཔེར་ན། ཅུལ་པོ་ཆེས་མདའ་འཕངས་པའམ།
 རི་གཟར་གྱི་ངོས་ནས་ཚུ་འབབ་པའམ། གསོད་སར་བྲིད་པའི་བཙོན་བཞིན་
 དུ་ཆེ་སྐྱར་དུ་འདའ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་དཔེ་དང་པོ་སྐྱེས་བུ་ཅུལ་པོ་ཆེས་མདའ་འཕངས་པ་ནི། བར་སྒྲང་
 ལ་གཞི་གཅིག་དུ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྟོད་དེ། བསྐྱེག་པའི་སྤྱོད་གས་སུ་སྐྱར་དུ་
 ཕྱིན་པ་ལྟར། ཆེ་ཡང་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྟོད་པར་སྐྱར་དུ་འཆི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ཅུལ་ཅན་གྱིས། །རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་ས་ནས་མདའ་
 བསྐྱར་བ། །མི་སྟོད་བསྐྱེགས་སར་སྐྱར་དུ་ཕྱིན། །མི་རྣམས་ཆེ་ཡང་དེ་བཞིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་དཔེ་གཉིས་པ་རི་གཟར་གྱི་ངོས་ནས་ཚུ་འབབ་པ་དེ་དར་ཅིག་
 ཀྱང་མི་སྟོད་པར་རྒྱག་པ་ལྟར། མི་ཆེ་ཡང་སྟོད་དུ་མི་བརྟུབ་པ་ལྟག་པར་
 གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏྲོག་ལས། སྤྱོད་གས་

དག་ཆེ་འདི་ལྷ་རྩེ་འགོ་སྟེ། །རི་གཟར་ཚུ་དག་མགྱོགས་འབྲུག་། །བྱིས་པའི་སྟེ་
 བོས་མི་ཤེས་ཏེ། །མི་མཁས་ལོངས་སྟོན་དེགས་པས་སྟོས། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །ཆོམས་ལས་ཀྱང་། ཚུ་སྤང་ཆེན་པོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ། །སྤྱིར་མི་སྟོག་པར་
 འགོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེ་གསུམ་པ་གསོད་སར་བྱིད་པའི་
 བཅོན་ནི། །གོམ་པ་རེ་རེ་བོར་ཞིང་འཆི་བ་ལ་བསྟེན་པ་ལྟར། །འོ་སྟོལ་གྱི་ཆེ་
 ཡང་དེ་དང་འབྲུལ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྟོན་ཤིང་གི་མདོ་ལས། །གསོད་
 སར་བྱིད་པའི་བཅོན་བཞིན་དུ། །གོམ་པ་རེ་བོར་ཞིང་འཆི་ལ་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །ཆོམས་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་དེས་པར་གསོད་པ་དག། །གོམ་པ་གང་དང་
 གང་བོར་ག། །གསོད་པའི་བྱང་དུ་བསྟེན་པ་ལྟར། །མི་རྣམས་སྟོག་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་འཆི་བ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གསུམ་སྟེ།
 ཆེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། །ལུས་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། །འཆི་
 བའི་རྒྱན་མང་བའི་སྤྱིར་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པར་འཆི་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། །འགོ་
 བ་གཞན་ནམ། །སྤྱིང་གཞན་གྱི་མི་ཆེ་ལ་ངེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། །འོ་སྟོལ་འཇམ་བུ་
 །སྤྱིང་པའི་ཆེ་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། །ཆོས་མདོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། །འདི་ན་མ་
 དེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་
 རི་ལྟར་ངེས་པ་མེད་ན། །ཆོམས་ལས། །ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །དེ་
 བཞིན་ཁ་ཅིག་བཅས་པའི་སར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གོག་ཅ་ན། །དེ་བཞིན་ཁ་
 ཅིག་ཡོངས་རྒྱག་ན། །ལ་ལ་རྣམས་དང་ལ་ལ་གཞོན། །ལ་ལ་དར་ལ་བབས་

བའི་མི། །རིམ་གྱིས་རབ་དུ་འགོ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལུས་
 ལ་སྙིང་པོ་མེད་པ་ནི། །ལུས་འདི་ལ་མི་གཙང་བའི་རྣམས་སུ་མ་ཅུག་ལས་
 མ་གཏོགས་པའི་སྙིང་པོ་སྤྲུལ་མཁའ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། རི་སྐད་དུ་སྒྲིད་འཇུག་
 ལས། རོག་མར་བགས་པའི་རིམ་པ་འདི། །རང་གི་སྒོ་ཡིས་ཐ་དད་ཕྱེ། །འ
 ཡང་རུས་པའི་བྲ་བ་ལས། །འཤེས་རབ་མཆོན་གྱིས་གྱུད་དུ་ཕྱེ། །རུས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ཕྱེ་བྱས་ནས། །རྐང་གི་བར་དུ་བཟུ་བྱ་ཞིང་། །འདི་ལ་སྙིང་པོ་ཅི་
 ཡོད་ཅེས། །བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་བཟུ་བར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་
 བའི་རྒྱུ་མང་བ་ནི། །རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འཆི་བའི་རྒྱུ་དུ་མ་གྱུར་པ་
 མེད་དེ། བཤེས་སྒྲིང་ལས། ཆེ་འདི་གཞོད་མང་རྒྱུ་གིས་བཏབ་པ་ཡིས། །ཆུ་
 ཡི་ཆུ་བྱར་བས་ཀྱང་མི་ཏྲག་ན། །དབུགས་འབྱུང་དབུགས་རྒྱབ་གཉིད་གྱིས་
 ལོག་པ་ནས། །སད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ཅིས་ཀྱང་མི་སྒྲོངས་པར་འཆི་བ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཆོན་གསུམ་སྟེ། རོར་བས་གྱིས་
 མི་སྒྲོངས་པ་དང་། གཉེན་བཤེས་གྱིས་མི་སྒྲོངས་པ་དང་། རང་གི་ལུས་གྱིས་
 མི་སྒྲོངས་པའོ། །དེ་ལ་རོར་བས་གྱིས་མི་སྒྲོངས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ་སྒྲིད་འཇུག་
 ལས། རྟེན་པ་མང་པོ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་བདེ་སྤྱད་ཀྱང་། །ཆོམ་
 པོས་འཕྲོག་པ་རི་བཞིན་དུ། །སྒྲེན་མོ་ལག་པ་སྒྲོང་བར་འགོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་ལྟར་རོར་བས་གྱིས་འཆི་བ་ལ་མི་སྒྲོངས་པར་མ་བད་དེ། །འདི་ཕྱི་
 གཉིས་ཀ་རུ་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆེ་འདིར་གཞོད་པ་ནི། རོར་བས་གྱི་
 ཕྱིར་འཐབ་ཅོད་དང་། རྒྱ་བསྐྱུང་བཞག་གི་སྤྱག་བསྐྱུང་ལ། ཕྱི་མ་དེའི་

ནམ་སྒྲིན་གྱིས་ངན་སོང་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉེན་བཤེས་གྱིས་མི་
 ལྟོངས་པ་ནི། རི་རྒྱད་དུ་སྒྲོད་འཇུག་ལས། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་ན། །བུ་
 རྒྱལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། །པ་ཡང་མ་ཡིན་གཉེན་འདུན་མིན། །ཁྱོད་
 ལ་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉེན་འདུན་གྱིས་
 འཆི་བ་ལ་མི་ལྟོངས་པར་མ་བཟད་དེ་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀ་རུ་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལ་ཆེ་འདི་ལ་གཞོད་པ་ནི། དེ་ནམས་ཤི་དོགས་ན་དོགས་པམ་གྱིས་དོགས་
 རས་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཆེ་ལ། སྤྱི་མ་དེའི་ནམ་བར་སྒྲིན་བས་ངན་སོང་དུ་བསྐྱར་བ་
 ཡིན་ནོ། །རང་གི་ལུས་གྱིས་མི་ལྟོངས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མི་
 ལྟོངས་པ་དང་། ལུས་རང་གི་དངོས་པོས་མི་ལྟོངས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དཔའ་ཞིང་ཤེད་ཆེ་ཡང་འཆི་བ་མི་བསྐྱོད་གྲུ་གཟེ་ཞིང་
 བང་མགོགས་ཀྱང་འཆི་བ་ལ་བྱོས་པས་མི་ཐར། མཛེས་ཤིང་སྤྲོ་མཁས་
 ཀྱང་བཤད་བྱང་གིས་མི་ཐར་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་རིའི་པག་རུ་འགོ་བ་ལ་སྐྱས་
 ཀྱང་བཤོལ་འདེབས་པའམ། བཟུང་བར་མི་རྒྱས་པ་དང་འབྲེལ། །ལུས་རང་
 གི་དངོས་པོས་མི་ལྟོངས་པ་ནི། རི་རྒྱད་དུ་སྒྲོད་འཇུག་ལས། དཀའ་བ་མང་
 པོས་བསྐྱབས་པ་ཡི། །བས་དང་གོས་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་ལུས། །ཁྱོད་དང་མི་
 འགོགས་བྱ་བྱིས་བ། །ཡང་ན་འབར་བའི་མེ་ཡིས་འཆི་གྲུ་ཡི་ནང་
 དུ་བྱུལ། །ཡང་ན་ས་ཡི་དོང་དུ་སྒྲུ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུས་འདིས་
 འཆི་བ་ལ་མི་ལྟོངས་པར་མ་བཟད་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀར་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 ཆེ་འདིར་གཞོད་པ་ནི། ལུས་འདི་ན་མི་བཟོད། ཆ་མི་བཟོད། གང་མི་བཟོད།

བཀའ་མི་བཟོད། སྒྲོམ་མི་བཟོད། རྒྱལ་གྱི་དོགས། བསང་གྱི་དོགས། བཅིངས་
གྱི་དོགས། བཟུམ་གྱི་དོགས་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཏེ་ཆེ་ལ། སྤྱི་མ་ལུས་འདིའི་
ལན་གྲོག་གིས་ངན་སོང་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་རྒྱུད་དང་སྐྱར་བ་ནི། གཞན་ཞིབ་མཉམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་། རྣ་
བས་ཐོས་པ་དང་། སེམས་ལ་དུན་པ་ཀུན་ཀྱང་རང་ལ་སྐྱར་ཞིང་བསྒྲོམ་པའོ། །
དེ་ལ་གཞན་ཞིབ་མཉམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་སྐྱར་ན། རང་གི་ཉི་དུ་ལ་སོགས་
པ་ལུས་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན། བྱད་བཞིན་མདངས་དང་ལྡན། ཆོར་བ་ནི་བདེ་བ་
དང་ལྡན། འཆི་བ་ཡིད་གྱི་དགྲ་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞིག །དེ་རིང་ལྟ་བུ་འཆི་ནད་
གྱིས་བཏབ་ནས། ལུས་གྱི་སྟོབས་ཞོར་ནས་ཅོག་ལུ་ཡང་མི་རུས། བྱད་གྱི་
བཀྲག་ཞོར་ཏེ། འོམ་པོ་བཀྲག་མེད་དུ་སོང་། ཆོར་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཏེ་ན་ཆ་ལ་
ཚུགས་ཐབས་མེད། ཟུག་ཟེར་ལ་ཚུགས་པ་མེད། སྤོང་དང་དབྱུང་ཀྱང་མ་
ཟུག །ཆོ་ག་དང་རིམ་གྲོས་ཀྱང་མ་པན། འཆི་བར་ནི་ཞེས། བྱ་ཐབས་ནི་མེད།
གཉིན་གྱི་ཐ་མས་ནི་བསྒྲོར། ཟས་གྱི་ཐ་མ་ནི་བ། གཏམ་གྱི་ཐ་མ་ནི་སྒྲོ་ཅ་ན།
བདག་ཀྱང་འདིའི་རང་བཞིན་ཅན། འདིའི་ཆོས་ཅན། འདིའི་མཆོན་ཉིད་ཅན།
ཆོས་ཉིད་འདི་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་སྟེ་དུ་བསམ། དེ་ནས་དེ་དབུགས་
ཆད་ནས་དེ་རིང་པན་ཆད་ཇི་ལྟར་གཅེས་པ་བྲིམ་དེར་མེད་དུ་མི་བཏུབ་པ་
ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ད་རོ་དེ་བྲིམ་དེར་ཞག་གཅིག་ཀྱང་བཞག་མ་འོས་པར། མལ་
དུ་ཁུར་ཐག་ཤར་གྱིས་བྲེས་ནས། བྲིས་པོ་སྤྱད་ཏེ་རོ་ཁུར་གྱིས་ཁུར་ནས་
སྤྱིར་འདོན་པའི་ཆོ། ལ་ལས་ནི་རོ་དེ་ལ་འཇུ་ཞིང་འཕྱང་བ་ལྟར་བྱེད། ཁ་ཅིག་

ནི་དུ་ཞིང་གུམ་པ་ལྟར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་འཛོག་ཅིང་བརྒྱལ་བ་ལྟར་བྱེད་ལ།
གཞན་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདི་ནི་ས་ཡིན། འདི་ནི་རྩོ་ཡིན། ཁྱོད་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་
བཅོལ་ཆུང་སྐད་ཟེར། རོ་དེ་ནི་ཐེམ་པ་ཐལ་གྱིས་བརྒྱལ་ནས། ད་ནི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་ནང་དུ་མི་ལྟོག་པ་མཐོང་ཅ་ན། བདག་ཀྱང་སྒར་བཞིན་དུ་
བསམ། དེ་ནས་རོ་དེ་དུར་ཁྱོད་དུ་བསྐྱལ་ནས་འབྲུས་གཞིག་པ་དང་། བྱི་དང་
ལྷུ་སྦྱང་ལ་སོགས་པས་ཐོས་པ་དང་། ཀེང་རུས་འཕྲོར་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་
ཅ་ན། བདག་ཀྱང་སྒར་བཞིན་དུ་བསམ་མོ། །གཞན་ཞིབ་བརྒྱུ་བས་ཐོས་པ་དང་
སྒྱུར་ན། ཆེ་གོ་མོ་ཞིའོ་ཟེར་བའམ། དེ་ན་ཞིབ་འུ་རོ་ཞིག་འདུག་གོ་ཟེར་བ་
ཐོས་ཅ་ན། བདག་ཀྱང་སྒར་བཞིན་དུ་བསམ་མོ། །གཞན་ཞིབ་སེམས་ལ་
བྲན་པ་དང་སྒྱུར་ན། རང་གི་ཡུལ་དང་། ཁྱོད་དང་། བྱི་དུ་གྲན་གཞོན་རང་
དང་འགྲོགས་འགྲོགས་པ་རྩིས་ཅིག་ཞིབ་སྟོ། དེ་ཀྱན་བསམས་ལ་རིང་པོ་མི་
ཐོགས་པར་བདག་ཀྱང་སྒར་བཞིན་དུ་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས།
སང་དང་འཇིག་རྟེན་བྱི་མ་གཉིས། སྒྲོན་དུ་གང་འོང་གཏོལ་མེད་པས། །སང་
གི་ཆོས་ལ་མི་འབད་པར། །བྱི་མའི་དོན་ལ་འབད་པར་རིགས། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

མི་རྟག་པ་བསྐྱོམས་པའི་པན་ཡོན་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་
པར་གོ་ནས་ཆེ་འདི་ལ་མདོན་ཞེན་ལྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དད་པའི་
གསོས་འདེབས། བཙོན་འབྲུས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད། ཆགས་སྒྲུང་དང་སྒྱུར་དུ་
བྲལ་ནས་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།
འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

ལེ་ཏུ་ལྷ་པ། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསྟན་པ།

༥ དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་ཞི་ཡང་ཅི་སྟོ་སྟེ། ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
ནམ། སྐྱེས་ཅ་ན་ལྟ་མིའི་ལོངས་སྟོང་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པ་ཐོབ་སྟེ་འོང་།
བདག་ལ་དེས་ཅིའི་མ་ཆོག་སྟམ་ན། དེ་ནི་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་
ནོ། །

དེའི་གཉེན་པོར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྒྲོམ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།
སྒྲོམ་ནི།

འདུ་བྱེད་གྱི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། །

དེ་བཞིན་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། །

སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཏེ། །

གསུམ་གྱིས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱུས། །

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེལ་གསུམ་པོ་དེ་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ན།
འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི་འབྲས་མ་སྒྲིན་པ་དང་འབྲའོ། །འགྱུར་བའི་སྤྱག་
བསྐྱེལ་ནི། འབྲས་ཆན་དུག་དང་འབྲེས་པ་བ་བ་དང་འབྲའོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་
སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི། འབྲས་གྱི་སྟེང་དུ་པོལ་བྱང་བ་དང་འབྲའོ། །

ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་པོ་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། འདྲ་
བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། ཚོར་བ་བཏང་སྒྲུམས་པ་ཡིན་ནོ། །འགྱུར་བའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ནི། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། ཚོར་བ་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ། །

ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། འདྲ་བྱེད་
ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་འདི་སྒྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱག་
བསྐྱེད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཀྱིས་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་
སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་མི་ཚོར་ཏེ། དཔེར་ན། རིམས་ནད་དྲག་པོས་བྱིན་ཙམ་ན། རྩ་བ་
ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ན་ཆ་ཁལ་ཁོལ་ཡོད་པ་མི་ཚོར་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱན་དུ་
ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་ནམས་ཀྱིས་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་
འདི་གཟིགས་ཏེ། དཔེར་ན། རིམས་ནད་པལ་ཆེར་སོས་ཙམ་ན། རྩ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ན་ཆ་ཁལ་ཁོལ་ཡོད་པ་ཚོར་བ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་གཞན་
ཡང་། སྤྱ་ཉག་མ་གཅིག་ལག་མཐིལ་ན་འདུག་ན་མི་བདེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་
མེད་དེ། དེ་ཉིད་མིག་དུ་སོང་ན་མི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་སྐྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་
དུ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་མི་
ཚོར་ཏེ། འཕགས་པ་ནམས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་ཆེན། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ཀྱི་
རྒྱ་ཀ་ལས། ལག་མཐིལ་སྤྱ་ཉག་གཅིག་འདུག་པ། །དེ་ནི་མིག་དུ་སོང་བ་ན། །
མི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད། །བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདྲ་བ་ཡིས། །འདྲ་
བྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱ་མི་རྟོགས། །འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ་ཡིས། །འདྲ་

བྱེད་ལ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཟེགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། འཁོར་བའི་བདེ་བ་དེ་སྤྱི་བ་
 ཐམས་ཅད་མཐར་འགྱུར་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་འགྲོ་བས་ན། འགྱུར་བའི་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱི་བ་རྒྱ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། ལྷའི་རྒྱལ་
 སྤྱི་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ལགས་སོ། །མི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་བ་
 སྤྱག་བསྐྱེད་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མིའི་
 རྒྱལ་པོ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་བ་ཕྱེད་ཀྱི་ཕྱེད་ཀྱི་ཕྱེད་ཀྱི་ཕྱེད་ཀྱི་
 བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བཞེས་སྤྱི་བ་ལས་ཀྱང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་ཉིད་དུ་
 གྱུར་ནས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་དག་ན་ཡང་བྱམ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེར་མ་ཟད་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་ལྟ་བུའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱི་བ་
 ཀྱང་། མཐར་འཁོར་ལོས་ཞིང་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། བརྒྱ་བྱེད་མཆོད་ལོས་
 ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱི་བ་ཡང་སྤྱི་བ་ལྷུང་། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཆོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་འདོད་
 པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྱེད་ནས། །བསམ་གཏན་སྤྱི་བ་འཇུག་གི་བདེ་བ་
 ཐོབ་ཀྱང་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། ཆོངས་ཉིད་ཆགས་བྱེད་པ་
 ཐོབ་ནས་སྤྱི་བ་མཐར་མེད་མེ་ཡི་བྱེད་ཞིང་གྱུར་པ་ཡི། །སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱལ་མི་
 ཆད་པ་བསྐྱེད་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། སྤྱི་བ་ཉི་བར་ལེན་པའི་ལུང་
 པོ་འདི་སྤྱི་བ་པ་རང་གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱི་བ་དུ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་

པོར་མངོན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ངན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། བདེ་
འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། ངན་སོང་ནི། དཔྱུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་
གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་པ་དང་། གནས་གང་ན་
གནས་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཅི་ཕྱོང་བ་དང་། ཆེ་ཇི་སྲིད་ཐུབ་པ་དང་བཞི་
བཞིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དཔྱུལ་བ་ལ་དབྱེ་ན། ཆ་བའི་དཔྱུལ་བ་བརྒྱད།
གང་བའི་དཔྱུལ་བ་བརྒྱད་དེ་བཅུ་དྲུག་ ཉི་ཆེ་བ་དང་། ཉེ་འཁོར་བ་གཉིས་ཉེ་
བཅོ་བརྒྱད་དོ། །

ཆ་བའི་དཔྱུལ་བ་འདི་དག་གནས་གང་ན་གནས་ན། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་
འདིའི་འོག་ན་གནས་ཏེ། འདི་ནས་དེར་འགྲོ་བ་མང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་།
འོག་ན་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་གནས་སོ། །དེའི་སྤྱིང་ན་ཡར་
ལ་རབ་ཏུ་ཆ་བ་དང་། ཆ་བ་དང་། ཏུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། ཏུ་འབོད་དང་།
བསྐྱེལ་འཛོམས་དང་། ཐིག་ནག་དང་། ཡང་སོས་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
ཆོས་མངོན་པ་མངོད་ལས། འདི་འོག་སྤྱིང་ཐུག་ཉི་ཤུ་ན། །མནར་མེད་པའི་དེ་
ཅམ་སོ། །དེ་ཡི་སྤྱིང་ན་དཔྱུལ་བ་བདུན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་གིས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཅི་ཕྱོང་ན། སྐྱེ་འབྱུག་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་
ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཡང་སོས་ནི། དཔྱུལ་བ་གཅིག་
ལ་གཅིག་པན་ཚུན་བཏགས་སུ་བཅད་ཅིང་བསད་ནས། རྒྱང་གང་མོ་
ལངས་པས་ཡང་སོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆེ་མ་བཅད་ཀྱི་བར་དུའོ། །ཐིག་

ནག་ནི་གང་དུ་ཐིག་ནག་པོ་བཏབ་ནས། སོག་ལེ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་
 གཞོག་པ་དང་། སྤྲེ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་གཞོག་པར་བྱེད་དེ། རི་སྐད་དུ།
 ཁ་ཅིག་སོག་ལེས་དུས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཞན། །སྤྲེ་མི་བཟད་སོ་རྣོན་རྣམས་
 གྱིས་གཞོག་ །ཅེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱུས་འཛོམས་ནི། རིའི་བར་དུ་བསྐྱུས་
 ཞིང་འཛོམས་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཨན་འདར་གྱི་བར་དུ་བསྐྱུས་ཞིང་འཛོམས་
 པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གང་དུ་སྤྱོད་ས་གཉིས་ནས་རི་བོ་ལྷག་གི་གདོང་པ་ལྟ་
 བུ་གཉིས་འོངས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་རི་
 དེ་གཉིས་སྤྱིར་གྱེས་པ་དང་རྒྱང་གང་མོ་ལངས་པས་ལུས་སྤྲ་མ་ལྟར་སོས།
 ཡང་འཛོམས་ཏེ་དེ་ཀ་ལྟར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་སྦྱོང་ལས། རི་དང་
 མཉམ་ལྷག་རུ་རིངས་འཛིགས་སུ་རུང་བ་གཉིས། །འདུས་པའི་སྤྲག་ཏུ་ལུས་
 ཀུན་སྤྱེ་མར་བརྒྱག་ཅིང་འཛོམས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་
 ལྷགས་ཀྱི་ཨན་འདར་གྱི་བར་དུ་བཅིར་བས། ལྷག་གི་རྒྱུན་ཚུ་བོ་བཞི་ཅུ་པ་
 འབབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཁ་ཅིག་ཏིལ་བཞིན་འཆིར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཞན། །སྤྱེ་
 མ་ཞིབ་མོ་བཞིན་དུ་རྩལ་དུ་རྫོག་ །ཅེས་གསུངས་སོ། །དུ་འབོད་ནི་སེམས་
 ཅན་བསྐྱེགས་པ་རྣམས་སྤྲག་པའི་ང་རོ་འབྱེན་པའོ། །དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི་
 ལྷག་པར་ང་རོ་འབྱེན་པའོ། །ཆ་བ་ནི། མེ་ལ་སོགས་པས་གདུང་བར་བྱེད་པ་
 རྟེ། ཁྱོ་ཚུ་ཁོལ་མ་ཁར་སྤྲགས་པས་ཁོང་པ་འཆིག་པ་དང་། ཡང་མཆོན་ཅེ་
 གཅིག་པ་ཆེར་མ་ཅན་གྱིས་བཤའ་ལམ་ནས་སྤྱི་བོར་འབྱེགས་པའོ། །རབ་ཏུ་
 ཆ་བ་ནི། བྱད་པར་དུ་གདུང་བར་བྱེད་པ་རྟེ། ཁྱོ་ཚུ་ཁོལ་མ་ལ་སོགས་པས་

བགས་པ་མིན་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ནས། བྱ་ག་དགུ་ནས་མེ་འབྱུང་བ་དང་།
 ཡང་མཆོན་ཅེ་གསུམ་པས་བཤང་ལམ་དང་རྐང་མཐེལ་གཉིས་ནས་སྦྱི་བོ་
 དང་དབྱུང་བ་གཉིས་སུ་འབྲིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཞན་དག་
 ཁོ་ཚུ་བཞུས་པ་ཡི། །ཁུ་བ་འབར་བས་འབྲིགས་པ་ལྷུང་པར་བགྱིད། །ཁ་ཅིག་
 ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རབ་འབར་བ། །ཆེར་མ་ཅན་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྒྱས་པར་
 བགྱིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ནི།
 ལྷགས་ཀྱི་ཁང་པ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང་། ཚུ་ཞིང་དང་། གནམ་འཕང་དུ་
 དཔག་ཆད་སྟོང་སྟག་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལྷགས་ཟངས་དཔག་ཆད་དུ་
 མ་ཡོད་པའི་ནང་དུ། ཁོ་ཚུ་དང་ཟངས་ཚུ་ལྷགས་ཏེ། དེར་བཅུག་ནས་སྟོགས་
 བཞིན་མི་བཟད་པའི་མེས་བསྐྱོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཁ་ཅིག་
 ལྷགས་ལས་བྱས་པའི་ཟངས་ཆེན་དུ། །སྦྱི་ཏུ་ཚུགས་འབྲས་ཀྱི་ཐུག་པ་བཞིན་
 ཏུ་འཆོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྟུག་བསྐྱེད་པར་མཆོམས་མེད་པས་ན་
 མནར་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་དག་གི་ཆེ་ཡང་རི་སྤྱིད་དུ་ཐུབ་ཅེ་ན། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དུག་
 རིམ་བཞིན། །འདོད་ལྷའི་ཆེ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །དེས་ན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་
 ཆོ། །འདོད་པའི་ལྷ་དང་འབྲ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་
 བཞིན་ཆེ་ཆད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔྱལ་བ་ཡང་སོས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་
 ཡིན་ལ། དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ལྷ་བ་གཅིག །ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བཅིས་པའི་
 ཡང་སོས་ཀྱིས་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ཐུབ་པོ། །མི་ལོ་ལྷར་ན་བྱེ་བ་སྟག་འབྱམ་དུག་

ཁྲི་ཉིས་ལྔ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་སྐུམ་ཅུ་ཙུག་སྐུམ་པ་དང་། དཔྱལ་བ་
 ཐེག་ནག་སྐུར་བས་དཔྱལ་བ་དེས་རང་ལོ་སྟོང་བྱུང་སྟེ། མི་ལོ་ལྷ་རྟ་ཁྲེ་བ་
 འབུམ་སྐག་བཅུ་གཉིས་དང་། ཁྲེ་བ་སྐག་དགུ་ཁྲི་དགུ་སྟོང་ཡོད་དོ། །ལྷ་འཐབ་
 བུལ་བ་དང་དཔྱལ་བ་བསྐྱས་འཛོམས་སྐུར་བས་དཔྱལ་བ་དེས་རང་ལོ་ཉིས་
 ལྔ་བྱུང་སྟེ། མི་ལོ་ལྷ་རྟ་ཁྲེ་བ་སྐག་ཁྲེ་བ་གཅིག་དང་། ཁྲེ་བ་སྐག་དགུ་ཁྲི་
 བརྒྱད་སྟོང་ཡོད་དོ། །ལྷ་དགའ་ལྡན་པ་དང་། དཔྱལ་བ་དུ་འབོད་སྐུར་བས་
 དཔྱལ་བ་དེས་རང་ལོ་བཞི་སྟོང་བྱུང་སྟེ། མི་ལོ་ལྷ་རྟ་ཁྲེ་བ་སྐག་ཁྲེ་བ་
 བརྒྱད་དང་། ཁྲེ་བ་སྐག་ལྷ་འབུམ་བཞི་དང་། ཁྲེ་བ་སྐག་ས་ཡ་ལྷ་བཞི་ཁྲི་ཉིས་
 ལྔ་ཡོད་དོ། །ལྷ་འབྱུལ་དགའ་བ་དང་། དཔྱལ་བ་དུ་འབོད་ཆེན་པོ་སྐུར་བས་
 དཔྱལ་བ་དེས་རང་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་བྱུང་སྟེ། མི་ལོ་ལྷ་རྟ་ཁྲེ་བ་སྐག་ཁྲེ་བ་
 དག་ཅུ་ཙུག་དང་། ཁྲེ་བ་སྐག་ས་ཡ་གསུམ་དང་། ཁྲེ་བ་སྐག་ལྷ་འབུམ་ལྷ་
 ཁྲི་ཉིས་ལྔ་ཡོད་དོ། །གཞན་འབྱུལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། དཔྱལ་བ་ཆ་བ་སྐུར་
 བས་དེས་རང་ལོ་ཁྲི་དགུ་སྟོང་བྱུང་སྟེ། མི་ལོ་ལྷ་རྟ་ཁྲེ་བ་སྐག་ཁྲེ་བ་ལྷ་
 བརྒྱ་དང་། ཁྲེ་བ་སྐག་ཁྲེ་བ་བཅུ་དང་། ཁྲེ་བ་སྐག་ས་ཡ་བརྒྱད་དང་། ཁྲེ་བ་
 སྐག་བཞི་འབུམ་དང་། ཁྲེ་བ་སྐག་ཁྲི་དགུ་སྟོང་ཡོད་དོ། །དཔྱལ་བ་རབ་རྩ་ཆ་
 བས་ནི་ཆེ་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་བྱེད་བྱུང་ལོ། །མནར་མེད་པས་ནི་ཆེ་བར་གྱི་
 བསྐྱལ་པ་གཅིག་བྱུང་ལོ། །དེ་ལྷ་རྟ་ཡང་། རབ་རྩ་ཆ་བྱེད་མནར་མེད་ནི། །བར་
 གྱི་བསྐྱལ་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཉེ་འཁོར་གྱི་དཔྱལ་བ་ནི། དཔྱལ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་བཞི་

ན་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་མེ་མ་ཐུར་བྱས་ནུབ་ཙམ་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་
 དེ་དག་གནས་ཆོལ་དུ་འགྲོ་བ་ན། དེ་དག་གིས་རྒྱུ་པ་བཞག་ན་ནི་པགས་པ་
 དང་། འགྲུ་པ་ལྟར་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་པ་བཞག་ན་དེ་དག་སོས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་དང་པོའོ། །དེའི་བྱང་ཉིད་དུ་རོ་ཐུགས་མི་གཙང་
 བའི་འདམ་རྩལ་དག་ཏུ་འབྱུ་ལུས་དཀར་ཞིང་། མགོ་ནག་ལ་མཆུ་རྩོ་བ་དག་
 གནས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རུས་པའི་བར་དུ་འཕྲིགས་
 པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་གཉིས་པའོ། །དེའི་བྱང་ཉིད་ལ་སྦྲ་གིས་གཏམས་
 པའི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་། རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆོལ་དང་། བྱི་བསེ་བོ་དང་།
 ལྷགས་ཀྱི་འཕལ་མ་ལི་དང་། ལ་ལྷགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་པ་
 བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་གསུམ་པའོ། །དེའི་བྱང་ན་ཆུ་བོ་རབ་མེད་ཐལ་ཆུ་
 འཁོལ་མས་གང་བ་སྟེ། དེར་སེམས་ཅན་དེ་དག་འཆོད་ལ། འབྲམ་ན་སྦྱིས་བྱ་
 ལག་ན་མཆོན་ཐོགས་པས་འགོག་སྟེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་བཞི་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
 བརྒྱུད་པོ་ཀུན་ལས་ལྷག་བཅུ་དྲུག་ །དེ་དག་གི་ནི་རོས་བཞི་ན། །མེ་མ་ཐུར་
 དང་རོ་ཐུགས་འདམ། །སྦྲ་གིའི་ལམ་སོགས་ཆུ་བོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཅི་སྦྱིས་བྱའི་ཆ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུང་མ་དང་། ལ་ལྷགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་ལ་
 སོགས་པ་དཔྱལ་སྐྱུང་གི་འཁོར་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན།
 བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འདོད། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་
 སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདོད། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་དང་། མར་པ་དང་མི་ལ་
 ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྒྲིག་པ་བྱས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་

སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བར་འདོད། རོན་འདི་དང་མ་ཐུན་པར་སྐྱོད་འཇུག་
ལས། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་མཆོན་ཆ་རྣམས། །སྤྱི་ཞིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་
བྱས། །ལྷགས་བསྐྱེད་ས་གཞི་སྤྱི་ཡིས་བྱས། །མེ་ཆོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་
བྱུང་། །དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྒྲིག་སེམས་ཡིན་པར་བྱབ་པས་
གསུངས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གང་བའི་དཔྱལ་བ་བརྒྱད་ནི། ལྷ་བྱར་ཅན། ལྷ་བྱར་རྡོལ་བ་ཅན་དང་།
སོ་ཐམ་ཐམ་པ་དང་། ཨ་ལྷ་ཟེར་བ་དང་། གྱི་ཏུད་ཟེར་བ་དང་། ལྷ་ལྷ་ལྟར་
གས་པ་དང་། བརྒྱ་ལྟར་གས་པ་དང་། བརྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་པའོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་། ལྷ་བྱར་ཅན་སོགས་གང་བརྒྱད་གཞན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་དག་གནས་གང་ན་གནས་ཤེ་ན། འཛམ་བུ་སྤྱིར་འདི་ཉིད་ཀྱི་འོག་
ན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་ཀ་ན་གནས་སོ། །དེ་དག་གིས་སྤྱི་ག་
བསྐྱེད་ཅི་ཞིག་སྤྱོད་ཞེ་ན། སྤྱི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱར་
པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་ནི་གང་བ་མི་བཟོད་པས་ཉེན་པས་ལུས་ལ་ལྷ་བྱར་
བྱུང་བ་དང་། ལྷ་བྱར་རྡོལ་བ་ལྷ་བྱར་གྱུར་པ་སྟེ། ལུས་འགྱུར་བ་ལས་མིང་དུ་
བཏགས་སོ། །བར་པ་གསུམ་ནི་གང་བ་མི་བཟོད་པའི་ཉེན་པས་སྤྱི་འགྱུར་བ་
ལས་བཏགས་པའོ། །པགས་པ་སྤྱི་ཞིང་། ཁ་ལྷ་འམ་དུག་ཏུ་གས་པ་ནི་ལྷ་ལྷ་ལྟར་
ལྟར་གས་པའོ། །སྤྱི་བ་ལས་ཐལ་ནས་དམར་ཞིང་། ཁ་བཅུ་འམ་དེ་ལས་ལྷག་
པར་གས་པ་ནི་བརྒྱ་ལྟར་གས་པའོ། །ཤིན་ཏུ་དམར་བར་གྱུར་ནས་ཁ་
བརྒྱུའམ་དེ་ལས་ལྷག་པར་གས་པ་ནི། བརྒྱ་ལྟར་ཆེར་གས་པའོ། །ཕྱི་མ་འདི་

གསུམ་ཡང་ལུས་འགྱུར་བ་ལས་མིང་དུ་བཏགས་པའོ། །

དེ་དག་གི་ཆེ་འི་སྤྲོད་ཐུབ་ཅེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་དག་དཔེ་
 ཅམ་དུ། དག་སྦྲོང་དག་དཔེར་ན། འདི་ན་ཡུལ་མ་ག་རྒྱའི་ཉིལ་རྩང་ཁལ་
 བརྒྱད་ཅུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཉིལ་གྱིས་སྦྱར་པོར་བཀང་སྟེ། དེ་ནས་ལ་ལ་ཞིག་
 གིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་འདས་ཤིང་ཉིལ་རེ་རེ་སྤྱིར་བོར་ན། དག་སྦྲོང་དག་རིམ་བ་
 དེས་ན། ཡུལ་མ་ག་རྒྱའི་ཉིལ་རྩང་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་མ་ལུས་པར་ཡོངས་
 སུ་བད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཆེས་སྦྱར་གྱི། ལུ་བར་ཅན་དུ་སྦྱེས་པའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་གྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་ནི་ང་མི་སྤྲོད། །དག་སྦྲོང་དག་ལུ་བར་
 ཅན་ནི་ཤུ་རྩེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ལུ་བར་རྩོལ་བ་ཅན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་
 བས། དག་སྦྲོང་དག་པར་ལྟར་ལས་པ་ནི་ཤུ་རྩེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། པར་ལྟར་
 གས་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྦྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་དེའི་དོན་མདོར་བསྐུས་ནས་བཟླ་བ་
 བློ། ཉིལ་རྩང་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་བཞིན། ཉིལ་གཅིག་སྦྱང་བས་བད་གྱུར་པ། །
 ལུ་བར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་གྱི་ཆེ་ནི་ཉི་ཤུ་འགྱུར། །ཞེས་བ་སྟེ། དེས་
 བ་ལུ་བར་ཅན་གྱིས་ཉིལ་རྩང་གང་དོ། །ལུ་བར་རྩོལ་བ་ཅན་གྱིས་ནི་ཤུ་འོ། །
 སོ་ཐམ་ཐམ་གྱིས་བཞི་བརྒྱའོ། །ཨ་ལུ་བཟེར་བས་སྦྲོང་སྤྲལ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །
 གྱི་དུད་བཟེར་བས་འབྲུམ་སྤྲལ་གཅིག་དང་དུག་བྲི་ཡིན་ནོ། །ཤུ་ལྟ་ལྟར་གས་
 བས་ས་ཡ་སྤྲལ་གསུམ་དང་། འབྲུམ་སྤྲལ་གཉིས་སོ། །པར་ལྟར་གས་པས་བྱེ་
 བ་སྤྲལ་དུག་དང་ས་ཡ་སྤྲལ་བཞི་ཡིན་ནོ། །པར་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་པས་ཉིལ་

རྒྱུ་ཐེར་འབྲུམ་སྤྲལ་གཅིག་དང་། དུང་སྤྲུམ་སྤྲལ་གཉིས་དང་། གྲེ་བ་སྤྲལ་བཞི་
ཡིན་ནོ། །

ཉི་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ནི་མང་པོ་འཕམ་གཉིས་སམ་གཅིག་
གཤམ། སོ་སོའི་ལས་དག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྣམ་པའི་གྲེ་བྲག་དུ་
མ་ཡོད་དོ། །འདིའི་གནས་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། ལུ་ཐོ་དང་། རི་དང་། རྩ་ངམ་གྱི་
སྤྱོད་ས་དང་། གཞན་དག་དང་། ས་འོག་དང་། ཁ་ཅིག་མིའི་ཡུལ་ན་གནས་ཏེ།
འཕགས་པ་མོ་ཁྱུ་གཤམ་གྱི་བྱས་གཟིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩ་ངམ་གྱི་
སྤྱོད་ས་སུ་བཅུན་པ་དགོ་འདུན་འཆོས་གཟིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་ཆེ་ཆད་
ལ་ངེས་པ་མེད་པའོ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་སྤྲལ་བསྐྱལ་བ་འད་ཟིན་ཏོ། །

ཡི་དྲགས་ལ་དགྲེན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤེན་རྗེ་དང་། དེ་ལས་
འཁྲོས་པའི་ཡི་དྲགས་སོ། །དེ་དག་གང་ན་གནས་ཤེ་ན། ཡི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་གཤེན་རྗེ་ནི། འཇམ་བུ་སྤིང་གི་འོག་དཔག་ཆད་ལྔ་བརྒྱ་བཅད་པ་ན་ཡོད་
དོ། །འཁྲོས་པའི་ཡི་དྲགས་ནི་རྩ་ངམ་གྱི་སྤྱོད་ས་ལ་སོགས་པ་ངེས་པ་མེད་
པར་གནས་སོ། །

འཁྲོས་པའི་ཡི་དྲགས་ལ་དགྲེན་གསུམ་སྟེ། ཟས་སྒྲོམ་ལ་བྱིའི་སྦྱིབ་པ་
ཡོད་པ་དང་། ནང་གི་སྦྱིབ་པ་ཡོད་པ་དང་། ཟས་སྒྲོམ་ལ་སྦྱིབ་པ་ཡོད་པའོ། །
དེ་དག་གིས་སྤྲལ་བསྐྱལ་ཅི་སྤྱོད་ཞེ་ན། ཡི་དྲགས་རྩུ་འབྲུལ་ཅན་ཁ་ཅིག་གིས་
ནི་ལྟའི་དཔལ་ལྟ་བུ་ཡང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་དོ། །ཟས་སྒྲོམ་ལ་བྱིའི་སྦྱིབ་པ་ཡོད་
པས་ནི། ཟས་སྒྲོམ་ལ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་འགོག་པར་

མཐོང་ནས་བཟའ་བརྟུང་གི་དབང་མེད་པའོ། །ནང་གི་སྐྱབ་པ་ཡོད་པ་ནི།
གཞན་གྱི་མི་འགོགས་ཀྱང་། རང་གིས་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བར་མི་རུས་པ་
སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་གྱི་མིག་ཅམ་ལ། ལྟོ་བ་རི་ཡི་སྟོན་ཅམ་
བགྲེས་པས་ཉེན། ཁི་གཙང་གྱི་ནར་བོར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་། འཆའ་བའི་མཐུ་
དང་ལྡན་པ་མ་ལགས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཟས་སྒོམ་ལ་སྐྱབ་པ་ཡོད་པ་
ལ་ཡང་གཉིས། མེ་ལྷེའི་སྤེང་བ་ཅན་དང་། ལྡན་ལྡན་བ་པའོ། འདྲ་དང་པོ་ནི།
ཐོས་པ་དང་། འཐུངས་པ་ཅམ་གྱིས་འཆིག་པར་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ནི། བྱི་
ས་དང་། གཅིན་འཐུང་བ་དང་། རང་གི་ཤ་བཅད་ཅིང་བ་པའོ། འདྲ་ལས་ཡང་
སྤྲུང་མ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ན་བ་བྱེ་བ་རིས་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡི་དྲགས་གྱི་ཆེ་ཇི་སྤྲོད་བྱུང་ཅེ་ན། མི་རྣམས་གྱི་ཆེ་བ་གཅིག་གང་
ཡིན་པ། ཡི་དྲགས་རྣམས་གྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ཆེ་བ་དང་ལོར་
བཅིས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་བྱུང་བོ། འདྲ་ལྟར་ཡང་། ཡི་དྲགས་རྣམས། ཆེ་བ་ཉིན་
ཞག་གི་ལྔ་བརྒྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དུད་འགྲོ་ལ་དབྱེ་ན། ཀླང་མང་དང་། ཀླང་བཞི་དང་། ཀླང་གཉིས་དང་།
ཀླང་མེད་དང་བཞིའོ། འདི་དག་གང་ན་གནས་ཤེ་ན། ཅུ་དང་། ཐང་དང་།
ནགས་མཐའི་སྤྱོད་ཡུལ་དག་ཡིན་ནོ། འདྲ་ཡང་གནས་གྱི་རྩ་བ་ནི་རྒྱ་མཚོ་
ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། འདྲ་དག་གིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅི་སྤྱོད་ཞེ་ན། བཀོལ་སྤྱུད་གྱི་
སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། བསཤ་བཅད་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་བ་
བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལོ། འདྲ་ལ་དང་པོ་ནི། མིའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དུད་འགྲོ་

ནམས་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། དབང་མེད་གཞན་དག་རྟོག་པ་ལག་པ་དང་། །ལྷག་དང་
ལྷགས་རྒྱས་གདབ་པས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
རི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། ཁ་ཅིག་ལྷ་ཏིག་བལ་དང་རུས་
པ་ཁྲག། །འད་དང་པགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། བལ་ཆེར་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ན་གནས་པ་ནམས་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། ཟས་
སྤྱ་གདོང་དུ་གང་བབ་ཟ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དུད་འགྲོས་ཆེ་རི་སྒྲིབ་ཐུབ་ཅེ་ན། དེས་པ་མེད་དེ། ཡུན་རིང་འོས་
ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་རེ་རེ་ཐུབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དུད་འགྲོ་
ནམས། མཚོག་རིང་བསྐྱལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ངན་འགྲོའི་སྤྱག་
བསྐྱལ་བ་འད་ཟེན་ཏོ། །

བདེ་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་གསུམ་སྟེ། མིའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། ལྷ་མིན་
གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། ལྷའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལོ། །དེ་ཡང་མི་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་བརྒྱད་
ཡོད་དེ། རི་རྒྱུད་དུ། མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་སྤྱག་
བསྐྱལ་ལོ། །ཀ་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ནོ། །ན་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ནོ། །
འཆི་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ནོ། །སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་
ནོ། །མི་སྤྱག་པ་དང་འབྲུང་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ནོ། །གང་འདོད་པ་བཙལ་
ཏེ་མ་རྟོག་པ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་བསྐྱུང་དཀའ་བ་ཡང་སྤྱག་
བསྐྱལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་

གནས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཀྱང་པལ་ཆར་མངལ་ནས་སྐྱེ་ལོ། །འདི་འདྲི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོ་སྤྲིད་པ་བར་དོ་ནས་མངལ་དུ་འཇུག་ཁར་ཡང་སྐྱབ་
 བསྐྱལ་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། བར་དོའི་སྤྲིད་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་འབྱུང་དང་ལྡན་པ།
 རྣམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཞིང་སྟེང་མིག་བཞིན་དུ་སྐྱེ་གནས་ཐག་རིང་པོ་ཡང་
 མཐོང་བར་རུས་སོ། །དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ལོག་པའི་སྒྲིང་བ་བཞི་
 འཆར་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུང་ཆེན་པོ་ལངས་པ་དང་། ཆར་ཆེན་པོ་བབས་པ་དང་།
 རྣམ་ཐུག་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་སྐྱ་ཅ་ཅོ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་གྲགས་པ་ལྟ་
 བུའི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་ཤར་བས། ལས་བབང་ངན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་
 མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་བཙུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་
 དུ་འཇུག་གོ་སྟམ་པ་དང་། ཁང་པ་བཙེགས་པའི་སྟངས་དུ་འཛིག་གོ་སྟམ་པ་
 དང་། ཁྲི་ལ་འཛིག་གོ་སྟམ་པ་དང་། རྩེ་སྤྱི་ལ་པོར་འཇུག་གོ་སྟམ་པ་དང་།
 ལོ་མའི་ཁྲིམ་དུ་འཇུག་གོ་སྟམ་པ་དང་། ཅ་གསེབ་ཏུ་འཇུ་ལ་ལོ་སྟམ་པ་དང་།
 རགས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇུག་གོ་སྟམ་པ་དང་། ཅིག་པའི་བྱ་གར་འཇུ་ལ་ལོ་སྟམ་པ་
 དང་། སོག་མའི་གསེབ་ཏུ་འཇུ་ལ་ལོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སེམས་པ་
 དང་། བ་མ་འཁྲིག་པ་སྐྱོད་པ་དེ་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཀྱང་མཐོང་ནས་དེར་འགྲོ་
 སྟེ། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཆར་བསགས་པ་དང་། སྐྱེ་གནས་མཐོན་པོ་འཛིན་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། གཞལ་མེད་ཁང་དང་། ཁང་པ་བཙེགས་པ་ལ་སོགས་པར་
 མཐོང་ནས་དེར་རྒྱག་གོ། །བསོད་ནམས་འབྲིང་དུ་བསགས་པ་དང་། སྐྱེ་
 གནས་འབྲིང་དུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རྩེ་སྤྱི་ལ་བྱ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་

ནས་དེར་རྒྱལ་གོ། །བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་སྐྱེ་གནས་ངན་པ་འཇོན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཅིག་པའི་བྱ་གལ་སོགས་པར་མཐོང་དེར་རྒྱལ་གོ། །དེར་
ཕྱིན་པ་དང་། གལ་ཏེ་རང་སོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་མ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ལ། བ་ལ་ཞེ་
སྒང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་སོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། བ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་
ལ། མ་ལ་ཞེ་སྒང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆགས་སྒང་གཉིས་ཀྱིས་པ་མའི་མི་
གཙང་བའི་རྣམས་དང་བར་དོའི་ཤེས་པ་འབྲས་སོ། །

དེ་ནས་བཟུང་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་སྐྱམ་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་དུ་མངལ་དུ་
གནས་པར་གསུངས། །ཁ་ཅིག་ནས་ཟླ་བ་བརྒྱད་དམ། ཟླ་བ་དགུ་འམ། ཟླ་བ་
བཅུ་འེ་བར་དུ་གནས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ལ་མ་ངེས་ཏེ་ལོ་བྱལ་
ཅུ་འེ་བར་དུ་མངལ་དུ་བསྐྱད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཞག་བདུན་ཕྱག་དང་
པོའི་ཆེ་མའི་མངལ་དུ། ཟངས་ཆ་བའི་ནང་དུ་བཙོས་ཤིང་བཅོས་པ་ཅམ་དུ་
ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱལ་བསྐྱལ་མི་བཟད་པ་
སྤོང་སྟེ། དེ་ནི་མེར་མེར་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་དབྱིབས་ནི་འབྲས་ཀྱི་ཁུ་བའམ།
ཞོའི་སྐྱིས་མ་དང་འབྲའོ། །དེ་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་གཉིས་པ་ལ་མའི་མངལ་
ནས་ཀྱང་། ཀྱན་ཏུ་རེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་རྒྱུད་ནས་མངལ་ལ་རེག་པས་
ཁམས་རྣམ་པ་བཞི་མངོན་དུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱར་རྒྱར་པོ་ཞེས་
བྱའོ། །དེའི་དབྱིབས་ནི་ཞོ་སྐྱ་བའམ། མར་འབྲལ་པ་དང་འབྲའོ། །དེ་ནས་ཞག་
བདུན་ཕྱག་གསུམ་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས། མངོན་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་རྒྱུད་
ནས་མངལ་དེ་ལ་རེག་པས་ཁམས་བཞི་པོ་དག་ཤིན་ཏུ་མངོན་དུ་སྒྲུང་བར་

འགྲུར་ཏེ། དེ་ནི་ལྷར་ལྷར་པོ་ཞེས་བྲལོ། །དེའི་དབྱིབས་ནི་ལྷགས་ཀྱི་ཐུར་
 མའམ། སློན་བྱ་གྲོག་མ་དང་འབྲལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ཞག་བདུན་སྟག་
 བདུན་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས། འབྲིལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྲ་བའི་རྒྱང་བྱང་སྟེ།
 རྒྱང་དེ་མངལ་ལ་རེག་པས་ལག་པ་གཉིས་དང་། ལྷང་པ་གཉིས་འབྱུང་བར་
 བྱེད་དེ། དེའི་ཆེ་སྐྱེས་བྱ་སྟོབས་དང་ལྷན་པས་ཡན་ལག་ནས་འཐེན་ནས་
 སྐྱེས་བྱ་གཞན་ཞིག་གིས། དབྱུག་པས་གདལ་བ་སྟམ་བྱེད་པའི་སྟུག་བསྐལ་
 འབྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ཞག་བདུན་སྟག་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་མའི་
 མངལ་ནས། བྱ་ག་སྒྲང་བ་ཞེས་བྲ་བའི་རྒྱང་བྱང་ནས། མངལ་ལ་རེག་པས་
 བྱ་ག་དགུ་པོ་འབྱུང་བར་འགྲུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་མ་གསར་པ་མཛུབ་མོས་སྦྲོང་བ་
 ཅམ་གྱི་སྟུག་བསྐལ་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་མས་བས་མ་སྟོམས་ཤིང་གང་བ་
 བཏེན་ན། གཅེར་བྱ་ཆབ་རོམ་དུ་སྦྱར་བ་ཅམ་གྱི་སྟུག་བསྐལ་ཡོད་དོ། །དེ་
 བཞིན་དུ། ཁ་བས་ཤིན་ཏུ་ཆ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་
 སྟུག་བསྐལ་བསྐྱེད་དོ། །བས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་བོས་པའི་དུས་སུ་བྲག་བར་དུ་
 བཅོར་བ་ལྷ་བྱའི་སྟུག་བསྐལ་ཡོད་དོ། །བས་ཉུང་དུ་བོས་པའི་དུས་སུ་ནམ་
 མཁའ་ལ་དབྱང་ལ་བཏང་བ་ལྷ་བྱའི་སྟུག་བསྐལ་ཡོད་དོ། །དྲག་ཏུ་སོང་བའམ།
 མཆོང་བ་བྱས་སམ། བརྟེན་འཆོས་ན་རི་བོའི་ངོས་ལ་འདྲིལ་བ་ལྷ་བྱའི་སྟུག་
 བསྐལ་ཡོད་དོ། །འབྲིག་ཆགས་མང་དུ་སྦྱོད་པའི་ཆོ། ཆོར་ལྷག་གིས་བྲབས་
 པ་ལྷ་བྱའི་སྟུག་བསྐལ་ཡོད་དོ། །ཞག་བདུན་སྟག་སོ་བདུན་པ་ལ་ནི་མངལ་
 ཉིད་དུ་ཤེས་པས། མི་གཅང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཇི་མི་ཞིམ་པའི་འདུ་ཤེས་

དང་། ལུག་ནག་གི་འདུ་ཤེས་དང་། བཙོན་རའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཡོངས་སུ་སྐྱོ་
ནས་སྤྱིར་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞག་བདུན་སྟག་སུམ་ཅུ་
ཅ་བརྒྱད་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས། མེ་ཏོག་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱང་འབྱུང་སྟེ།
རྒྱང་དེས་མངལ་ན་གནས་པ་དེ་བསྐྱར་ནས་སྐྱེ་བའི་སྐོ་ལོགས་སུ་སྤྱོགས་
པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆེ་ལྷགས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་ལ་བསྐྱོན་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་དུས་དེ་སྤིད་དུ་མངལ་གྱི་རྫོད་བཅས་ཆ་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཆ་བ་
ལྟ་བུས་ནི་བཙོན་ཤིང་བརྗོད་སྟེ། རྒྱང་མི་འབྲ་བ་ནི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་རེག་
ཅིང་བསྐྱོད། མའི་ཁྲག་ལ་སོགས་པའི་དྲངས་མས་ནི་སྟེལ་ཞིང་བསྐྱོད་པས།
མེར་མེར་པོ་ནས་བབྱང་ནས་ལུས་ཀྱན་རྫོགས་པའི་བར་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས། དང་པོ་མེར་མེར་པོ་ལས་ནི། །འཁྱི་ཆུ་
བྱར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཆུ་བྱར་ལས་ནི་ལྟར་ལྟར་སྐྱེ། །ལྟར་ལྟར་པོ་ནི་མཁྲང་
བར་འགྱུར། །མཁྲང་བ་རྣམ་པར་འགྱུར་ནས་ནི། །མགོ་དང་ཡན་ལག་བཞི་
སྐྱེས་པས། །རུས་པ་འདུས་ནས་ལུས་བྱུང་བ། །ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་
བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་ཁ་སྤྱར་དུ་བལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱང་འབྱུང་སྟེ། རྒྱང་དེས་ལུས་
དེ་མགོ་སྤྱར་དུ་བསྐྱོགས་ནས་ལག་པ་བརྒྱང་སྟེ་སྤྱིར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །
དེའི་ཆེ་ལྷགས་ཀྱི་འཇུར་མིག་ནས་འདྲེན་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོད་དོ། །ཁ་
ཅིག་མངལ་ནིད་དུ་ཤི་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་མ་དང་མཉམ་དུ་

འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེ་བཅས་ནས་ས་ལ་སྤྱང་བའི་དུས་སུ་ཆེར་ཁུང་དུ་
བསྐྱུར་བ་ཅམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོད་དོ། །སྤྱིས་བའི་དུས་སུ་བགས་བ་བཤུས་
ནས་ཅིག་ཟུར་ལ་བྱད་བ་ཅམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོད་དོ། །

དེར་ཡུན་དེ་སྤིང་དུ་གནས་ཏེ། ར་ཆ་ཆེ་ཆུང་དེ་འདྲ། དོག་མི་དོག་དེ་
འདྲ། ཟུན་བ་ནག་མི་ནག་དེ་འདྲ། གཙང་མི་གཙང་དེ་འདྲ་སྟེ། ད་ལྟ་ཅི་ཅམ་
འདོད་པ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་མི་གཙང་བའི་དོང་དུ་སྤོང་ཞག་གསུམ་སྟོང་།
ཁ་བཅད་ལ་བཞག། ཞག་གསུམ་གྱི་ནངས་པར་གསེར་སྤང་གསུམ་སྟེན་གྱི་
ཟེར་ན་སུས་ཀྱང་མི་རུས་ཏེ། མངལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་དེ་ལས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་སྟོབ་སྟོང་ལས། འེན་ཏུ་མི་བྱད་དྲི་ང་མི་གཙང་གཅེར་བས་འགགས། །
རབ་ཏུ་དོག་བ་ཟུན་ནག་འཐིབས་པོར་འདུག་པ་ཡི། །མངལ་གནས་དཔྱུལ་བ་
ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དེ་ཞུགས་ནས། །ལུས་ཡོངས་བསྐྱེད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོར་
གནས་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ན་ལན་གཅིག་
མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཡང་སུས་རུས་སྟུམ་དུ་བསམ་སོ། །

ཀ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། མདོར་ན་བརྩ་ཐམ་པའོ། །
དེ་ཡང་གཟུགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་།
བགས་བ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ཁ་དོག་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། མཐུ་
སྟོབས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གཟི་བརྩིད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་།
བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། རྟ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་།
སེམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གནས་སྐབས་འདས་ཤིང་ཆེའི་མཇུག་

བརྟལ་བའོ། །

དེ་ལ་གཟུགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྒར་གྱི་གཟུགས་བླང་ཞིང་
 བརྟན་ལ་མཐུང་བ་དེ་འགྱུར་ནས། སྒྲུབ་པོ་ཀྲོག་པོ་འཁར་བས་བརྟན་དགོས་
 བར་འགོ་བའོ། །སྒྲུབ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྒར་གྱི་སྒྲུབ་ནག་སིང་རེ་བ་བྱང་
 བའི་མདོག་ལྟ་བུ་དེ་འགྱུར་ནས། སྒྲུབ་དཀར་བ་དང་། སྒྱི་ཐེར་ལ་སོགས་པར་
 འགོ་བའོ། །པགས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྒར་གྱི་པགས་པ་སྤུང་ལ་
 འཇམ་པ། དུལ་བྱ་ར་རྩ་སིའི་སྤུང་ས་སམ། རྒྱའི་ནང་དར་ལྟ་བུ་དེ་འགྱུར་ནས།
 མཐུག་ལ་གོབ་པ། འཇུར་མཐུག་དང་། གཉེར་མའི་ཕྱང་པོ། ཟངས་གདུབ་སྒྲ་
 མ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཁ་དོག་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྒར་གྱི་ཁ་དོག་
 བཟླ་མདངས་དང་ལྡན་པ། མེ་ཏོག་པར་ཁ་བྱེ་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་དེ་འགྱུར་
 ནས། སྒོ་ཁོག་སྒྲུ་ཁོག་པོ་མེ་ཏོག་རྩིང་པ་བཞིན་དུ་འགོ་བའོ། །མཐུ་སྟོབས་
 ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྒར་གྱི་རྒྱས་པ་དང་སྒོ་སེམས་འགྱུར་ནས་འགོ་བ་
 རྟེ། རྒྱས་ཀྱི་ཤེད་ཆད་པས་དཀར་ལས་གང་ཡང་མི་རྒྱས། སེམས་ཀྱི་སྟོབས་
 ཉམས་པས་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་སྒོ་བ་ཆུང་། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བྱད་
 པས་དུལ་མི་འཛིན་པའམ། གཞན་དུ་འཛིན་པར་འགོ་བའོ། །གཟི་བརྗིད་
 ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྒར་གཞན་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་བཀུར་བ་དེ་འགྱུར་ནས།
 རང་བས་ངན་པས་ཀྱང་བརྟན་ཆོས་བྱེད། དོན་མེད་ཀྱི་མིའི་སྤྱིང་དུ་ཡང་མི་
 སྒྱུག། ཁྱིས་པས་བསྟོག་མོར་ཆེ། བྱ་ཆའི་རྒྱང་འདྲན་དུ་ཆེ་བར་འགོ་འོ། །
 བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྒར་གྱི་ལོངས་སྟོད་དང་བླ་ཐང་ཐམས་

ཅད་ཐིམ་ནས། ལུས་ཀྱིས་རྫོན་པོ་མི་ཐོང་། ཁས་ཞིམ་པོ་མི་ཐོང་། ཁུད་པར་དུ་
གང་མེད་པ་དེ་བླ་སྟོང་འདོད་དེ། ཆོལ་མཁན་དང་། སྟེར་མཁན་ཡང་ཤིན་དུ་
དཀའོ། །ནད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། ནད་ཆེ་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱིས་
ཐེབས་པས། ནད་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་བྱངས་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་བའོ། །
སེམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྦྲས་པ་དང་། བྱས་པ་ཀྱན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
བརྗེད་ཅིང་། བཅོས་པ་དང་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བའོ། །གནས་སྐབས་འདས་
ཤིང་ཆེའི་མཚུག་བར་ཏལ་བ་ནི། དབུགས་ཀྱང་བརྗེད་པ་ཤིང་སྦྲ་རར་རར་པོ་
འབྱུང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྟོང་པས་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། ཀྱས་པས་གཟུགས་སྟུག་གཟུགས་ནི་མི་
སྟུག་བྱེད། །ཀྱས་པས་གཟི་བརྗེད་འཕྲོག་ཅིང་མཐུ་སྟོབས་ཉམས། །ཀྱས་པས་
བདེ་བ་འཕྲོག་ཅིང་སྟུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད། །ཀྱས་པས་འཆི་བྱེད་ཀྱས་པས་
མདངས་ཀྱང་འཕྲོག་ཅིང་གསུངས་སོ། །

ན་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། མདོར་ན་བདུན་ཡོད་དོ། །
དེ་ཡང་ཟུག་བྱུག་པོས་བཏབ་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། དབྱེད་རྩུབ་མོ་བྱེད་པའི་
སྟུག་བསྐྱེད་དང་། སྦྲ་ཆ་བ་བསྟེན་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། བཟའ་བཏུང་སྟོང་
ལ་འདོད་པ་འགོག་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། སྦྲ་པའི་ངོ་བསྐྱུང་བའི་སྟུག་
བསྐྱེད་དང་། ཡོ་བྱེད་བདེ་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། ཤི་རྩོགས་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་
རྣམས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། ནད་བརྒྱ་མང་
དང་ནད་ཐེབས་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས། །འགྲོ་བ་གཅིས་ཉེ་མི་ཡི་ཡི་དྲགས་བཞིན།

ཞེས་གསུངས་སོ། །

འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་
མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བདག་གི་གསལ་ཤིང་གིས་
བྱུག་སྟེ། རྒྱགས་པ་དང་ནི་བྲལ། རྒྱབས་ནི་མེད། མགོན་ནི་མེད། དཔུང་
གཉེན་ནི་མེད། ཉན་གྱིས་ནི་གདུངས། ཁ་ནི་སྒྲིམ། བཞིན་ནི་འགྱུར། ཀླང་ལག་
ནི་གཡོ་བ། ལས་ནི་མི་རུས། ཁ་ཚུ་དང་། རྒྱབས་དང་། གཅིན་དང་། དན་
སྤྱགས་གྱིས་ནི་ལུས་ལ་གོས། རྒྱ་དར་དར་པོ་ནི་འདོན། རྒྱན་པས་ནི་བོར།
མལ་གྱི་ཐ་མ་ན་ནི་ཉལ། འཁོར་བའི་རྒྱན་དུ་ནི་རུབ། གཤེན་རྗེའི་མིས་ནི་
འཇིགས་སྤྱག། དབུགས་རྒྱ་བ་ནི་ཆད། ཁ་དང་སྒྲི་ནི་གདངས། འཇིག་རྟེན་
འདི་ནི་འདོར། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་ནི་འགོ། རྒྱས་ཆེན་པོ་ནི་འདེགས། ཟུན་
པ་ཆེན་པོར་ནི་ཞུགས། གཡང་ས་ཆེན་པོར་ནི་ལྷུང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོས་ནི་
འབྲེལ། ལས་གྱི་རྒྱུང་གིས་ནི་བདས། ས་ཚུགས་པ་མེད་པའི་སྤྱོགས་སུ་ནི་
འགོ། རྟོར་བའོ་བའལ་བྱར་ནི་མེད། གྱི་རུད་མ། གྱི་རུད་མ། གྱི་རུད་བུ་ཞེས་
ནི་ཟེར་ཏེ་དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་རྒྱབས་དང་། མགོན་
དང་། དཔུང་གཉེན་ནི་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི། པ་མ་བྱ་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་
ལ་གཅགས་པ་ཤི་བའི་ཆོ། རྒྱ་དན་དང་། གདུང་བ་དང་། རྒྱེ་སྤྱགས་དང་། དུ་
འབོད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དོ། །མི་སྤྱག་པ་དང་
འབྲེལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི། དག་སྤང་བས་ཉན་པའི་ཆོ། འཐབ་རྩོད་གྱི་སྤྱག་

བསྐྱེད་ཡོད་དོ། །འཐབ་ཚོད་དང་། དེག་འཆོག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
མང་པོ་ཡོད་དོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གོ་སྤྱོད། །

ལྷ་མིན་ལ་ལྷའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཆ་མཚུངས་པའི་སྤྱང་དུ་ང་རྒྱལ་དང་
སྤྱག་དོག་དང་། འཐབ་ཚོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ལྷ་མིན་
དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་ཡི། །དཔལ་ལ་སྤང་བྱིར་ཡིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ།
ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ལ་ཡང་། ལྷ་མིན་དང་འཐབ་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་།
འདོད་པས་མ་ངོམས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། དཔལ་བཀོང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
དང་། བཅད་པ་དང་། དལ་བ་དང་། གསོད་པ་དང་། སྤྱགས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་
བ་དང་། ལྷང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལྷའི་བྱ་འཆི་བ་
ན་ལྷས་རྣམ་པ་ལྷ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གོས་རི་མ་ཅན་དུ་འགྱུར། མེ་ཏོག་གི་
སྤྱང་བ་རྩྱང་པར་འགྱུར། མཆན་ཁུང་གཉིས་ནས་རྒྱལ་འབྱུང་བར་འགྱུར།
ལུས་ལ་རི་ང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། རང་གི་སྤྱན་ལ་མི་དགའ་བར་འགྱུར།
ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་
དག་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་འཆི་འཕོ་བ་དང་། གནས་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་བྱིར།
གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་འགྲོ་དང་མཐོ་རིས་
དེ་དག་ཀྱང་ལས་ཟད་པ་དང་ངན་སོང་དུ་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འཁོར་བའི་གནས་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་མེ་

འབར་བའི་ཁང་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གྲེ་མ་གྱི་
 ཏུད། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ནི་འབར་བ། རབ་ཏུ་འབར་བ། མཚོག་
 ཏུ་འབར་བ། ཞིན་ཏུ་བ་མཚོག་ཏུ་འབར་བ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་འགའ་
 ཅུ་ཡང་དེས་མ་བཙོས་པ་མེད་དོ། །རབ་ཏུ་འབར་བར་བྱེད་པའི་མེ་གང་ཞེ་
 བ། འདི་ལྷ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་ལྷག་གི་མེ་དང་། སྦྱེ་བ་
 དང་། སྦྱོ་བ་དང་། འཆི་བའི་མེ་དང་། སྦྱང་ན་དང་། སྦྱེ་སྦྱགས་འདོན་པ་དང་།
 ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇུག་པའི་མེ་དག་གིས་རྟག་ཏུ་བསྐྱེད་ཅིང་འབར་བར་
 བྱེད་པས། འགའ་ཅུ་ཡང་དེ་ལས་ཐར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་ཤེས་པས། སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལས་སྦྱོ་
 སྦྱོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡབ་སྐུ་མཇུག་པའི་མདོ་ལས། འཁོར་བའི་
 ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ན། །སྦྱོ་བའི་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱེ། །ཁམས་གསུམ་
 བཙོན་རར་འཇིགས་པས་ན། །བཙོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱོང་བར་བྱེད། །ཅེས་
 གསུངས་སོ། །སྦྱོ་བ་དཔོན་སྦྱ་སྦྱུ་བ་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་
 དུ། འཁོར་བ་དེ་འདྲ་ལགས་པས་ལྷ་མི་དང་། །དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་
 རྣམས་དག་ཏུ། །སྦྱེ་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་སྦྱེ་བ་ནི། །གཞོན་པ་དུ་མའི་སྦྱོད་
 གྱུར་ལགས་མཁྱེན་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།
 འཁོར་བའི་སྦྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་ལུ་སྟེ་སྦྱ་བའོ། །

༩ དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྐྱུ་གྲག་བསྟན་པ་དེ་དག་རྒྱ་ཅི་ལས་བྱུང་སྟུང་ན།
ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་
ལས་བརྒྱ་པ་ལས། ལས་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྣ་ཆོགས་ལས། །དེ་ཡིས་འགྲོ་འདི་
སྣ་ཆོགས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱིང་རྩེ་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལས། འཇིག་
རྟེན་ནི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ། ལས་ཀྱིས་སྐྱུ་ལ་བའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལས་
ཀྱིས་བྱས་པ། ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། ལས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཆོས་མདོན་པ་མདོད་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་ལས་
ལས་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལས་དེ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་
ལས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟན་པ་ལས།
ལས་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
སོ། །མདོན་པ་མདོད་ལས་ཀྱང་། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །རྩ་ཤེས་ལས་ཀྱང་། དྲང་སྲོང་མཆོག་གིས་ལས་རྣམས་ནི། །
སེམས་པ་དང་ནི་བསམ་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས། དེ་གཉིས་རང་རིམ་
བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །སེམས་པས་
བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། ལུས་དང་དག་གི་ལས་
སྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོན་པ་མདོད་ལས། སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་

ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གིས་ལས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་འཆད་པ་ལ། གྲོམ་ནི།

དབྱེ་བ་དང་ནི་མཆན་ཉིད་དང་། །

བདག་གིར་བྱ་དང་བགོ་སྐལ་སྟོན། །

ཆུང་ལས་ཆེར་སློན་ཆུད་མི་བ། །

དུག་པོ་དེས་ནི་ལས་འབྲས་བསྐྱུས། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་
འབྲས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། དང་པོ་བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ནི། སྤྱིར་མང་ན་ཡང་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་
བསྐྱུས་པ་ནི་མི་དགོ་བ་བཅུ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་
པ་གསུམ། ངག་གི་སྒོ་ནས་རྩལ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་
བརྒྱུ་སེམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སོ། །

དེ་ལྟར་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་
དང་། བྱེད་པར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། འདོད་
ཆགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟོག་གཅོད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་སྒོ་ནས་སྟོག་གཅོད་པ་
དང་། གཏི་ཟུག་གི་སྒོ་ནས་སྟོག་གཅོད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འད་དང་།
པགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱིར་རམ། ཅེད་མའི་བྱིར་རམ། རོར་བྱི་བྱིར་རམ།

བདག་གམ། འཇའ་བོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་སློག་གཅོད་པའོ། །གཉིས་
པ་ནི། འཁོན་ཞུགས་པ་དང་། འགྲན་ཆེར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཞེ་སྒྲུང་སྐྱེས་ནས་
སློག་གཅོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་འབྲས་
བུ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་མཐུན་པའི་
འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི།
སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གལ་
ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་ཆེ་མུང་ཞིང་ནད་མང་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་
བུ་ནི། དུལ་བཟ་མི་ཤེས་ཤིང་གཟི་བརྗེད་ཆུང་བའི་སར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །
ཁྱད་པར་ནི། སློག་གཅོད་པའི་ནང་ནས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དག་བཅོམ་པ་ཡང་
ཡིན་པ་དེའི་སློག་གཅོད་པ་སྟེ་གཅི་བའོ། །

མ་གྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། མཐུས་མ་གྱིན་པར་ལེན་པ་
དང་། འཇའ་བུས་མ་གྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། གཡོ་སྐྱེས་མ་གྱིན་པར་ལེན་
པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་མེད་པར་བཅོན་འསློག་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་
ནི། ཁང་པ་འཁོགས་པ་ལ་སོགས་པས་མ་ཆོར་བར་བརྟུ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི།
གྲེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོལ་ཐོག་བྱེད་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས།
རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་
པའི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་འོངས་སྦྱོད་གྱིས་ཐོངས་པར་
འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། དུལ་སད་སེར་མང་བའི་སར་སྦྱེ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། མ་གྱིན་པར་ལེན་པའི་ནང་ནས་སྒྲ་མ་དང་དགོན་

མཆོག་གི་ནོར་ལ་མ་བྱེན་པར་ལེན་པ་སྡིག་པ་ཆེ་བའོ། །

འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། རིགས་ཀྱིས་
 བསྐྱང་བ་དང་། བདག་པོས་བསྐྱང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱང་བའོ། །དེ་ལ་
 དང་པོ་ནི། མ་དང་སྤྱིང་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོག་པར་སྐྱད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཁྱོའམ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བདག་ཏུ་བྱས་པའི་བྱད་མེད་ལ་ལོག་པར་
 སྐྱད་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། རང་གི་ཚུང་མ་ཡིན་ཡང་། ཡན་ལག་མ་ཡིན་
 པ་དང་། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོད་མ་ཡིན་པ་དང་།
 རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་ནི། ཁ་
 དང་བཤའ་ལམ་དུ་སྐྱད་པའོ། །ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ནི། སྤྲ་མའི་ཉེ་འཁོར་རམ།
 གཙུག་ལག་ཁང་རམ། མཆོད་རྟེན་གྱི་རྩུང་རམ། མང་པོ་འདུས་པའི་སར་སྐྱད་
 པའོ། །དུས་མ་ཡིན་པ་ནི། གསོ་སྦྱོང་ལ་གནས་པའི་དུས་སམ། སྐྱམ་མའམ།
 རུ་ཞོ་འཁྱུང་བའམ། སྤང་བ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྐྱད་པའོ། །ཆོད་མ་ཡིན་པ་ནི།
 གངས་ལྷ་ལས་ལྷག་པར་སྐྱད་པའོ། །རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། བརྟེན་ཅིང་
 སྦྱོད་པའོ། །ཡང་ན་པོ་འམ། མ་ནིང་གི་ཁའམ་བཤའ་ལམ་དུ་སྐྱད་པའོ། །དེའི་
 འབྲས་བུ་ནི་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་
 བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྦྱེས་ན་ཡང་དག་
 སྤང་བ་ཅན་གྱི་ཚུང་མར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་ས་རྒྱལ་
 འགས་ཆེ་སར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། འདོད་ལོག་གི་ནང་ནས་མ་
 ཡང་ཡིན་ལ། དག་བཙོམ་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ལོག་པར་སྐྱད་པ་སྡིག་ཆེའོ། །

རྩྱུ་རྩུ་སྤྱ་བ་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། བམ་པའི་རྩྱུ་དང་། རྩྱུ་ཆེན་པོ་
དང་། རྩྱུ་སྤྱ་མོའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མི་ཆོས་སྤྱ་མའི་རྩྱུ་སྤྱ་བའོ། །གཉིས་
པ་ནི། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་གཞོད་ཡོད་པའི་རྩྱུ་སྤྱ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི།
ཕན་གཞོད་མེད་པའི་རྩྱུ་སྤྱ་བའོ། །དེའི་འབྲས་བྱ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་
སློན་པའི་འབྲས་བྱ་ནི། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་
ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་མང་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་
གི་འབྲས་བྱ་ནི། ཁ་དྲི་མི་ཞིམ་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། རྩྱུ་གྱི་
ནང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་བཏང་། སྤྱ་མ་ལ་ཡང་རྩྱུ་ཆོག་
སྤྱས་ན་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དེ་ཆེའོ། །

སྤྱ་མ་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། བཅན་སྤྱ་དང་། གཞོགས་སྤྱ་དང་། རྫོག་
སྤྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མཛའ་བོ་གཉིས་ངོ་རང་དུ་སྤྱལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི།
གཞོགས་སྤྱོད་བྱས་ནས་མཛའ་བོ་དང་སྤྱལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྫོག་ཏུ་
དབྱེན་བྱས་ཏེ་སྤྱལ་བའོ། །དེའི་འབྲས་བྱ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སློན་པའི་
འབྲས་བྱ་ནི། དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི། གལ་
ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་མཛའ་བོ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བྱ་
ནི། དུལ་མཐོ་དམའ་ཅན་གྱི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། སྤྱ་མའི་
ནང་ནས་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་མི་སྟན་པ་བརྗོད་པ་སྟེག་ཆེའོ། །

ཆོག་རྩྱ་བ་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། རོར་རྩྱ་བ་པ་དང་། གཞོགས་ཏེ་རྩྱ་བ་
པ་དང་། བརྒྱད་དེ་རྩྱ་བ་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བ་རོལ་པོ་ལ་དངོས་སུ་ངན་

མཚང་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡ་མ་བརྒྱམས། གྲུལ་ཀ་དང་བསྐྱེས་
ནས་པ་རོལ་པོ་ལ་ཆིག་ངན་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁོའི་མཛའ་བོ་
ལ་སོགས་པའི་དྲུང་དྲུང་ན་མཚང་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲ་བའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་
གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དཔྱལ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ།
རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྦྱེས་ན་ཡང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྒྲ་
སྒྲ་ཚོགས་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་ཆ་སློ་ཅན་དང་།
ཡུལ་སྐྱམ་ས་ཅན་དང་། སྤྲིག་ཤས་ཅན་གྱི་སར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་
ནི། ཆིག་རྩུབ་གྱི་ནང་ནས་པ་མཐམ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་གཞོན་པའི་ཆིག་
སྒྲ་བ་སྤྲིག་ཆེའོ། །

ངག་གྲུལ་བ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ལོག་པའི་ངག་གྲུལ་དང་། འཇིག་
རྟེན་པའི་ངག་གྲུལ་དང་། བདེན་པའི་ངག་གྲུལ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཟུ་
སྟེགས་པའི་བརྒྱས་བརྗོད་དང་ཁ་རྟོན་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྲེ་མོའི་
གཏམ་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མ་གྲུས་པ་དང་སྒྲོད་མ་ཡིན་པ་ལ་
ཆོས་བཤད་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་
འབྲས་བུ་ནི་དུད་འགོར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་
ཏེ་མིར་སྦྱེས་ན་ཡང་བདག་ཉིད་གྱི་ཆིག་མི་བཅུན་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་
འབྲས་བུ་ནི་དུས་དབྱར་དགུན་ལོག་པ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་
ནི། ངག་གྲུལ་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་གཡེང་བར་བྱེད་པ་སྤྲིག་ཆེ་
བའོ། །

བརྒྱུ་སེམས་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། བདག་གི་ལ་བརྒྱུ་སེམས་པ་
 དང་། གཞན་གྱི་ལ་བརྒྱུ་སེམས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྒྱུ་
 སེམས་པ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་རིགས་དང་། གཟུགས་བྱང་
 དང་། ཡོན་ཏན་དང་། རྣམ་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་སྟེ། བདག་ལྟ་བུ་མེད་
 སྟུང་དུ་སེམས་པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། བ་རོལ་པོའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་
 ཆགས་པ་སྟེ། འདི་བདག་གི་ཡིན་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་དུ་སེམས་པ་འོ། །གསུམ་
 པ་ནི། ས་འོག་གི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་གཞན་གྱིས་དབང་བྱུང་མེད་
 བ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། བདག་དབང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་དུ་སེམས་པ་འོ། །དེའི་
 འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་
 བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྦྱེས་ན་ཡང་འདོད་
 ཆགས་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་འབྲུང་ན་པའི་
 སར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་པར་ནི། བརྒྱུ་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་
 པར་སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་པ་འཕྲོག་པར་འདོད་པའི་སེམས་འདི་སྒྲིག་ཆའོ། །

གཞོན་སེམས་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། ཞེ་སྤང་གི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་
 གཞོན་སེམས་དང་། སྤྲུག་དོག་གི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གཞོན་སེམས་དང་།
 འཁོན་འཇིན་གྱི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གཞོན་སེམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི།
 གཡུལ་ངོ་ལྟ་བུར་བ་རོལ་པོ་ལ་ཞེ་སྤང་སྦྱེས་ནས་གསོད་པར་སེམས་པ་འོ། །
 གཉིས་པ་ནི། འགྲན་ཆེ་ལྟ་བུ་གོང་དུ་ཤོར་གྱིས་དོགས་པའི་བསམ་བས་
 གསོད་པ་ལ་སོགས་པར་སེམས་པ་འོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤར་བདག་ལ་གཞོན་

པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མདུད་པར་བརྩེད་ནས་བསད་པ་ལ་ལོགས་པར་སེམས་
པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དཔྱལ་
བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་
ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཟས་ཁ་ཞིང་རྩལ་པའི་
སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། གཞོད་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོམས་
མེད་པ་གཞོམ་པར་བྱེད་པ་འདི་སྟེག་ཆེའོ། །

ལོག་པར་ལྟ་བུ་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། ལས་འབྲས་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བུ་
དང་། བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བུ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བུའོ། །
དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལས་དགེ་སྟེག་དེ་འབྲས་བུ་བདེ་སྟུག་གི་རྒྱར་མི་འདོད་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཉམས་སུ་སྤངས་ཀྱང་འགོག་པའི་བདེན་པ་མི་
ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་བདེན་པར་ལྟ་
ཞིང་སྐྱར་པ་འདེབས་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་
སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དུད་འགྱོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་
ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་གཏི་ཟུག་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་
འབྲས་བུ་ནི། འབྲས་བུ་ཡེ་མེད་པའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི།
ལོག་ལྟའི་ནང་ནས་ལྟ་བུ་གཟིངས་པ་འདི་སྟེག་ཆེའོ། །

དེ་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ནི་སྐྱིར་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྟོན་ས་རྣམ་པར་
གཞག་པ་དང་། གངས་ཀྱི་སྟོན་ས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྟོན་ས་

རྣམ་པར་གཞག་པ་ལོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཞེ་སྒང་གི་སློན་ནས་མི་དགེ་བ་དེ་དག་སྦྱད་ན་དཔྱལ་
བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་སློན་ནས་སྦྱད་ན་ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་
བར་འགྱུར་རོ། །གཏི་ཟུག་གི་སློན་ནས་སྦྱད་ན་དུད་འགོར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྒྲེང་བ་ལས། ཆགས་པས་ཡི་དྲགས་འགོ་བར་འགྱུར། །
ཞེ་སྒང་གིས་ནི་དཔྱལ་བར་འཕེན། །སྒྲོངས་པས་པལ་ཆེར་དུད་འགོར་གྱུར། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །གངས་ཀྱི་སློན་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། མི་དགེ་བ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྦྱད་པས་དཔྱལ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མང་པོ་སྦྱད་པས་
ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །འགའ་ཅམ་སྦྱད་པས་དུད་འགོར་སྦྱེ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཡུལ་གྱི་སློན་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་
བརྟེན་ནས་སྦྱད་ན་དཔྱལ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་འབྲིང་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྦྱད་ན་ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་ཐ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱད་
ན་དུད་འགོར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་ཏེ།
རིན་ཆེན་སྒྲེང་བ་ལས། ཆགས་དང་ཞེ་སྒང་གཏི་ཟུག་དང་། །དེས་བསྦྱེད་
ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །མི་དགེ་ལས་ནི་སྦྱག་བསྐྱལ་ཀུན། །དེ་བཞིན་ངན་འགོ་
ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ། ལས་ནི། མི་དགེ་བ་བརྟུ་པོ་དེ་
སྒངས་པ་ནི་དགེ་བ་བརྟུ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་འཇུག་པའི་ལས་དང་བསྟན་ན།

གཞན་གྱི་སྟོག་འདོན་པ་དང་། སྒྲིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏོང་བ་དང་། ཚངས་པར་
སྐྱོད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བདེན་པ་བྱང་པོར་སྦྲ་བ་དང་། གཞན་མི་མཛེས་བ་
རྣམས་བཟླུམ་པ་དང་། ཞི་དེས་དང་། གསོང་པོར་སྦྲ་བ་དང་། དོན་དང་ལྡན་
པའི་ཆོག་སྦྲ་བ་དང་། ཆགས་པ་ཚུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བྱམས་
པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའོ། །དེའི་
འབྲས་བུ་ཡང་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། འདོད་པའི་
ཁམས་ཀྱི་ལྟ་དང་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི།
སྟོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཤིང་། གཞན་གྱི་སྟོག་འདོན་པས་ཆེ་རིང་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། སྟོག་གཅོད་པ་
སྤངས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་བཟང་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །

དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་བཟུན་ཏེ། རིན་ཆེན་
སྤང་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་
དགོ་བ་ཡིན། །དགོ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྐྱེ་བ་ཀུན་དུ་བདེ་བ་
དག་ཤིང་གསུངས་སོ། །

མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ནི། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏུན་
བསྐྱོམས་པས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་ཏུན་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོམས་འཇུག་
གི་བསམ་གཏུན་ནི་ཉིར་བསྟོགས་བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏུན་གྱི་དངོས་གཞི་
བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏུན་བྱུང་པར་ཅན་ནོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏུན་

ནི། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཙུ་བདུན་གྱི་ལྷ་དང་། གཟུགས་མེད་སྒྲེ་
 མཆེད་ལུ་བཞིའི་ལྷ་ལོ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་ལྗངས་ཐད་ཀར་སྒྱར་ན། དག་བ་བཙུ་
 སྒྱུད་པ་ནི་སྒྲིར་རོ། །འཕེན་བྱེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱོགས་མི་
 ལྷོགས་པ་མེད་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་ནས། རྫོགས་བྱེད་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་རྟོག་དཔྱེད་དང་། དགའ་བདེ་དང་བཅས་
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམས་པས་ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷར་སྒྲེའོ། །བསམ་གཏན་
 བྱེད་པར་ཅན་བསྐྱོམས་པས་ཆངས་པ་ཆེན་པོར་སྒྲེའོ། །འཕེན་བྱེད་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་ཉིར་བསྐྱོགས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་ནས།
 རྫོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་རྟོག་དཔྱེད་ནི་སྤངས་ལ།
 དགའ་བདེ་དང་ལྷན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམས་པས། འོད་ཚུང་ལ་སོགས་པ་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ལྷར་སྒྲེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕེན་བྱེད་ཉིར་བསྐྱོགས་
 རྣམས་འགྲེ་བར་བྱའོ། །རྫོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་
 དགའ་བ་སྤངས་ལ་བདེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམས་པས་དག་
 ཚུང་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ལྷར་སྒྲེའོ། །རྫོགས་བྱེད་
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་རྟོག་དཔྱེད་དང་དགའ་བདེ་སྤངས་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམས་པས། སྤྱོན་མེད་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
 ལྷར་སྒྲེའོ། །

བསམ་གཏན་བཞིས་དབེན་པ་ལས་སྒྲེས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་
 ཡས་སྒྲེ་མཆེད་དེ། དེ་བསྐྱོམས་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་

ལྷར་སྐྱེའོ། །དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་
མཆེད་དེ། དེ་བསྐྱོམས་པས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེའོ། །
དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། དེ་བསྐྱོམས་
པས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེའོ། །དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་
པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དེ། དེ་བསྐྱོམས་པས་འདུ་
ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེའོ། །དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ལམ་གང་ཡིན་ན། ས་འོག་མ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བར་འགོ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

ཅི་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་
མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་དེའི་སྤྱིར་དེ་སྐྱེད་དུ་བྱ་བའམ་ཞེ་ན་
མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་
ཡས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དེ་སྐྱེད་ཅེས་མིང་དུ་
བཏགས་ཀྱི། སྤྱིས་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཟིན་ནས་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མ་ནི་འདུ་ཤེས་དམན་པའི་སྟོན་ས་མིང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འདུ་ཤེས་
གསལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ལར་དངོས་གཞི་
བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་དག་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་གིས་མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤངས་བ་
ལས། བསམ་གཏན་ཆོད་མེད་གཟུགས་མེད་ཀྱིས། །ཆོངས་སོགས་བདེ་བ་
སྤྱིང་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྷར་ན་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་འདི་

བསྐྱེད་མཁན་ཟག་བཅས་ཀྱིས་ལས་གསུམ་པོ་དེ་ཡིན་ནོ། །

དོན་གསུམ་པ་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་རང་གིས་
བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་རང་སྐྱོད་པ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་ཟེན་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་ལ་
སླེན་གྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་
ལས། ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
པར་སླེན་པ་སྐྱོང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། གཞན་དག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་
བདག་གི་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ལས་བྱས་པ་
ཆུད་ཐོས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་འབྲུད་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེས་
ན་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་སྐྱེན་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ལས་ནི། ས་དང་། ལྷ་ལ་
སོགས་པ་ལ་མི་སླེན་གྱི། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་འབའ་
ཞིག་ལ་སླེན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་སུ་ཞིག་ལ་སླེན་པར་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དོན་བཞི་པ་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐྱེལ་ལ་སྐྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་དགེ་
སྒྲིག་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་མི་འབྲུལ་བར་སྐྱོང་བ་སྟེ། དགེ་བའི་ལས་
བསགས་པས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྐྱོང་ཞིང་། སྒྲིག་པའི་ལས་བསགས་པས་
འབྲས་བུ་སྤྱད་བསྐྱེལ་སྐྱོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་
ལས། ཇི་ལྟར་ན་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐྱེལ་ལ་སྐྱོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གིས་བྱས་
པའི་རྣམ་པར་སླེན་པ་སྐྱོང་བ་སྟེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་སོ་སོའི་བགོ་
སྐྱེལ་ལ་སྐྱོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉེར་གཞག་ཆུང་བ་

ལས་ཀྱང་། དགོ་བ་ཡིས་ནི་བདེ་བ་ཐོབ། །མི་དགོ་བ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེལ་
འབྱུང་། །དེ་ལྟར་དགོ་དང་མི་དགོ་བའི། །ལས་དང་འབྲས་བུ་གསལ་བར་
བསྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ས་བོན་ཆ་
བ་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་ཆ་བ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །ས་བོན་མངར་བ་རྣམས་ལ་
ནི། །འབྲས་བུ་མངར་བ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །དཔེ་རྩ་བུ་བ་འདི་ཡིས་ནི། །སྒྲིག་
པའི་རྣམ་སྤྲོད་ཆ་བ་དང་། །དཀར་པོའི་རྣམ་སྤྲོད་མངར་བ་ཡང་། །མཁས་པ་
ཡིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོན་ལྡན་པ་ལས་ཆུང་དུ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་སྤྲོད་པ་ནི།
སྒྲིག་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གི་གྲངས་ཀྱི་བསྐྱེལ་
པར་དཔྱལ་བ་སྤོང་བར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྤྱོད་པ་ལ་འདུག་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྲོད་བདག་ལ།
གལ་ཏེ་དན་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི། །དན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་
བཞིན་བསྐྱེལ་པར་ནི། །དཔྱལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་པས་གསུངས་།
ཞེས་གསུངས་སོ། །དག་གི་ཉེས་པ་རེ་རེ་ཅམ་གྱིས་སྦྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
པར་སྤྱག་བསྐྱེལ་སྤོང་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། ། ཆོམས་
ལས་ཀྱང་། སྒྲིག་པ་ཆུང་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འཇིགས་
ཆེན་དང་། །ཕྱང་ཁྲིལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །ཁོང་པར་སོང་བའི་དུག་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོ་བའི་ལས་ཆུང་དུས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་
འབྱེན་ཏེ། ཆོམས་ལས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཆུང་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་

ཉེན་པ་རོལ་བ་དེ་ཆེན་འདྲེན། འདྲོན་ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །འབྲུ་ནམས་
ཕུན་ཚོགས་སྒྲིན་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོན་དྲུག་པ་ལས་ཚུད་མི་བླ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། ལས་དེའི་གཉེན་པོ་
སྒྲིས་པ་མ་གཏོགས་པ། བསྐྱལ་བ་མཐའ་ཡས་བར་ཡང་འབྲས་བུ་མ་སྒྲིན་
བར་བརྒྱག་པ་ལས། ཚུད་བླ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་
པ་དག་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལ་རྒྱུན་དང་འབྲུད་ན་འབྲས་བུ་འབྱེན་པར་འགྱུར་
རོ། །

དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་འཛིགས་ཤིང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་
ཆེས་ཙ་ན། རི་སྐད་དུ། མིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་། །སྒྲིག་པའི་ལས་
ལས་བརྒྱུག་བདག་ཉིད། །གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉེས། །སྒྲིས་བུ་དེ་ནི་
འབྲིང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲིས་བུ་འབྲིང་གི་སྒྲོ་སྒྲིས་པ་ཡིན་ཏེ། །
དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱིའི་བུ་མོ་བདུན་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྒྲེ་ལས་
བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་ནམས་ནི། །བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཡང་ཚུད་
མི་བླ། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབས་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེན་པ་ཉེར་གཞག་ཚུང་བ་ལས་ཀྱང་། མེ་ནི་གང་བར་
འགྱུར་ཡང་མིད། །རྒྱུད་ནི་ཞགས་པས་བེན་ཡང་མིད། །ཉི་ཟླ་ཐང་ལ་ལྷུང་ཡང་
མིད། །ལས་ཀྱི་ནམ་སྒྲིན་བསྐྱེ་མི་མིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

དམ་ཚེས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། ལས་
འབྲས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའི་ལེ་བྱ་སྟེ་དྲུག་པའོ། །

ལེའུ་བདུན་པ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་བསྟན་པ།

༥ ད་ནི་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར། བྱམས་པ་དང་སྙིང་
རྩེ་བསྟོན་པ་བཞུགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་།
སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པས་གཞན་དོན་མི་བྱེད་པ་སྟེ། ཐེག་པ་དམན་པ་
དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་གི་དོན་གྱིར་གཞན་དོན་ནི། །མང་པོ་དག་
ཀྱང་བཏང་བྱ་སྟེ། །རང་དོན་ཆེད་ཆེར་ཤེས་གྱུར་ན། །རང་གི་དོན་གྱི་མཆོག་
ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ན་སེམས་
ཅན་ལ་ཆགས་པས་རང་གཅིག་ཏུ་གྲོལ་བར་མི་ཤོད་དོ། །དེས་ན་བྱམས་པ་
དང་སྙིང་རྩེ་བསྟོན་པར་བྱ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་ཞལ་
ནས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་དང་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་
འབྲལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ནི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེས་
རྩེས་སུ་བབྱུང་གིས། ཞེ་སྤང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
དང་པོ་བྱམས་པ་ལ། སྟོན་ནི།

དབྱེ་བ་དམིགས་ཡུལ་རྣམ་པ་དང་། །

སྟོན་ཐབས་འབྱུངས་ཆད་ཡོན་ཏན་ཏེ། །

དེ་ལྟར་བྱག་པོ་འདི་དག་གིས། །

བྱམས་པ་ཆད་མེད་ཡོངས་སུ་བསྟུས། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་
 བྱམས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་
 བྱམས་པ་ལོ། །དེ་དག་གྲང་འཕགས་པ་སྟོ་གྲོས་མི་བདེ་པའི་མདོ་ལས། སེམས་
 ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ནི། སྐྱོད་པ་ལ་
 ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་
 བྱམས་པ་ནི། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྐབས་འདིར་བྱམས་པ་དང་པོ་དེ་
 བཤད་ན། དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །

རྣམ་པ་ནི། བདེ་བ་དང་འཕྲད་པར་འདོད་པའི་སྟོལོ། །

དེ་སྟོམ་པའི་ཐབས་ནི། ཅ་བ་རིན་འཕྲུག་པ་ལ་རག་ལས་པས། སེམས་
 ཅན་གྱི་རིན་བསམ་སོ། །དེ་ལ་ཆེ་འདི་ལ་རིན་ཆེ་ཤོས་རང་གི་མ་ཡིན་ཏེ།
 མའི་རིན་ཅི་ཅམ་ཡོད་ཅེ་ན། ལུས་བསྐྱེད་པའི་རིན་དང་། དཀའ་བ་སྐྱེད་པའི་
 རིན་དང་། སྟོག་བྱེད་པའི་རིན་དང་། འཇིག་རྟེན་བསྐྱེད་པའི་རིན་དང་བཞི་ཡོད་
 དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། མ་འདིས་
 བདག་ཅག་བསྐྱེད་པ། འདིས་ནི་དཀའ་བ་བྱེད་པ། བདག་ཅག་གི་སྟོག་བྱེད་
 པ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་རིན་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་འདི་དང་པོ་ནས་
 བོངས་ཆད་རྫོགས་པ། ལ་ལུས་རྒྱས་པ། ཁ་དོག་ལེགས་པ་ཞིག་བྱང་བར་མི་

གདའ་སྟེ། མའི་ལྟོ་བར་མེར་མེར་རུར་རུར་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ཁམས་གྱིས་
 དྲངས་མ་རིམ་གྱིས་མའི་ཤ་ཁྲག་གི་བཅུད་གྱིས་ནི་བསྐྱེད། ཟས་གྱི་དྲངས་
 མས་ནི་སྟེལ། རོ་ཆ་དང་། ར་ཆ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་
 བྱས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན། སྤྱིར་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་། རྒྱུ་ཕྱུད་བྱ་ཅམ་ནས་གསོ་
 སྐྱོང་བྱས་ནས། ཆེ་གཡག་པོ་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་འིན་རི། བདག་ཅག་དང་པོ་ནས་གོས་གྱོན། རྒྱན་
 བཏགས། རོར་སྐྱལ་བཟུང་། རྒྱགས་སྤྱེ་ཁུར་ནས་འོངས་པར་མི་གདའ། ཁ་
 གྲོད་བྱང་ཞིག་མ་ལགས་པ་རོར་རྩས་གྱི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྟོང་སང་
 རེ་བྱས་ནས། འདིས་པ་མི་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་རོ་མི་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་འོངས་
 པའི་དུས་སུ། མས་སྟོགས་སུ་མ་བཅུག་པར་ཟས་བྱིན། སྒྲོམ་དུ་མ་བཅུག་
 པར་བརྟུང་བ་སྤྱད། འབྲུགས་སུ་མ་བཅུག་པར་གོས་བསྒྲོན། འཕོངས་པར་མ་
 བཞག་པར་རོར་བྱིན། དེ་ཡང་རང་ལ་མི་མཁོ་བ་བྱ་ལ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རང་གིས་བཟ་བྱ། བརྟུང་མ་བྱ། གྱོན་མ་བྱ། ཆེ་འདིའི་བདེ་བའི་དོན་དུ་
 ཡང་སྤྱད་མ་པོད། སྤྱི་མ་པན་ཆོད་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་དོན་དུ་ཡང་གཏོང་མ་
 པོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་རང་གི་ཆེ་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀའི་བདེ་བ་ལ་མ་བཞུས་
 པར་བྱ་གསོ་བསྐྱངས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདེ་དལ་གྱིས་རྟེན་པ་ལྟ་བུ་
 མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིག་སྤྱག་ངལ་ཆད་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་བྱ་ལ་བྱིན་པ་
 ཡིན་ནོ། །སྤྱིག་པ་ལ་སོང་ན། ཉ་པ་དང་། བཤན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་སྒྲ་
 ཆོགས་བྱས་ནས་བྱ་གསོས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོང་ན། ཆོང་སྒྲོགས་དང་། ཞིང་ལས་ལ་སོགས་པ་
 བྱེད་བྱེད་ནས། ཉིན་མཆན་དུ་བ་མོ་ལྷམ་དུ་གྱོན། སྐར་ཆེན་ཞུར་གྱོན། བྱིན་
 པ་རྟར་ཞོན། ལྷལ་མ་ལྷག་དུ་བྱེད་ནས། བྱིན་ལ་བྱི་ལ་བྱིན། གདོང་ལ་མི་ལ་བྱིན་
 ནས་བསགས་གྱིན་བྱེད་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་རང་རེའི་པ་མ་དང་སྒྲ་མ་
 ལ་སོགས་པ་དྲིན་ཅན་གང་བས་ཀྱང་། ཅིར་མི་འོང་སྤྱི་ཡིན་ཆ་མེད་པོ་དེ་ལ་
 གཅེས་པར་བྱས་ཏེ། བྱམས་པའི་མིག་གིས་ནི་བལྟས། འཇམ་པའི་དྲོད་གྱིས་
 ནི་བསྐྱོས། སོར་བཅུའི་ཁ་ལ་ནི་གཡེངས། ལྷན་པའི་ངག་གིས་ནི་བོས་ཏེ།
 དགའོ། །ཨའོ། །འབར་རེ། དགོས་སེ། ལུ་ལུ། ཨ་མའི་སྦྱིད་པོ་ལགས་སམ།
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲོག་བྱིན་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཅག་དང་པོ་ནས་ད་ལྟ་འབྲེལ་བའི་ཁ་ལག་
 འཕྲོད་པ། དཀའ་ལས་ཅི་ཡང་རྒྱས་པའི་ཤེད་པོ་ཆེ་ཞིག་བྱུང་བར་མི་གདལ།
 སྒྲིན་བྱེད་ཁོ་ན་འབྲེལ་བའི་ཉ་རེ་ཉ་རེ། འཁོས་མེད་པོ། བསམ་བརྒྱག་པོ་ཞིག་བྱུང་
 བ་ལ། མས་དེ་མ་བོར་བར་ཞབས་ཏོག་བྱས། བང་དུ་སྒྲངས། མེ་ཆུ་ལས་
 སྦྱབས། གཡང་ས་ལས་བཟུང་། གཞོད་པ་ནི་བསལ། རིམ་གྱོ་ནི་བྱས་ཏེ། ཞི་
 དོགས། ན་དོགས་ནས། མོ་དང་ཅིས་དང་། གཏོ་དང་། སྒྲོག་པ་དང་། ཆོ་ག་ལ་
 སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་ཅིང་། སྒྲོས་མི་འབྱུང་བ་བྱས་ནས་བྱེད་སྒྲོག་
 བཏོན་པ་ཡིན་ནོ། །

འཇིག་རྟེན་བསྐྱར་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཅག་དང་པོ་ནས་མི་ཤེས་དགུ་
 ཤེས་པོ། མཐོང་གོམས་ཅན། སྒྲོ་བྱེད་པོ་ཞིག་འདིར་འོངས་པར་མི་གདལ།

བཤེས་གཉེན་གྱི་རིགས་ལ་ཆེ་ངས་འབོད་པ་དང་། ཀླང་ལག་གཡོབ་པ་ཞིག་
 མ་ལགས་པ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། ཟ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་ཟ་
 བ་བསྐྱབས། གྱོན་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་གྱོན་པ་བསྐྱབས། འགྲོ་མི་ཤེས་པའི་
 དུས་སུ་འགྲོ་བ་བསྐྱབས། སྐྱ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་སྐྱ་བ་བསྐྱབས་ཏེ། ཨ་
 གྱིས་དང་། ཨ་མ་གྱིས་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བཟོ་རིག་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཡོན་ཏན་སྒྲ་ཆོགས་བསྐྱབས་ནས། མི་མཉམ་པ་དང་ནི་མཉམ། མི་
 མཚུངས་པ་དང་ནི་མཚུངས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ད་རེས་ཀྱི་མ་
 བྱས་པར་མ་བཟད་དེ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བས་ན། ལན་
 གངས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་
 མེད་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ས་དོ་དང་། ཅི་ཤིང་དང་།
 རྒྱགས་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤུག་གི་ཆོག་གུ་ཅམ་དུ་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་གིས་
 བྱས་ལ། སྐྱེས་བྱ་གཉིས་པས་དེ་ནམས་གངས་སུ་བགངས་པས་བཟད་པའི་
 དུས་སྤིད་ཀྱི། སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་བདག་གི་མ་བྱས་པ་ནི་བགངས་པར་
 མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་
 ཀྱི་ཤུག་ཆོག་གུ་ཅམ། །རིལ་བྱར་བགངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར།
 །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་རེས་ཀྱིས་དྲིན་སྒྲ་མ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་བས་ན་མ་དེའི་དྲིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས། དེ་སྤྱིང་དུ་སྐྱུག་ཅིང་
 བན་པ་དང་། བདེ་བར་འདོད་པའི་སྒོ་བཤའ་མ་ཅི་སྐྱེར་སྐྱོམ་སོ། །

དེ་ནས་དེར་མ་བཟད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བྱས་ལ། མ་

བྱས་ཆད་སྒྲ་མ་ཁོ་ན་ལྟར་བྱིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡི་
 ཆད་ནི་ཅི་ཙམ་ཞེ་ན། རྣམ་མཁའ་འཇིགས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མདོ་ལས། རྣམ་མཁའ་
 མཐར་ཐུག་གྱུར་པ་རྩི་ཙམ་པ། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་མཁའ་ལྟར་སེམས་ཅན་ལ་པན་པ་
 དང་བདེ་བར་འདོད་པའི་སྒྲོ་གཤམ་མ་ཞིག་ཅི་སྒྱུར་སྒྲོམ་སོ། །དེ་སྒྱུས་ན་
 བྱམས་པ་དངོས་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས་གྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་ཅན་ལ། །བྱ་གཅིག་པ་ལ་བྱ་བ་བཞིན། །རྒྱུ་གི་ཁོང་ནས་བྱམས་པ་
 ཆེ། །དེ་ལྟར་རྟག་པན་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུགས་པའམ། ལུས་ཀྱི་བ་སྒྲ་ལྟར་བར་བྱེད་
 ན་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་ཉིད་
 ཀྱིས་སྒྱུས་ཅ་ན། བྱམས་པ་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྱོངས་པའི་ཆད་ནི་རང་བདེ་བར་འདོད་པའི་སྒྲོ་མེད་པར་སེམས་
 ཅན་ཁོ་ན་བདེ་བར་འདོད་ཅ་ན་བྱམས་པ་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བསྒྲོམས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་
 ལས་གྱང་། མཆོད་པ་ཆད་མེད་རྣམ་མང་རྩི་སྟེད་པ། །ཞིང་ནི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
 གཏམ་སྟེད་དུ། །སྒྱུས་བྱ་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དེ་བྱས་པས། །བྱམས་པའི་
 སེམས་དང་གྲངས་ལ་ཆར་མི་པོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པ་དར་ཅིག་
 བསྒྲོམས་པའི་བསོད་ནམས་གྱང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས་

ཀྱང་། རྗེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁ་ཟས་དག ། ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་གྱིན་པས་
 ཀྱང་། ། བྱམས་པ་ཡུན་ཙམ་ཐང་ཅིག་གི ། བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་ཤོད།
 ཅེས་གསུངས་སོ། ། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་པན་ཡོན་བརྒྱད་ཐོབ་སྟེ།
 རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། ལྷ་མིས་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ། དེ་དག་གིས་
 ཀྱང་བསྐྱུང་བ་དང་། ། ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། ། དུག་དང་མཆོན་གྱིས་
 གཞོད་མེད་དང་། ། འབད་པ་མེད་པར་དོན་ཐོབ་དང་། ། ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་འགྱུར་ཏེ། ། གལ་ཏེ་གོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། ། བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་
 ཐོབ་པོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡང་རང་གི་བསྐྱུང་བར་ཡང་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་
 པ་འདི་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་ཟེ་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་བཞེན་ནོ། ། གཞན་གྱི་བསྐྱུང་
 བར་ཡང་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་འདི་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་
 སྟོབས་བཞེན་ནོ། ། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་ལ་འབྱོངས་པས། སྤྱིང་རྗེ་འབྱོངས་པ་ལ་
 ཆེགས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། སྤྱིང་རྗེ་ལ། སྟོམ་ནི།

དབྱེ་བ་དམིགས་ཡུལ་རྣམ་པ་དང་། །

སྐྱོམ་ཐབས་འབྱོངས་ཆད་ཡོན་ཏན་ཏེ། །

དེ་ལྟར་བྱུག་པོ་འདི་དག་གིས། །

སྤྱིང་རྗེ་ཆད་མེད་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས། ། ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་དང་།
 ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་འོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་

སོགས་པ་མཐོང་བས་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲེ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་ལ་གོམས་ཅ་ན། རྒྱ་འབྲས་རྣམ་གཉིས་ཤེས་ནས། ཏྲག་པ་དང་
རིལ་པོར་འཛིན་པ་ལས་སྒོ་བསྒྲོག་སྟེ། སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱ་འབྲས་མི་ཤེས་
པར་ཏྲག་པ་དང་རིལ་པོར་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་རེ་འབྲུལ་སྒྲུལ་དུ་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲེ་
བའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་མཉམ་པར་བཞག་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་པ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་ཅ་ན། སེམས་ཅན་དངོས་འཛིན་ཅན་རྣམས་ལ་བྱུང་པར་དུ་
སྒྲིང་རྩེ་སྒྲེ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་བཞག་པས། །
གོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་རྩོགས་པ་ན། །དངོས་འཛིན་གདོན་གྱིས་བེན་པ་ལ།
བྱུང་པར་དུ་ཡང་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གསུམ་ལས་སྐབས་
འདིར་ནི་སྒྲིང་རྩེ་དང་པོ་དེ་བསྟོམ་པའོ། །

དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །རྣམ་པ་ནི་
སྒྲུག་བསྐྲུལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲོལོ། །

དེ་སྟོམ་པའི་ཐབས་ནི། ཅ་བའི་མ་ལ་སྒྱར་ནས་སྟོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
བདག་གི་ཅ་བའི་མ་དེ་སྟོགས་འདི་ན་སྒྲེས་བྱ་གཞན་དག་གིས་བཅད་ཅིང་
བརྟུབ་པའམ། བཙོས་ཤིང་བསྐྱེགས་པའམ། ཡང་ན་ཤིན་ཏུ་འབྲགས་ནས་
ལུས་ལ་ཆུ་བྱར་དུ་བྱར་ཏེ། རྩོལ་ནས་ཀྱང་གས་ཏེ་འདུག་ན་ཤིན་ཏུ་སྒྲིང་རྩེ་ལོ།
དེ་བཞིན་དུ་དཔྱལ་བར་སྒྲེས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བདག་གི་མ་ཡིན་
ངས་ན། སྒྲུག་བསྐྲུལ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་གནད་གཅོད་ན། ཅི་སྟེ་སྒྲིང་རྩེ་མི་སྒྲེ་སྟེ།
དེ་དག་སྒྲུག་བསྐྲུལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲིང་རྩེ་བསྟོམ་

མོ། །ཡང་བདག་གི་མ་དེ་ས་ཕྱོགས་འདི་ན་བགེས་ཤིང་སྒོམ་བས་ནི་ཉིན། བ་
 ཞིང་ཆ་བས་ནི་གཟིར། འཇིགས་ཤིང་ཉམ་ང་བས་ནི་དཔའ་འཁུམས་ནས་
 འདུག་ན་ཤིན་ཏུ་སྒྲིང་རྗེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་སུ་སྒྲིས་པའི་སེམས་ཅན་
 འདི་རྣམས་ཀྱང་བདག་གི་མ་ཡིན་ངེས་ན། སྤྱག་བསྐལ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་གཡེན་
 སྒྲོ་ན། ཅི་སྟེ་སྒྲིང་མི་རྗེ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྤྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་
 སྒྲིང་རྗེ་བསྒྲོམ་མོ། །ཡང་བདག་གི་མ་དེ་ཕྱོགས་འདི་ན་གས་ཤིང་དམན་
 པའམ། གཞན་དག་གིས་དབང་མེད་པར་བཀོལ་ཞིང་སྤྱད་པའམ། དེག་ཅིང་
 འཆོག་པའམ། བསད་ཅིང་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་འདུག་ན་སྒྲིང་
 རྗེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོར་སྒྲིས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་
 གི་མ་ཡིན་ངེས་ན། སྤྱག་བསྐལ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་ཉམ་ཐག་ན། ཅི་སྟེ་སྒྲིང་མི་རྗེ་
 སྟེ། དེ་རྣམས་སྤྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་བསྒྲོམ་མོ། །ཡང་
 བདག་གི་མ་དེ་དཔག་ཆད་སྒྲིང་དུ་སྤྱང་བའི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ན་འདུག། །ཐོན་
 བེ་མི་ཤེས། གཡང་ས་ལ་འགྲོའོ་ཞེས་སྒྲོན་མཁན་ནི་མེད། དེ་ནས་སྤྱང་བ་དང་
 སྤྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཞིང་ཡར་འཕྱོན་དུ་ས་མེད་པའི་གཡང་སར་སྤྱང་ལ་
 ཁད་འདུག་ན། ཤིན་ཏུ་སྒྲིང་རྗེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་བའི་དང་སྤྱུ་མ་ཡིན་
 གསུམ་ཡང་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ན་འདུག། །ཐོན་སྤྱིག་པ་མི་དག་བ་
 བེ་སྤྱོད་མི་ཤེས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ནི་མ་བེན། སྤྱང་བ་དང་ངན་
 སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་ཞིང་འཕྱོན་པར་དཀའ་བས་ན་ཅི་སྟེ་སྒྲིང་མི་
 རྗེ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྤྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་བསྒྲོམ་མོ། །

འབྱོངས་པའི་ཆད་ནི། རང་ལ་གཅིས་པར་འཛིན་པའི་གདོས་ཐག་ཆད་
ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྒོ་
ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པ་སྒྲིམ་ན་སྙིང་རྩེ་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བསྒྲོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། ཆོས་གཅིག་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ་གཅིག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་
ལས་ཀྱང་། བཙུག་ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་ལོས་སྤྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་
འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་དཔུང་གི་རྟོགས་ཐམས་ཅད་
མཆིལོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་
པོ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆིལོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གསང་
བའི་བདག་པོ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྙིང་རྩེའི་རྩ་བ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་བྱམས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་
ཅིང་། སྙིང་རྩེས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་ཅི་ན། རང་གཅིག་ཕུ་ཞི་
བདེ་ཐོབ་པར་མི་སྒྲིམ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་དགའ་
བས་ཞི་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་བྱམས་སྙིང་རྩེ་རྒྱད་ལ་སྒྲིམ་པས་རང་ལས་གཞན་གཅིས་

པར་འཛིན་ཙ་ན། རི་སྐད་དུ། རང་རྒྱུད་ཉོག་ས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས། །གང་
ཞིག་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཀྱི། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀྱན་ནས་འདོད། །སྤྱིས་
བྱ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིས་བྱ་མཆོག་གི་སྒོ་སྤྱིས་
པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།
བྲམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་བསྟན་པའི་ལེ་འུ་སྟེ་བདུན་པའོ། །

ལེ་འུ་བརྒྱད་པ། སྤྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་སྒྲོམ་པ་བཟུང་བ་བསྟན་པ།

༥ ད་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྱབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར། བྱང་
ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོམ་ནི།

ཉོན་དང་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་དང་། །

དམིགས་པ་རྒྱ་དང་སྒྲང་ཡུལ་དང་། །

ཆོ་ག་པན་ཡོན་ཉེས་དམིགས་དང་། །

འཆོར་རྒྱ་བཅོས་ཐབས་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ། །

བརྩ་དང་གཉིས་པོ་འདི་དག་གིས། །

བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱུས། །ཞེས་པའོ།

དེ་ལ་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་གྱི་གང་ཟག་

ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲུལ་པ་རིས་བདུན་གང་རུང་
 གཅིག་དང་ལྡན་པ་དང་། སྒྲོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནམས་ནི་འཇུག་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེན་ཡིན་ལ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་
 མན་ཆད་དང་ལྡན་པ་ནི། སྒྲོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་
 བོ། །དེ་ཅིའི་སྒྲིབ་ཞེ་ན། འཇུག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒྲོན་པ་སྒྲོན་དུ་འགོ་དགོས་
 པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་བཤའ་བ་དང་། སྒྲོན་པའི་སྒྲོན་དུ་སྐྱབས་
 འགོ་དགོས་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་བཤའ་བ་དང་། ཡང་འཇུག་པའི་
 ཉེན་དུ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲུལ་པ་དགོས་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་བཤའ་
 བ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲུལ་པ་ལེན་པ་ལ་ཡང་། སྐྱབས་འགོ་དགོས་པར་
 ཆོས་མངོན་པ་མངོན་ལས་བཤའ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་མེད་
 པར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ས་ལས་བཤའ་བ་སྟེ། དེས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་ཞིང་ཆོག་ས་
 དགོས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བཤའ་ན། སྒྲིབ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་པ། བྱེ་
 བྱག་དུ་རིགས་སད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྒྱས་པར་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་
 ཞེས་པར་བྱའོ། །

དོན་གཉིས་པ་སྐྱབས་འགོ་བཤའ་ན། སྐྱབས་སུ་འགོ་ས་འདི་ཡང་
 འཇིག་ཉེན་གྱི་བྲག་རྩ་ལ་ཅན། ཆངས་པ་དང་། ལྷབ་འཇུག་དང་། མ་རྩ་དེ་བ་

ལ་སོགས་པའམ། རང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་རིམ་མ། བྲག་གམ། མཆོའམ། ལྷོན་
ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་སྐྱ་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
བར་བྱའམ་ཞེ་ན། དེ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱབས་མི་བྱལ་བས་སྐྱབས་གནས་མ་
ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ནི་རི་དང་ནི། །ནགས་ཆའ་
དང་ནི་མཆོད་གནས་ཀྱི། །ཀུན་དགའ་དང་ནི་དོ་བ་དང་། །ལྷོན་ཤིང་ལྷ་ལ་
སྐྱབས་འགྲོ་བ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་པ་མ་གཉིས་དང་གཉིན་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་བརྩེ་ཞིང་
པན་པར་དགའ་བ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོའམ་ཞེ་ན། དེས་ཀྱང་སྐྱབས་མི་
བྱལ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་བའི་མདོ་ལས། པ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱབས་མ་
ཡིན། །མཛའ་བཤེས་རྩ་ལག་རྣམས་ཀྱང་མིན། །དེ་དག་གིས་ནི་ཁྱོད་བོར་
ནས། །རི་ལྷོ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཀུན་གྱིས་
སྐྱབས་སུ་མི་བྱལ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱབས་བྱལ་བ་ནི་ཁོ་རང་འཇིགས་པ་
ལས་ཐར་བ་སྐྱག་བསྐྱལ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཀུན་ཀྱང་འཇིགས་པ་
ལས་མ་ཐར་ཞིང་། སྐྱག་བསྐྱལ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་པ་སངས་རྒྱས་ལས་མེད།
སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་ལམ་ཆོས་ལས་མེད། ཆོས་བྱེད་པའི་གྲོགས་པོ་དག་
འདུན་ལས་མེད་པས། ཁོང་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྷོ་
ཡང་། འཇིགས་ཀྱང་འཇིགས་པ་སེལ་མཛད་ཅིང་། །སྐྱབས་མེད་སྐྱོབ་པའི་
སངས་རྒྱས་དང་། །ཆོས་དང་ཆོགས་མཆོག་དག་འདུན་ལ། །དེ་རིང་སྐྱབས་

སུ་འགྲོ་བར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་ཁོང་ལ་སྐྱོབ་པའི་རྣམས་པ་མངའ་ཡང་། བདག་གིས་སྐྱབས་སུ་
 བྱེན་པས་སྐྱོབ་ངེས་སམ་སྙམ་ན་ཐེ་ཆོམ་མི་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེ་མུ་ངན་འདས་ཆེན་
 ལས། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །འཛིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་
 འཆད་པ་ལ། སྟོམ་ནི།

དབྱེ་བ་ཏེན་དང་ཡུལ་དང་དུས། །

བསམ་པ་ཆོ་ག་བྱེད་པའི་ལས། །

བསྐྱབ་བྱ་དང་ནི་པན་ཡོན་ཏེ། །

དོན་རྣམས་དགྲུ་ཡིས་སྐྱབས་འགྲོ་བསྐྱས། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་སྐྱབས་འགྲོའི་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཟུན་མོང་གི་སྐྱབས་
 འགྲོ་དང་བྱེད་པར་གྱི་སྐྱབས་འགྲོའོ། །ཏེན་གྱི་གང་བཅག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས།

ཟུན་མོང་བའི་ཏེན་གྱི་གང་བཅག་ནི། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
 འཛིགས་ཤིང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལྷ་རྩེ་འཛིན་པ་རྣམས་སོ། །བྱེད་པར་
 ཅན་གྱི་ཏེན་གྱི་གང་བཅག་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལྷ་མིའི་ལུས་རྣམས་
 པར་དག་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །

ཡུལ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཟུན་མོང་བའི་ཡུལ་འཆད་པ་ལ། སངས་
 རྒྱུས་དགོན་མཆོག་ནི། སངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་
 ཟུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སོ། །

ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། བསྟན་པའི་ཆོས་ནི་གསུང་
རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོ། ། རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་།
འགོག་པའི་བདེན་པ་འོ། །

དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་གཉིས་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དག་འདུན་
ནི། དག་སྟོང་རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་ཡན་ཆད་ཆོགས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་
པའི་དག་འདུན་ནི། སྐྱེས་བུ་བྱང་བཞི་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་པོ་དག་གོ། །

བྱང་པར་གྱི་ཡུལ་ནི། མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་དང་། མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་གསུམ་སོ། ། དེ་ལ་མདུན་ན་
བཞུགས་པའི་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས།
ཆོས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་པོ་ཏི། དག་འདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་
འདུན། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱས་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བདག་
ཉིད་ཅན་ནོ། ། ཆོས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ནི་བ་དང་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་འོ། ། དག་
འདུན་ནི་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོ། ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་
ཅིག་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྟེ་མ་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་
འགོ་བ་ཡི། ། སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་ཅིག་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོ་
ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སུབ་པ་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་ཕྱིར། ། ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་སུག་ཕྱིར། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།
སུབ་པ་རྣམས་སྐྱེ་འགག་མེད་པ། རྣམ་པར་བྱང་བ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་

སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་ཡང་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་ཆོག་པ་ཀྱང་ཆོས་སྐྱེ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པས།
མཐར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་གཉིས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
རྒྱུད་ཟླ་མ་ལས། ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོག་པ། །གཏན་གྱི་
སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཅིའི་སྤྱིར་གཏན་གྱི་
སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བསྟན་པའི་ཆོས་
ནི་མིང་གི་ཆོག་པ་དང་ཡི་གེའི་ཆོག་པ་ཡིན་པས། ལམ་བཟོད་ཟེན་ནས་
གཟིངས་ལྟར་སྤང་བྱ་ཡིན་པས། གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པའོ། །རྟོགས་པའི་
ཆོས་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་མི་རྟག་
སྟེ། བསྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་བདེན་
པ་ནི། ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་ཀྱི་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་རྒྱན་ཆད་དུ་འདོད་པས།
མེད་པའི་སྤྱིར་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པའོ། །དགོ་འདུན་ནི་ཁོ་རང་ཡང་
འཁོར་བས་འཇིགས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ།
འཇིགས་བཅས་ཡིན་པས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་ཟླ་
མ་ལས། སྤང་སྤྱིར་བསྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་སྤྱིར། །མེད་སྤྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་
པའི་སྤྱིར། །ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོག་པ། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་
མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་
ཞལ་ནས་ཀྱང་། མི་བད་པའི་སྐྱབས། རྟག་པའི་སྐྱབས། གཡུང་བྱང་གི་སྐྱབས།

དམ་པའི་སྐྱབས་ནི་གཅིག་ཉིད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོན་ཀྱང་དུ་སྐྱབས་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
གདུལ་བྱ་དང་བའི་ཐབས་སུ་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས།
མདོར་ན་སྐྱབས་ནི་གཅིག་སྟེ། ཐབས་ཀྱིས་ནི་གསུམ་སོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

ཐབས་ཀྱིས་གསུམ་དུ་ངེ་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་ཟླ་མ་
ལས། སྟོན་པ་བསྟན་པ་སྟོབ་དོན་གྱིས། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་
དང་། །མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་
པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དང་། བྱེད་
པ་གསུམ་དང་། མོས་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པའི་
གང་ཟག་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། ཀྱང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་
སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོའོ། །ཞེས་སོ། །བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་
པའི་དོན་དུ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པའི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་
བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆོས་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོའོ། །ཞེས་པའོ།
།སྟོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གང་ཟག་དང་།

དགེ་འདུན་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དགེ་འདུན་སྐྱབས་
ཡིན་ཏེ། ཆོག་མཁན་ལྷ་མས་ཀྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་
པའོ། །དེ་ལྟར་དོན་རྒྱུ་པ་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་བྱུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
སྐྱབས་གསུམ་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་
ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྒྱུ་པ་ཐེག་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །

དུས་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བའི་དུས་ནི། དུས་འདི་ནས་
བཟུང་ནས་རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའོ། །ཁྱད་པར་ཅན་ནི།
དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་རི་སྤྱིད་སྤྱིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་
སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །

བསམ་པ་ལ་ཡང་གཉིས། ཐུན་མོང་བ་ནི། རང་གཅིག་ཕྱི་སྐྱབས་
བསྐྱེད་མ་བཟོད་པའི་བསམ་པའོ། །ཁྱད་པར་ཅན་ནི། གཞན་གྱི་སྐྱབས་བསྐྱེད་
མ་བཟོད་པའི་བསམ་པས་སོ། །

ཆོག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་གི་ཆོག་ནི་དང་པོ་སློབ་མས་
སློབ་དཔོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་དགོན་མཆོག་
གསུམ་གྱི་ཏེན་གྱི་སྐྱབས་སྐྱར་མཆོད་པ་འབུལ་བ་སློན་དུ་བཏང་ནས་སམ།
ཡང་ན་དེ་མ་འདྲོམ་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནམ་མཁའ་ལ་དམིགས་ཏེ། ཡིད་
གྱིས་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཕུལ་ནས། སློབ་དཔོན་གྱི་རྩེ་སུ་སློབ་མས་འདི་
སྐད་རྫོད་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་

བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སྟོབ་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ།
 བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ངེ་སྲིད་བྱང་ཆུབ་
 སྟོང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། ཀླང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་
 སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་
 སུ་མཆིའོ། །ཆོག་སངས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་
 སྟོང་ཐག་པ་ནས་ལན་གསུམ་བཞུས་པའོ། །

ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོ་ག་ནི། སྟོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དུ་བྱང་བ་ལ། མཇུག་
 མེ་ཉོག་དང་བཅས་པ་ཕྱལ་ལ། གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་དེས། སྟོབ་མ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་ཞིང་སྟོད་ལྡན་དུ་
 འདུག་ན་ཁས་སྦངས་ཤིང་རྒྱབ་དང་པོ་དགོན་མཆོག་གི་ཉེན་བཟུང་། མཆོད་
 པ་བཤམས། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་པན་ཡོན་དང་། མ་སོང་བའི་ཉེས་དམིགས་
 བཤད་དོ། །

རྒྱབ་གཉིས་པ་ལ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་བྱ་ཏེ། དང་པོ་མདུན་ན་བཞུགས་
 པའི་ཡུལ་ལ་དགོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས། ཕྱག་དང་མཆོད་
 པ་ཕྱལ་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འདི་སྐད་བརྗོད་དོ། །སངས་རྒྱས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སྟོབ་
 དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། དུས་
 འདི་ནས་བཟུང་ནས་ངེ་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། ཀླང་

གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་
 སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་། །ཞི་བ་ཕྱང་ན་ལས་
 འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོག་ས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་། །
 འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་
 སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །

དེ་ནས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་སྤྱན་དངས་ལ། མདོན་སུམ་དང་
 འབྲ་བར་དམིགས་ཏེ། ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སྤུལ་ལ། ད་ཅི་བྱེད་བྱེད་མཁྱེན་
 སྟམ་པའི་བསམ་བསལ། གོང་ལྟར་སྐྱབས་འགོ་ལན་གསུམ་བུའོ། །

དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སྤུལ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 གདོད་མ་ནས་བདག་མེད་ཅིང་ཅིའི་ངོ་ཐོར་ཡང་མ་གྲུབ་པས། སངས་རྒྱས་
 དང་། ཆོས་དང་། དགོ་འདུན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མི་བྱད་
 པའི་སྐྱབས། ཏྲག་པའི་སྐྱབས། གཡུང་རྒྱུད་གི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 མ་རྟོས་པས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། ཟང་ཟེང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་
 སོང་བ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཤེས་ནས་གཟུགས་སུ་མ་ཡིན།
 མཆོན་དུ་མ་ཡིན། ཆོས་སུ་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་
 ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཀྱི་རྩེས་སུ་སོང་བར་མཐོང་བ་ནི། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །འདུས་བྱས་
 དང་། འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི། དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་

སུ་སོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྒྱལ་གསུམ་པ་ལ་རྗེས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྟེ། དགོན་མཆོག་ལ་བཏང་རག་གི་
མཆོད་པ་འབུལ་བའོ། །

བྱེད་པའི་ལས་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འཆེ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་།
ངན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་དང་། །འཇིག་ཆོག་མ་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས། །
སྐྱོབ་བྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་
སྐྱབས་འགོས་ནི། འཆེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ངན་སོང་གསུམ་དང་། ཐབས་མ་
ཡིན་པ་དང་། འཇིག་ཆོག་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་ལས་སྐྱོབ་བའོ། །བྱེད་པར་ཅན་
ཀྱི་སྐྱབས་འགོས་ནི། ཐེག་པ་དམན་པ་མན་ཆད་ཀྱན་ལས་སྐྱོབ་བའོ། །

བསྐྱབ་བྱ་ལ། སྤྱིའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ། བྱེ་བྲག་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ། ཆ་
མ་ཐུན་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་སྟེ་དགུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དུས་ཉག་ཏུ་
དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་རང་བས་ཅི་བ་བའི་ཕྱད་
ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་པ་དང་། སྟོག་དང་བྱ་དགའི་བྱིར་ཡང་དགོན་མཆོག་མི་སྤང་
བ་དང་། དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་དང་ཡང་
དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་བསྐྱབ་སོ། །

བྱེ་བྲག་གི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
བས་ལྟ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགོ་བ་སྟེ། མདོ་ཕྱ་ངན་འདས་ཆེན་ལས།
སངས་རྒྱས་དག་ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་བསྟན་ཏེ། །ནམ་
ཡང་ལྟ་རྣམས་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་གསོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ནམ་པར་
འཆེ་བ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སོང་ན།
གཞོན་ཅིང་འཆེ་བའི་སེམས་དང་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དག་འདུན་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སྤྲུགས་ཅན་ལ་མི་བསྟེན་པ་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། དག་
འདུན་ལ་ནི་སྐྱབས་སོང་བས། སྤྲུགས་ཅན་ལ་སྤྲུགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

ཆ་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ལས། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་
རྟེན་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཐ་ན་ས་རྩྭའི་ཆག་དུམ་ཡན་ཆད་ལ་
གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་དམ་ཆོས་ཀྱི་པོ་ཉི་དང་
སྟེགས་བཅ། ཐ་ན་དེའི་ཡི་གེ་འབྲུ་རེ་ཡན་ཆད་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་། དག་
འདུན་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་སྟོན་པའི་ཆ་ལུགས་དང་། ཐ་ན་སེར་པོའི་ལྷན་པ་
བཏབ་པ་ཡན་ཆད་ལ་གྲུས་པར་བྱའོ། །

སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་པན་ཡོན་ལ་བརྒྱད་དེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་
ཚུད་པ་དང་། སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྤར་བྲས་ཀྱི་སྟེག་
པ་ཐམས་ཅད་བཅད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་བར་ཆད་ཀྱིས་
མི་ཚུགས་པ་དང་། བསམ་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་
བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ངན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བ་
དང་། སྤར་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའོ། །

༥ དོན་གསུམ་པ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ནི། རྩས་སུ་ནི་བཞི་རྟེན་དུ་

ནི་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། འདིར་བསྟེན་གནས་མ་གཏོགས་པའི་རིས་བདུན་པོ་
གང་རུང་གཅིག་སྤང་བའོ། །

དེ་ལ་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་ནི། དག་སྟོང་པ་མ་གཉིས། དག་སྟོབ་
མ་དང་གསུམ། དག་ཚུལ་པ་མ་གཉིས་ཏེ་ལྔ། དག་བསྟེན་པ་མ་གཉིས་ཏེ་
བདུན་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་
སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་རིས་བདུན་པོ་དེ། དག་སྟོང་དང་། དག་
སྟོང་མ་དང་། དག་སྟོབ་མ་དང་། དག་ཚུལ་དང་། དག་ཚུལ་མ་དང་། དག་
བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྲིམ་པ་
དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྟོགས་ལ་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

འོ་ན་འབྲུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་
དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དཔེ་དང་། ལུང་དང་། འཐད་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱི་
སྟོན་པ་ཏེན་དུ་དགོས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་འཁོར་
ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་སྐྱེན་བྱངས་ཤིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་
གནས་ནི། ལུང་དང་ལྡན་ལྡན་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བས་བྲབ་པའི་ས་
སྟོགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁང་བཟང་ལེགས་པར་བྱི་དོར་བྱས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱན་དུ་མས་སྤྲས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱེད་ཅིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་གནས་ནི།
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མི་དག་གི་ལས་མི་སྟོམ་པ་དང་། སྒྲིག་པའི་བྲི་མས་

གོས་པའི་རྒྱད་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྒྲིག་པའི་བྲི་མ་དང་བྲལ་
བ། སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་ལུས་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་
བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ཡིན་པའོ། །

ལུང་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ལས། སྒྲོམ་པ་རྒྱ་
ཆེན་དེ་ཡི་རྟེན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བསྟན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི། ཉིན་
ཞག་གཅིག་པའི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཆུང་ལ། རིས་བདུན་པོ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་པས་སྒྲོམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེས་ན་རིས་བདུན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
རྟེན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྲང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། སོ་སོར་ཐར་པ་
རིས་བདུན་གྱི། །རྟག་ཏུ་སྒྲོམ་གཞན་ལྡན་པ་ལ། །བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྒྲོམ་པ་ཡི། །སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་
པ་རིས་བདུན་ལས་གང་རུང་གཅིག་རྟེན་དུ་བཤད་པའོ། །

འཐད་པ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི། གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་
དང་བཅས་པ་སྒྲོང་བ་ཡིན་ལ། བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ནི་གཞན་ལ་
ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་པ་ལས་མ་ལོག་པར་ཕན་གདགས་ཐབས་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་དེ། བྲང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་དེ། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། ལྷ་
ལ་སོགས་པ་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ། བྲང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་པའི་རྟེན་དུ་ཡང་མི་འཐད་

དེ། སོ་སོར་ཐར་པ་ནི་ཉི་འཕྲོ་ས་པས་གཏོང་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་
 པ་དེས་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ལ་
 བསམ་པའི་བྱང་པར་གྱི་རིགས་གསུམ་ཡོད་དེ། རིས་བདུན་པོ་དེ་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་བདེ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་སྦངས་ན་ལེགས་སྒྲོན་གྱི་ཚུལ་
 བློམས་ཞེས་བྱའོ། །རང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་གཏན་དུ་སྦང་བར་འདོད་པའི་བསམ་
 པས་སྦངས་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བློམས་ཞེས་བྱའོ། །
 བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་སྦངས་ན། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བློམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྲུལ་གཉིས་པོ་ནི། ཟ་
 མ་དང་། མ་ནིང་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་འཕྲོ་ས་
 བས་གཏོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉམས་ན་སྦྲར་གསོ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་རྟོན་མ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་
 ཚུལ་བློམས་ནི། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་
 དང་། ཉི་འཕྲོ་ས་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་དང་། ཉམས་ན་སྦྲར་གསོ་རུང་བའི་ཕྱིར།
 སྐྱེ་བའི་རྟོན་ཡང་ཡིན་ལ་གནས་པའི་རྟོན་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་
 གྱི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་དཔའི་རྟོན་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཚུལ་བློམས་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་རྟོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་སྐྱེ་བའི་རྟོན་
 དུ་དགོས་ལ། གནས་པའི་རྟོན་དུ་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་
 སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྟོན་དུ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་དགོས་ཀྱང་། གནས་པའི་
 རྟོན་དུ་ངེས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་དེ་ཡང་། ལེན་པའི་
ཆོ་ག་ནི་ལོགས་སུ་མི་དགོས་ཏེ། སྒར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྤངས་པ་ཉིད་
སྤྱིས་བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་ན། གནས་འགྱུར་ནས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་སེམས་བཏང་ཡང་
སྤོང་བའི་སེམས་པ་མ་དོར་བའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་བ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་རིས་བདུན་ལས་གང་རུང་
གཅིག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཉིན་གྱི་གང་ཟག་
ཡིན་ནོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལས།
སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་སྒྲོམ་པ་བཟུང་བའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །

ལེའུ་དགུ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་བསྟན་པ།

༥ བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་སྟེ། མངོན་ཏྲོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་
བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་སྤྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །

༥ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ།

དཔེའི་སློན་ས་དབྱེ་བ་དང་། ས་མཆམས་ཀྱི་སློན་ས་དབྱེ་བ་དང་། མཆོན་ཉིད་
 ཀྱི་སློན་ས་དབྱེ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་
 བོ་ནས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སའི་བར་དུ་དབྱེ་བ་དཔེས་བསྟན་པ། འཕགས་པ་
 བྱམས་པས་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མངོན་ཏྲོགས་རྒྱན་ལས། དེ་ཡང་ས་
 གསེར་ལྷ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཆོ། །རྡོ་རྗེ་རི་སྐྱན་
 བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་སྟུ། །རྒྱལ་པོ་མངོད་དང་ལམ་
 པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི། །སྐྱ་བརྟན་ཆུ་པོ་སྐྱེན་ནམས་ཀྱིས། །
 རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དཔེ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི། རོན་འདུན་པ་ནས་ཆོས་སྐྱའི་བར་
 དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལམ་ལྷ་དང་སྐྱར་ན། འདུན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། ས་དང་འབྲ་
 རྟེ། ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་བྱེད་པའོ། །བསམ་པ་དང་
 ལྷན་པ་ནི། གསེར་དང་འབྲ་རྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །ལྷག་
 པའི་བསམ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། ལྷ་བ་ཆེས་པ་དང་འབྲ་རྟེ། དག་བའི་ཆོས་
 མཐའ་དག་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་གསུམ་ནི་ཆོགས་ལམ་ཆུང་
 དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལས་དང་པོ་པའི་སས་བསྟུས་པའོ། །

སྐྱོར་བ་དང་ལྷན་པ་ནི། མེ་དང་འབྲ་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 གསུམ་ལ་སྐྱབ་པའི་བྱད་ཤིང་བསྟེག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་སྐྱོར་བའི་ལམ་
 ཀྱིས་བསྟུས་པའོ། །

སྐྱེན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། གཏེར་ཆེན་པོ་དང་འབྲ་རྟེ།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆེ་མ་པར་བྱེད་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནི།
 རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་དང་འབྲས་སྟེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་རྟེན་གྱི་དངོས་
 པོ་བྱེད་པའོ། །བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འབྲས་སྟེ། མི་འདོད་
 པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་བབ་པས་མི་འཁྲུག་པའོ། །བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི།
 རྩོ་རྩེ་དང་འབྲས་སྟེ། མི་ཞེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྤྲ་བའོ། །བསམ་གཏན་དང་ལྡན་
 པ་ནི། རིའི་རྒྱལ་པོ་དང་འབྲས་སྟེ། དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བས་མི་
 བསྐྱོད་པའོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི། སྤྲོ་དང་འབྲས་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་
 ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །ཐབས་དང་ལྡན་པ་ནི། དག་བའི་
 བཤེས་གཉེན་དང་འབྲས་སྟེ། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའོ། །སྒྲོན་ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་
 དང་འབྲས་སྟེ། རི་ལྗར་སྒྲོན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུག་པའོ། །སྒྲོབས་དང་ལྡན་པ་ནི།
 ཉི་མ་དང་འབྲས་སྟེ། གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དབྱངས་དང་འབྲས་སྟེ། གདུལ་བྱ་འདུན་པར་
 བྱེད་པའི་ཆོས་སྒྲོན་པའོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ས་བཅུས་བསྐྱས་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་
 སྒྲོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་འབྲས་སྟེ། མཐུ་
 ཐོགས་པ་མེད་པས་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
 དང་ལྡན་པ་ནི། བང་མཛོད་དང་འབྲས་སྟེ། ཆོགས་མང་པོའི་མཛོད་དུ་གྱུར་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་གས་དང་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ནི། ལམ་པོ་ཆེ་དང་འབྲས་སྟེ། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་པས་སོ། །སྤྱིང་རྗེ་དང་ལྷག་མཐོང་དང་ལྡན་པ་ནི། བཞོན་པ་དང་འབྲས་སྟེ། འཁོར་འདས་གང་དུ་ཡང་མི་བཏང་བར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགོ་བཤོ། །གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། བཀོད་མའི་ཆུ་དང་འབྲས་སྟེ། ཐོས་པ་དང་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་འཛིན་པས་མི་བཟད་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའོ། །

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་ལྡན་པ་ནི། སྐྱ་སྟན་པ་ཐོས་པ་དང་འབྲས་སྟེ། ཐར་པ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟན་པར་སྤྱོད་གས་པའོ། །བསྐྱོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཆུ་བོའི་རྒྱ་དང་འབྲས་སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་མི་ཉམས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། སྤྱིན་དང་འབྲས་སྟེ། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་སྟོན་སྒྲུབ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱ་བ་རྣམས་དེ་ལ་རག་ལས་པའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ནི་ཤུ་ཅ་གཉིས་པོ་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྐྱས་སོ། །

ས་མཚམས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་སྟེ། མོས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མོས་པས་སྐྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་

ནི། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ནས་
བརྒྱ་པའི་བར་དག་གོ། །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་
སྡེ་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་
པ་དང་། །རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་སྤངས་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། རོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པ་
ངས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་
ཏེ། རོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་རོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་སྟམ་ན། སྟོང་ཉིད་
སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་གསལ་ལ་མི་གཡོ་བ་སྟོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་རོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ། འཛིན་ཏུ་གསལ་བ།
རོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ངི་མ་མེད་པ། མི་གཡོ་བ། རྐྱང་མེད་པའི་མར་མེའི་
རྒྱན་ལྟར་འཛིན་ཏུ་གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་སྟམ་ན། ཡང་
མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྟོང་རྗེས་སེམས་ཅན་
མཐའ་དག་འཁོར་བ་ནས་འདོན་པར་དམ་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་
རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་བརྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
པར་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས་བཤམ་དོ། །དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་གནས་
སྐབས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་དོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་
ཡང་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། སྟོན་པའི་སེམས་
དང་། འཇུག་པའི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོན་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དེ་མདོར་བསྟུན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་
སེམས་དང་ནི། །བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྟོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་འདི་ལ་ཡང་བཞེད་པ་ཐ་དད་པ་མང་
སྟེ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས། སྟོན་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ན་མར་ལ་བརྒྱད་པའི་
སྟོན་དཔོན་ནི་བ་ལྟས་ནི། སྟོན་པ་ནི། འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་འབྲས་སྟེ། རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་ནི། འགྲོ་
བ་དངོས་དང་འབྲས་སྟེ། སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་སྟོན་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་རི་
བཞིན་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་
བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས། སྟོན་དཔོན་ཐོགས་མེད་ན་མར་ལ་བརྒྱད་

པའི་རྩོ་བོ་གསེར་སྒྲིང་པ་ནི། སྒྲོན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
བདག་གིས་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་འབྲས་བུ་ལ་དམ་
བཅའ་ལེན་པ་ཡིན་ལ། འདུག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་པ་རོལ་དུ་སྒྱེན་པ་
དུག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་རྒྱུ་ལ་དམ་བཅའ་ལེན་པར་བཞེད་པའོ། །དོན་
དེ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བཏུས་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་
པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་འཕགས་
པའོ། །དེ་ལ་བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། གྱེ་མའོ། །བདག་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་རྩོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་
ཞོག་ཅིག་སྙམ་པའོ། །བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྱེན་པའི་པ་རོལ་
དུ་སྒྱེན་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་ཞོག་ཅིག་སྙམ་པ་ནས། ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་སྒྱེན་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་དཔེ་དང་། ས་མཆམས་དང་། མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་དང་
སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ས་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་དང་།
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་
ཞེས་འཆོལ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་

ནས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དེའི་ཡེ་ཤེས་འཆོལ་བར་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། སེམས་ཅན་གཅིག་གཤམ། གཉིས་སམ། འགའ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁས་གར་བྱ་བ་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱ་བ། དེས་གར་བྱ་བ་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བྱ་བ་ལ། དེས་གར་བྱ་བ་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་བྱ་བ་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སེལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཟང་སྟོང་སྟོན་ལམ་ལས། རྣམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་གྱུར་པ་ཇི་ཙམ་པར། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཇི་ཙམ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་མཐར་གྱུར་པ། །བདག་གིས་སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡང་དེ་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ནི། ཆོས་བཙུ་བའི་མདོ་ལས། རྒྱ་བཞིས་སེམས་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་པན་ཡོན་མཐོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མཐོང་བ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་རྒྱ་བཞིས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་རྒྱ་བཞི་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དང་པོའོ། །སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བེན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཉིས་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་

ལ་སྟོང་རྩེ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གསུམ་པའོ། །
ལའོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་དང་དཀར་བ་སྐྱད་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཡུན་རིང་བ་རྣམ་
པ་སྣ་ཆོགས་པ། དཔག་པ། བར་ཆད་མེད་པས་ཀྱང་མི་འཇིགས་པ་འདི་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བཞི་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ནི། ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་བརྟུ་ལས་བྱུང་བའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་རྒྱ་སོ་སོར་
གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གྲོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་
སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་འབྱུང་བ། །གཞན་
གྱིས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤུད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་གྱིས་
བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ནི། གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་
སེམས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་བརྟུ་ལས་བྱུང་བ་
ཞེས་ཀྱང་བྲ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེ་ཡང་གྲོགས་ཀྱི་
སྟོབས་ལས་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ངོར་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། །རྒྱུ་རི་སྟོབས་
ལས་ཏེ་རིགས་ཀྱི་མཐུས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་ལས་
ཏེ། དེའི་རིགས་རྒྱས་པའི་སྟོན་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཐོས་པའི་སྟོབས་ལས་
ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་དང་དེ་བཤུད་པ་ན་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དགེ་བ་ལ་
གོམས་པ་ལས་ཏེ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་ཉན་པ་དང་འཇིན་པ་དང་འཆང་བ་
ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་གྲོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་མི་
བརྟན་ལ། རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ལས་ནི་བརྟན་པར་འབྱུང་བའོ། །

དོན་དམ་པའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་
མཉེས་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་མི་
རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེ་བྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་དང་
སྐྱབ་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བྱང་པར་དག་གིས་བསྐྱེད་པའོ། །

༩ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྤང་བའི་ཡུལ་ནི། སློབ་དཔོན་ཡོད་པའི་
ལུགས་དང་། མེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་དེའི་སྐྱོན་
སྤར་འགོ་བ་ལ་སློག་གམ་ཆངས་པར་སྐྱོད་པའི་བར་ཆད་མེད་ན། ས་ཐག་
རིང་ཡང་སློབ་དཔོན་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྐྱོན་སྤར་བྱིན་ལ་ཡུལ་དེ་ལས་
སྤངས་པའོ། །

སློབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་། སྒྲོམ་པ་འབོགས་པའི་ཚོགས་ལ་
མཁས་པ་དང་། རང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་དང་། ལུས་
དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་གོ་བར་རུས་པ་དང་། བར་བེད་ལྟར་མི་བྱེད་པར་
བཅེ་བས་སློབ་མ་སྐྱོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས། ཡང་
དག་མཆན་ཉིད་ལྡན་པ་དང་། །སྤྲོ་མ་བཟང་ལ་སྒྲོམ་པ་སྤང་། །སྒྲོམ་པའི་ཚོགས་
ལ་མཁས་པ་དང་། །བདག་ཉིད་གང་ཞིག་སྒྲོམ་ལ་གནས། །སྒྲོམ་པ་འབོགས་
བཟོད་སྤྲོད་རྗེར་ལྡན། །སྤྲོ་མ་བཟང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་
བཏབ་པའི་བྱིར། ཆོས་མཐུན་པ། སྒྲོམ་པ་སྤངས་པ། མཁས་པ། དག་གི་རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་འཛིན་པ་དང་། གོ་བར་རུས་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་དེ་ཐག་ཉི་བ་ན་བཞུགས་ཀྱང་དེའི་སྦྱན་སྒྲར་འགྲོ་བ་ལ་
 སྟོན་གཤམ། ཚངས་པར་སྦྱོང་བ་ལ་བར་ཆད་ཡོད་ན། སྒྲ་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱན་སྒྲར་སྟོན་འཇུག་གང་
 ལེན་པའི་ཆོག་རྣམས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས། སྟོན་པའམ་
 འཇུག་པ་དེ་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། གཤམ་ཏེ་
 ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་གང་ཐག་མེད་པར་གྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱན་སྒྲར། བདག་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲང་བར་བྱ་
 གྱེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲ་མ་དང་སྦྱ་གཟུགས་གཉིས་ཀ་མ་རྟེན་ན། མདུན་
 ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མངོན་
 སུམ་བསྟོམས་ནས། སྟོན་པའམ་འཇུག་པའི་ཆོག་རྣམས་ལན་གསུམ་བརྗོད་
 པས་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཡང་དེ་ལྟ་
 བུའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། སྟོན་པ་བཟུན་བཞུགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་བསྟོམས་ནས། སྟོམ་
 པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་དང་སྦྱར་ལ་སྒྲང་གྱེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྒྲང་བའི་ཆོག་ནི། སྒྲ་མ་མཁའ་པ་དག་གི་
 བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ལས། ཚུལ་ལུགས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་སྤང་ངོ་། །དེ་ལྟར་
 སྤང་ཡང་ནི། འདིར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས་སྟོབ་དཔོན་སྦྱ་སྦྱབ་ན་མར་
 ལ་བརྒྱད་པ་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་དང་། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས་

སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ན་མར་བརྒྱད་པ། རྫོགས་གསེར་སྤིང་པའི་ལུགས་དང་
གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས་སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ན་མར་
བརྒྱད་པ་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་ལྟར་ན་གསུམ་སྟེ། སྟོར་བའི་ཆོག་
དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོག་དང་། རྗེས་ཀྱི་ཆོག་འོ། །

དང་པོ་ལ་བྱུག་སྟེ། མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་དང་། སྤྲིག་པ་བཤའགས་པ་དང་།
དགོ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་
དང་། བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་
བསྟོ་བའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་འདི་ཡང་། ཡུལ་དང་མཆོད་པ་གཉིས་
སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་ནི། དཀོན་མཆོག་མངོན་སུམ་ན་བཞུགས་
པ་ལ་མཆོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་ན་མི་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་གཉིས་
བསོད་ནམས་མཉམ་པར་བཤའ་བས། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དང་། མ་གྱུར་
པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བྱས་ལ་མཆོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
རབ་དང་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གོས་ལ་སོགས། །མངོན་སུམ་མངོན་སུམ་མིན་པར་
མཆོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

མཆོད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། སྟོན་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་དང་། སྟོན་
མེད་པའི་མཆོད་པ་འོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། ཟང་བེང་གི་མཆོད་པ་དང་།

སྐྱབ་པའི་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱག་གི་མཆོད་པ་དང་། བསྟོད་པའི་མཆོད་
 པ་དང་། རྣམ་རིམ་པར་བཤམས་པའི་མཆོད་པ་དང་། བདག་པོས་ཡོངས་སུ་
 མ་གཟུང་བའི་རྣམ་སྤྱལ་དུ་བྱུང་བའི་མཆོད་པ་དང་། སྒོས་སྤྱལ་པའི་མཆོད་
 པ་དང་། ལུས་དབུལ་བའི་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་དག་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་ནི། ལྷའི་སྐྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་བཀོད་པས་མཆོད་པའོ། །
 ཟླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པ་དང་།
 དམིགས་པ་མེད་པའི་མཆོད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 བསྒོམ་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། མཁས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྒོམས་ན། །རྒྱལ་
 བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ལ། །མཆོད་པ་འདི་ནི་དམ་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དམིགས་པ་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་བསྒོམ་པ་སྟེ་མཆོད་
 པའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལྷའི་བྱ་སྒོ་གྲོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཁྱས་
 པའི་ལེ་བྱ་ལས། བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །བསྐྱལ་
 པ་བྱེ་བ་གང་གྲུའི་བྱེ་སྟེད་དུ། །མེ་ཉོག་སྒོས་དང་དེ་བཞིན་བསྒོམ་དག །
 སྤྱལ་ནས་མི་མཆོག་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་བས། །གང་གིས་གང་ལ་བདག་
 དང་སྟོག་དང་ནི། །གང་བག་མ་མཆིས་དེ་འདྲའི་ཆོས་འདི་དག །ཐོས་ནས་དེ་
 ལ་འོད་གསལ་བཟོད་ཐོབ་པ། །དེ་ཡིས་མི་མཆོག་དམ་པ་མཆོད་པ་ལགས། །
 །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེང་གེ་སྐྱ་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་འདྲ་ཤེས་དང་
 མཆོན་མ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་ཡིན་

ནོ། །སྤང་དོར་མེད་པ་དང་། གཉིས་སྤྱུ་མེད་པར་འབྱུག་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །གྲོགས་པོ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ལ་གནས་པས་མཆོད་པར་སྦྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་བཤད་ན། སྤྱིར་དགོ་སྤྲིག་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་ཀྱན་སྒོང་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཡིད་གཙོ་བོ་ཡིན། ལུས་དག་བྱན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཡིད་ནི་སྤྱོན་འགྲོ་བས། །ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་ཞེས་གྲགས་པས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡིད་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྦྲང་ནས། མཆོམས་མེད་པ་ལྷའམ། དེ་དང་ཉེ་བ་ལྷའམ། མི་དགོ་བ་བརྟའམ། སྤོམ་པ་དང་། དམ་ཆོག་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་བྱས་པ་དང་། གཞན་བྱེད་དུ་བསྐྱུལ་བ་དང་། བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བ་རྣམས་སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེར་མ་བཟད་ཡིད་ཆགས་སྤང་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྦྲང་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་པ་ཡང་མི་དགོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་སྤྱི་བསྐྱུལ་འབྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་འསྤང་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགོ་བ། །མི་དགོ་བ་ལས་སྤྱི་བསྐྱུལ་ཀྱན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་འབྱུག་ལས་ཀྱང་། མི་

དགོ་བ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེལ་འབྱུང་། །འདི་ལས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཐར་ཞེས། །ཉིན་
མཚན་ཀྱན་ཏུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བྱའོ། །

བཤགས་པས་འདག་ངེས་སམ་སྦྲམ་ན། །ཤིན་ཏུ་ཡང་ངེས་ཏེ། མདོ་ཐུ་
ངན་འདས་ཆེན་ལས། །སྒྲིག་པ་བྱས་ནས་ཀྱང་ཕྱིས་འགྱོད་དེ་ཕྱིར་འཆོས་ན།
ཆུ་རྩོགས་པ་ཅན་ལོར་བུ་ཆུ་དྲངས་ཀྱིས་དྲངས་པའམ་སྒྲིན་དང་བྲལ་ནས་ཆེ་
བ་གསལ་བ་དང་འབྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་བས་ན་སྒྲིག་པ་ལ་འགྱོད་ཅིང་མ་
བཅས་པར་བཤགས་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡང་བྱང་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

བཤགས་ལུགས་ཇི་ལྟར་བཤགས་ན། །སྟོབས་རྣམ་པ་བཞིའི་སྟོན་ས་
བཤགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན། །སྒྲིག་པ་
བྱས་ཤིང་བསགས་པ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་
ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སྦྱོར་འབྱེན་པ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་
དང་། ཉེས་པ་ལས་ཆོག་པའི་སྟོབས་དང་། ཉེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

དེ་ལ་རྣམ་པར་སྦྱོར་འབྱེན་པ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་ནི། །སྒྲུབ་བྱས་
གྱི་སྒྲིག་པ་ལ་འགྱོད་པ་དག་པོ་སྦྱེས་ནས་ཡུལ་གྱི་སྦྱོར་སྒྲུབ་མཐོལ་བཤགས་
བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། འགྱོད་པ་སྦྱེ་ལུགས་རྣམ་པ་

གསུམ་སྟེ། རོན་མེད་པར་བརྟགས་ལ་འགྱུར་བ་སྐྱེས་པ་དང་། འདིགས་པར་
 བརྟགས་ལ་འགྱུར་བ་སྐྱེས་པ་དང་། སྤྱར་དུ་འབྲལ་དགོས་པར་བརྟགས་ལ་
 འགྱུར་བ་སྐྱེས་པ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་གིས་བྱས་པའི་སྡིག་པ་དེ་ཡང་
 རེས་འགའ་དག་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་གཉིན་བསྐྱར་བའི་ཆེད་
 དུ་བྱས། རེས་འགའ་ལུས་གནས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་རྩལ་
 བསགས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ། བདག་གི་ནས་འདིག་ཏེན་སྤྱི་མར་སྐྱེས་
 འདིགས་པའི་ཆོ། དག་དང་གཉིན་དང་ཡུལ་དང་ལུས་དང་ནོར་རྩལ་རྣམས་
 བདག་དང་མི་འགྲོགས་པར། ལས་ངན་གྱི་སྡིག་སྐྱེའ་རྣམས་བདག་དང་
 འགྲོགས་ནས་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་གཤེད་མར་ལྗང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 བྱིམ་བདག་དཔལ་སྤྱིན་གྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། བ་མ་སྤྱན་དང་བྱ་དང་
 རྩུང་མ་དང་། །བྱན་དང་ནོར་དང་རྩ་ལག་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་། །ཞི་བའི་རྗེས་
 ཕྱིར་དེ་དག་འགྲོ་བ་མེད། །ལས་རྣམས་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་དེ་དག་འགྲོ། །
 ཞེས་དང་། ཞིན་ཏུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱང་པ་དེ་དུས་སུ། །བྱ་དང་རྩུང་མ་སྐྱབས་
 སུ་འགྱུར་མ་ཡིན། །བདག་ཉིད་གཅིག་བྱས་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱོད་བར་འོང་། །དེ་
 དག་དེ་ཆེ་བདག་གི་སྐལ་མི་ལེན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་
 ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ཐོར་ཏེ་ཆ་དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཞེས་ནས།
 མཛའ་དང་མི་མཛའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་བྱས། །མཛའ་
 བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། །མི་མཛའ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། །
 བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྒྲིག་པ་ནི་དབྱ་གཉེན་གཉིས་དང་། ལུས་ལོངས་
སྦྱོང་གཉིས་ཏེ་དེ་བཞིའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ལས། དེ་བཞི་དང་བདག་ཡུན་དུ་
འགྲོགས་སུ་མེད་པས་ན། སྒྲིག་པ་ཉིད་ཆེགས་ཆེ་ལ་དོན་ཚུང་བར་བསམས་
ནས་འགྲོད་པ་བྲག་པོ་བསྐྱེད་དོ། །

གལ་ཏེ་དོན་མེད་ཀྱང་དེས་བདག་ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་སྟམ་ན།
དོན་གཉིས་པ་སྒྲིག་པའི་འབྲས་བུ་དེས་འཛིགས་པར་བརྟགས་ལ་འགྲོད་པར་
བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲིག་པ་བྱས་པ་དེ་འཆི་ཀའི་ཆེ་འཛིགས་པ་དང་། ཞི་བའི་ཆེ་
འཛིགས་པ་དང་། ཞི་བའི་འོག་ཏུ་འཛིགས་པ་དང་གསུམ་མོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྒྲིག་པ་ཅན་རྣམས་ནི་འཆི་ཀའི་དུས་སུ་ཡང་། གནད་
གཅོད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་མི་བཟད་པ་སྦྱོང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བདག་ནི་
མལ་ན་འདུག་བཞིན་དུ། །གཉེན་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་བསྐྱོར་ཡང་། །
སྒོག་གཅོད་པ་ཡི་ཆོར་བ་དག །བདག་ཉིད་གཅིག་བྱས་སྦྱོང་བར་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་ཞི་བའི་ཆེ་འབྲས་བུ་འཛིགས་པ་ནི། གཤེན་རྗེའི་པོ་ཉ་སྟེས་བྱ་
ནག་པོ་མ་རུང་པ་ཞགས་པ་ཐོགས་པས་ནི་མགུལ་ནས་བཅིངས་ཤིང་དཔྱལ་
བའི་གནས་སུ་བྲིད། དབྱུག་པ་དང་། འང་ལང་ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཆ་ཐོགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱི་ནས་གཅོས་ཏེ། གཞོད་པ་དུ་མ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་།
གཤེན་རྗེའི་པོ་ཉ་ས་ཟེན་པ་ལ། །གཉེན་གྱིས་ཅི་པན་བཤེས་ཅི་པན། །དེ་ཆེ་
བསོད་ནམས་གཅིག་སྐྱབས་ན། །དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བསྟེན་ཏོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །སྒྲོབ་སྒྲིང་ལས་ཀྱང་། དུས་ཀྱི་ཞགས་པས་སྐྱེ་ནས་བདགས་ཏེ་
གཤེན་རྗེའི་མི། །གཏུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུག་པས་བདའ་ཞིང་བྲིད་པར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཤེན་རྗེའི་པོ་ཉ་ལ་བདག་མི་འཇིགས་སོ་སྟུང་ན། རི་སྐད་དུ། སྐྱེ་བོ་
ཡན་ལག་གཅོད་པའི་སར། །དེ་རིང་བྲིད་པའང་བྲེད་གྱུར་ཏེ། །ཁ་སྐྱུ་མིག་
ཅ་ངན་ལ་སོགས། །སྒྲུ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་སྒྲུང་ན། །གཤེན་རྗེའི་པོ་ཉ་
འཇིགས་འཇིགས་ལྟའི། །འགྲུགས་ཅན་གྱིས་བཟུང་གྱུར་ཅིང་། །འཇིགས་
ཆེན་ནད་གྱིས་ཐེབས་གྱུར་པ། །རབ་ཏུ་ཉམ་ཐག་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

ཞི་བའི་འོག་རོལ་དུ་སྒྲིག་པའི་འབྲས་བུ་འཇིགས་པ་ནི། དཔྱུལ་བ་
ཆེན་པོར་སྒྱུར་ནས། བཙོ་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་པ་
ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཞིན་ཏུ་འཇིགས་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
དཔྱུལ་བ་བྲིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །བྲན་དང་བསྐྱེད་དང་གཟུགས་སུ་
བགྱིས་རྣམས་ཀྱང་། །འཇིགས་པ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ན་མི་བཟོད་པའི། །རྣམ་
སྐྱེན་ཉམས་སུ་སྒྲོང་རྣམས་སྒྲོས་ཅི་འཆའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིག་
པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཞིན་ཏུ་འཇིགས་པས་ན་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བཤད་ན། སྒྲིག་པ་དེ་ཡང་དུས་ཕྱིས་བཤགས་པས་ཆོག་
གམ་སྟུང་ན། མི་ཆོག་སྒྲུར་དུ་བཤགས་དགོས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
སྒྲིག་པ་མ་བྱང་བའི་འོག་ཏུ་བདག་འཆི་དོགས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་

ནི་སྒྲིག་པ་མ་བྱང་བར། །སྒྲོན་དུ་འགྲུམ་པར་འགྱུར་དུ་མཆི། །དེ་ལྟར་འདི་
ལས་ངེས་ཐར་བར། །སྐྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

སྒྲིག་པ་མ་བྱང་བར་བདག་མི་འཆིའོ་སྙམ་ན། འཆི་བདག་གི་བདུད་
དེས་བདག་གི་སྒྲིག་པ་བྱང་བ་དང་མི་བྱང་བའི་ཆོས་མི་བྱེད་པར། སྐྱགས་
གང་ཉིད་གྱིས་སྒྲོག་འསྒྲོག་པས་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདིས། །བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྡོད་པར། །ན་
དང་མི་ན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །སྒྲོ་བྱར་ཆེ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེས་ན་ཆེ་སྒྲོག་ལ་སྒྲོ་སྒྲོས་མེད་དེ། སྒྲིག་པ་མ་བྱང་བར་འཆི་དོགས་ཡོད་
པས་སྐྱུར་དུ་སྐྱུང་དགོས་སོ། །དེས་ན་གྲོང་ཁ་དེ་ལ་ཐུག་པས་ན་འགྲོད་པར་
བྱའོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱ་མཆོན་གསུམ་གྱིས་སྒྲིག་པ་ལ་འགྲོད་པ་སྐྱེས་ལ། ཡུལ་
ཁུད་པར་ཅན་དང་པལ་པོ་ཆེའི་སྐུན་སྒར་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པར་བགྱེདོ། །

དེ་ལྟར་ནམ་པར་སྐུན་འབྲིན་པ་ཀུན་དུ་སྐྱོད་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྒྲིག་པ་
འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་ཁ་དག་པོའི་བྱ་ལོན་འོང་བ་ལ་འཇིགས་ནས་ཁྱ་བ་
བྱས་པ་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོན་མི་གདུག་པ་སོར་མའི་སྤང་བ་
ཅན་ཞེས་བྱ་བ་མི་དགྲ་བརྒྱ་དང་དགྲ་བཅུ་ཅ་དགྲ་བསད་པའི་མི་སྒྲིག་ཅན་
ཞིག་ཀྱང་། ནམ་པར་སྐུན་འབྲིན་པ་ཀུན་དུ་སྐྱོད་པའི་སྟོབས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་
པས། སྒྲིག་པ་བྱང་ནས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

གང་ཞིག་སྒོར་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །སྤྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་
གྱུར་དེ་ཡང་། །ཆོས་སྤྱོད་བྱལ་ལྟ་བུར་ནས་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་སྤོང་
མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བའི་སྟོབས་ནི། སྤྲིག་པའི་གཉེན་པོར་དགེ་བ་
སྦྱོང་བའོ། །དེས་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱེད་དེ། མཛོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས་
ཀྱང་། མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ནི། གཉེན་པོའི་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་
པར་བལྟ་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་སྤྱོད་ཀྱི་
གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བའི་བྱེད་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་ལས་ནི། སྦྱོང་བ་ཉིད་བསྐྱོམས་
པས་སྤྲིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་རྗེ་གཙོད་པ་ལས་ནི། མདོ་སྤྱི་ཟབ་མོ་
བཏོན་པས་སྤྲིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོག་གསུམ་བཞེད་པའི་
རྒྱལ་པོ་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས་ནི། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་
བཟུངས་པ་བྱས་པས་སྤྲིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །མེ་ཏོག་བཅེགས་པའི་
གཟུངས་ལས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་ཉིན་ལ་མཛོད་པ་བྱས་
པས་སྤྲིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་གཟུགས་
ཀྱི་ལེ་ཏུ་ལས་ནི། སྤྱོད་ཀྱི་གཟུགས་བཞེངས་པས་སྤྲིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །
གཞན་ཡང་ཆོས་ཉན་པ་དང་། སྤྲོག་པ་དང་། བྱི་བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་
ལས་གང་མོས་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་སྤྲིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
འདུལ་བ་ལུང་ལས། གང་ཞིག་སྤྲིག་པའི་ལས་བྱས་པ། །དགེ་བ་ཡིས་ནི་

འགོག་བྱེད་དེ། །ཉི་ཟླ་སྒྲིན་ལས་བྱུང་བ་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་འདི་དེར་སྒྲུང་
བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་སྒྲིག་པའི་གཉེན་པོར་དགོ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྒྲིག་པ་རི་སྟེད་བྱས་
པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་དགོ་བ་བྱེད་གོས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་ན་འདས་ཆེན་གྱི་
མདོ་ལས། དགོ་བ་གཅིག་བྱས་ཀྱང་སྒྲིག་པ་མང་པོ་འཛོམས་ཏེ། ཞེས་དང་།
དོ་རྩེ་ཆུང་དུས་རི་རབ་བམ། མེ་ཆུང་དུས་རྩ་ཤིང་ངམ། དུག་ཆུང་དུས་
སེམས་ཅན་འཛོམས་པ་ལྟར། དགོ་བ་ཆུང་དུས་ཀྱང་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་འཛོམས་
པས་ན། དོན་དུ་གཉེར་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསེར་འོད་
དམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་བསྐྱལ་བ་སྟོང་ནམས་སུ། །སྒྲིག་པ་ཤིན་
ཏུ་མི་བད་བགྱིས། །ལན་གཅིག་རབ་ཏུ་བཤགས་པ་ཡིས། །དེ་དག་ཐམས་
ཅད་བྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་འདག་པ་ནི།
དཔེར་ན་ངན་སྒྱུགས་ཀྱི་འདམ་རྩལ་ཏུ་ཆུད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ །འདམ་རྩལ་
ནས་བྱུང་ནས་ཁྲུས་བྱས་ཏེ་དྲི་བཟང་པོ་བྱུགས་པ་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །སྟོན་ཁྱེུ་བདེ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་མ་བསད་པའི་སྒྲིག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་།
གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པའི་སྟོབས་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པས། །སྒྲིག་པ་དག་ནས་
ལྟར་སྟེས་ཏེ། །འཕགས་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
གང་ཞིག་སྟོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །སྤྲིས་ནས་བག་དང་ལྟན་པར་
གྱུར་དེ་ཡང་། །ཟླ་བ་སྒྲིན་བལ་ལྟ་བུར་ནམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་སྤང་

མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཉེས་པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་སྟོབས་ནི། རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་འཛིགས་ནས།
སྤྲིན་ཆད་སྤྲིག་པ་འཕྲོ་གཙོད་དེ་སྤོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འདྲེན་པ་རྣམས་
གྱིས་བདག་གི་སྤྲིག་ །ཁོངས་པ་ལགས་པས་བཟུང་དུ་གསོལ། །འདི་ནི་བཟང་
པོ་མ་ལགས་པས། །སྤྲིན་ཆད་བདག་ནི་ཡོངས་མི་བགྱིད། །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཉེས་པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྤྲིག་པ་འདག་པ་ནི།
དཔེར་ན་ཆུ་རྒྱུན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་འོལ་ཁ་བསྐྱར་བ་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་
སོ། །སྤྲིན་གཙུང་དགའ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་མེད་ལ་ཆགས་པའི་སྤྲིག་ཅན་ཞིག་
ཀྱང་། ཉེས་པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་སྟོབས་ཉམས་སྲུ་སྒངས་པས། སྤྲིག་པ་དག་
ནས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་སྤྲིན་ཆད་
བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །སྤྲིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །ཟླ་བ་
སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་སྤོང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཉེན་གྱི་སྟོབས་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་།
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཀོན་མཆོག་ལ་
སྐྱབས་འགོ་བྱས་པས་སྤྲིག་པ་འདག་པ་ནི། བག་མིའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་
ལས། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་དག་ངན་འགོར་འགོ་མི་
འགྱུར། །མི་ཡི་ལུས་ནི་སྒངས་ནས་སུ། །དེ་དག་ལྟ་ཡི་ལུས་ཐོབ་བོ། །ཞེས་པ་

ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ། བྱ་ངན་འདས་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དགོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་བས། ། འཇིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་སྡིག་པ་འདག་པ་ནི། འཕགས་
པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། མི་དགོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་
པས་སའི་འོག་ལྟ་བུའོ། ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་བསྐྱེད་
པའི་མེ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། སྡོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། སྡིག་པ་འདི་ཏུ་
མི་ཟད་བྱས་ན་ཡང་། ། དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། ། གང་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སྒྲོལ་འགྱུར་བ། ། དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་
མི་བརྟེན། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡིག་པ་འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་སྐྱབས་འགོ་
བྱས་པའི་དཔེ་ཁ་ཉན་པོས་དབང་པོ་ཆེ་ལ་འཇུས་པའམ། དུག་ལ་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་དཔེ། སྒྲགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་དང་འབྲ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། སྡོན་
རྒྱལ་བུ་མཐོང་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་པ་བསད་པའི་སྡིག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་རྟེན་གྱི་
སྟོབས། ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས། སྡིག་པ་དག་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་
གྱུར་ཏོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་སྡོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། ། བྱིས་
ནས་བག་དང་ལྟན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། ། ཟླ་བ་སྡོན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ།
དགའ་བོ་སོར་བྱེད་མཐོང་ལྟར་བདེ་བྱེད་བཞིན། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྟོབས་དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་སྡིག་པ་འདག་པར་འགྱུར་ན། བཞི་

ཀམ་བཤགས་ན་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་བཤགས་པས་སྡིག་པ་དག་པའི་ཉགས་ཆི་ལམ་དུ་ཡོང་སྟེ།
སྒྲུལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་ལས། ཆི་ལམ་ན་ཐས་ངན་སྒྲུགས་པ་དང་། ཞོ་དང་འོ་
མ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཉི་མ་དང་ཆེ་བ་མཐོང་བ་དང་། ཉམ་མཁའ་ལ་
འགོ་བ་དང་། མེ་འབར་བ་དང་། མ་ཉེ་དང་མི་ནག་པོ་བྱུང་བ་དང་། དག་སྒྲོང་
དང་དག་སྒྲོང་མའི་དག་འདུན་མཐོང་བ་དང་། འོ་མ་འབྱུང་བའི་ཤིང་དང་།
ཟང་པོ་དང་། བྱ་མཆོག་དང་། རི་དང་སེང་གའི་བྲི་དང་། ཁང་བཟངས་ཀྱི་སྟེང་
དུ་འཛེགས་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆིས་ན་སྡིག་པ་དང་བྲལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྡིག་པ་བཤགས་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

དག་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི། གཞན་དག་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་
པའི་དག་བ་བྱེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་
བསྐྱོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདས་པའི་དུས་སུ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱོན་པའི་
སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ། བགྱང་བ་ལས་འདས་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་
པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་
བཟུང་སྟེ་ཆོགས་ནམ་པ་གཉིས་བསགས་ཤིང་། སྒྲིབ་པ་ནམ་གཉིས་སྐྱངས་
ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་དག་བའི་རྩ་བ་གང་
ལགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ།
གདུལ་བྱ་ནམས་སྒྲིན་པར་བྱས་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་
བར་གྱི་དག་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། སྤྱངན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་

བསྟན་པ་མ་ཞིག་གི་བར་གྱི་དག་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་
བར་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཕྱོན་པ་ནམས་ཀྱི་དག་
བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཇི་སྟེད་ཅིག་
ཕྱོན་པ་ནམས་ཀྱི་དག་བའི་རྩ་བ་གངས་ལགས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་
ཇི་སྟེད་ཅིག་ཕྱོན་པ་ནམས་ཀྱི་དག་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་
བོ་ནམས་ཀྱི་དག་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་
ཇེས་སུ་ཡི་རང་བར་བགྱེད། །སྟམ་དུ་སྟོབ་བསྟོམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་
དང་མ་འོངས་པའི་དེ་དག་གི་དག་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ལ། ཇེས་སུ་ཡི་
རང་བསྟོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྟོབ་པ་ནམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། །རྒྱལ་
སྐས་ས་ལའང་ཡི་རང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཇེས་སུ་ཡི་
རང་བ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བར་བསྐྱལ་བ་ནི། ད་ལྟར་ཡང་སྟོགས་
བཅུའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་དག །ཆོས་དཀོན་མཆོག་བཅུན་
པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རམ། གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཆོས་མི་གསུང་བ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་
དམིགས་ལ་ཆོས་གསུང་བར་ཞུ་བ་འབྲུལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྟོགས་
ནམས་ཀྱན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ། །ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། །སེམས་ཅན་
སྤྱག་བསྐྱལ་ཐུན་འཐོམས་ལ། །ཆོས་ཀྱི་སྟོན་མེ་སྐྱར་དུ་གསོལ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

ཕྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་གས་
བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་དག། རྟག་པར་ལྟ་བ་རྣམས་
སྤྱན་དབྱང་བའམ། ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ཕྱ་ངན་
ལས་འདའ་ཁ་མ་མང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་དམིགས་ལ་ཕྱ་ངན་ལས་མི་
འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱལ་བ་ཕྱ་ངན་འདའ་བཞེད་
ལ། རྒྱལ་མོ་སྤྱིར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། འགྲོ་འདི་སྤྱོད་ས་པར་མི་འགོད་སྤྱིར། །
བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་བཞུགས་པར་གསོལ། ཞེས་གསུངས་སོ། བསྐྱལ་
ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་བཞད་ཅིན་རྟོ། །

དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱོ་བ་ནི། སྤྱིར་བྱས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་བསལ་ཞིང་བདེ་བ་བསྐྱབ་པའི་
རྒྱར་རྒྱར་ཅིག་པར་བསྐྱོ་བའོ། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟར་འདི་དག་ཀྱན་བྱས་
རྟེ། དགེ་བ་བདག་གིས་བསགས་པ་གང་། དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི། སྤྱུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་ཞོག། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་བསྐྱོ་བ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྤྱིར་བའི་ཆོ་ག་
བཞད་ཅིན་རྟོ། །

དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི། དམ་བཅའ་ཆོ་ག་ཏུ་བཟོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་
བསྐྱབ་བཏུས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་སྟོན་རྒྱལ་པོ་
རྣམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བར་རྒྱར་པ་ན། སངས་རྒྱས་འབྲུག་སྤྱད་བྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོའི་སྤྱན་སྤྱར་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟོམ་པ་སྟབས་གཅིག་ཏུ་མཐོས་པ་བཞིན་

དུ། བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་སྟབས་གཅིག་ཏུ་ནོད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འཁོར་
བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡི། །སྟོན་གྱི་ཐ་མ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་སྟེད་སེམས་ཅན་པན་
དོན་དུ། །སྟོན་པ་དཔག་ཡས་སྟུང་པར་བགྱི། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་སྟུན་
སྡེ་འདིར། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལན་
གསུམ་བརྗོད་པའོ། །

ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་སྟོན་འཇུག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་
པའི་ཆོག་གིས་ནོད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་
གྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་
པ་ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་པན་དོན་དུ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལའང་། །
རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའོ། །

གལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟོམ་པ་བཟུང་བ་གཉིས་སོ་སོར་ལེན་པར་
འདོད་ན། གང་ལེན་པའི་ཆོག་དེ་བརྗོད་པས་སྤང་ངོ། །དངོས་གཞིའི་ཆོག་
བཤད་ཅིན་ཏོ། །

ཇེས་གྱི་ཆོག་ནི། དཀོན་མཆོག་ལ་གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་ཕུལ་ལ།
དོན་ཆེན་པོའི་བསམ་པས་དགའ་བ་དང་སྟོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟར་སྟོ་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །རབ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཟུང་
ནས། །མཇུག་ཀྱང་རྒྱས་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སེམས་ནི་འདི་ལྟར་གཟེངས་
བསྟོད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོར་དངོས་ཇེས་

གསུམ་གྱིས་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ན་མར་བརྒྱད་
པའི། རྩོམ་གསལ་སྤྲིང་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་གཉིས་ཏེ། སྟོན་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དང་། འབྲུག་པའི་སྟོམ་པ་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོར་
བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་སོ། །སྟོར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གསོལ་བ་གདབ་
པ་དང་། ཚྲིགས་བསགས་པ་དང་། རྒྱབས་འགྲོ་བྱེད་པར་ཅན་བྱ་བའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་སྟོབ་མ་དེས། དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྦྱན་སྒར་སྤྱན་ལ་བྱུག་བྱའོ། །
དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དེས་ཀྱང་སྟོབ་མ་དེ་ལ་གདམས་ངག་བྱས་ལ་དེ་
འཁོར་བ་ལ་སྟོབ་བསྐྱེད། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱང་རྗེ་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་ལ་
འདོད་པ་བསྐྱེད། དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པ་བསྐྱེད། ལྷ་མ་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་
པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་སྟོབ་མ་དེས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འདི་སྐད་དུ། སྟོབ་དཔོན་
དགོངས་སུ་གསོལ། རི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། ས་
ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས། དང་
པོར་ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐུགས་
བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་

པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཆོགས་བསགས་པ་ནི། དང་པོར་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་
 ཕྱག་བྱའོ། །དེ་ནས་དངོས་སུ་བཤམས་པའི་མཆོད་པ་དང་། མཆོད་པ་འབྱོར་
 ཆད་དུ་སྒྲོས་སྒྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་འབུལ་ལོ། །དེ་ཡང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་
 བྱི་མཁན་སྒྲོབ་ལས་ཐོབ། དགེ་སྦྱོང་གི་སྒྲོམ་པ་ནི་དགེ་འདུན་ལས་ཐོབ། བྱང་
 ལུབ་གྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ནི། བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་བསགས་པ་ལས་
 ཐོབ་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་རང་ལ་འབྱོར་པ་ཆེ་བར་ཡོད་ན་དངོས་
 སུ་ཆུང་བས་མི་འོང་སྟེ། ཆེ་བར་བཏང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་གྱི་བྱང་ལུབ་
 སེམས་དཔའ་འབྱོར་པ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆེར་བཏང་སྟེ། གཙུག་ལག་
 ཁང་གྲེ་བ་ཙམ་ཕུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱུལ་
 པ་བཟང་པོའི་མདོ་ལས། བདེ་གཤེགས་གྲགས་སྦྱིན་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་པོའི་
 ཆོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲ་བའི་ཉིག་དེ་ལ། །གཙུག་ལག་ཁང་ནི་གྲེ་བ་
 ཕུལ་ནས་ཀྱང་། །དང་པོར་བྱང་ལུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 ལོ། །

ཡང་འབྱོར་བ་ཆུང་ན་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཕུལ་བས་ཆོག་པ་
 ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་གྱི་བྱང་ལུབ་སེམས་དཔའ་འབྱོར་པ་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཙམ་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཉག་མ་གཅིག་གི་སྒྲོན་མེ་ཕུལ་
 ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདེ་གཤེགས་འོད་འཕྲོ་བྱོང་
 ཁྲེར་བརྟན་པའི་ཆོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐའ་ཡས་འོད་དེ་ལ། །རྩ་ཡི་

སྒྲོན་མེ་དག་ནི་ཕུལ་ནས་ཀྱང་། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་འབྱོར་བ་མེད་པར་གྱུར་ན་ཐབས་ཆག་མི་དགོས་ཏེ། ཕྱག་ལན་
གསུམ་འཆལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །སྒྲོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
འབྱོར་བ་མེད་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཐལ་མོ་ལན་གསུམ་སྐྱར་ནས་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་སྤང་
ལྡན་གྱིས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བགྱིད་ལྡན་བཞུད་དེ་ལ། །སངས་རྒྱས་
ཕྱག་འཆལ་ཐལ་མོ་ལན་གསུམ་སྐྱར། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་
བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབས་འགོ་བྱུང་པར་ཅན་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་
འདིར་བྱའོ། །དངོས་གཞི་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲོབ་མ་ལ་གདམས་ངག་འདི་
ལྟར་བྱ་སྟེ། སྐྱར་ནམ་མཁའི་ཁམས་གྱིས་གར་བྱབ་ན། སེམས་ཅན་གྱིས་
བྱབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་གྱིས་གར་བྱབ་ན་ཉོན་མོངས་གྱིས་བྱབ་
ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་གྱིས་གར་བྱབ་ན་ལས་ངན་གྱིས་བྱབ་ནས་
ཡོད་པ་ཡིན། ལས་ངན་གྱིས་གར་བྱབ་ན་སྐྱག་བསྐྱེད་གྱིས་བྱབ་ནས་ཡོད་
པ་ཡིན། སྐྱག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གི་པ་མ་
ཤུགས་ཡིན་པ་མ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཅན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན། དེས་ན་བདག་གི་པ་མ་
རྒྱུ་ཅན་ཅན་འདི་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་ནི་བྱིང་། སྐྱག་བསྐྱེད་
དཔག་ཏུ་མེད་པས་ནི་གཟིར། མགོན་སྐྱབས་བྱེད་མཁན་ནི་མེད། ཞིན་ཏུ་འོ་

རེ་བརྒྱལ། ཉོན་རེ་མོངས། འདི་རྣམས་བདེ་བ་དང་ཕྱད་ན་ཅི་མི་རུང་ན། སྤྱག་
བསྐྱལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་ན་སྦྱུང་དུ་བྱམས་སྦྱིང་རྩེ་དར་གཅིག་སེམས་
སྤྱ་གཞུག་གོ། །དེ་ནས་ཡང་ད་ལྟ་བདག་གིས་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་མི་
རུས་པས། ད་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
རྫོགས་པ། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་བྱ་བར་རུས་པ། དེ་བདག་གིས་ཐོབ་
པར་བྱའོ། །སྦྱུང་དུ་སེམས་སྤྱ་གཞུག་གོ། །

དེ་ནས་སློབ་མ་དེས། སློབ་དཔོན་གྱི་རྩེ་ས་སྤྱ་འདི་སྐད་དུ། འོགས་བཅུ་
ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་
བདག་ལ་དགོངས་སྤྱ་གསོལ། སློབ་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སྤྱ་གསོལ།
བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་སྦྱེ་བ་འདི་དང་སྦྱེ་བ་གཞན་དག་ཏུ་སྦྱིན་པ་
ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
དགེ་བའི་རྩ་བ་བགྱིས་པ་དང་། བགྱིད་དུ་སྦྱུང་བ་དང་། བགྱིད་པ་ལ་རྩེ་ས་སྤྱ་
ཡི་རང་བ་དེས། རི་ལྷར་སྒྲོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུག་པ་ལྟར་ལྟས་རྣམས་དང་། ས་ཆེན་པོ་
ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཀྱིས། དང་པོར་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་
པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་།
དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། རི་སྦྱིད་བྱང་ཆུབ་སྦྱིང་པོ་ལ་མཆིས་གྱི་བར་དུ།

སེམས་ཅན་མ་བཞུལ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་བ་དང་། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བ་
དང་། དབྱུགས་མ་སྤྱོད་བ་རྣམས་དབྱུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་
ལས་མ་འདས་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའི་སྤྲད་དུ། ཟླ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ།
ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་མ་བསྐྱེད་བ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། དཔྱུལ་བ་ཡི་
དགས་དུད་འགོ་རྣམས་ཏེ་ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོ་ལྷ་བྱ་ལས་མ་
བཞུལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །བསྐྱེད་བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་མངོན་མཐོའི་ལམ་ལ་
བཀོད་ནས་ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་ཏེ། ལྷ་མའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པར་བྱའོ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་དང་མའི་འགོ་བ་རྣམས་ཏེ། ཉན་
མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལྷགས་སྒྲོག་ལྷ་བྱ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དགྲོལ་
བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་ཉན་མོངས་པའི་
འཆིང་བ་ལས་དགྲོལ་ཏེ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །དབྱུགས་མ་སྤྱོད་
བ་ཞེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་
དབྱུགས་མ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དབྱུགས་དབྱུང་བ་དང་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་སྤྱོད་དུ་དབྱུགས་
སྤྱང་སྟེ་ས་བཅུའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་མ་འདས་
བ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཏེ་མི་གནས་པའི་ཐུང་ན་
ལས་འདས་པ་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་ཞེས་པ་

ནི། དེ་དག་ས་ལམ་རྣམས་ལ་རིམ་པར་བཀོད་ནས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་
འདའ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །སྤང་དུ་ཞེས་པ་ནི།
དགོས་ཆེད་ཀྱི་དོན་དེ་རྣམས་བྱུང་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱ་བར་དམ་
བཅའ་བའོ། །

རྩེས་ནི་དོན་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་བསམ་པས་དགའ་བ་དང་། སྟོབ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ཡང་བསྟོམ་དུ་གཞུག། བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །

དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་སེམས་
ཅན་བསྐྱལ་བར་འདོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་
དང་། དེ་དག་གི་དོན་དུ་དཔའ་ཞིང་སྙིང་སྟོབས་ལྡན་པར་མཐོང་བའོ། །སྟོན་པ་
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

འཇུག་པའི་སྟོམ་པ་བཟུང་བ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། སྟོར་བ་དང་། དངོས་
གཞི་དང་། རྩེས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ་སྟེ། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བར་ཆད་
ཐུན་མོང་བ་བྱི་བ་དང་། ལྷུང་བའི་ལྷུ་ཡང་བརྗོད་པ་དང་། ཉམས་པའི་ཉེས་
དམིགས་དང་། སྤངས་པའི་པན་ཡོན་དང་། ཆོགས་བསགས་པ་དང་། བར་
ཆད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱི་བ་དང་། བསྐྱལ་བ་དང་། བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་
བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་མདོར་བརྗོད་པའོ། །

དངོས་གཞི་ནི། སྟོབ་མས་སྟོམ་པ་ལེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ། སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད། བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལས། འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། ཚུལ་སྤྲིམས་གང་དག་དང་། མ་
འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གང་དག་
དང་། ཚུལ་སྤྲིམས་གང་དག་དང་། ད་ལྟ་སྤྱོད་པ་བཟུང་འཛིན་ཏེ་ཀྱི་ཁམས་
ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གང་
དག་དང་། ཚུལ་སྤྲིམས་གང་དག་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། ཚུལ་
སྤྲིམས་གང་དག་ལ། འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བསྐྱབས་པར་གྱུར་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་
ཅད་སློབ་པར་འགྱུར་བ་དང་།

ད་ལྟ་སྤྱོད་པ་བཟུང་འཛིན་ཏེ་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་བཞུགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་སྤྲིམས་ཐམས་ཅད་དེ། སློམ་པའི་ཚུལ་སྤྲིམས་
དང་། དག་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་སྤྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་
ཚུལ་སྤྲིམས་ལེན་པར་འདོད་དམ། ཞེས་ལན་གསུམ་ངེས་ལ། སློབ་མས་ཀྱང་
འཆ་ལ་ལགས། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །

རྗེས་ལ་ཆོས་དྲུག་སྟེ། མཐུན་པར་གསོལ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་གཟིགས་
པར་འདུག་པའི་པན་ཡོན་དང་། སློམ་པ་བྱ་ཆོམས་སུ་མི་བསྐྱབ་པ་དང་།
བསྐྱབ་པ་མདོར་བསྐྱས་ནས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། བཀའ་ངེན་དྲན་པའི་མཆོད་
པ་དང་། དག་བའི་རྩ་བ་བསྟོན་པའོ། །འདུག་པའི་སློམ་པ་བཟུང་བ་བཤད་ཅིན་

ཏོ། །དེ་དག་གིས་རྩོམ་གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་བཤད་པའོ། །

༥ བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་གཉིས་ཏེ། བྱངས་སུ་ཆད་
པ་དང་། བྱངས་སུ་མ་ཆད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒོན་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་དང་། འབྲུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཚུད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཐེག་པ་
ཐམས་ཅད་ཅད་ནས་གཅོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཙུ་བ་ཚུགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱར་དུ་མཛོན་པར་རྩོགས་པར་
འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་ཤིག་མ་
སྐྱེས་ན། དེ་ལྟར་སྐྱོད་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལུན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཁོངས་སུ་མི་ཚུད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མ་ཚུད་ན་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
མི་ཐོབ་པོ། །གང་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་པར་ཚུད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། སེམས་དེ་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷ་
ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཁྱགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
སོ། །

གཉིས་པའི་དོན་བཤད་ན། སྒོན་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་

ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྒོ་མེད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་པོ་སྐྱེ་བའམ་གནས་པའི་དོན་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པར་འདོད་པའི་སྒོ་དེ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱེ་ཞིང་གནས་པ་
ཡིན་པས་སེམས་དེ་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། སེམས་
བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གསུམ་པའི་དོན་བཤད་ན། སྒྲིག་པའི་གཉེན་པོ་དག་བ་ཡིན་ལ། དག་
བའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཉེན་
པོ་སྐྱེས་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེས་བཞིན་སྒྲིག་ཅན་རྣམས། །སྐྱེད་ཅིག་
གཅིག་གིས་ངས་པར་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པའི་དོན་བཤད་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ས་གཞི་ལྟ་བུ་ལ་བྱམས་
སྙིང་རྗེའི་རྒྱན་དང་འབྲེལ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཅ་བ་ལྟ་བུ་འདི་ཚུགས་
ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་གྱི་ཡལ་འདབ་རྒྱས་ཞིང་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་པན་བདེ་
འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བྱང་སེམས་འདི་སྐྱེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཅ་བ་
ཚུགས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་སྒྲན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི། དཔའ་

སྦྱིན་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །
གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀའ་སྟེ། དེ་
ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་ནི། དཔལ་སྦྱིན་
གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། གརྱའི་བྱེ་བའི་གངས་སྟེང་གྱི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་
ནམས་མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་དག་གིས་ཡོངས་བཀའ་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་
ནམས་ལ་སྤུལ་བ་བས། །གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་གྱིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་
སེམས་བརྟུང་ན། །མཆོད་པ་འདི་ནི་བྱད་པར་འཕགས། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་
མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བདུན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་ནི། རི་སྐད་དུ།
འཕགས་པ་སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་
པས་རྟེན་ལྷ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བརྒྱད་པ་སྦྱར་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆར་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ནི།
བྱང་ས་ལས། སེམས་དེ་སྦྱེས་ན་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་ཏེ། སྦྱར་དུ་
མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆར་རྒྱ་བར་འགྱུར་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་བཙུ་སྟེ་སྦྲ་མ་བརྒྱད་པོའི་
སྟེང་དུ་རང་དོན་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་དོན་སྦྲ་ཆོགས་སུ་
འབྱུང་བའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འཇུག་པའི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་ནས་སྦྲར་དང་མི་འབྲ་

སྟེ། རང་ཉིད་གཉིད་གྱིས་ལོག་གམ། བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཏམ། བག་མེད་པར་
 གྱུར་དམ། དེ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 རྒྱགས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གྱུར་འཇུག་ལས།
 སེམས་དེ་ཡང་དག་སྤངས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། །
 བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་རྒྱགས། །རྒྱན་མི་ཆད་པ་དུ་མ་ཞིག་ །ནམ་
 མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་དོན་སྣ་ཆོགས་སུ་འབྱུང་བ་ནི། སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་སེལ། བདེ་བ་ནི་སྤྱག་ ཉོན་མོངས་པ་ནི་གཙོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་
 གྱུར་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བདེ་བས་འཕོངས་པ་དང་། །སྤྱག་བསྐྱེད་མང་
 ལྡན་དེ་དག་ལ། །བདེ་བ་ཀྱན་གྱིས་ཆོམ་པ་དང་། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
 གཙོད་བྱེད་ཅིང་། །གཏི་མུག་ཀྱང་ནི་སེལ་བྱེད་པ། །དེ་དང་དགེ་མཚུངས་ག་
 ལ་ཡོད། །དེ་འདྲའི་བཤེས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད། །བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་ག་ལ་ཡོད། །
 ཅེས་གསུངས་སོ། །

གངས་སུ་མ་ཆད་པ་ནི། འདི་ནས་བཟུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བགྱངས་གྱིས་མི་ལང་ངོ་། །

༥ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་དོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཉེས་
 པས་ངན་འགྱོར་འགྱོར་བ་དང་། ཉེས་པས་གཞན་དོན་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉེས་
 པས་ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དམ་བཅའ་མ་སྦྱབ་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་ཞོར་ན་སེམས་

ཅན་བསྐྱུས་པར་སོང་བས། དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
སྐྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས། །ལས་ཀྱིས་བསྐྱུབ་པར་
མ་བྱས་ན། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱུས་པས། །བདག་གི་འགྲོ་བ་ཅི་
འདར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཉེས་པས་གཞན་དོན་མི་རུས་པ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་བྱང་
གྱུར་ན། །སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་དོན་ལས་དམན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། དེ་ལྟར་ལྟར་བ་
སྟོབས་ལྡན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ལྡན་པ་དག། །འཁོར་བར་རེས་
ཀྱིས་འདྲེ་བྱེད་ན། །ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་ཐོགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འཆོར་བའི་རྒྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྟོན་པ་
འཆོར་བའི་རྒྱ་དང་། འཇུག་པ་འཆོར་བའི་རྒྱ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་
ཅན་སྟོས་སྤངས་པ་དང་། རྒྱ་པོའི་ཆོས་བཞི་བསྟེན་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་པས་འཆོར་ངོ། །

འཇུག་པའི་སྟོམ་པ་འཆོར་བའི་རྒྱ་ནི། བྱང་ས་ལས། བམ་པའི་གནས་
ལྟ་བུའི་ཆོས་བཞི་ཀྱང་ནས་དགྱིས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱད་ན་འཆོར་བར་བཤད་ངོ། །
ཀྱང་ནས་དགྱིས་པ་འབྲིང་དང་། ཆུང་དུ་སྤྱད་པ་ནི་ན་སྤྱད་ཅམ་དུ་བཤད་ངོ། །
སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེའི་སྟེང་དུ་སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཞོར་བས་གྲང་
འཆོར་བར་བཤད་ངོ། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་བཞི་གསུངས་སོ། །སྤྲ་མ་གཉིས་པོ་དང་།

བསྐྱབ་པ་ཕུལ་བ་དང་། འོག་ལྟ་སྐྱེས་པའོ། །སྒོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་ཞལ་ནས་
ཀྱང་མི་མ་ཐུན་པའི་སེམས་སྐྱེས་པས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་གཏོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

༥ ཞོར་ན་སྒྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ནི། སྒོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཞོར་ན་
སྒྲར་སྒྲངས་པས་སོར་ཆུད་ངོ། །འཇུག་པའི་སྒྲོམ་པ་ཞོར་བ་ལ་ཡང་། སྒོན་
པའི་སེམས་ཞོར་བས་འཇུག་པ་ཞོར་བ་དེ་ནི་སྒོན་པ་སོར་ཆུད་པས་འཇུག་
པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སོར་ཆུད་ངོ། །རྒྱ་གཞན་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ཞོར་བ་ནི།
སྒྲར་ལེན་དགོས་སོ། །པམ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་བཞི་ལ་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་
འབྲིང་དང་ཆུང་དུ་སྒྱུད་པ་ནི་བཤའ་པས་ཆོག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོམ་པ་ཉི་
ཤུ་པ་ལས། སྒྲོམ་པ་སྒྲར་ཡང་སྒྲང་བར་བྲ། ཟག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་
བཤའ་ས། །གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྟག་མ་རྣམས། ཉོན་མོངས་མི་མོངས་བདག་
སེམས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བབྱང་བའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་དགུ་པའོ། །

ལེ་ཏུ་བཅུ་ལ། སྒོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་ལ།

༥ བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྒོན་པ་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་

བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་འཆད་པ་ལ། གྲོམ་ནི།
སེམས་ཅན་སྒྲོས་མི་བཏང་བ་དང་། །
སེམས་དེའི་ཕན་ཡོན་བྲན་བྱ་དང་། །
ཆོག་གས་གཉིས་བསག་པར་བྱ་བ་དང་། །
ཡང་ཡང་བྱང་སེམས་སྦྱང་བ་དང་། །
དཀར་ནག་ཆོས་བརྒྱད་སྒྲུང་དོར་ཏེ། །
ལྷ་པོས་སྒྲོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱས། །ཞེས་པའོ། །

དེ་དག་ཀྱང་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་འཆོར་བའི་ཐབས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་སོ། །གསུམ་
པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །བཞི་པ་ནི།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འཕེལ་བའི་ཐབས་སོ། །ལྷ་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
དེ་མི་བརྗེད་པའི་ཐབས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་སེམས་ཅན་སྒྲོས་མི་བཏང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་འཆོར་བའི་ཐབས་བཤད་ན། མ་དྲོས་པས་ཁྱས་
པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་གཅིག་དང་ལྡན་ན། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་
སྟུང་འཛིན་ཏོ། །ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་སྒྲོས་ཡོངས་སྟུ་མི་
བཏང་བའི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་བདག་ལ་མི་རིགས་པ་ཞིག་བྱས་

པས། བདག་དེ་ལ་སེམས་རྒྱང་བསྐྱངས་ནས། ཤ་ཚ་བ་དང་བྲལ་ཏེ་སྤྱོད་ཆད་
 ཁྱོད་ལ་པན་ཐོགས་པའི་དུས་བྱུང་ཡང་མི་གདགས། གཞོད་པ་བསྒྲོག་པའི་
 དུས་བྱུང་ཡང་མི་བསྒྲོག་སྙམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྒོས་
 བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒོས་བཏང་བ་ལ་ཟེར་རམ། གཅིག་
 ཅམ་སྒོས་བཏང་བ་ལ་ཡང་ཟེར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒོས་སྤངས་པ་
 ནི་ཉན་རང་རྣམ་གཉིས་མ་ཡིན་པ། ཁྱ་དང་སྤྱང་གི་ལ་ཡང་མི་འོང་སྟེ། དེས་ན་
 སེམས་ཅན་གཅིག་ཅམ་སྒོས་བཏང་བས་ཀྱང་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་
 གཉིན་པོས་མ་སྟེབ་ན་བྱང་སེམས་འཆོར་རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་སྒོས་སྤོང་
 ཞིང་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་ལ་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ཁས་ལེན་པ་ནི་
 ཞིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན་བྱ་གཅིག་ཕུ་བསད་ནས་བྱའི་རྩལ་གསོག་པ་
 དང་འདྲོ། །

དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་བདག་ལ་པན་འདོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་གན་འཆོར་ཏེ། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་འཆོར་དོགས་ཡོད་པས། དེ་
 ལ་བྱད་པར་དུ་སྟོང་རྗེ་བསྐྱེད་པས་པན་བདེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་དམ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། པན་བཏགས་ལན་དུ་གཞོད་བྱས་
 བ། །ཡང་ལན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྐྱབ། །འཇམ་བྱ་སྤིང་གི་སྐྱེས་མཆོག་ནི། །
 ཉེས་པའི་ལན་ཡང་ལེགས་པས་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་དན་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་

ཞེས་བྲ་བ། བྲ་ཚུབ་གྱི་སེམས་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་དེ་བཤད་ན། བྲ་ཚུབ་
 ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྒྲོན་པའི་སེམས་དག་ནི། །བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་
 གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྒྲོང་པོ་བཀོད་པ་ཡི། །མདོ་ལས་བྱམས་པས་རབ་ཏུ་
 བཤད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། །དེ་ཡང་མདོ་དེ་ལས་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་དཔེ་ཉིས་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ཙམ་གྱི་སྒྲོན་ས་གསུངས་པ་ལ།
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་པན་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་ཆེན་པོ་བཞིར་འདུས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་
 ཡང་རིགས་གྱི་བྱ་བྲ་ཚུབ་གྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཐོས་གྱི་བྱ་
 ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། རང་དོན་འབྱུང་བའི་པན་ཡོན་ནོ། །འགྲོ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲོལ་བས་ན་གནས་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྟེན་
 པས་རྟེན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། གཞན་དོན་འབྱུང་བའི་པན་ཡོན་
 ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དབྱ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་མདུང་ལྟ་བུའོ། །སྤྱག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷོན་ཤིང་རབ་ཏུ་གཙོད་པར་བྱེད་པས་སྟ་རེ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་གཙོད་པའི་པན་ཡོན་ནོ། །
 བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་
 བུའོ། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་
 བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་
 ཅད་འབྲུག་པའི་པན་ཡོན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་པན་ཡོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བླ་
 པར་བྱས་པའི་པན་ཡོན་ཙན་གྱི་བྲ་ཚུབ་གྱི་སེམས་དེ་ལ་རྩིས་ཆེ་ཞིང་

མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་གྱུར་པས་ནམས་སུ་སྒྲངས་ནས་སེམས་
དེ་མ་ནམས་པར་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕན་ཡོན་ནི་དེ་དག་
ཏྲག་ཏུ་བློན་པར་བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་སྤྱན་ཆོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་ཡང་ལན་རེ་བློན་
པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཆོགས་གཉིས་བསག་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དེ་བཤད་ན། བྱང་ཆུབ་
ལས་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱི། །ཆོགས་ནི་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཆོས་སྐྱོད་བཅུ་དང་། བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་
པ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་འདི་དག་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་དེ་དག་འཁོར་
གསུམ་ཡོངས་དག་ཏུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་འདི་དག་ཡིན་
ཏེ་དེ་ལྟར་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་སྟོབས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོགས་གཉིས་པོ་དེ་ཏྲག་ཏུ་བསག་ཅིང་།
ཐ་ན་སྤྱགས་སྤང་གཅིག་བཞུས་པ་ཡང་ཆོགས་གཉིས་ཆད་དུ་བརྟུབ་པས་
སྤྱན་ཆོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་ཡང་ལན་རེ་བསག་པར་བྱའོ། །ཆོགས་ཀྱི་གཏམ་
ལས་ཀྱང་། དེ་རིང་བདག་གིས་བསོད་ནམས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ནི་གང་
བྱ་དང་། །སེམས་ཅན་ཕན་པར་གང་བྱ་ཞེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཏྲག་
ཏུ་བསམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་

ཞེས་བྲ་བ། བྲང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འཕེལ་བའི་ཐབས་དེ་བཤད་ན། བྲང་ཚུབ་
 ལམ་སློན་ལས་ཀྱང་། བྲང་ཚུབ་སློན་པའི་སེམས་དག་བསྐྱེད་ནས་ནི། །འབད་
 བ་མང་པོས་ཀྱན་ཏུ་འཕེལ་བྲ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བྲང་ཚུབ་
 རྒྱའི་སེམས་སྦྱང་བ་དང་། བྲང་ཚུབ་དངོས་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བ་དང་། བྲང་
 ཚུབ་སྦྱོང་བའི་སེམས་སྦྱང་བ་དང་གསུམ་དུ་ཞེས་པར་བྲའོ། །དེ་གསུམ་ལ་
 སྦྱངས་པས་བྲང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེའི་སེམས་རྟག་ཏུ་བསམ་བཤམ།
 ཐན་ཡང་ཐུན་ཆོད་ཀྱི་ནང་དུ་ལན་རེ་བསམ་པའོ། །བྲང་ཚུབ་དངོས་ཀྱི་
 སེམས་སྦྱང་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་
 གྲོས། ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་བསམ་བཤམ། སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་བྲ་བཤམ། ཐན་ཐུན་ཆོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ། སངས་རྒྱས་
 ཆོས་དང་རྩོ་བོས་མཛད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་ལས་གསུངས་པ།
 ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །བྲང་ཚུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྦྱབས་སུ་མཆི། །
 བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པ་འདི་དག་གིས། །འགྲོ་ལ་པན་བྱིར་སངས་
 རྒྱས་འབྱུང་པར་ཤོག །ཅེས་བརྗོད་པའོ། །བྲང་ཚུབ་སྦྱོང་བའི་སེམས་སྦྱང་བ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལ་པན་བཏགས་པའི་སེམས་སྦྱང་བ་དང་། རང་གི་རྒྱད་
 དག་པའི་སེམས་སྦྱང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོང་
 དང་དུས་གསུམ་ཀྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་ཀྱི་པན་བདེའི་དོན་དུ་བསྔོ་
 ཞིང་བཏང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །རང་གི་རྒྱད་དག་པའི་སེམས་སྦྱང་བ་

ནི། ཏྲག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྟོན་བཟང་བྱ་ཞིང་སྒྲིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་
འཛེམ་པའོ། །

ལྷ་པ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་ཞིང་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་བརྟེན་པ་ལ་
བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་བརྟེན་པའི་ཐབས་དེ་བཤད་
ན། བྱང་ཚུབ་ལམ་སྟོན་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འང་བློ་དོན་དུ། །
རི་རྒྱུད་བརྗོད་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱབ་
པ་གང་ནས་བཤད་ན། འོད་སྤངས་ཀྱིས་ཁྲུས་པའི་མདོ་ལས། དེ་ཡང་ནག་
པོའི་ཆོས་བཞི་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། འོད་སྤངས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་
དང་ལྡན་ན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་
ལྟ་སྟེ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་ན། ལྷ་མ་དང་
མཆོད་པར་འོས་པ་བསྐྱུ་བ་དང་། གཞན་འགྲོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་
འགྲོད་པ་སྐྱེས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཞེ་
སྤང་གིས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་
སྤྱོད་སྟོན་པའོ། །

དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ཡང་། རི་རྒྱུད་དུ། འོད་སྤངས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས་མདོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བར་མ་
དོར་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་འོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་ན། ཞེས་བཞིན་དུ་སོག་གི་བྱིར་ཡང་རྟུན་

མི་སྐྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ལ་འགོད་ཅིང་དེ་ཡང་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་དེའི་ཡོན་ཏན་སྟོགས་
བཅུར་བརྩོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་སྐྱུས་མ་ཡིན་པར་
སྟག་པའི་བསམ་བསམ་གནས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ནག་པོའི་ཆོས་དང་པོ་དེའི་དོན་བཤད་ན། ལྷ་མ་དང་། མཁན་པོ་
དང་། སྟོབ་དཔོན་དང་། སྦྱིན་གནས་ལ་སོགས་པ་མཆོད་འོས་དག་ལ་བསྐྱེད་
སེམས་གིས་རྩུན་སྐྱུས་ཏེ་མགོ་བསྐྱོར་ན། དེ་དག་གིས་ཆོར་རུང་མ་ཆོར་
རུང་། དགེས་རུང་མ་དགེས་རུང་། ཁམ་ཆེ་རུང་ཆུང་རུང་། མགོ་འཁོར་རུང་
མ་འཁོར་རུང་། ཐུན་ཆོད་ལས་འདས་པར་གཉེན་པོས་མ་སྟེབ་ན་བྱང་
སེམས་འཆོར་རོ། །དེའི་གཉེན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་དང་པོ། ཤེས་བཞིན་དུ་
སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་རྩུན་མི་སྐྱ་བ་དེ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །

ནག་པོའི་ཆོས་གཉིས་པ་དེ་བཤད་ན། གཞན་དག་གིས་དགེ་བའི་
ལས་བྱས་སྐྱུན་སྐྱེད་པ་དང་བྱ་ཡུལ་བའི་ཞལ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལས་གསུངས།
རྒྱ་ཡོན་བདག་གིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་ཡང་འབྲ་གསུང་། སྦྱིན་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ན། སྦྱིན་པ་བྱས་པ་དེ་ལ་བྱ་བྱེད་ནི་བཟང་སྟེ། པ་ལ། འགྱོད་པ་བསྐྱེད་
དུ་གཞུག་པའི་བསམ་བསམ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་སང་གནང་སྟོགས་པར་སོང་
ནས། སྤྱང་དགོས་པར་མཆི་ཡི་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། པ་སྟེ། ཁོ་
འགྱོད་པ་སྐྱེས་རུང་མ་སྐྱེས་རུང་། །ཐུན་ཆོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉེན་པོས་

མ་སྒྲེབ་ན་བྱང་སེམས་འཆར་རོ། །དེའི་གཉེན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་གཉིས་
པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ལ་འགོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

ནག་པོའི་ཆོས་གསུམ་པ་དེ་བཤད་ན། སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་
གཅིག་ལ་ཞེ་སྒྲུང་བས་དེའི་སྒྲོན་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་
བརྗོད་ཀྱང་རུང་། ཆོས་གྱི་སྒྲོན་ནས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། རོར་ཡང་རུང་། རྟོག་
ཏུ་ཡང་རུང་། དམིགས་གྱིས་སྤྲེས་ཀྱང་རུང་། མ་སྤྲེས་ཀྱང་རུང་། འཇམ་པོས་
ཀྱང་རུང་། རྩལ་པོས་ཀྱང་རུང་། ཐོས་ཀྱང་རུང་། མ་ཐོས་ཀྱང་རུང་། དགའ་
ཡང་རུང་། མ་དགའ་ཡང་རུང་སྟེ། ཐུན་ཆོད་གྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉེན་པོས་མ་
སྒྲེབ་ན། བྱང་སེམས་འཆར་རོ། །དེའི་གཉེན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་གསུམ་པ།
སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། སངས་རྒྱས་གྱི་འདུ་ཤེས་
བསྐྱེད་ཅིང་། དེའི་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་བཅུར་བརྗོད་པ་དེ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་པ་དེ་བཤད་ན། སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་
གཡོ་སྒྱུའི་བསམ་པས་ཐོལ་ཐོག་གཅིག་བྱས་པ་སྟེ། ཁོས་ཆོར་རུང་མ་ཆོར་
རུང་ཁོ་ལ་གཞོད་རུང་མ་གཞོད་རུང་། ཐུན་ཆོད་གྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉེན་
པོས་མ་སྒྲེབ་ན། བྱང་སེམས་འཆར་བའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་
བཞི་པ། སེམས་ཅན་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གནས་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་རང་
དོན་ལ་མ་འབྲིས་པར་པན་གདགས་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དེ་བྱའོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། སྒྲོན་

པ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་བཅུ་པའོ། །

ལེ་ཏུ་བཅུ་གཅིག་པ། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་གི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

༥ འབྲུག་པ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་རྣམ་པ་
གསུམ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཚུབ་ལམ་
སྟོན་ལས། འབྲུག་པའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྟོམ་གནས་པ། ཚུལ་བྲིམས་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་བསྐྱབས་ནས། ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
ལ་གྲུས་ཆར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི། བྱིན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་
དང་། བཟོད་པ་དང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་བསམ་
གཏན་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །བཙུན་
འབྲུས་ནི་གསུམ་ཆར་ཀྱི་གྲོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས།
བསྐྱབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། རྒྱལ་བས་པ་རོལ་བྱིན་པ་བྱུག །ཡང་
དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། བཅ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས། གཅིག་ནི་
གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་བྱིར་ན། སྟོམ་ནི།

བྱིན་དང་ཚུལ་བྲིམས་བཟོད་པ་དང་། །

བཙུན་འབྲུས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་སྟེ། །

དེ་ལྟར་ནམ་པ་རྩལ་པོ་འདིས། །

འབྲུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱས། །ཞེས་པའོ། །

ལག་བཟངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལག་བཟངས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལྷུང་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་
ཆུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྩལ་པོ་འདི་དག་ལ་རྟག་པར་རྒྱན་
དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །རྩལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕྱིན་པའི་ས་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བཟོད་པའི་ས་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཀྱི་ས་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། རྩལ་པ་ཞེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྩལ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་བསྐྱས་དོན་ནམ་པར་གཞག་
པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཞེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་
བསྐྱས་དོན་ནམ་པར་གཞག་པ་ལ། སྟོམ་ནི།

གྲངས་ངེས་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། །

མཆན་ཉིད་དང་ནི་ངེས་ཆིག་དང་། །

རབ་ཏུ་དབྱེ་དང་བསྐྱ་བ་སྟེ། །

རྩལ་གིས་ས་རོལ་ཕྱིན་རྩལ་བསྐྱས། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྩལ་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། མདོན་མཐོ་དང་
ངེས་ལེགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། མདོན་མཐོའི་དོན་གསུམ་དང་། ངེས་

ལེགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་མངོན་མཐའི་དོན་གསུམ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་
 ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པའོ། །ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །འཁོར་ཀྱི་དོན་དུ་
 བཅོད་པའོ། །ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་ནི། ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་
 དོན་དུ་བཙོན་འགྲུས་སོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམ་གཏན་ནོ། །ལྷག་མཐོང་
 གི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་དང་
 ལུས་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། །འཁོར་ནི་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་མཐོ་
 དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་གོ་རིམ་སྟེ། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་
 ལ་མི་བལྟ་བར་ཚུལ་བྲིམས་ཡང་དག་པར་ལེན་ནོ། །ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་ན་
 བཅོད་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོད་པ་དང་ལྡན་པས་བཙོན་འགྲུས་ཚུམ་རུས་སོ། །
 བཙོན་འགྲུས་བཙུམས་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྦྱེ་བས་འགྱུར་རོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་
 མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡང་ན་
 དམན་པ་དང་མཆོག་གི་གོ་རིམ་སྟེ། གང་དམན་པ་ནི་སྡོན་དུ་བསྟན་ལ་
 མཆོག་ཏུ་གནས་པ་ནི་སྤྱིས་བསྟན་པའོ། །ཡང་ན་སྤྱོད་པ་དང་རགས་པའི་གོ་
 རིམ་སྟེ། གང་རགས་རགས་སུ་གྱུར་པ་འཇུག་སྒྲ་སྒྲ་ནི་སྡོན་དུ་བསྟན་ལ།
 གང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་འཇུག་དཀའ་དཀའ་ནི་སྤྱིས་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྤྲ་མ་ལ་བཏེན་སྤྱི་མ་སྦྱེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་
 སྤྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར། །དེ་དག་རིམ་པས་གནས་པ་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་
 ཉམས་དམས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་
 དང་། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་
 ལས། སྦྱིན་པ་མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་ཉམས་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་
 ལྡན། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་
 བྱེད་རྣམ་གསུམ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

ངས་ཆོག་ནི། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པས་ན་སྦྱིན་པའོ། །བསིལ་བ་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །ཁྱོ་བ་བཟོད་པར་བྱེད་པས་ན་བཟོད་
 པའོ། །མཆོག་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ན་བཙོན་འགྲུས་སོ། །ཡིད་ནང་དུ་འཛིན་
 པར་བྱེད་པས་ན་བསམ་གཏན་ནོ། །འདིས་དོན་དམ་པ་ཤེས་པས་ན་ཤེས་
 རབ་པོ། །འདི་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་པ་རོལ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བྱེད་
 པས་ན་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དབུལ་བ་འདོར་
 བར་བྱེད་པ་དང་། བསིལ་བ་ཐོབ་དང་ཁྱོ་བཟོད་དང་། མཆོག་སྦྱོར་བ་དང་
 ཡིད་འཛིན་དང་། དོན་དམ་ཤེས་པའི་བྱིར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རབ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ། སྦྱིན་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་
 སོགས་པ་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བྱུག་བྱུག་དུ་དབྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་སུམ་
 ཅུ་ཅ་བྱུག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོར་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་

དུག་ལ། །དེ་དག་སོ་སོར་བསྐྱས་པ་ཡིས། །གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་དེ། །
དུག་ཆན་དུག་གིས་ཇི་བཞིན་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

བསྐྱབ་པ་ནི་ཆོག་མ་ཙམ་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱས་པ་སྟེ། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་
ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་མ་ཡིན། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་མ་ཡིན།
བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་ཆོག་མ་གཉིས་ཀར་
གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཆོག་མ་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །གསུམ་པོ་གཞན་ནི་
གཉིས་ཀའི་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དམ་ཆས་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལས། བ་
རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དུག་གི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་བཙུ་གཅིག་པའོ། །

ལེ་ཏུ་བཙུ་གཅིས་པ། སྦྱིན་པའི་བ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་བསྟན་པ།

༥ ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་སྦྱིན་པའི་བ་
རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ། སྟོམ་ནི།

སྦྱིན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། །

རོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །

བྱེ་བ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དང་། །

སྟེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །

འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །

སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་སྦྱིན་བསྐྱུས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་དང་མི་ལྡན་ན་རང་ཡང་ཏྲག་
ཏུ་བཞུགས་པས་སྦྱུག་བསྐྱུས་ཏེ། བལ་ཆེར་ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་ལ། གལ་ཏེ་མི་ལ་
སོགས་པར་སྦྱེས་ན་ཡང་། དབུལ་ཞིང་འཕོངས་ནས་ཉམ་ཐག་པར་འགྱུར་
བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྦྱད་པ་ལས། སེར་སྣ་ཅན་ནི་ཡི་དྲགས་གནས་
སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །ཅི་སྟེ་མིར་སྦྱེས་ན་ཡང་དེ་ཆེ་དབུལ་པོར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། གོ་བཞིན་སྦྱེས་ལ་ཡི་དྲགས་གྱིས་
ལན་བཏབ་པ། བདག་ཅག་སེར་སྣས་འཇུངས་པ་ཅན། །སྦྱིན་པ་ཅུང་ཟད་མ་
བཏང་སྟེ། །བདག་ཅག་ཡི་དྲགས་འཇིག་རྟེན་ལྟགས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་
སྦྱིན་པ་དང་མི་ལྡན་ན། གཞན་དོན་ཡང་མི་རུས་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མི་ཐོབ་
བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྦྱིན་གཏོང་མ་སྟོང་ལོངས་སྟོང་མེད། །སེམས་ཅན་བསྐྱུ་
བར་ཡོངས་མི་རུས། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་ན་རང་ཡང་སྦྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་
ལོངས་སྟོང་དང་ལྡན་ནས་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་
སྦྱད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པས་ཡི་དྲགས་འགོ་བ་གཅོད། །
དབུལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཅོད། །སྟོང་ཆེ་ལོངས་
སྟོང་མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཤེས་སྦྱོང་
ལས་ཀྱང་། སྦྱིན་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱུས་གྱིས་པ་རོལ་དུ། །སྦྱིན་ལས་གཞན་

བའི་གཉེན་མཆོག་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་འཇུག་པ་
 ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང་། །མི་རྣམས་བདེ་བའང་
 ཡོངས་སྐྱོད་མེད་མིན་ལ། །ཡོངས་སྐྱོད་ཀྱང་ནི་སྐྱིན་ལས་འབྱུང་མཁུན་
 བས། །ཐུབ་པས་དང་པོར་སྐྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ཡང་སྐྱིན་པ་དང་ལྡན་ན་གཞན་དོན་བྱ་བར་ཡང་རུས་ཏེ། སྐྱིན་པས་བསྐྱུས་
 བས་དམ་ཆོས་ལ་དགོད་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྐྱིན་པས་སྤྱག་བསྐྱུས་
 གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྐྱོན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྐྱིན་པ་
 དང་ལྡན་ན་སྤྲ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་བསྐྱུབ་པར་སྤྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྐྱོད་ལས། སྐྱིན་པ་གཏོང་ལ་བྱང་ཆུབ་རྟེན་མི་
 དཀའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྐྱིན་ལས་ཀྱང་། སྐྱིན་
 པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བྱིམ་
 བདག་བླ་མ་ལྷ་མ་ཅན་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། བྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་མ་
 བྱིན་པའི་སྐྱོན་རྣམས་སྤེལ་མར་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་
 བདག་གི་ཡིན་ནོ། །གང་བྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་བདག་གི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་
 བྱིན་པ་དེ་ནི་སྦྱང་པོ་ཅན་ནོ། །གང་བྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་སྦྱང་པོ་མེད་པའོ། །
 གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱུང་མི་འཆལ་བའོ། །གང་བྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་བསྐྱུང་
 འཆལ་བའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་འཇིགས་པ་མེད་པའོ། །གང་བྱིམ་ན་བཞག་
 པ་དེ་ནི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཉི་
 བར་སྟོན་པའོ། །གང་བྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཉི་བར་སྟོན་

པའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །གང་བྱིན་ན་
བཞག་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་
སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པའོ། །གང་བྱིན་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར་པའོ། །
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

སྤྱིན་པའི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བདོག་པ་ཡོངས་སུ་
གཏོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། སྤྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མ་
ཆགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱང་བས་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

སྤྱིན་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟེང་གི་སྤྱིན་པ་དང་། མི་འཇིགས་
པའི་སྤྱིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པའོ། །དེ་ལ་ཟང་ཟེང་གི་སྤྱིན་པས་ནི་གཞན་
ཀྱི་ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྤྱིན་པས་ནི་གཞན་ཀྱི་སྲོག་
བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པས་ནི་གཞན་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པར་
བྱེད་པའོ། །ཡང་སྤྱིན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གཞན་ལ་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་
བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པས་ནི་བྱི་མའི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་ན། དང་པོ་ཟང་ཟེང་གི་སྤྱིན་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། མ་དག་པའི་སྤྱིན་པ་དང་། དག་པའི་སྤྱིན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་
སྐྱང་བར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཉམས་སུ་སྐྱང་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་མ་
དག་པའི་སྤྱིན་པ་ནི་བཞི་སྟེ། བསམ་པ་མ་དག་པ་དང་། དངོས་པོ་མ་དག་པ་

དང་། ཞིང་མ་དག་པ་དང་། ཐབས་མ་དག་པའོ། །དེ་ལ་བསམ་པ་མ་དག་པ་ནི།
ལོག་པའི་བསམ་པ་དང་། དམན་པའི་བསམ་པའོ། །དེ་ལ་ལོག་པའི་བསམ་
པས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ནི། གཞན་ལ་གཞོད་པའི་སྤྱིར་སྦྱིན་པ་དང་། ཆེ་འདིའི་
གྲགས་པ་འདོད་པའི་སྤྱིར་སྦྱིན་པ་དང་། གཞན་དང་འགྲན་པའི་སྤྱིར་སྦྱིན་
པའོ། །དེ་གསུམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྤངསྟེ། རི་སྐད་དུ་བྱང་ས་
ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་གཞན་དག་བསད་པའམ། བཅིངས་པའམ།
ཆད་པས་བཅད་པའམ། གོ་རར་གཞུག་པའམ། བསྐྱད་པའི་སྤྱིར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་
པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་གྲགས་པ་དང་
ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྤྱིར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་གཞན་ལ་འགྲན་པའི་སྤྱིར་ཡང་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་
བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམན་པའི་སྦྱིན་པ་ནི། ཆེ་སྤྱི་མ་ལ་དབུལ་གྱིས་
དོགས་ནས་སྦྱིན་པ་དང་། ལྷ་མིའི་ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོད་འདོད་ནས་སྦྱིན་
པའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མི་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་དབུལ་པོར་འགྱུར་དུ་དོགས་པའི་འཇིགས་པས་སྦྱིན་
པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྒྱ་ཕྱིན་
ཉིད་དང་། འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་ཉིད་དང་། དབང་ཕུག་ལ་བཏེན་ཞིང་སྦྱིན་པ་
སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་། བྱང་ས་ལས་སྤང་བར་
གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུན། དངོས་པོ་མ་དག་པ་སྤང་བ་ནི། བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔས་དུག་དང་མེ་དང་མཆོན་ཆ་ལ་སོགས་པ། ལེན་པ་པོ་ཁོ་
 རང་ལ་གཞོད་པར་བྱ་བའམ། ས་རོལ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་སྤྲོད་ན་སྦྱིན་པར་
 མི་བྱེད་དོ། །རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། གང་ལ་དུག་ནི་པན་གྱུར་ན། །དེ་ལ་དུག་
 །ཀྱང་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཁ་ཟས་མཆོག་ཀྱང་མི་པན་ན། །དེ་ལ་དེ་ནི་སྦྱིན་མི་བྱ། །
 སྦྱུལ་གྱིས་ཟེན་པ་ཇི་ལྟ་བུར། །སོར་མོ་བཅད་པ་པན་བཤའ་བ། །དེ་ནི་ཐུབ་
 བས་གཞན་པན་ལ། །མི་བདེ་བ་ཡང་བྱ་བར་གསུངས། །རྒྱ་དང་རྩོན་གྱི་
 འབྲུལ་འཁོར་དང་དེའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། སྦྱུག་བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་པ་
 རྣམས་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །པ་དང་མ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །པ་དང་མ་
 གཏུལ་མར་འཇུག་པར་མི་བྱེད་དོ། །བྱ་དང་ཆུང་མ་ལ་སོགས་པ་མི་དགའ་
 བཞིན་དུ་གཞན་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ལོངས་སྤྱོད་མང་
 པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཉུང་དུ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །བསགས་པའི་སྦྱིན་པ་མི་
 བྱེད་དོ། །

ཞིང་མ་དག་པ་སྤངས་བཞི། བདུད་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མཐོ་འཆ་མས་པའི་
 བསམ་བས་ལུས་སྤྲོད་ན་ཡང་། རང་གི་ལུས་དང་ཡན་ལག་གསེ་ཞིང་སྦྱིན་
 པར་མི་བྱེད་དོ། །བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སེམས་ཅན་ནམ།
 སྦྱོས་པ་དང་སེམས་འབྲུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ལུས་སྦྱིན་པར་
 མི་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ནི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་མེད་དེ། སེམས་ལ་རང་དབང་
 མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲོད་པ་ཅི་མ་དུ་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་འགྲངས་ངོམས་ཅན་ལ་

ཟས་བཟའ་བརྟུང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །

ཐབས་མ་དག་པ་སྤང་བ་ནི། མི་དགའ་བ་དང་ཁྲིམ་པ་དང་འབྲུགས་
པས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ངན་པ་ལ་བརྟུན་པ་དང་། མ་གུས་པ་དང་
སྦྱར་ཏེ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྦྲོང་བ་ལ་ཡང་འཕྱ་བ་དང་། བསྐྱེགས་
པ་དང་། སྤ་བཀོང་བས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །

དག་པའི་སྦྱིན་པ་ཉམས་སྲུ་སྤང་བ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོ་དང་།
ཞིང་དང་། ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ནང་གི་དངོས་པོ་དང་། ཕྱི་
དངོས་པོ་ལོ། །དེ་ལ་ནང་གི་དངོས་པོ་ནི། རང་གི་ལུས་སྲུ་གཏོགས་པ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ཡང་སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཡོད་དེ་ཡོད་ན་ལག་པ་
འདོད་པ་ལ་ལག་པ་སྦྱིན་ནོ། །རྐང་པ་འདོད་པ་ལ་རྐང་པ། མིག་འདོད་པ་ལ་
མིག་ །ལུ་འདོད་པ་ལ་ལུ། ཁྲག་འདོད་པ་ལ་ཁྲག་ །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པས་བདག་
གཞན་མཉམ་པའི་སྒོ་མ་སྦྱེས་པའི་དུས་སྲུ་ལུས་རིལ་པོར་བཏང་གིས། ལུས་
བསེལ་ཞིང་མི་བཏང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་ལས། སྦྱིང་རྩེ་བསམ་
པ་མ་དག་པར། །ལུས་འདི་བཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཅི་ནས་འདི་དག་གཞན་དོན་
དུ། །དོན་ཆེན་འབྱུང་པའི་རྒྱར་བཏང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཕྱི་དངོས་པོ་ནི། བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་དང་། བགོ་བ་དང་བཞོན་པ་
དང་། བྱ་དང་ཆུང་མ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྦྱབ་པ་ནམས་སོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།

ནོར་དང་། འབྲུ་དང་། དངུལ་དང་། གསེར་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱན་དང་།
 ཉ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་དང་། བྱ་དང་བྱ་མོ་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
 སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིམ་པས་ནི་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་བདོག་
 ཚད་བཏང་བར་གནང་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་
 དང་ལོངས་སྤྱོད་དག །གཞན་ལ་མི་སྤྱིན་པ་ནི་ཡོད་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱང་བས་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་བཏང་གི།
 ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་ནི་སྤྱིན་པར་མ་གནང་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་
 ལས། ཆོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་སྤྱིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་གོས་
 རྣམས་བྱིན་ན་གཞན་དོན་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །

ཞིང་ནི་བཞི་ལས། ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱང་བར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི། ལྷ་མ་
 དང་དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་པའོ། །པན་བཏགས་པས་བྱང་བར་དུ་བྱས་པའི་
 ཞིང་ནི། བ་དང་མ་ལ་སོགས་པའོ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་བས་བྱང་བར་དུ་བྱས་པའི་
 ཞིང་ནི། རྒྱུ་པ་དང་། མགོན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཞོད་པ་བྱེད་པས་
 བྱང་བར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི་དག་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་
 ལས། ཡོན་ཏན་དང་ནི་པན་འདོགས་ཞིང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
 སོ། །

སྤྱིན་པ་བཏང་བའི་ཐབས་ནི། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་སྤྱིན་
 པ་དང་། སྤྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་སྤྱིན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྤྱིང་
 རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་ནས་བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱིན་པའོ།

།སྒྲོར་བ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པས་སྒྲིན་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་ནི་དད་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་དང་། རང་གི་ལག་པ་དང་། དུས་ལ་བབ་པ་
 དང་། གཞན་ལ་མི་གཞོད་པར་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱང་ས་ལས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་དུ་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྒྲིན་
 པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་ཡིད་དགའ་བ་དང་སྒྲིན་པའི་ཆེ་སེམས་དང་བ་དང་། བྱེན་བྱེན་
 ནས་འགྲོད་པ་མེད་པའོ། །བཀྱར་སྟེ་ནི་གྲུས་པས་སྒྲིན་པའོ། །རང་གི་ལག་པ་
 ནི་གཞན་ལ་མ་བཅོལ་བར་སྒྲིན་པའོ། །དུས་ལ་བབ་པ་ནི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་
 དུས་སུ་སྒྲིན་པའོ། །གཞན་ལ་མི་གཞོད་པ་ནི། རང་གི་འཁོར་དང་ཡོངས་སུ་
 འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་མི་གཞོད་པར་སྒྲིན་པའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་
 རྩལ་ཡིན་ཀྱང་རྩལ་སྐྱབ་པའི་འཁོར་རྣམས་གཞོད་མཆི་མ་དང་བཅས་པར་
 གྱུར་ན་ཡང་སྒྲིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་ནོར་
 འཕྲོག་གམ། བརྒྱས་སམ། བསྟོན་ནས་ཀྱང་སྒྲིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །

ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས། བྱིར་ཞིང་སྒྲིན་པ་དང་།
 བྱོགས་མི་བྱེད་པར་སྒྲིན་པ་དང་། འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྒྲིན་པའི་
 བྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་བྱིར་ཞིང་སྒྲིན་པ་ཞེས་པ་ནི། སྒྲིན་བདག་
 གི་བྱེད་པར་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲིན་པའོ། །བྱོགས་མི་བྱེད་པར་སྒྲིན་པ་ཞེས་
 པ་ནི། ཞིང་གི་བྱེད་པར་ཏེ་ཞིང་ལ་བྱོགས་རིས་མེད་པར་སྒྲིན་པའོ། །འདོད་
 པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྒྲིན་པ་ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོའི་བྱེད་པར་ཏེ། ལེན་
 པ་པོའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཅི་འདོད་པ་སྒྲིན་པའོ། །ཟང་བེང་གི་སྒྲིན་པ་

བཤམ་ཅིན་ཏོ། །

མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི། ཆོས་རྒྱན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་། གཙན་
ཟན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་། རྟ་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པས་འཇིགས་པ་དག་གི་
སྦྱབས་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི།
སེང་གོ་དང་སྟག་དང་ཆུ་སྟོན་འཇིན་འབྲི་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། ཆོས་རྒྱན་དང་།
ཆུ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྦྱབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་བཤམ་ཅིན་ཏོ། །

ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། སྦྱིན་པའི་ཡུལ་དང་། བསམ་པ་དང་།
ཆོས་དངོས་དང་། ཆོས་བསྟན་པའི་ཐབས་སོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ནི། ཆོས་དང་
ཆོས་སྦྱབ་པ་ལ་གྲུས་པ་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པའོ། །བསམ་པ་ནི་ངན་
པ་སྦྱངས་ཤིང་བཟང་པོ་བརྟེན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བསམ་པ་ངན་པ་སྦྱང་བ་ནི། རྟེན་
བཟུང་དང་བསྟོད་གྲགས་ལ་སོགས་པ་བྱང་བྱིང་གི་སེམས་དང་བྲལ་བས་
ཆོས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྦྱད་པ་ལས། བྱང་བྱིང་མེད་པར་
འགོ་ལ་ཆོས་ནི་རྗེས་སུ་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོད་སྦྱངས་ཀྱིས་ཞུས་
པའི་མདོ་ལས་གྱང་། དག་ཅིང་བྱང་བྱིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སུ། ཆོས་ཀྱི་
སྦྱིན་བྱེད་རྒྱལ་བས་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་པ་བཟང་
པོ་བརྟེན་པ་ནི། སྦྱང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྦྱངས་ནས་ཆོས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་འཕགས་པ་སྦྱད་པ་ལས། སྦྱག་བསྐྱལ་བྱེད་པར་བྱ་བྱིར་འཇིག་རྟེན་ཆོས་
སྦྱིན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་དངོས་ནི། མདོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མ་

རོར་བ་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་པ་ནི།
 སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། རིགས་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། བསྐྱབ་
 པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་
 བསྟན་པའི་ཐབས་ནི། ཆོས་ཁྱབ་ལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཟླ་བ་
 སྟོན་མེད་མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་པའི་ཆེད་ཀྱི་བྱིར། །གལ་ཏེ་སྟོང་ལ་
 གསོལ་འདེབས་ན། །རབ་རྒྱས་བདག་གིས་མ་བསྐྱབ་ཅེས། །ཐོག་མར་ཆོག་
 དེ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། འཕྲལ་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །སྟོང་ལ་བརྟག་
 པ་བྱས་ནས་བྱ། །གལ་ཏེ་སྟོང་ནི་ཤེས་གྱུར་ན། །གསོལ་མ་བཏབ་ཀྱང་བཤད་
 པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་འཆད་པའི་ཆེ་ཡང་ས་སྟོགས་
 གཙང་མ་ཡིད་དུ་འོང་བར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དམ་ཆོས་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལས།
 གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་སྟོགས་སུ། །ཡངས་པའི་གདན་ནི་རབ་ཏུ་
 བཤམས་བཏིང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་ཆོས་ཀྱི་བྲི་ལ་བསྐྱད་ལ་བཤད་
 པར་བྱ་སྟེ། རི་རྒྱུད་དུ། བཙུག་བྱ་རས་རྣམས་སྣ་ཆོགས་ལེགས་བཏིང་བ། །
 ཀླང་ཏེན་བཙས་པའི་བྲི་ལ་རབ་འདུག་ཅིང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་ཡང་
 ཟུས་བྱ། གོས་ལེགས་པར་བགོས། གཙང་སྤྱབ་བྱས། སྟོང་ལམ་གཞོབ་པས་
 ཆོས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོན་གྱིས་རྒྱ་མཚོས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས།
 ཆོས་སྤྱབས་གཙང་སྤྱབ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྟོང་པ་གཟབས་པ་དང་། ལེགས་པར་
 བཀྱས་པ་དང་། ལེགས་པར་གོས་བགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་འཁོར་ནི་འཁོད། །བྲི་ལ་ནི་བསྐྱད་པའི་ཆེ་ཐོག་མར་བར་ཆད་

ཀྲིས་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདུད་ཀྱི་རུས་པ་གཞོམ་པའི་སྤྲགས་
 བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། ༡༥་
 སྒྲ། འཁ་འཁ་ཕ་ཏི། འཁ་ཏ་འཁ་ཏྱ། ཨི་ཀུ་རེ། ཨི་ཀུ་རེ། སྤྲ་ར་རྩི་ཏི་ཀ་རོ་
 ལེ། ཀེལྱུ་རེ། ཏི་རྩོ་ཕ་ཏི། ཨོ་ལོ་ཡ་ནི། བི་ཤུརྩ་ནི་མ་ལེ་མ་སྤྲ་བ་ན་ཡེ། ལུ་ལུ་
 རེ། ལ་ལ་ག་སེ། ག་ས་ནེ། ཨོ་ཐུ་ཁི། བ་རི་ཐུ་ཁི། ཨ་ཐུ་ཁི། འཁ་ཏ་ཏི། སར་
 ག་ཏ་ཐུརྩ་རྒྱ་ནེ། བི་གི་ཏི་ཏྲ། སར་སྤྲ་ར་ཐ་སྤྲ་རི་ན། བི་ཐུ་ཏྲ་སྤྲ་ར་སྤྲ་འ། སྤྲ་བི་
 ཏྲ། ཐུརྩ་ཐུ་བ། ཨ་ཐུ་རྩ་ཏི་ཏྲ། སར་སྤྲ་རེ། ཐུ་ཙ་རི་ཏ་བ་རི་ཤུརྩ། བི་གཞོ་སྤྲ།
 སར་སྤྲ་ར་ཀམ་ཏི། སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། སྤྲགས་ཀྱི་ཆིག་འདི་དག་སྒོན་དུ་བྱས་
 ཏི། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱས་ན། དེའི་ཁོར་ཡུག་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་དུ་
 བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་མཐོ་འཆམས་པའི་ཕྱིར་འོང་བར་མི་འགྱུར་རོ།
 གང་དག་འོང་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བར་ཆད་བྱེད་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་ནས་
 ཆོས་ཀྱི་ཆིག་འབྲེལ་བ་གསལ་བ་རན་པ་བཤམ་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་
 བཤམ་བྱེན་ཏོ། །

སྒྲིན་པ་སྤེལ་བ་ནི། སྒྲིན་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཅུང་དུ་ཡིན་ཡང་མང་
 པོར་བསྐྱར་བའི་ཐབས་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཀྱང་།
 ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པས་ནི་སྒྲིན་པ་ཅུང་དུ་ཡང་མང་
 པོར་བྱེད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་
 སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །བསྟོ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་
 བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱེད་

བ་ཞེས་བ་ནི། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་ཏུ་ཤེས་བ་སྟེ། སྦྱིན་བ་བྱེད་བ་པོ་
 ཡང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ། སྦྱིན་པའི་དངོས་པོ་ཡང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ། སྦྱིན་པར་བྱེད་ཡུལ་
 ཡང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའོ། །སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་མང་པོ་འབྱུང་བའི་དོན་དུ། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་བ་ཞེས་བ་ནི། སྦྱིན་པ་གང་གཏོང་ཡང་།
 དང་པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་
 གཏོང་། བར་དུ་སྦྱིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེན་བ་མེད། སྦྱིན་པར་བྱེད་བ་པོ་ཡང་
 སྦྱ་མ་ལྟ་བུ། སྦྱིན་པའི་དངོས་པོ་ཡང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ། སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་
 ཡང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའོ། །མཐར་སྦྱིན་པའི་རྣམ་སྟོན་ལ་རེ་བ་དང་བྲལ་ན། སྦྱིན་
 པའི་བསོད་ནམས་རྒྱས་པར་ཐོབ་པོ། །འཕགས་པ་སྦྱད་པ་ལས་ཀྱང་། སྦྱིན་
 པ་བྱིན་ནས་དངོས་ལ་གནས་བ་མེད་པར་བྱེད། །དེ་ནི་རྣམ་དུ་འང་རྣམ་པར་
 སྟོན་ལ་རེ་བ་མེད། །དེ་ལྟར་གཏོང་བ་མཁས་པས་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་སྟེ། །
 རྩུང་དུ་བཏང་ལ་མང་པོར་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 བསྟོ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱེད་ཅེས་བ་ནི། སྦྱིན་པ་དེ་དག་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོས་ན་
 དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་བྱང་ས་ལས། འབྲས་བུ་ལ་
 བལྟ་ཞིང་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་སྦྲ་ན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 བསྟོ་བས་ནི་འཕེལ་བ་གཅིག་ཤུར་མ་བཟད་ཀྱིས་མི་བཟད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ།
 འཕགས་པ་སྟོ་བྱོས་མི་བཟད་པའི་མདོ་ལས། བཙུན་པ་ཤྱ་ར་དྲ་ཉིདེ་བུ། དཔེར་

ན་ཚུ་ཐེགས་པ་གཅིག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ལྷུང་བ་ནི། བསྐྱལ་པའི་མཐར་ཐུག་
པའི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཟད་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་བྱང་
ཚུབ་དུ་བསྐྱོས་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་
འགའ་ཡང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྦྱོན་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། བསྐྱལ་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས། སྙིང་
ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན། །སྦྱོད་པས་བསོད་ནམས་དག་པར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། སྦྱོན་པ་དེ་དག་སྙིང་པས་ཟེན་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱར་མི་འགོ་ལ།
སྙིང་རྗེས་ཟེན་པ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་རྒྱར་མི་འགོ་སྟེ། མི་གནས་པའི་ཐུ་
ངན་ལས་འདས་པ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱར་འགོ་བས་ན་དག་པའོ། །དེ་ལ་སྙིང་
པས་ཟེན་པ་ནི། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སྦྱོན་པ་ལ་
སྙིང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བཞིས་གདབ་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་རྒྱ་བཞིས་
བཏབ་ནས་སྦྱོན་པར་བྱེད་དེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ནང་ལུས་སྙིང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་
གདབ་པ་དང་། བྱིའི་ལོངས་སྦྱོད་སྙིང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། སེམས་
ཡུལ་ཅན་སྙིང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། ཆོས་བྱང་ཚུབ་སྙིང་པ་ཉིད་ཀྱི་
རྒྱས་གདབ་པ་སྟེ། རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་རྒྱས་བཏབ་ནས་སྦྱོན་པ་སྦྱོན་པར་
བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྙིང་རྗེས་ཟེན་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
སྦྱིའམ་བྱེ་བྲག་གི་སྦུག་བསྐྱལ་མ་བཟོད་ནས་སྦྱོན་པའོ། །

སྦྱོན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་

བྱང་ས་ལས། དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
 སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་སུ་ནི་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་བཏང་བས། མི་འདོད་
 གྲང་རང་ལ་ལོངས་སྟོང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར། གཞན་ཡང་སྦྱིན་
 པས་བསྐྱུས་ནས་མཆོག་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཀྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་
 པ་སྤྱད་པ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པས་ཡི་དྲགས་འགོ་བ་གཅིད།
 དབུལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཅིད། །སྦྱོང་ཆེ་ལོངས་
 སྦྱོང་མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །སྦྱིན་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱུར་པའི་
 སེམས་ཅན་ཡོངས་སྦྱིན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ས་ལས། ཟས་བྱིན་
 པས་ནི་སྟོབས་ཅན་འགྱུར། །གོས་སྦྱིན་པས་ནི་ཁ་དོག་ལྡན། །བཞོན་པ་བྱིན་
 པས་བདེ་འགྱུར་བཏོན། །མར་མེ་བྱིན་པས་མིག་དང་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་བཏང་བས་ནི་བདུད་དང་བར་ཆད་གྱིས་མི་
 ཚུགས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས། འཇིགས་ལ་མི་
 འཇིགས་སྦྱིན་པ་ཡིས། །བདུད་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་། །སྟོབས་
 ཐོ་ཆེ་ཡི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཏང་བས་
 ནི་སངས་རྒྱས་དང་སྐུར་དུ་མངའ་ནས་འགོགས་པ་དང་། འདོད་པ་ཐམས་
 ཅད་སྐུར་དུ་ཐོབ་ཐོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས། ཆོས་ཉན་པ་ལ་
 སྦྱིན་པ་དག །སྦྱིབ་པ་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་

འགྲོགས་པ་ཉིད། །འདོད་པ་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ།།
དམ་ཚུལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། སྦྱིན་
པའི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་ལེ་ལུ་སྟེ་བཙུ་གཉིས་པའོ། །

ལེ་ལུ་བཙུ་གསུམ་པ། ཚུལ་བྲིམས་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་བསྟན་པ།

༥ ཚུལ་བྲིམས་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་ལ། སྟོམ་ནི།

སྦྱིན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་། །

ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །

བྱེ་བ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དང་། །

སྟེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །

འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །

ཚུལ་བྲིམས་པ་རོལ་སྦྱིན་པ་བསྟན་པ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་ཡང་ཚུལ་བྲིམས་
དང་མི་ལྡན་ན། དེས་ལྷ་མི་རྣམ་པར་དག་པ་ལྷ་བུའི་ལུས་བུན་སུམ་ཚོགས་པ་
མི་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྷར་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། སྦྱེས་བུ་ཚུལ་བྲིམས་རྟེན་པ་
ཆག་གྱུར་ན། །སྦྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་ལྡན་ཡང་ངན་འགྲོར་ལྷུང་། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་བྲིམས་དང་མི་ལྡན་ན་དམ་པའི་ཚུལ་དང་མི་ཕྱད་དོ།

དེ་ལྟར་ཡང་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་གཟུགས་
མཐོང་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་ཚུལ་བྱིམས་མེད་ན་ཆོས་མི་མཐོང་། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་བྱིམས་དང་མི་ལྡན་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལས་
མི་ཐར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་རྐང་མེད་ལམ་འཇུག་ག་
ལ་རུས། །དེ་བཞིན་ཚུལ་བྱིམས་མེད་ན་ཐར་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཡང་ཚུལ་བྱིམས་དང་མི་ལྡན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མ་ཆང་བས་སྦྲ་མེད་ཀྱི་
བྱང་ཚུབ་མི་ཐོབ་པོ། །

དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེ་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་ན་ལུས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་
ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས། བྱིམས་ཀྱིས་དུད་འགྲོའི་འགྲོ་
བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང་། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྟོང་དེ་ཡིས་དལ་བ་རྟག་ཏུ་རྟོད། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་ན། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་
ཐིངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཤེས་སྤྱོད་ལས། བྱིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་
ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟོན་ལེགས་པར་གསུངས། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་ན་ཞིང་ས་གཤེན་པ་དང་འབྲས་སྟེ། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ལོ་ཐོག་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཡོན་ཏན་ཚུལ་བྱིམས་ཞིང་དུ་ནམ་འཕེལ་
ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་སྟོད་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་
ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་ན་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་སྟོད་མ་ཡང་སྟོའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཟླ་
བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་འཇིན་སྐྱར་ཐོབ་སྟེ། །འདི་

ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་པན་ཡོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་ལྡན་ན་སྟོན་ལམ་ཅི་བཏབ་པ་འགྲུབ་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡབ་སྲས་མངལ་
བའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་གང་བསྐྱུངས་པས། །སྟོན་ལམ་ཐམས་
ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་
བྱང་ཆུབ་བསྐྱུབ་པར་སླ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཁྲིམས་
གཙང་པན་འདོགས་མང་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པ་ཡོང་མི་དགལ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། རི་སྐད་དུ། ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་སངས་རྒྱུ་འབྱུང་དང་ཐད། །
ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱན་གྱི་མཆོག། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་དགའ་
བ་ཀྱན་གྱི་གནས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་གྱིས་བསྟོད། །ཅེས་
པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་བྱང་
ས་ལས། ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། པ་རོལ་ལས་ལེགས་པར་ཡང་དག་པར་སྦངས་
པ་དང་། བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཉམས་པར་གྱུར་ན་སྤྱིར་
གསོ་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་གྲས་པ་བསྐྱེད་ནས་བྱ་
པ་ཉི་བར་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཞི་པོ་འདི་དག་གྱང་
མདོར་བསྐྱུས་ན། ལེན་པ་དང་བསྐྱུང་བ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ལེན་པ་ནི་ཆོག་
དང་པོའོ། །བསྐྱུང་བ་ནི་ཆོག་གྱི་མ་གསུམ་པོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། རྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དག་
བ་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སེམས་གནས་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་ཆོས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་
བྱེད་པའོ། །

དེ་དག་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་བཤད་ན། རྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཐུན་
མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་བ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་
བདུན་པོའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོམ་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་རྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ། རིས་
བདུན་པོ་དག་སྦྱོང་དང་། དག་སྦྱོང་མ་དང་། དག་སྦྱོབ་མ་དང་། དག་ཚུལ་
དང་། དག་ཚུལ་མ་དང་། དག་བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་
ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཅི་རིགས་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་
དང་བཅས་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སོ་སོར་ཐར་པ་རང་སྐྱུ་བ་ནི་རང་
དོན་དུ་ལོག་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཞན་དོན་དུ་ལོག་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དེ་རྒྱལ་སྤྱི་
ཀྱི་སྤྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་བསྐྱུང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་སྤྱིར་མ་ཡིན། བརྒྱ་བྱིན་ཀྱི་
སྤྱིར་མ་ཡིན། ཆངས་པའི་སྤྱིར་མ་ཡིན། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱིར་མ་ཡིན། དབང་
ལྷན་གྱི་སྤྱིར་མ་ཡིན། གཞུགས་ཀྱི་སྤྱིར་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ། དཔྱལ་

བའི་འཇིགས་པས་འཇིགས་ནས་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱང་བ་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་
དུད་འགྲོའི་སྒྲེ་གནས་དང་། ག་ཞེན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་འཇིགས་སྒྲག་པས་
ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ག་ཞེན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དགོད་
བའི་སྤྱིར་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་དང་། བདེ་
བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་ནི། ནམ་མཁའི་སྤྱིར་པོའི་
མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། རྒྱལ་པོའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ལ། སློན་པོའི་རྩ་བའི་
ལྷུང་བ་ལ། ལས་དང་པོ་བའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བརྒྱད་དེ། མིང་དུ་བཙུག་བརྒྱད།
རྗེས་སུ་བཙུག་བཞི་པོ་སློང་བ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དགོར་འཕྲོག་པ། །པས་པམ་པ་ཡི་ལྷུང་བར་འདོད། །
དམ་པའི་ཆོས་ནི་སློང་བྱེད་པ། །གཉིས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས་པ་ཡིན། །
ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བའི་དགེ་སློང་ལའང་། །དུར་སྐྱིག་འཕྲོག་དང་བརྟེན་པ་
དང་། །བཙུན་རར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་ལས་འབེབས་པ་
དང་། །མཆོམས་མེད་ལྷ་པོ་བྱེད་པ་དང་། །ལོག་པར་ལྷ་བ་འཇིན་པ་དང་། །
གྲོང་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པ་དག །རྩ་བའི་ལྷུང་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །སློ་
སྐྱངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སློང་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་
ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དག །རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱོག་པ་དང་། །སོ་སོར་ཐར་
པ་ཡོངས་སྐྱངས་ཏེ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སྦྱོར་བ་དང་། །སློབ་པའི་ཐེག་པས་
ཆགས་ལ་སོགས། །སློང་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཇིན། །པ་རོལ་དག་གྱང་།

འཛིན་འཇུག་དང་། །རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་། །རྟོན་པ་དང་ནི་བཀྱར་
སྟེ་དང་། །ཆོག་མཁན་བཅད་སྐྱེ་ཡིས་གཞན་སྦྱོད་དང་། །བདག་ནི་ཟབ་མོ་བཟོད་
པའོ་ཞེས། །ལོག་པ་ཉིད་ནི་སྦྱ་བ་དང་། །དགོ་སྦྱོང་ཆད་པས་གཅོད་འཇུག་
དང་། །དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྦྱིན་བྱེད་དང་། །སྦྱིན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་
དང་། །ཞི་གནས་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཡང་དག་འཛོག་གི་ལོངས་སྦྱོད་
རྣམས། །ཁ་ཉོན་བྱེད་ལ་སྦྱིན་པ་རྣམས། །དེ་དག་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་སྟེ། །སེམས་
ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྩོ་བོ་གསེར་སྦྱིང་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་རྩེ་ས་སུ་འབྲངས་
ནས། བམ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་བཞི་དང་། ཉེས་བྱས་བཞི་བཅུ་ཅ་བྱུག་སྦྱོང་བ་ལ་
བསྐྱབ་པའོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་བམ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་བཞི་ནི། བྱང་སའི་
དོན་བསྐྱུས་པ་སྟོམ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། རྟོན་དང་བཀྱར་སྟེར་ཆགས་པ་ཡིས། །
བདག་སྟོད་གཞན་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། །སྐྱུག་བསྐྱེད་མགོན་མེད་གྱུར་པ་ལ། །
སེར་སྐྱས་ཆོས་ནོར་མི་སྟེར་དང་། །གཞན་གྱིས་བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར། །
ཁྱོས་ནས་གཞན་ལ་འཆོག་པ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྦྱོང་བྱེད་ཅིང་། །དམ་
ཆོས་འབྲར་སྒྲུང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉེས་བྱས་བཞི་བཅུ་ཅ་བྱུག་
ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཆོད། །འདོད་པའི་
སེམས་ཀྱི་རྩེ་ས་སུ་འཇུག། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

དགོ་བའི་ཆོས་སྐྱུད་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་

སྤྱིར་ལུས་དང་ངག་གིས་དག་བ་བསགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ནི། མདོར་བསྟུན། དག་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཡང་གང་ཞེ་ན། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་
 ཅིང་གནས་ནས། རྩོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་གཅིག་ཤུར་དགའ་
 བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་བཀུར་སྟོང་དང་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་དང་།
 རྟན་པ་ལ་རིམ་གྱོ་དང་རྟན་གཡོག་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་སྦྱིན་ཞིང་ཡོན་
 ཏན་བསྒྲག་པ་དང་། གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ལ་ཡི་རང་ཞིང་བརྟེན་པ་ལ་
 བཟོད་པ་དང་། དག་བ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྟོན་ཞིང་སྦྱོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་།
 དཀོན་མཆོག་མཆོད་ཅིང་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། བག་ཡོད་པར་གནས་
 པ་དང་། བསྐྱབ་པ་བྱན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བསྐྱང་བ་དང་། དབང་པོའི་
 སྒོ་བསྐྱང་ཞིང་བས་ཀྱི་ཆོད་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་། ཆ་སྦྱད་ལ་མི་
 ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་དང་། དག་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་དང་། རང་གི་འབྲུལ་པ་ལ་བརྟགས་ནས་དེ་
 འཆགས་ཤིང་གཏོང་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྣམས་བསྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱང་བ་
 དང་། རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དག་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་བཅུ་
 གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། བྱང་ས་ལས། བྱ་བ་དོན་དང་ལྟན་པ་ལ་
 གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱལ་

སེལ་བ་དང་། ཐབས་མི་ཤེས་པ་ལ་རིག་པ་སྟོན་པ་དང་། བྱས་པ་བཟོ་ཞིང་
 ཆོར་ཏེ་ལན་དུ་པན་འདོགས་པ་དང་། འཛིགས་པ་རྣམས་ལས་སྤང་བ་དང་།
 སྤྱག་བསྐལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མྱ་ངན་སེལ་བ་དང་། ཡོ་བྱད་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡོ་
 བྱད་སྟོབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་། སེམས་དང་
 མཐུན་པར་འཇུག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དགའ་བར་བྱེད་པ་
 དང་། ལེགས་པར་ཆར་གཅོད་པ་དང་། རྩ་འབྱུལ་གྱི་སྤྱག་པ་དང་། འདུན་པར་
 བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དད་ཅིང་རང་མི་ཉམས་
 པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། སྒོ་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་སྤང་ཞིང་། དག་པ་
 གསུམ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་ནི། དགོས་པ་
 དང་བྲལ་བའི་མཆོང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དཔུ་གོད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྟེ་དེ་དག་སྤང་
 འོ། །འདུ་བྱེད་དག་པ་ནི། དལ་བ་དང་འཇམ་པ་ལ་གནས་ཏེ། བཞིན་འཇུ་མ་
 པ་དང་བཅས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟར་རང་དབང་ཡོད་བགྱིས་ཏེ། །
 ཏྲག་ཏུ་འཇུ་མ་པའི་བཞིན་དུ་གྱིས། །ཁྱོ་གཉེར་ངོ་བུམ་ཡོངས་སྤང་ཏེ། །འགྲོ་
 བའི་བཤེས་དང་གསོང་པོར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་བཟླ་བའི་ཆེ་
 ཇི་ལྟར་བཟླ་ན། མིག་གིས་སེམས་ཅན་བཟླ་ན་ཡང་། །འདི་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་
 ནས་བདག །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། །བྱང་ཞིང་བྱམས་པའི་ཚུལ་
 དུ་བཟླ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདུག་པའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་འདུག་ན། །རྒྱང་པ་
 བརྒྱངས་ཏེ་མི་འདུག་ཅིང་། །ལག་པ་མཉམ་པར་མི་མཉའོ། །ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟར་རོ། །ཟས་ཟ་བའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་ཟ་ན། ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཁ་བཀང་བ་དང་སྒྲ་
བཅས་དང་། །ཁ་གདངས་ནས་ནི་བཟའ་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
སྒྲོད་ལམ་གྱི་ཆེ་ཇི་ལྟར་བྱ་ན། ཁྲི་ལ་སོགས་པ་བབ་ཅོལ་དུ། །སྒྲ་དང་བཅས་
བས་མི་འདོར་རོ། །སྒྲོ་ཡང་དག་ཏུ་མི་དབྱེ་སྟེ། །རྟག་ཏུ་བཅོམ་བསྐྱུང་དགའ་
བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉལ་བའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་ཉལ་ན། ཇི་སྐད་དུ།
མགོན་པོ་ཐུང་ན་འདས་གཟིམས་ལྟར། །འདོད་པའི་སྤྱོད་ས་སུ་ཉལ་བར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ངག་གི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་ནི། སྒྲ་བ་མང་པོ་དང་། སྒྲ་བ་རྣམས་པོ་སྤངས་
པའོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་བ་མང་པོའི་ཉེས་པ་ནི། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས་
གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱིས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས། །སེམས་
ནི་མི་མཉེན་རབ་ཏུ་རྩལ་བར་འགྱུར། །ཞི་གནས་ལྟག་མཐོང་དག་དང་རབ་ཏུ་
རིང་། །སྒྲ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ། །རྟག་ཏུ་ཟླ་མ་རྣམས་ལ་གུས་པ་
མེད། །སྤྱགས་པའི་གཏམ་ངག་ལ་ནི་དགའ་བ་སྟེ། །སྟོང་པོ་མེད་ལ་གནས་
ཤིང་ཤེས་རབ་ཉམས། །སྒྲ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ། །ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སྒྲ་བ་རྣམས་པོའི་ཉེས་པ་ནི། ཟླ་བ་སྟོན་མེད་མདོ་ལས།
གང་གིས་འབྲུལ་པ་ཅི་མཐོང་ཡང་། །དེ་དག་ཉེས་པར་མི་བསྐྱབ་སྟེ། །ཅི་འདྲ་
བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལ་ལྟང་བ་སྟེང་ན་བྱང་ཆུབ་དང་རིང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱག་དོག་

གིས་སྐྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་དང་རིང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྲོ་བ་མང་པོ་དང་། རྣོན་པོ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །ངག་གི་འདུ་བྱེད་དག་པར་རི་ལྷར་སྤྲོ་ཞེ་ན། རི་སྐད་དུ། སྤྲོ་ན་ཡིད་ཐེབས་འབྲེལ་བ་དང་། །དོན་གསལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སྤང་བ་དང་། །འཇམ་ཞིང་རན་པར་སྤྲོ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་ནི། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་ཞེན་པ་དང་། གཉིད་དང་ཐུགས་པ་ལ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི། འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་གཏི་ཐུག་བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་གཡོ་བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གནང་བར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི་དགོ་བའི་རྩ་བ་འཕྲོག་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ནི། ས་རོལ་འབྲིད་པའི་སྤྲོ་ཆོང་མ་དང་འབྲ་བར་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

རྟེན་པ་རྟེན་གྱང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། མི་ལམ་མིས་པའི་ཆུ་ལྷ་བྱར། །འབྲུངས་གྱང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །བསྟེན་ན་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་འདོད་པ་ཚུང་བར་བྱ། ཚོག་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

གཉིད་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་། རི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་གཉིད་དང་
ཚུགས་ལ་དགར་གྱུར་པ། །དེ་ཡིས་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་ཚུང་འགྱུར། །དེ་
ཡིས་སྒྲོ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་
ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། གང་ཞིག་གཉིད་དང་ཚུགས་ལ་དགའ་གྱུར་པ།
མི་ཤེས་ལེ་ལོ་སྒྲོམས་ལས་ཤེས་རབ་འཆལ། །དེ་ལ་མི་མ་ཡིན་པས་སྐྱགས་
ཆེད་དེ། །ནགས་ན་གནས་པའི་ཆེན་འཆེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་སྤང་བར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དག་པ་ནི།
དད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤར་བསྟན་པ་དེ་དག་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་སྟེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྟོ་བ་
གསུམ་གྱིས་སྟེལ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེས་བློ་བ་སྟེ་
གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་
སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་སུ་ནི་མི་འདོད་ཀྱང་འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་
 སུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་
 ལས། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔས་ལྟ་དང་མིའི་དཔལ་སུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་སྟོང་བར་མི་འགྱུར་བ་གང་
 ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་དེས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་
 མི་ལོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་མེད་ཀྱི་བྱས་
 བྱས་པའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་
 ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བག་ཡོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱ་གྱིན་ལས་
 ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བག་ཡོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཡིན།
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དེ་མི་དང་
 མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་བསྟོན་བཀུར་བར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་
 དུ། དེ་ཉིད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལ་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བྱུག་བྱས་པ་ཡིན། ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་
 བསྐྱུགས་པ་ཡིན། གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྟོད་པ་ཡིན། རི་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པ་ཡིན། བྲམ་ཟེ་དང་རྒྱལ་རིགས་དང་། ཆོང་
 དཔོན་དང་ཁྲིམ་བདག་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་གསོལ་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་དགོངས་པ་ཡིན། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱིས་
 རྟག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

དམ་ཆེས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། ཚུལ་
ཁྲིམས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལེ་ལུ་སྟེ་བཙུ་གསུམ་པའོ། །

ལེ་ལུ་བཙུ་བཞི་པ། བཟོད་པའི་པར་བྱིན་བསྟན་པ།

༥ བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ། སྟོམ་ནི།

སྟོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། །

ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །

བྱེ་བ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དང་། །

སྟེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །

འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །

བཟོད་པའི་པ་རོལ་བྱིན་བསྟན་སོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྟོན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་དང་ལྡན་
ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། དེ་ལ་ཁོང་ཁོ་སྟེའོ། །ཁོང་ཁོ་སྟེས་ན་སྟོན་པ་
དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་སྒར་བྱས་གྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་
ལ་བཟད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོད་ལས། ཁོང་
ཁོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
འཛོམས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོད་འདུག་ལས་ཀྱང་། བསྐྱལ་པ་སྟོང་

དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ཞེགས་
 སྦྱང་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་གྱང་། །ཁོང་ཁྱོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་
 གསུངས་སོ། །ཡང་བཅོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། །ཞེ་སྒྲུང་ཁོང་དུ་ཞུགས་པས།
 མདའ་དུག་ཁོང་དུ་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་སྟེ། །ཡིད་ལ་བྱུག་རྩ་ལངས་ནས་དགའ་
 བདེ་དང་ཞི་བ་མི་སྦྱོང་སྟེ། །ཐ་མ་གཉིད་ཀྱང་མི་ཐེབས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། །ཞེ་
 སྒྲུང་བྱུག་རྩའི་སེམས་འཆང་ན། །ཡིད་ནི་ཞི་བ་ཉམས་མི་སྦྱོང་། །དགའ་དང་
 བདེ་བའང་མི་ཐོབ་ལ། །གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་།
 མདོར་ན་ཁྱོ་བས་བདེར་གནས་པ། །དེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཡང་བཅོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། །ཁོང་དུ་ཞེ་སྒྲུང་ཞུགས་པས། བྱི་
 རོལ་ཏུ་ཁྱོ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། །དེས་མཛའ་བཤེས་དང་གཡོག་འཁོར་ཐམས་
 ཅད་སྦྱོ་ཞིང་སུན་ནས། །ཞོར་བས་བྱིན་ཡང་འཁོར་དུ་མི་བརྟུབ་བོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་། །དེ་ཡིས་མཛའ་བཤེས་སྦྱོ་བར་འགྱུར། །སྦྱིན་པས་བསྐྱུས་ཀྱང་ཉེན་མི་
 བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཅོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། །བདུད་ཀྱིས་སྐྱགས་
 རྟེན་ནས་བར་ཆད་འཇུག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྦྱོད་
 ལས། །སེམས་སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་ལ་བདུད་ཀྱིས་སྐྱགས་རྟེན་ནས་བར་ཆད་
 འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཅོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ལམ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཏུ་མ་འོངས་པས་སྐྱ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་བོ། །
 །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྦྱུད་པ་ལས། །སྒྲུང་ཞིང་བཅོད་དང་བྲལ་ལ་བྱང་ཆུབ་
 ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་བཅོད་པ་དང་ལྡན་ན། དེ་ཉིད་དག་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་
ནང་ན་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་སྒྲིག་པ་མེད། །བཅོད་
པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། །དེ་བས་བཅོད་ལ་ནན་ཏན་དུ། །སྒྲ་ཆོག་ས་ཚུལ་
གྱིས་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཅོད་པ་དང་ལྡན་ན། གནས་
སྐབས་སུ་ཡང་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་
བསྐྱེམས་ཏེ་ཁོ་འཛོམས་པ། །དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཡང་བཅོད་པ་དང་ལྡན་ན་སྤྲ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
ཡབ་སྐུ་མངའ་བའི་མདོ་ལས། ཁོ་བ་སངས་རྒྱས་ལམ་མིན་ཞེས། །རྟག་ཏུ་
བྱམས་པ་བསྒྲོམ་པ་ན། །བྱང་ཆུབ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

བཅོད་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཇི་མི་སྦྲུམ་པ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། ཟང་ཟིང་མེད་
པའི་སེམས་དང་། སྦྱང་རྩེ་འབའ་ཞིག་གིས་ཇི་མི་སྦྲུམ་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི།
མདོར་བསྟུན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཅོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཅོད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། གཞན་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྦྲུམ་
པའི་བཅོད་པ་དང་། རྟུག་བསྐྲུལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཅོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་
ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་བཅོད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གཞོད་པ་
བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་དབྱུད་ནས་བཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། རྟུག་བསྐྲུལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དབྱུད་ནས་བཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་
པའི་སྒོ་ནས་བཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱན་རྩོམ་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་བཅོད་པ་བསྒྲུམ་པ་ཡིན། སྤྱི་མ་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་གམ་
བདག་གི་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཤེ་བ་དང་། ཁྲོ་བ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་ལ་
སོགས་པ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པའི་བགོགས་བྱེད་པ་བདག་གིས་
བཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་བཅོད་པ་གང་ཞེ་ན། མི་འབྲུག་པ་དང་། སྤྱིར་
གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ལ་མི་འཇིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཅོད་པ་
ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ཡང་། སྒོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་ལྟར་ན། གཞན་དག་བདག་ལ་གཞོད་
པར་བྱེད་པ་དེ། ཁོ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་བརྟག་པ་དང་། རང་གི་ལས་ཀྱི་
ཉེས་པར་བརྟག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཉེས་
པར་བརྟག་པ་དང་། སྒྲིན་ཅན་བྱེད་མེད་དུ་འབྱུང་བར་བརྟག་པ་དང་། བན་
འདོགས་པར་བརྟག་པ་དང་། སྤྱི་ཆེ་བར་བརྟག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཉེས་
པར་བརྟག་པ་དང་། བན་ཡོན་ཆེ་བར་བརྟགས་ལ་བཅོད་པར་བྱ་བར་
གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལྷ་སྤྱན་ལྷ་བྱ་བདག་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཞེ་
སྤང་གིས་རང་དབང་མེད་ལ། ཞེ་སྤང་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་དབང་མེད་
དེ། དེས་ན་ཁོ་ལ་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་པས། བདག་གིས་ལན་བྱ་བར་མི་

རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་། །དེ་ཡི་དབང་
གིས་དེ་དབང་མེད། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་སྤྱལ་ལྟ་བུའི། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་མི་ཁྱོ་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། བདག་གིས་ད་ལྟ་སྤྱིང་བའི་
གཞོན་པ་འདི་ཁོ་ན་འདྲ་བ་ཞིག་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མ་ལ་བྱས་པས་གཞོན་པ་འདི་བྱང་
བ་ཡིན། དེས་ན་རང་གི་ལས་ངན་གྱིས་ཉེས་པས་ན་གཞན་ལ་ལན་བྱ་བར་མི་
རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་གིས་སྡོན་ཆད་སེམས་ཅན་ལ། །འདི་འདྲ་
བ་ཡི་གཞོན་པ་བྱས། །དེ་བས་སེམས་ཅན་འཆེ་བྱེད་པ། །བདག་ལ་གཞོན་པ་
འདི་འབྱུང་རིགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། རང་ལུས་འདི་མེད་ན་པ་རོལ་
པོས་མཆོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་བརྟག་ས་མི་ཉིད་དེ། དེས་ན་ལུས་འདི་ཡོད་
པས་གཞོན་པ་དེ་བྱང་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་མཆོན་དང་བདག་གི་ལུས། །གཉིས་ཀ་སྤྲུག་བསྤུལ་རྒྱ་ཡིན་
ཏེ། །དེས་མཆོན་བདག་གིས་ལུས་སྤྱུང་ན། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྱོ་བར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

སེམས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། རང་སེམས་འདིས་ལུས་བཟང་པོ་
གཞན་གྱིས་གཞོན་པར་བྱ་བ་མི་འདྲིན་པར། ལུས་ངན་པ་གཟེ་རེ་ཅན་བཟུང་
བས་གཞོན་པས་ཚུགས་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ལན་པས།
གཞན་ལ་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱ་བ་མི་ཡི་གཟུགས་

ལང་བ། །རེག་ཏུ་མི་བཟོད་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཅན། །སྲིད་སྲོངས་བདག་གིས་བཟུང་
གུར་ན། །དེ་ལ་གཞོད་པ་སྤུ་ལ་ཁོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྐྱོན་ཅན་བྱང་མེད་དུ་འགྱུར་བར་བརྟག་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ལ་ལ་
མྱོངས་ཏེ་ཉེས་པ་བྱེད། །ལ་ལ་མྱོངས་ཏེ་ཁྱོས་གུར་ན། །དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་གང་
གིས་བྲ། །སྐྱོན་དང་བཅས་དེ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་
སྐྱོན་ལ་འཛེམས་ལ་བཟོད་པར་བྱའོ། །པན་འདོགས་པར་བརྟག་པ་ནི། གཞོད་
བྱེད་ལ་བརྟན་ནས་བཟོད་པ་བསྐྱོམ། །བཟོད་པ་བསྐྱོམས་པས་སྒྲིག་པ་བྱང་།
སྒྲིག་པ་བྱང་བས་ཚོགས་རྫོགས། ཚོགས་རྫོགས་པས་འཆང་རྒྱ་སྟེ། དེས་ན་
གཞོད་བྱེད་འདི་དོན་གྱིས་པན་འདོགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བཟོད་པར་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་། འདི་དག་ལ་ནི་བརྟན་བཅས་ནས། །བཟོད་པས་བདག་སྒྲིག་
མང་དུ་འབྱང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དྲིན་ཆེ་བར་བརྟག་པ་
ནི། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་མེད་དུ་མི་བརྟུབ་ལ།
བཟོད་པ་སྐྱོམ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་དུ་མི་བརྟུབ་སྟེ། དེས་ན་གཞོད་བྱེད་འདི་
ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་དྲིན་ཅན་ཡིན་པས་གཞོད་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་། བྱང་ཆུབ་སྐྱོད་པའི་གྲོགས་གུར་པ། །བདག་གིས་དགྲ་ལ་དགའ་བར་
བྲ། །འདི་དག་བདག་གིས་བསྐྱབས་པས་ན། །དེ་བྱིར་བཟོད་པའི་འབྲས་བྱ་
འདི། །ཐོག་མར་འདི་ལ་བརྟུན་འོས་ཏེ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། གཞན་ཡང་
གཡོ་མེད་གཉེན་གུར་པ། །པན་པ་དཔག་མེད་མཛད་ནམས་ལ། །སེམས་ཅན་

མགུ་བྱ་མ་གཏོགས་པ། །གཞན་གང་ཞིག་གིས་ལན་ལོན་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བརྟག་པ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། འདི་དག་མགུ་བྱ་
མང་པོ་ཞིག །འདི་ལྟར་སྤུན་སྦྲུམ་པ་རོལ་བྱིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱང་ས་ལས། འདུ་ཤེས་ལྷ་བསྐྱེད་ལ་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་
ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། གཞོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྦྱིང་དུ་སྦྱག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་
ཙམ་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྦྱག་
བསྐྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ད་ལྟ་གཞོད་བྱེད་གྱི་སེམས་ཙན་འདི་སྡོན་གྱི་
ཆེ་རབས་གཞན་དུ་པ་མཐམ། སྤུན་ཟླའམ། སྦྱོབ་དཔོན་མ་བྱས་པ་ནི་མེད་ལ།
དེ་དག་གིས་བདག་ལ་ཕན་པར་བྱས་པ་ནི་གངས་གྱིས་མི་ཆོད་པས། ད་ལྟ་
གཞོད་པ་འདི་འདྲ་བ་ལ་བདག་ལན་བྱེད་པ་མི་བཟོད་སྦྱུང་དུ་སྦྱིང་དུ་སྦྱག་
པའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཙམ་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འདུ་
ཤེས་ནི། གཞོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་
ཙམ་ཆོས་ཙམ་དུ་བྱད་དོ། །འདི་ལ་ནི་གཤེས་བར་བྱེད་པའམ། བརྟེན་པ་དང་།
མཆོང་འབྱུང་བ་དང་། བརྒྱུད་བཀག་བྱེད་པའི་བདག་གམ་སེམས་ཙན་ནམ་
སྟོག་གམ། སྦྱེ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །སྦྱུང་དུ་བསམས་ནས་བཟོད་པར་
བྱེད་པའོ། །མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་ནི། སེམས་ཙན་ནི་མི་རྟག་སྟེ་འཆི་བའི་
ཆོས་ཙན་ཡིན་ལ། གཞོད་པའི་མཆོག་ནི་སྟོག་དང་འབྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
ན་སེམས་ཙན་རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བས་སྟོག་བཅད་མི་དགོས་སྦྱུང་དུ་

བསམས་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་ཉིན་ལ། བདག་གིས་དེ་དག་བསམ་
བར་བྱ་ཡི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། དེ་ཉིད་སྤྱག་བསྐྱེད་བའི་
འདུ་ཤེས་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་འདུ་
ཤེས་ནི། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་གྱི་དོན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆུང་མའི་ཚུལ་དུ་ཡོངས་
སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་གཞོན་པ་སྤྲོ་ཆེགས་ལ་ལན་
བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ་སྙམ་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་ནི། ལྷ་ན་མེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནམས་གྱིས་མི་སྐྱོ་བར་དགའ་བའི་སེམས་
གྱིས་དང་དུ་ལྷང་བའོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ལས། གནས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་བརྒྱད་དང་དུ་ལྷང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་
ཡང་དོན་གྱིས་འདི་ནམས་ཡིན་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱང་ནས་ཆོས་གོས་དང་བསོད་
སྟོམས་ལ་སོགས་པའི་རྩིས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། དཀོན་མཆོག་དང་ལྷ་མ་
མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀྱར་བ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། ཁ་ཏྱོན་
དང་། བསྐྱོམ་པ་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ཆ་སྦྱད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་
བརྟེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་བཙུག་ཅིག་པོ་དེ་བྱེད་པ་
ལ་སོགས་པ་རྩིས་པ་ལས་བྱང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏེ། དལ་བ་དང་། དུབ་པ་
དང་། ཆ་བ་དང་། བྱང་བ་དང་། བཤེས་པ་དང་། ལྟོམ་པ་དང་། སེམས་འཁྲུག་

པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྐྱོ་བར་དང་དུ་ལེན་པའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་
ན། ཉན་བྱ་པོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གཏར་སྟེག་གིས་ཉན་
འཆོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
སྐྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པ་ཡི། །སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་ནི་
ཆོད་ཡོད་དེ། །ཟུག་རྩ་ཁོང་བརྒྱག་གཞོད་བསལ་བྱིར། །ལུས་མ་གཏོད་པའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དུ་
སྦངས་ནས་འཁོར་བའི་གཡུལ་ངོ་བོ་སྒྲོག་ཅིང་ཉོན་མོངས་པའི་དག་འཛོམས་
པ་ནི་དཔལ་བོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མལ་པའི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བ་
བསད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་དཔལ་བོར་གྲགས་ཀྱང་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་ལ་
མཆོན་བརྟེན་པ་དང་འབྲེལ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྐྱོད་འཇུག་ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་
ཐམས་ཅད་བྱུང་བསད་ནས། །ཞེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་དག་འཛོམས་པ། །དེ་དག་
གྲུལ་བྱེད་དཔལ་བོ་སྟེ། །སྤྱག་མ་རོ་ལ་གསོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ་ནི། བྱང་
ས་ལས། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་གནས་བརྒྱད་ལ་མོས་པ་
ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བདག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་
སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ལ་མོས་ཤིང་བཟོད་པའོ། །

བཟོད་པ་སྟེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྟོ་བ་གསུམ་
གྱིས་སྟེལ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

བཟོད་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་པ་དང་། སྟོང་རྗེས་ཟིན་པ་སྟེ། གོང་

དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

བཅོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་
ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། བཅོད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཚད་མེད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་
འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གནས་སྐབས་སུ་ནི་དེ་ལ་མ་དམིགས་ཀྱང་། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་
གཟུགས་མངོས་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་དང་། སྟན་གྲགས་དང་། ཆེ་རིང་བ་
དང་། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྤིང་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོང་འཇུག་
ལས། འཁོར་ཆེ་བཅོད་པས་མངོས་སོགས་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་དང་གྲགས་པ་
ཡིས། །ཞིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཆོ་བ་དང་། །འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་བདེ་རྒྱས་ཐོབ། །
ཅས་གསུངས་སོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལས།
བཅོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱན་པའི་ལེ་བྱ་སྟེ་བཙུ་བཞི་པའོ། །

ལེ་ལུ་བཙོན་ལྷ་པ། བཙོན་འགྲུས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྟན་པ།

༥ བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ། སྒྲུལ་ནི།

སྒྲོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། །

རོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །

བྱེ་བ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་དང་། །

སྒྲེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །

འགྲུས་བྱ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །

བཙོན་འགྲུས་པ་རོལ་བྱིན་བསྟན་སོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་
ལྡན་ཡང་། བཙོན་འགྲུས་མེད་ན་ལེ་ལོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལེ་ལོ་ཡོད་ན་དགེ་བ་མི་
འགྲུབ། གཞན་དོན་མི་རུས། བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་
མཆོས་ཁྱུས་བའི་མདོ་ལས། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་སྒྲིན་པ་མེད་པ་ནས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བར་དུ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་གཞན་དོན་བྱ་བ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་
ནི་བྱང་ཆུབ་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་རྣམ་པར་རིང་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ། བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ན། དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་མི་འགྲིབ་ཅིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྱད་པ་ལས།
བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་འགྲིབ་མི་འགྱུར། །ཡེ་ཤེས་མཐའ་
ཡས་རྒྱལ་བའི་བང་མདོད་རྟེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཙོན་

འགྲུས་དང་ལྷན་ན། འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་རི་བོ་ལས་བརྒྱལ་བ་ལྷན་ན། །དེ་
 ལྷན་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་འདས་
 བས་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཙུན་འགྲུས་དང་ལྷན་ན་སྒྲ་མེད་ཀྱི་
 བྱང་ཆུབ་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷན་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཙུན་
 འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་འཛང་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་
 མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བཙུན་འགྲུས་བཙུམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
 སྒྲ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོ་གང་ན་བཙུན་འགྲུས་ཡོད་པ་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་
 ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཉག་ཏུ་
 བཙུན་འགྲུས་གང་བཙུམས་པ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་མི་དགལ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ལྷན་ཡང་། ཆོས་
 མདོན་པ་ཀུན་ལས་བརྒྱལ་བ་ལས། བཙུན་འགྲུས་གང་ཞེ་ན། ལེ་ལོའི་གཉེན་
 པོ་སྟེ། དགེ་བ་ལ་སེམས་མདོན་པར་སྦྱོར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་
 རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དགེ་ལ་ཡང་དག་སྦྱོར་བ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་
 བོ་ཉིད་དེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ཞེས་པ་ལ། ལེ་ལོ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། སྦྱོམ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་དང་། སྦྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་དང་། སྦྱང་པའི་
 ལེ་ལོ་འོ། །དེ་ལ་སྦྱོམས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་ནི། ཉལ་བ་དང་། མཉེས་པ་དང་། གཉིད་

ལ་སོགས་པ་ཡིད་དལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། དེ་དག་སྤང་བར་བྱའོ། །
 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་སྤང་ཞེ་ན། ཆེ་ལ་ལོང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས།
 དག་སྤོང་དག་ཤེས་པ་ནི་འགྲིག། སྟོག་ནི་ཆད། ཆེའི་འདུ་བྱེད་ནི་འདོར། ལྟན་
 པའི་བསྟན་པ་ཡང་ངེས་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བཙོན་འགྲུས་
 དང་བརྟལ་བ་བརྟན་པོས་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་
 འཇུག་ལས་ཀྱང་། ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་འཆི་འགྱུར་བས། །ཇི་སྟོང་དུ་ནི་ཆོགས་
 བསག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་ཁར་ཆོགས་བསགས་པས་ཆོག་གམ་
 ལྟམ་ན། དུས་ཐུག་ནས་བསག་ལོང་མི་འོང་སྟེ། ཇི་སྟོང་དུ། དེ་ཆེ་ལེ་ལོ་སྤངས་
 ཀྱང་ནི། །དུས་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དག་བ་མ་བློན་གྱི་བར་དུ་བདག་ནི་མི་འཆིའོ་སྟམ་ན། ལྟོ་སྟོས་མེད་དེ།
 ཇི་སྟོང་དུ། ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདི། །བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྟོང་
 པས། །ན་དང་མི་ན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །སྟོ་བྱར་ཆེ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྟོམ་ལས་གྱི་ལེ་ལོ་དེ་ཇི་ལྟར་སྤང་ན། བར་དུ་སྐྱལ་འོང་
 བ་ལྟར་འདོར་བ་འཇ། མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་གསོད་པ་ལྟར་སྤང་རོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་སྟོང་འཇུག་ལས། དེ་བས་པར་དུ་སྐྱལ་འོང་ན། །ཇི་ལྟར་རིངས་པར་ལྷང་
 བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཉིད་དང་སྟོམས་འོང་ན། །ལྷུང་དུ་དེ་དག་བསྐྱོག་པར་
 བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཤེས་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་། མགོ་འམ་གོས་ལ་སྟོ་བྱར་
 མེ་ཤོར་ན། །དེ་དག་ཕྱིར་བསྐྱོག་བགྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། །ཡང་སྟོང་མེད་
 པར་བགྱི་སྤང་འབད་འཆ་ལ་ཏེ། །དེ་བས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་

མཆིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྒྲིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་ནི། བདག་ལྟ་བུ་ངན་པས་འབད་བ་བྱས་ཀྱང་
བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཐོབ་སྟམ་ནས་སེམས་ཁུམ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཁུམ་མི་
དགོས་པས་སྒྲིད་ལུག་དེ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཁུམ་མི་དགོས་སྟམ་ན། ཇི་
སྐད་དུ། སྤང་བུ་ལ་སྤང་བྱང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྤོང་བྱར་གང་གྱུར་པ། །དེས་
ཀྱང་བཙོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དཀའ་སྤྲ་མེད་ཐོབ། །བདག་
ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྐྱེས་ལ། །ཕན་དང་གཞོན་པ་ངོ་ཤེས་པས། །བྱང་ཆུབ་སྐྱོད་
པ་མ་བཏང་ན། །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་ཐོབ། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །

སྤང་བའི་ལེ་ལོ་ནི། དག་འདུལ་བ་དང་རྗེས་བསགས་པ་ལ་སོགས་པ་
མི་དགོ་བ་ལ་ཆགས་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྤུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་
ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །

བཙོན་འགྲུས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། སྐྱོར་
བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བཙོན་འགྲུས་སོ། །དེ་ལ་
དང་པོ་ནི། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱོར་བ་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་གོ། །

དེ་དག་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་བཤད་ན། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་ནི། དུས་
འདི་ནས་བརྒྱུད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་མ་
བཞོན་ཀྱི་བར་དུ། བདག་གིས་དགོ་བའི་བཙོན་འགྲུས་མི་འདོར་རོ་སྟམ་དུ་གོ་

ཆ་གྲོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། ལྷ་རིའི་བྱ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱ་སྟེ། འཁོར་བའི་ཐ་མ་ཅི་ཙམ་པར་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་བཙོན་འགྲུས་སྡོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གོ་ཆ་
 བགོད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་
 རྣམས། །བསྐྱང་ཕྱིར་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱ། །སེམས་ཅན་ཆད་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གོ་ཆ་བགོས་པ་ཆད་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྟོ་གྲོས་མི་
 ཟད་པས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བསྐྱལ་པ་འདི་སྟེད་ཅིག་ཏུ་གོ་ཆ་བགོ།
 དེ་བསྐྱལ་པ་འདི་སྟེད་ཅིག་ཏུ་གོ་ཆ་མི་བགོ་ཞེས་བསྐྱལ་པ་བབྱང་བས་བྱང་
 ཆུབ་མི་འཆོལ་གྱི། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་གོ་ཆ་གོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །བྱང་ས་ལས། བདག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་སྟུག་བསྐྱལ་
 ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་པ་སྟོང་དང་མཉམ་པར་སེམས་ཅན་དབྱལ་
 བ་ཁོ་ནར་གནས་དགོས་ན་ཡང་བདག་སྟོ་བར་བྱེད་དེ། དུས་ལུན་ཆེས་བྱང་
 བ་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་ཆེས་ཆུང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་སྟུམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྟོར་བའི་བཙོན་འགྲུས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ལ་
 བཙོན་འགྲུས་བྱ་བ་དང་། དག་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་འགྲུས་བྱ་བ་དང་། སེམས་
 ཅན་དོན་བྱ་བ་ལ་བཙོན་འགྲུས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལས་རྣམས་
 ནི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དུས་ལུན་རིང་པོ་དང་། སྟོས་གསེས་སུ་

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་ཅི་མི་འབྱུང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲིབ་འཇུག་
ལས། ཉོན་མོངས་ཆོགས་ཀྱི་ཁོད་གནས་ན། རྣམ་པ་སྟོང་དུ་སྤོང་བྱས་ཏེ།
ཐ་ལ་སོགས་པས་སང་གོ་བཞིན། ཉོན་མོངས་ཆོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་བྲ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེམ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཡུངས་མར་
གང་བའི་སྟོང་བསྐྱར་ལ། །རལ་གྱི་ཐོགས་པའི་བྱང་བསྐྱད་དེ། །འོ་ན་གསོད་
སྤྲིག་འཇིགས་པ་ལྟར། །བར་ཏལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱེམ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དགོ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་བ་ནི། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
བྱུག་ལ་ལུས་དང་སྟོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར་འབད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཇི་
ལྟར་འབད་ན། བཙོན་འབྱས་རྣམ་པ་ལྟས་འབད་པར་བྱ་སྟེ། ཏྲག་ཏུ་བྱེད་པའི་
བཙོན་འབྱས་དང་། གྲུས་པ་བྱེད་པའི་བཙོན་འབྱས་དང་། མི་གཡོ་བའི་བཙོན་
འབྱས་དང་། མི་ལྟོག་པའི་བཙོན་འབྱས་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པའི་བཙོན་འབྱས་
སོ། །དེ་ལ་ཏྲག་ཏུ་བྱེད་པའི་བཙོན་འབྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱན་མ་ཆད་པར་
བྱེད་པ་སྟེ། དགོན་མཆོག་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སྟོང་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བཙོན་འབྱས་བཙུམས་པ་ན། ཅི་ནས་ལུས་སྐྱོ་བར་
མི་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཙོམ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏྲག་པའི་བཙོན་འབྱས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གྲུས་པར་བྱེད་པའི་བཙོན་འབྱས་ནི། དགའ་བཞིན་སྟོ་བཞིན་སྐྱར་དུ་བྱེད་པ་
སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་ལས་ཆར་བྱིན་བྱའི་བྱིར། ཉི་མ་བྱེད་དུས་གསུངས་པ་

ཡི། །སྤང་ཆེན་མཆོར་མཛད་འཇུག་པ་ལྟར། །ལས་དེ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བྱ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མི་གཡོ་བའི་བཙོན་འགྲུས་ནི། རང་རྣམ་རྟོག་དང་།
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་གྲིས་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་གྲིས་མི་གཡོ་
 བར་བྱེད་པའོ། །མི་ལྟོག་པའི་བཙོན་འགྲུས་ནི། གཞན་གྲིས་འཆེ་བ་དང་།
 དམུ་གོད་དང་། འཇུག་པ་དང་། ལྟ་བའི་སྒྲིགས་མ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་
 མི་ལྟོག་པ་སྟེ། འཕགས་པ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །
 ང་རྒྱལ་མེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་ནི། བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དེས་མཐོ་བར་
 སེམས་པ་མེད་པའོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་བཙོན་འགྲུས་ནི། བྱ་བ་ལ་
 གྲོགས་མེད་པའི་གྲོགས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྩ་གཅིག་པོ་ལ་འབད་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་སྦྱོར་བའི་བཙོན་འགྲུས་བཤའ་ནས།

ཆོག་པར་མི་འཇོན་པའི་བཙོན་འགྲུས་ནི། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་
 དགོ་བ་ལ་ངོམས་ཆོག་མེད་པར་འབད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྱ་གྱིའི་སོར་
 ཆགས་སྤང་ཅི་ལྟའི། །འདོད་པ་རྣམས་གྲིས་མི་ངོམས་ན། །རྣམ་སྤྲོད་བདེ་ལ་
 ཞི་བ་ཡི། །བསོད་ནམས་གྲིས་ལྟ་ཅི་སྟེ་ངོམས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཙོན་འགྲུས་སྟེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྟོ་བ་
 གསུམ་གྲིས་སྟེལ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བཤའ་བ་ལྟར་རོ། །

བཙོན་འགྲུས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེས་བློ་བ་
 སྟེ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་
 སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་
 ལྟར་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་
 པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་ཆེ་ཡང་སྲིད་
 པའི་བདེ་བ་མཆོག་ནམས་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། བཙུན་
 འགྲུས་ཀྱིས་ནི་སྲིད་སྦྱོང་འདོད་པ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལས།
 བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པའི་ལེ་བྱ་སྟེ་བཙུན་པའོ། །

ལེ་བྱ་བཙུན་པ། བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་བསྟན་པ།

༥ བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་ལ། སྟོམ་ནི།
 སྦྱོན་ཡོན་ནམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། །
 རོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །
 བྱེ་བ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་དང་། །

སྤེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །

འབྲས་བྱ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །

བསམ་གཏན་པ་རོལ་སྤྱོད་བསྐྱས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་།
བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན། དེ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་
སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆེ་བས་མས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་
འདུག་ལས། སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མི། ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་སྤྱག་
ན་གནས། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན་མངོན་
ཤེས་མི་སྤྱེ་ལ། མངོན་ཤེས་མ་སྤྱེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་རུས་སོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྤྱོད་ལས། ཞི་གནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས། མངོན་
ཤེས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བྲལ་བས། སེམས་
ཅན་དོན་བྱེད་རུས་པ་མིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་མི་
ལྡན་ན། ཤེས་རབ་མི་སྤྱེ་ལ། ཤེས་རབ་མ་སྤྱེས་ན་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པོ། དེ་
ལྟར་ཡང་བཤེས་སྤྱོད་ལས། བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། །
ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་དངོས་པོ་དམན་པ་ལ་ཞེན་
པ་འདོད། མངོན་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་སྒོ་མང་པོ་རྒྱད་ལ་སྤྱེ་
བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱོད་པ་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་
པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱད་པ་འདོད། །རིགས་དང་མངོན་པར་ཤེས་དང་ཉིང་འཇིན་

མངོན་པར་འགྲུག། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་དེས་
ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་སྒྲིད་འདུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཉོན་
མོངས་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་
བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་སྣང་
ཇེ་སྒྲུའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྒྲུད་པའི་མདོ་ལས། ཡིད་མཉམ་པར་
བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པ་
ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
སྣང་ཇེ་ཆེན་པོར་འདུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་
ན། གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྱང་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་
ཆུབ་གསུམ་ལ་འགོད། ཅེས་གསུངས་སོ། །

བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ཞི་གནས་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་ནང་དུ་
དགོ་བ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་སའི་བསམ་གཏན་གྱི་
ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་ནས། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དགོ་བ་ལ་སེམས་
གནས་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་དེ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཤྱོགས་རྣམ་པར་
གཡེང་བ་སྤངས་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། དང་པོ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤང་
བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤང་བ་ནི་དབེན་པ་སྟེ། ལུས་འདུ་འཇི་

ལས་དབེན་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་སེམས་ནི་དབེན་པ་ཡིས། །རྣམ་པར་གཡེང་
 བ་མི་འབྱུང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལུས་འདྲེ་འཛི་ལས་རྣམ་
 པར་དབེན་པར་བྱ་བ་དོན་བྲལ་གིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདྲེ་འཛི་འཛི་མཆོན་ཉིད་
 དང་། འདྲེ་འཛི་རྒྱ་དང་། འདྲེ་འཛི་ཉེས་པ་དང་། དབེན་པའི་མཆོན་ཉིད་
 དང་། དབེན་པའི་རྒྱ་དང་། དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལ་འདྲེ་འཛི་འཛི་མཆོན་
 ཉིད་ནི། བདག་བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
 གཡེངས་པའོ། །འདྲེ་འཛི་རྒྱ་ནི། ཆགས་པ་སྟེ་བྱ་སྒྲིད་དང་གཡོག་འཁོར་ལ་
 སོགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཟས་ནོར་ལ་སོགས་པ་རྟེན་པ་ལ་
 ཆགས་པ་དང་། བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་གྲགས་ལ་ཆགས་པས་འདྲེ་འཛི་
 མི་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཆགས་པའི་བྱིར་དང་རྟེན་སོགས་ལ། །
 སྤེད་པས་འཇིག་རྟེན་མི་སྤོངས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདྲེ་འཛི་ཉེས་པ་
 ནི། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་འདྲེ་འཛི་ཉེས་
 དམིགས་ནི་ཤུ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱམས་
 པ་ཡིན། དག་གིས་མ་བསྐྱམས་པ་ཡིན། ཡིད་ཀྱིས་མ་བསྐྱམས་པ་ཡིན། ཉོན་
 མོངས་པ་ཆེ་བ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པའི་གཏམ་ཀྱིས་ཀྱང་གོས་པ་ཡིན། བདུད་
 ཀྱིས་སྒྲགས་རྟེན་པ་ཡིན། བག་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་
 མཐོང་མི་ཐོབ་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བྱེ་བྲག་གི་དབང་

དུ་བྱས་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་། ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ་ལས། འདོད་པ་དག་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱེན་བྱེད་
ཅིང་། །བྱ་དང་ཆུང་མ་དག་ལ་སྐྱེད་བསྐྱེད་ནས། །སྦྱང་པར་བྱ་བའི་བྲིམ་ལ་
བརྟེན་པ་དེས། །ནམ་ཡང་ཟླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་མི་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་
སོ། །སྦྱོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཉིད་ལ་ཆགས་བྱས་ན། །ཡང་དག་
ཉིད་ལ་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་སྤྲོད་པས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྦྱང་
བར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། དེས་ཀྱང་བདག་དོན་མི་བྱེད་ལ། །བདག་ཀྱང་དེ་དོན་
མི་འགྱུར་བས། །བྲིས་ལས་ཐག་རིང་བྱོལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
དག་སྦྱངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ་ལས། བྱ་དང་ཆུང་མ་
དག་ལ་སྐྱེད་སྦྱངས་ནས། །བྲིམ་བྲིས་སྒྲག་སྟེ་བྲིམ་ལས་མདོན་བྱུང་བ། །དེ་
དག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་རྟོག་མི་དགལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྟོག་པ་དང་གྲགས་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རྟོག་
གྲགས་དེ་གཏན་དུ་གཟུང་བར་མི་རུས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་
བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོང་འཇུག་ལས། རྟོག་དང་གྲགས་པའི་ཆོགས་
བཅས་ཏེ། །གང་དུ་འགྲོ་བའི་གཏོལ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །གང་དང་གང་ལ་ཆགས་གྱུར་བ། །དེ་དང་དེ་བསྐྱོངས་སྦྱོང་
འགྱུར་དུ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ལྷང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དཔེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། འདུ་འཇི་དེ་དག་དང་བྲལ་བའོ། །

དཔེན་པའི་རྒྱ་ནི། །གཅིག་ཕུར་དགོན་པར་གནས་པའོ། །དེ་ལ་དགོན་

པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དུར་ཁྱོད་དམ་ནགས་གསེབ་བམ་བྱ་སྐྱིབས་སམ་ཐང་ལ་
སོགས་པ་གང་ཡིན་ནའང་ཡིན་ཏེ། གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་
རྒྱང་གྲགས་བྱ་བ་ཡིན་ལ་གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་པན་ཆད་འདས་པ་དེ་
ལ་དགོན་པ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་མཛོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། གཞུ་འདོམ་ལྔ་
བརྒྱ་རྣམས་ལ་ནི། །རྒྱང་གྲགས་དེ་ལ་དགོན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

དཔེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ། འདུ་
འཇི་ལས་བྲོས་ཏེ་དགོན་པ་བསྟེན་ན་ཡོན་ཏན་མང་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་
ལ་བསྟེན་བཀུར་གྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་དབྱུང་བར་
འགྱུར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཉོན་
མོངས་པ་མི་འཕེལ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་
ཟས་སྒྲོམ་དང་། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་སྣ་ཆོགས་ཕུལ་བ་བས།
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དགོན་པར་བསྐྱད་པའི་
བསམ་བས། དགོན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་བདུན་པོར་བ་ཅམ་ལ་མཉེས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཟས་དང་སྒྲོམ་དང་དེ་བཞིན་གོས་
རྣམས་དང་། །མེ་ཏོག་སྟོས་དང་སྤང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །ཁྱུ་མཆོག་རྒྱལ་ལ་
བསྟེན་བཀུར་བྱས་མི་འགྱུར། །གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་རབ་ཏུ་འདོད་བྱེད་ཅིང་། །
འདུས་བྱས་ངན་པས་ཡིད་འབྱུང་སེམས་ཅན་གྱི། །དོན་དུ་དགོན་པར་གནས་
ཏེ་གོམ་བདུན་པོར། །འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་བྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །འཁོར་བ་ལས་ཡིད་དབྱང་བ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་
 དང་། ཉོན་མོངས་པ་མི་འཕེལ་བ་ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། །དེ་བཞིན་འདུས་
 བྱས་རྟག་ཏུ་ཡིད་དབྱང་འགྱུར། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཅི་ལའང་འདོད་པ་མེད། །
 ཟག་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་གཙུག་པོ་ཉིང་དེ་འཇིག་རྟེན་ལྟར་སྤྱོད་བ་ཡང་། མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས།
 གྲོང་དང་གྲོང་སྐྱོར་དག་ལ་དགའ་སྟོངས་ལ། །རྟག་ཏུ་དབེན་ཞིང་ནགས་སྟོང་
 བསྟེན་པར་གྱིས། །བསེ་རུ་ལྟ་བུར་རྟག་ཏུ་གཉིས་མེད་བྱོས། །རིང་པོར་མི་
 ཐོགས་ཉིང་འཇིག་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་འདུ་འཇི་
 ལས་དབེན་པ་བཞུགས་ཅིང་། །

སེམས་རྣམ་པར་རྟག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱ་བ་ནི། དགོན་པར་བསྐྱད་
 ལ། བདག་དགོན་པར་འོང་བ་འདི་ཅིའི་སྤྱིར་འོངས་སྟུང་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །
 དེ་ལ་བདག་དགོན་པར་འོངས་པ་འདི་གྲོང་དང་གྲོང་སྐྱོར་ལ་སོགས་པ་
 གཡེང་བའི་ས་སྟོགས་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས་བྲོས་ཏེ། དགོན་པར་
 འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཅིས་འཇིགས་ན། བྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་
 ཁུས་པའི་མདོ་ལས། འདུ་འཇིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །རྟེན་པ་དང་བཀྱར་
 རྟེན་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །སྤྱིག་པའི་ཐོགས་པོས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །
 མི་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །འདོད་ཆགས་དང་
 ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ཐུག་གསུམ་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །ཕུང་པོ་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་འཆི་བདག་དང་ལྷའི་བྱའི་བདུད་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། །

དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོ་གསུམ་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱབ་གོ། །
 བདག་དེ་ལྟ་བུས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱབ་ནས་དགོན་པར་འོངས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཇིགས་ཤིང་སྐྱབ་ནས། ད་ལྟ་བདག་དགོན་པ་ན་ལུས་
 ངག་ཡིད་གསུམ་ཅི་བྱེད་ཅིང་འདུག་སྟུང་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་
 དགོན་པ་ན་ལུས་གྱིས་སྟོག་གཅིད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་སོགས་
 པ་བྱེད་ཅིང་འདུག་ན། འོ་ན་བདག་གཅན་ཟན་དང་། རྩོན་པ་དང་། ཆོམ་རྒྱན་
 དང་ཡང་བྱུང་མེད་ན། དེས་འདོད་པའི་དོན་ཅང་འབྲུག་བམ་སྟུང་དུ་བསམས་
 ལ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པར་བྱའོ། །ངག་ལ་བརྟགས་ལ་བདག་དགོན་པ་ན་ངག་
 འབྲུལ་དང་། སྤ་མ་དང་ངན་སྦྱས་ལ་སོགས་པ་སྦྱ་ཞིང་འདུག་ན། འོ་ན་བདག་
 མ་བྱེད་དང་ནེ་ཙྰ་དང་འཛོལ་མོ་དང་ཙྰ་ག་ལ་སོགས་པ་དང་ཡང་བྱུང་མེད་ན།
 དེས་འདོད་པའི་དོན་ཅང་འབྲུག་བམ་སྟུང་དུ་བསམས་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པར་
 བྱའོ། །སེམས་ལ་བརྟགས་ལ་བདག་དགོན་པ་ན་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་
 དང་སྤྲུག་དོག་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཤིང་འདུག་ན། འོ་ན་བདག་རི་དྲགས་
 དང་། སྦྱ་དང་སྦྱེུ་དང་དོམ་དང་བྲེད་ལ་སོགས་པ་དང་བྱུང་མེད་ན། དེས་
 འདོད་པའི་དོན་ཅང་འབྲུག་བམ་སྟུང་དུ་བསམས་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པར་བྱའོ། །
 སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ལུས་སེམས་གཉིས་དབེན་པས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མི་འབྱུང་
 ཏོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པས་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 རྣམ་རང་གི་སེམས་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་གང་ཆེ་

བརྟགས་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་
པོ་ནི་མི་སྦྱག་པ་བསྐྱོམ་པའོ། །ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ནི་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པའོ། །
གཉི་ལྷག་གི་གཉེན་པོ་ནི་རྟོན་འབྲེལ་བསྐྱོམ་པའོ། །ཐྲག་དོག་གི་གཉེན་པོ་ནི་
བདག་གཞན་མཉམ་པ་བསྐྱོམ་པའོ། །ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་ནི་བདག་གཞན་
བརྩེ་བ་བསྐྱོམ་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཆ་མཉམ་དུ་རགས་པའམ་རྣམ་ཉོག་མང་
ན། རྒྱུང་བསྐྱོམ་པའོ། །

དེ་ལ་རང་འདོད་ཆགས་ཆེན་མི་སྦྱག་པ་བསྐྱོམ་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ།
དང་པོ་རང་གི་ལུས་འདི་ལ་དང་། ཐྲག་དང་། བགས་པ་དང་། རུས་པ་དང་།
རྐང་དང་། རྩ་མེར་དང་། མཁྲིས་པ་དང་། བད་ཀན་དང་། སྒྲུབས་དང་། མཆིལ་
མ་དང་། རྩི་ས་ལ་སོགས་མི་གཙང་བའི་རྩལ་སྦྱུང་ལུ་ཅོ་ལྷག་ཡིན་སྟེ་སྦྱུང་
བསམ། དེ་ནས་དུར་ཁྱོད་དུ་སོང་སྟེ། རོ་དུར་ཁྱོད་དུ་བསྐྱུལ་བ་ཞི་ནས་ཞག་
གཅིག་ལོན་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཞི་ནས་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྷ་
ལོན་པ། རྣམ་པར་བམ་པ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲོ་བ་དང་། རྣམ་པར་གནགས་པ་
དང་། རྣམ་པར་འབྱས་གཞིགས་པའི་རོ་མཐོང་ན། བདག་གི་ལུས་འདི་ཡང་
དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་མ་འདས་པ་
ཡིན་སྟེ་སྦྱུང་ལྷག་རོ། །ཡང་ཞི་བའི་རོ་དུར་ཁྱོད་དུ་བསྐྱུལ་བ་ཀེང་རུས་ལ་ལ་
ར་རི་ཆགས་པ་དང་། རྒྱས་པའི་བ་བ་བྲང་བྲང་དུ་འདུག་པ་དང་། ཀེང་རུས་
དུམ་བུ་དུམ་བུར་གྱེས་པ་དང་། ཞི་ནས་ལོ་དུ་མ་ལོན་པ་རུས་པ་དུང་གི་
མདོག་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དང་། ཐལ་བའི་མདོག་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མཐོང་ན་ཡང་།

བདག་གི་ལུས་འདི་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཉིད་
དེ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་སྟེ་དུ་སྒྲུབ་རོ། །

ཡང་རང་ཞེ་སྒང་ཤས་ཆེན་དེའི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ།
 སྒྲིར་བྱམས་པ་གོང་དུ་བཞུགས་པ་སྟར་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་སེམས་
 ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་སྟེ། གང་ཐོག་མར་སྟོང་དུ་སྒྲུག་པའི་སེམས་
 ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་བསམ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དང་མཐུན་
 པའི་བྱམས་པ་དེ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འབྲིས་པ་རྣམས་ལའོ། །
 དེའི་འོག་ཏུ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཉི་འཁོར་བ་རྣམས་ལའོ། །
 དེའི་འོག་ཏུ་རང་གི་གྲོང་ན་གནས་པ་རྣམས་ལའོ། །དེ་ནས་ཤར་ལ་སོགས་པ་
 རྒྱུགས་བརྩུར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །

ཡང་རང་གཉི་ལྷག་ཤས་ཆེན་དེའི་གཉིན་པོར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་བསྐྱེམ་བ་ནི། ལྷ་ལྷ་ལྷ་བའི་མདོ་ལས། དག་སྦྱོང་གང་ཞིག་གིས་
 ལྷ་ལྷ་ལྷ་བ་འདི་ཤེས་བས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཤེས་སོ། །གང་
 གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཤེས་བ་དེས་ཆོས་ཤེས་སོ། །གང་གིས་
 ཆོས་ཤེས་བ་དེས་སངས་རྒྱས་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་
 ལྷགས་ནས་འབྱུང་བ་ལྷ་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ལྷགས་ལས་བསྐྱེག་
 བ་ལྷ་དན་ལས་འདས་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་
 ཉེ། སྤྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། རང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
 བ་ལོ། །འདི་ལ་ཡང་གཉིས་ཉེ། རང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་

བཅས་པ་དང་། རང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བའོ། །དེ་
ལ་དང་པོ་ནི། དག་སྦྲང་དག་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྦྲེས་པས་འདི་
སྦྲེ་སྦྲེ། འདི་ལྷ་སྦྲེ། མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནས། སྦྲེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་
ག་ཞི་དང་། ལྷ་རྩེ་དང་སྦྲེ་སྦྲེ་གས་འདོན་པ་དང་། ལྷ་ག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཡིད་
མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུག་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྷ་རྩེ་ལྷ་ག་བསྐྱེལ་
གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ཡང་འདི་ནི་ཁམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདོད་ཁམས་སུའོ། །སྦྲེ་
གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མངལ་སྦྲེས་ལའོ། །

དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཤེས་བྱ་ལ་སྦྲངས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་
གྲུབ་སྟེ། དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱེད་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དག་བའམ་མི་དག་
བ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། དེ་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་བའོ། །
ལས་དེའི་ས་བོན་བསྐྱོས་པའི་སེམས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཞེས་བའོ། །ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་སྤྱོད་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱུར་
ནས། མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་ནས་རྒྱར་རྒྱར་པོ་ལ་སོགས་པར་
འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་བའོ། །
མིང་དང་གཟུགས་དེ་ཉིད་འབྲེལ་བས་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་
པོ་རྣམས་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་སྦྲེ་
མཆེད་དུག་ཅེས་བའོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་གསུམ་འདུས་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་ནི། སྦྲེ་མཆེད་དུག་གི་

རྒྱུ་གྱིས་རེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རེག་པ་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་བདེ་བའམ་སྤྱག་
 བསྐྱལ་ལམ་བཏང་སྟོམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཆོར་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་རེག་པའི་
 རྒྱུ་གྱིས་ཆོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོར་བ་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཞེན་པ་དང་།
 ལྟག་པར་ཞེན་པ་ནི་ཆོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཞེན་པ་
 ལ་བྱལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་མི་གཏོང་བ་དང་སྤྱིར་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་
 ནི་སྤེད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ལེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན། ཡང་
 སྤེད་པ་སྤྱེད་པའི་ལས་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གྱིས་ཀྱན་ནས་སྤོང་བ་དེ་ནི་
 ལེན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་དེ་ལས་སྤྱེས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་
 རྣམས་བྱལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤེད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱེས་
 རྣམས་མངོན་དུ་བྱལ་བའི་ཕྱང་པོ་འཕེལ་བ་དང་། སྤྱིན་པ་ནི་གསུམ་པ་དང་།
 འཇིག་པ་ནི་འཆི་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ག་ཞིག་ཞེས་བྱའོ། །འཆི་བ་ནི་
 རྫོངས་པས་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་ནང་གི་ཡོངས་
 སུ་གཏུང་བ་ནི་ཕྱ་ངན་ནོ། །ཕྱ་ངན་ལས་བྱུང་བའི་ཆོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱེ་སྤྱགས་
 ལོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷའི་ཆོགས་དང་ལྟན་པའི་མི་བདེ་བ་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱག་
 བསྐྱལ་ལོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྟན་པའི་ཡིད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་ཡིད་མི་
 བདེ་བའོ། །གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འབྱུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ཡང་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་རིག་པ་དང་སྤེད་པ་དང་
 ལེན་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་དང་སྤེད་པ་གཉིས་ནི་

ལས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་རྟེན་འབྱུང་ལས། ཡན་ལག་གྲེ་བྲག་བཙུ་གཉིས་གང་། །
 དུམ་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །བྱབ་པས་རྟེན་འབྱུང་གསུངས་དེ་དག་ཉོན་
 མོངས་ལས་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། །གསུམ་པོ་དག་ཏུ་བྱང་པར་འདུས། །དང་
 པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་དང་བཙུ་བ་ལས་ཡིན་ཏེ། །སྤྱག་མ་
 བདུན་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དཔེར་ན་མ་རིག་པ་
 ནི་ས་པོན་འདྲེབས་མཁན་ལྟ་བུའོ། །ལས་ནི་ཞིང་ས་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ནི་ས་པོན་ལྟ་བུའོ། །སྟེང་པ་ནི་རྒྱན་ལྟ་བུའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་སྤྱ་གུ་
 ལྟ་བུའོ། །གཞན་ནི་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་མ་བྱུང་ན་འདྲ་བྱེད་ཀྱང་མི་མངོན་ཞིང་། དེ་བཞིན་
 དུ་སྐྱེ་བ་མ་བྱུང་དུ་བེན་ན་ཀ་ཤིའི་བར་དུ་ཡང་མི་མངོན་པ་ཞིག་ན། འོན་ཀྱང་
 མ་རིག་པ་ཡོད་པ་ལས་འདྲ་བྱེད་རྣམས་མངོན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ན།
 སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ལས་ཀ་ཤིའི་བར་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ངོ། །དེ་ལ་མ་
 རིག་པ་ཡང་འདི་སྟམ་དུ་བདག་གིས་འདྲ་བྱེད་རྣམས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པོ་
 སྟམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །འདྲ་བྱེད་རྣམས་ནི་འདི་སྟམ་དུ་བདག་ཅག་ནི་མ་རིག་
 པས་མངོན་པར་བསྐྱབས་སོ་སྟམ་དུ་ཡང་མི་སེམས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་
 བ་ཡང་འདི་སྟམ་དུ་བདག་གིས་ཀ་ཤི་མངོན་པར་བསྐྱབ་པོ་སྟམ་དུ་མི་
 སེམས་སོ། །ཀ་ཤི་ཡང་འདི་སྟམ་དུ་བདག་ནི་སྐྱེ་བས་མངོན་པར་བསྐྱབས་
 སོ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་པའི་བར་དུ་སྟེ། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་ལས་འདྲ་

བྱེད་རྣམས་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་
བ་ཡོད་པས་ཀྱི་ཞིའི་བར་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ནས།
དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱི་ཞིའི་བར་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་
བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་བཅས་
པར་ལྟོོ། །

ཡང་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱེན་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་
ཡིན་ཏེ། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླང་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་
ཁམས་དྲུག་ཏུ་འདུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བའི་དངོས་པོ་མངོན་
པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་སའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་སྦྱད་པའི་བྱ་བ་
བྱེད་པ་འདི་ནི་ཆུའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །ཟོས་པ་དང་འཐུངས་པ་ལ་སོགས་པ་
འདྲུ་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་མེའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །དབུགས་སྤྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བའི་
བྱ་བ་བྱེད་པ་འདི་ནི་རླང་གི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་ཀྱི་ནང་སྐབས་ཡོད་པ་
འདི་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟེན་ཆོགས་དང་།
ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཞེས་
བྱའོ། །རྒྱེན་འདི་དག་མེད་པར་ལུས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་གྱི་ནང་གི་ཁམས་དྲུག་
ཆང་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་དེ་ལས་ལུས་མངོན་པར་འགྱུབ་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཁམས་དྲུག་ཀྱང་འདི་སྟམ་དུ་བདག་གིས་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བ་ལ་
སོགས་པ་བསྐྱབ་པོ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་སོ་ལུས་ཀྱང་འདི་སྟམ་དུ་བདག་ནི་
རྒྱེན་འདི་དག་གིས་བསྐྱེད་དོ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱེན་འདི་

དག་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་རྟོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ཆེ་དུ་ལ་རྫོགས་ཤེ་ན། འཕགས་
པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་ལྟོས་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཆོར་བའི་བར་ནི་ད་
ལྟ་བུར་བ་ལ་ལྟོས་པའོ། །སྟེང་པ་དང་སྟེང་པའི་བར་ནི་བྱི་མ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ།
དེ་མན་ཆད་ཀྱང་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལུགས་ལས་བརྒྱུད་པ་ལྟ་བུར་ལས་འདས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ནི། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མ་རིག་པ་འགག་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་འགགས་པས་ཆ་ཤིའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་འགག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།
དེ་ནས་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག། །ཅེས་བྱ་བ་ནས། སྐྱེ་བ་
འགག་པས། ཆ་ཤི་དང་། ལྟ་བུར་དང་སྐྱེ་སྒྲགས་འདོན་པ་དང་། ལྟུག་བསྐྱེལ་
བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་རྣམས་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་
ལྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་སྤྲུག་དོག་ཤས་ཆེན་དེའི་གཉིན་པོར་བདག་གཞན་མཉམ་པར་
བསྐྱོམ་པ་ནི། བདག་བདེ་བ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་བདེ་
བ་འདོད་ལ། བདག་ལྟུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་
ཡང་ལྟུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པས་ན། བདག་དང་སེམས་ཅན་གཅེས་པ་མཉམ་
པོར་བསྐྱོམ་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོན་འཇུག་ལས། བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་

པ་ནི། །དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་བསྐྱོམ། །བདེ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཉམ་པས་ན།
ཐམས་ཅད་བདག་གཞིན་བསྐྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ།

རང་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེན་དེའི་གཉིན་པོར་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བསྐྱོམ་
པ་ནི། བྱིས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཁོ་ན་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་
རང་ཆོས་བྱས་པས་འཁོར་བ་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་གཞན་དོན་ཁོ་ན་མཛད་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བྱིས་པས་རང་དོན་བྱས་པ་དང་། །ཐུབ་པས་གཞན་གྱི་
དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་བྱད་པར་སྟོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་
ན་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ནི་སྟོན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བདག་
འཛིན་དོར། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡོན་ཏན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་
གཞན་བདག་ཏུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོན་འཇུག་ལས། བདག་ཉིད་སྟོན་ཅན་
གཞན་དག་ལ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱས་ནས། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་
དོར་བ་དང་། །གཞན་སྤང་བ་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་ཉོན་མོངས་པ་ཆ་མཉམ་པའམ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤས་ཆེན་རྒྱང་
ལ་བསྐྱབ་སྟེ། བགྲང་བ་དང་རྗེས་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་དུག་བསྐྱོམ་སོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་ཆོས་མདོན་པ་མཛོད་ལས། བགྲང་དང་རྗེས་འགྲོ་འཛོག་པ་དང་། །རྟོག་
པ་དང་ནི་བསྐྱར་བ་དང་། །ཡོངས་དག་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་
སོ། །

ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྤང་སྐྱབ་སྐྱར་གསུམ་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་

པ་གནང་ལྷགས་ཀྱི་ལྷགས་སམ། མར་པ་ཡབ་སྐུ་ལྷགས་སྐུ་ལ་དང་བཞེད་
པ་ནི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱོར་དང་དཔལ་རྒྱ་རོ་པའི་
ཆོས་ལྷག་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་སེམས་སྐྱོར་བའི་རིམ་པ་
སྟེ་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །

བསམ་གཏན་དངོས་ལ་དབྱེན་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་
བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་རང་གི་
རྒྱུད་སྟོན་དུ་བྱུང་བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་སྟོན་དུ་བྱུང་ནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱབ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །

དེ་དག་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་བཤད་ན། དང་པོར་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་
བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ནི། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ།
ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བསྐྱེད་པ། མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ། རྣོ་མ་
སེམས་དང་བྲལ་བ། རོ་སྐྱོང་བ་མེད་པ། མཆན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། དེ་དག་གིས་ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བ་ནི། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་བྱ་བྱ་མེད་པར་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི།
ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་འཇིག་པའོ། །མཆོག་ཏུ་རབ་

ཏུ་ཞི་བ་ཞེས་པ་ནི། ངང་གིས་འཇུག་པའོ། །རྫོམས་སེམས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་
པ་ནི། ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །རྩི་ལྷོད་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི།
སྲིད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །མཚན་མ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི།
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་བྲལ་བའོ། །

ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ལྟར་ན། བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་
དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་
དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་དཔྱེད་པ་དང་བཅས་པའོ། །བསམ་
གཏན་གཉིས་པ་ནི། དགའ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི།
སེམས་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི། བཏང་སྒྲོམས་དང་
ལྡན་པའོ། །

ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཐུན་མོང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྟོབས་བཙུའི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱས་
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམས་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཆད་མེད་པ་ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མིང་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་ན། སྒྲོམས་
པར་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ལ་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ། །ཐུན་མོང་བ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་
པ་དང་། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སོ་སོ་ཡང་
དག་པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་
མིང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མཚུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནི། བསམ་གཏན་གང་ལ་

བརྟེན་ནས་ལུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱལ་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དགོས་པའི་
གྲོགས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཙུ་གཅིག་པོ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །

འོ་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཞེས་གྲགས་པ་ལ། ཞི་གནས་ནི་ཅི་
ཅུ། ལྷག་མཐོང་ནི་ཅི་ཅུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཞི་གནས་ནི་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་སེམས་འཛོག་པ་དེའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི། དེའི་
རྗེས་ལ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་
པ་དེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །
སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཛོག་གི་རྒྱུ་དང་། །ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གྱིད། །
ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཞི་གནས་ནི་
བསམ་གཏན་དངོས་སོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆའོ། །

བསམ་གཏན་སྤེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྐྱོ་བ་
གསུམ་གྱིས་སྤེལ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

བསམ་གཏན་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། ལྷོང་པ་དང་སྤྱིང་རྗེས་ཟིན་པ་སྟེ།
གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་
སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི། སློན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ།
དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་པ་
རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། སློན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །མངོན་པར་

རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱའོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

གནས་སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ལྷ་འཁྱེད་ལུས་ཐོབ་སྟེ། སྟོབ་
དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། འདོད་སྦྱོད་དགའ་དང་བདེ་དང་སྦྱག་
བསྐྱལ་དག །རྣམ་པར་སྦངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ཡིས། ཆངས་དང་
འོད་གསལ་དག་དང་དགོ་རྒྱས་དང་། །འབྲས་བུ་ཆེ་ལྷ་རྣམས་དང་བསྐྱལ་
མཉམ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།
བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེ་བྱ་སྟེ་བཙུ་བྱག་པའོ། །

ལེ་བྱ་བཙུ་བྱན་པ། ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་པ།

༥ ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། སྟོམ་ནི།
སྦྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། །
རོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །
བྱེ་བ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དང་། །
ཞེས་དང་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་། །
འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །

ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་བསྐྱུས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་ལ་
གནས་པ་ནས། བསམ་གཏན་གྱི་བར་དུ་ལྷན་ཡང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་དང་བྲལ་ན། དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་མི་ཐོབ་སོ། །དེ་
ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ལོང་བྲིད་མེད་པའི་ལོང་བའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་འདོད་པའི་
གྲོང་ཁྱེར་དུ་བགྲོད་པར་མི་རྒྱས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱད་
པ་ལས། དམུས་ལོང་དམིགས་བྱ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་
མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་རྒྱས། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་
རོལ་བྱིན་ལྡེ་ཡིས། །དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལས་བསྒྲགས་ཏེ་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་ན། ལོང་བྲིད་ཀྱིས་ལོང་བའི་
ཆོགས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བྲིད་པ་ལྟར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཆོགས་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་
འཕང་ཐོབ་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབྱུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཆོགས་
ཀྱན་བདེ་སྒྲགས་ཏུ། །མིག་ལྷན་སྦྱེས་བྱ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི། །ཡུལ་དུ་བྲིད་
པ་དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་སྒྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བར་བྲིད། །
ཅས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་
འདའ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་ཆོག་མོད། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་
 རྣམས་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། མི་ཆོག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས། ཐབས་དང་
 བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་རབ་བྲལ་བའི་ཐབས་དག་ཀྱང་། གང་གིས་
 འཆིང་བ་ཞེས་གསུངས་པས། །དེ་བས་གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། །འོ་ན་ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་དུ་ཉམས་སུ་སྦངས་ན་གང་དུ་འཆིང་ཞེ་ན།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་བརྟེན་ན། ཉན་ཐོས་
 གྱི་འདོད་པའི་ཞི་བ་སྟོགས་གཅིག་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེར་ལྷུང་ནས་
 བཅིངས་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རྟེ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་
 པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་
 གཏན་དུ་དེར་བཅིངས་པར་འདོད་ལ། ཐེག་པ་གཅིག་དུ་འདོད་པས་ཀྱང་
 བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་དེར་བཅིངས་པར་འདོད་དོ། ཤེས་
 རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་བརྟེན་ན་ཡང་གྲིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ས་ལས་མི་
 འདའ་བས། འཁོར་བ་ཉིད་དུ་བཅིངས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོ་གྲོས་
 མི་ཟད་པས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མྱ་
 ངན་ལས་འདས་པར་འཆིང་ལ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་འཁོར་
 བར་འཆིང་བས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བ་ནི་གང་། ཐར་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཐབས་ཀྱིས་
 མ་བྲིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་བྲིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་

ཐར་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་བེན་པའི་ཐབས་ནི་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་བེན་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐབས་དང་
 ཤེས་རབ་ཡ་བྲལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་ལ་སྒྲིད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བདུད་ཀྱི་ལས་ནི་གཉིས་
 ཏེ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་དང་། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ།
 བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་ཤེས་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དཔེར་
 བ། ཡིད་ལ་འདོད་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ལ་ལམ་བརྟག་པའི་
 མིག་དང་། ས་གཙོད་པའི་རྒྱ་པ་གཉིས་འཛོམ་དགོས་པ་ལྟར། །མི་གནས་
 པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་
 ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་པ་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ག་ཡ་གོ་རིའི་མདོ་
 ལས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མདོར་བསྟུན་གཉིས་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་
 རབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་རང་དགར་མི་སྟེ་སྟེ།
 དཔེར་ན་ཤིང་ཉུང་བད་ཅ་མ་ལ་མེ་སྐར་ཡང་། མེ་ཆེ་ལ་ཡུན་རིང་བ་མི་འབྱུང་
 ལ། ཤིང་ཤིན་ཏུ་སྐྱམ་ཞིང་མང་བ་བསགས་ནས་མེ་སྐར་ན། མེ་ཆེ་ལ་ཡུན་
 རིང་བ་བསད་ཀྱང་མི་སོད་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་ཉུང་བད་
 ཅ་མ་ལས་མ་བསགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་མི་སྟེ་ལ། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་
 གྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེན་
 པོ་འབྱུང་སྟེ། སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་གོ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་
 སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲིད་འཇུག་ལས། ཡན་

ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་
འབྱུང་ངོ་། །

ཤེས་རབ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས། ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་
པར་འབྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཤེས་རབ་ལ་དབྱེ་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལས་རྒྱུ་པ་གསུམ་
གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
དམན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་
སོ། །

དེ་དག་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་བཤད་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ནི།
གསོ་བ་རིག་པ་དང་། གཏན་ཆིགས་རིག་པ་དང་། རྒྱ་རིག་པ་དང་། བཅོ་རིག་
པ་སྟེ། རིག་པའི་གནས་བཞི་པོ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་གང་
ཡིན་པ་དེའོ། །

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་ནང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་
བ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་
དང་པོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དམན་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་
རྒྱལ་བ་དག་གི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཉེ་
བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འདི་མི་གཙང་བ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་
དང་། བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ནི། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གཞི་མེད་ཅ་བྲལ་དུ་ཤེས་
 པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པར་ཤེས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས་
 གྲང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་གྱུར་པ། །འདི་ནི་
 ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱོན་མཆོག་སྟོང་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་
 ལམ་སྟོན་ལས་གྲང་། སྤང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་
 རྟོགས་གྱུར་པའི། །རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ལས། །ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་
 ཡོངས་སུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་འཆད་པ་ལ་དོན་རྣམ་པ་དུག་གིས་སྟོན་ཏེ། དངོས་པོར་འཇིན་པ་
 དགག་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་འཇིན་པ་དགག་པ་དང་། མེད་པར་འཇིན་པའི་
 སྟོན་དང་། འཇིན་པ་གཉིས་ཆར་གྱི་སྟོན་དང་། གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་
 དང་། གྲོལ་བའི་རང་བཞིན་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དངོས་
 པོར་འཇིན་པ་དགག་པ་ནི། རོ་བོའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་དུ། ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་
 རིགས་མིན་ཏེ། །མེད་པའང་ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་བཞིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་

པ་གཏན་ཆོག་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་ནས་གསུངས་ཏེ། ལམ་རིམ་དུ་
གསུང་ཅ་ན། དངོས་པོ་ལམ་དངོས་འཛིན་ཐམས་ཅད་བདག་གཉིས་སུ་འདུས་
ལ། བདག་གཉིས་པོ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་བདག་རྣམ་པ་གཉིས་སམ། སེམས་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་ན། གང་
ཟག་གི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་
གི་བདག་གམ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ཡིན་ན། འདི་ལ་འང་འདོད་ལུགས་
མང་སྟེ། དོན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། རིག་པ་དང་བཅས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་
པའི་ཕྱང་པོའི་རྒྱུན་ནམ་མི་བྱེད་དགྲ་བྱེད་རིག་རིག་གྲུ་གྲུ་པོ་འདི་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སིལ་བྱ་ལས། རྒྱུན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་སྟེ། །གྲུ་གྲུ་འཕྲོ་བ་
འདི་རང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་ཟག་དེ་ལ་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཕྱར་
གཟུང་ནས་ང་དང་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་
གམ་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཉོན་མོངས་
པ་དེས་ལས་བསྐྱེད་དོ། །ལས་ཀྱིས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བསྐྱེད་དོ། །དེས་ན་སྐྱུག་
བསྐྱུལ་དང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་བདག་གམ་སེམས་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་
ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འགྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་བདག་དེ་གང་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཆོས་ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་གཟུང་བའི་
ཡུལ་དང་། རྣང་འཛིན་པའི་སེམས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ་ཞེ་

ན། དེ་དག་རང་གི་མཆན་ཉིད་འཛིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སེལ་བྱ་
ལས། མཆན་ཉིད་འཛིན་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་
འཛིན་གཉིས་པོ་དངོས་པོར་བཟུང་ནས་ཞེན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅེས་བྱའོ། །

བདག་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་འཆད་པ་ལ། དང་
པོར་གང་ཟག་གི་བདག་དགག་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིན་
ཆེན་སྤེང་བ་ལས། བདག་ཡོད་བདག་གིར་ཡོད་ཅེས་པ། །འདི་ནི་དམ་པའི་
དོན་དུ་ལོག། ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་དེ་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པའི་དོན་ཏོ། །
གལ་ཏེ་བདག་གམ་སེམས་དོན་དམ་པར་གྱུབ་ནས་ཡོད་ན། བདེན་པ་མཐོང་
བའི་དུས་ན་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་ལ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་
མཐོང་བའི་དུས་ན་བདག་དེ་མེད་པས་ན་མ་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས། གང་སྤྱིར་ཡང་དག་ཇི་ལྟ་བུ། །ཡོངས་སུ་ཞེས་པས་
གཉིས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནི་
བདེན་པ་མཐོང་བའམ་སེམས་སམ། གཉིས་མི་འབྱུང་བ་ནི་བདག་དང་བདག་
གིར་འཛིན་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །

ཡང་གལ་ཏེ་བདག་གམ་སེམས་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་རང་ལས་སྐྱེ་
བའམ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བའམ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བའམ། དུས་གསུམ་ལས་
སྐྱེ་བ་ཞེས་བརྟགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རང་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་གྱུབ་ཟིན་ནམ་
མ་ཟིན། གྱུབ་མ་ཟིན་ན་རྒྱུར་མི་རུང་ལ། གྱུབ་ཟིན་ན་འབྲས་བུར་མི་རུང་ཞིང་།
རང་ལ་རང་བྱེད་པ་འགལ་བས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུ་མ་

ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྒྱ་རི་ལྟར་མ་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་རྒྱ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་
 པ་ཡིན་པས་རི་སྤྱིད་འབྲས་བུ་མ་བྱུང་བ་དེ་སྤྱིད་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་
 ཆེ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་འབྲས་བུ་ཡང་མི་སྐྱེ་བས་སྒྲ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། འོགས་གཉིས་ཀ་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱོན་ཅན་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དུས་གསུམ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། འདས་པས་མི་བསྐྱེད་པ་
 ནི་དེ་ཉིད་ས་བོན་རུལ་པ་རུས་པ་ཟད་པ་བཞིན་ནོ། །མ་འོངས་པས་མི་སྐྱེ་བ་
 ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཕན་གདགས་བྱ་
 འདོགས་བྱེད་མི་འཐད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས། དེ་ནི་
 རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། དུས་གསུམ་ཉིད་དུ་མ་ཐོབ་སྤྱིར། །རར་འཛིན་པ་
 ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་ཐོབ་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཏོ། །

ཡང་ན་འདི་ལྟར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་རང་གི་ལུས་ལ་
 ཡོད་དམ། སེམས་ལ་ཡོད་དམ། མིང་ལ་ཡོད་ཅེས་བརྟག་པར་བྱའོ། །ལུས་
 འདི་འབྱུང་བ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་བ་ནི་ས་ཡིན།
 གཤེར་བ་ནི་ཚུ་ཡིན། རྫོད་ནི་མེ་ཡིན། དབུགས་དང་གཡོ་འགྲུལ་ནི་རླུང་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་བདག་གམ་སེམས་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྤྱི་རོལ་
 གྱི་ས་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་བདག་གམ་སེམས་མེད་པ་བཞིན་
 ནོ། །སེམས་ལ་བདག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་ནི་ཅིར་ཡང་མ་བྱུབ་སྟེ། རང་
 གཞན་གཉིས་ཀས་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་རང་མ་བྱུབ་པས།
 བདག་བྱུབ་པ་མེད་དོ། །མིང་ལ་བདག་གམ་སེམས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མིང་ནི་སྟོ་

བྱར་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་སྤྱི་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། བདག་དང་ཡང་འབྲེལ་
བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་གམ་
སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །

ད་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་མ་
གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། ནང་འཛིན་པའི་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དེ་
ལ་དང་པོ་བཤད་ན། ཁ་ཅིག་བྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་འདོད་
དེ། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ན་རེ། རྩེ་སྤྱི་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུ་གོང་ཆ་ཤས་
མེད་པ་ཞིག་རྩེ་སྤྱི་ཡོད། དེ་དག་ཆོགས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྩེ་སྤྱི་དེ་ནམས་སེལ་བྱར་སོ་སོར་བསྒྲོར་བ་བར་
དང་བཅས་པར་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་སྤྱོད་གས་གཅིག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ནི་དཔེར་ན་གཡག་རྩ་
དང་ནེ་ཏུ་སིང་གི་ཚུལ་ལྟར་ཡིན། མི་གྲུས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་རོ། །མདོ་སྤེལ་ན་རེ། རྩེ་སྤྱི་དེ་དག་གྲང་བསྒྲོར་བ་
བར་མེད་པ་འབྱར་ལ་མ་རེག་པར་ཡོད། ཅེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྩེ་སྤྱི་དེ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ་དུ་མར་
ཡོད། གཅིག་ཡིན་ན་རྩེ་སྤྱི་དེ་ལ་སྤྱོད་གས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་མེད། སྤྱོད་གས་
ཆའི་དབྱེ་བ་ཡོད་ན་ཤར་རྒྱབ་དང་སྒོ་བྱང་དང་སྒྲིང་འོག་གི་ཆ་སྟེ། ཆ་རྒྱག་ཏུ་
སོང་བས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །སྤྱོད་གས་ཆའི་དབྱེ་བ་མེད་ན་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩེ་སྤྱི་དེ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འབྱུར་དགོས་ན་དེ་ལྟར་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། མདོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཡང་། ཉི་ཤུ་པའི་རབ་ཏུ་

བྱེད་པ་ལས། རྒྱལ་གིས་གཅིག་ཆར་སྐྱར་བ་ན། །སྤྲ་རབ་རྒྱལ་ཆ་རྒྱལ་ཏུ་
འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུ་རྒྱལ་སྤྲ་ཙམ་ཏུ་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཅིག་གྲུབ་ན་གཅིག་བསགས་པའི་
དུ་མ་གྲུབ་ཏུ་རུང་བ་ལས། གཅིག་མ་གྲུབ་པས་དེ་བསགས་པའི་དུ་མ་ཡང་མ་
གྲུབ་པོ། །དེས་ན་རྒྱལ་སྤྲ་རབ་རྒྱས་སུ་མ་གྲུབ་པས་དེའི་རང་བཞིན་སྤྱིར་ཡུལ་
འདི་ཡང་མ་གྲུབ་པོ། །

འོ་ན་ད་ལྟ་མདོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་ཞིང་འདུག་པ་འདི་ཅི་ཡིན་སྟུང་ན། འདི་
ནི་རང་སེམས་ཉིད་འབྲུལ་ནས་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་འདི་རང་གི་
སེམས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ཤར་བས་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས་
ན། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་། དཔེ་དང་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
ལུང་ནི། ཐལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག །ཁམས་གསུམ་པོ་
འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་
ལས་གྱང་། བག་ཆགས་གྱིས་ནི་དགྲུགས་པའི་སེམས། །དོན་དུ་སྒྲུང་བ་རབ་
ཏུ་འབྱུང་། །དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། །སྤྱི་རོལ་དོན་མཐོང་ལོག་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་ནི། སྤྱི་སྒྲུང་བ་འདི་ཆོས་ཅན་སེམས་གྱི་འབྲུལ་
སྒྲུང་ཡིན་པར་དམ་བཅའ། མེད་པ་སྒྲུང་ཞིང་འདུག་པའི་སྤྱིར་མེད་ཀྱི་བའམ་
བསྐྱོམ་པའི་ལྷོན་ཤིང་ལྟ་བུ། ཞེས་པ་ནི་གཏན་ཆོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་
པ་མི་སྒྲུང་བའི་སྤྱིར་དང་། སྒྲུང་བ་རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲུང་བ་
འགྱུར་ཞིང་གོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་འགྱུར། འགྲོ་བའི་སྤྱིར་དང་། རིགས་

དུག་གི་སྒྲ་བ་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་སྒྲ་བ་འདི་སེམས་ཀྱིས་འབྲུལ་སྒྲ་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ། །དཔེ་ནི། མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་
སྤྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་བཤད་ན། ཁ་ཅིག་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་རང་རྒྱལ་བ་དང་
སེམས་ཅམ་པས།རང་རིག་རང་གསལ་དུ་དངོས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །དེ་
ལྟར་འདོད་ཀྱང་དེ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་སྟེ། སེམས་དེ་སྐད་ཅིག་
མར་བརྟགས་པས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སེམས་དེ་སྐྱས་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པས་
དངོས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཡུལ་མེད་པས་སེམས་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་
ནི། བྱོད་འདོད་པའི་སེམས་རང་རིག་རང་གསལ་དེ་སྐད་ཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ།
དུ་མར་ཡོད། སྐད་ཅིག་ཏུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་ཤས་ཡོད་དམ།
དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་ཤས་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་མ་མ་གྲུབ་སྟེ་དུ་
མར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། རི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མཐའ་
ཡོད་པ། །དེ་བཞིན་ཐོག་ཐ་དབྱས་བརྟགས་དགོས། །དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གསུམ་
བརྟགས་སྤྱིར། །འཛིག་ཏེན་སྐད་ཅིག་ལ་མི་གནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་ཤས་མེད་ན་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །
དེས་ན་སྐད་ཅིག་མ་མ་གྲུབ་པས་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པོ། །དུ་མར་ཡོད་དོ་ཞེ་
ན། སྐད་ཅིག་གྲུབ་ན་སྐད་ཅིག་བསགས་པའི་དུ་མ་གྲུབ་ཏུ་རུང་བ་ལ། སྐད་
ཅིག་མ་གྲུབ་པས་དེ་བསགས་པའི་དུ་མ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ། །དུ་མ་མ་གྲུབ་པས་
སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པོ། །

དོན་གཉིས་པ་བཤད་ན། སེམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་བར་
 གསུམ་སྟོང་སྟོང་གང་དུ་གནས་པ་བཅུ་ལ། གཟུགས་སམ་ཁ་དོག་ཅི་ལྟར་
 འདུག་པ་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ། དེས་ཤེས་ཅི་སྟེས་སུ་འཆོལ་བ་དང་།
 དམིགས་རིམ་སྟོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞལ་ལས་ཤེས་པ་ལྟར་འཆོལ། དེ་ཅི་ལྟར་
 བཅུ་ལ་ཡང་མ་མཐོང་མ་རྟོག་ན། མཐོང་རྒྱུ་ལམ་ཁ་དོག་དངོས་པོའི་མཆོན་མ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། ཡོད་པ་དེ་མ་མཐོང་མ་རྟོག་པ་མ་ཡིན། བཅུ་ལ་བ་པོ་རང་
 འཆོལ་རྒྱུ་ལ། འཆོལ་མཁན་རང་སྟོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། སྤྱོད་བསམ་ཤེས་
 བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་གང་དུ་འང་བཅུ་ལ་བས་མི་མཐོང་སྟེ།
 རི་རྒྱུད་དུ་འོད་སྤངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤངས་སེམས་ནི་ནང་
 ན་ཡང་མེད། ཕྱི་རོལ་ན་ཡང་མེད། གཉིས་ཀའི་བར་ལ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །
 འོད་སྤངས་སེམས་ནི་དབྱུད་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། རྟོག་དུ་མེད་པ།
 སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་པ་མེད་པའོ། །འོད་སྤངས་
 སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས་མི་གཟིགས་
 གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་
 འཛིན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་སེམས་ནི་གསོག་དང་གསོབ། །ཡོད་པ་
 རིམ་པར་རབ་ཤེས་ནས། །དེ་ལ་སྟོང་པོར་མི་བཟུང་སྟེ། །དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་སྟོང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས། །དེ་དག་ལ་ནི་གྲུབ་པ་མེད། །
 ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བརྟགས་པ་སྟེ། །རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བསྟན། །
 མཐའ་གཉིས་བེལ་ཀྱིས་མནན་ནས་སུ། །མཁས་རྣམས་དབུ་མར་སྟོན་པར་

བྱེད། །རྩོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཚུལ་སྟོང་པ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཡིན་ཏེ། །ངས་ཀྱང་
དེ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚུལ་ཉིད་མི་གཡོ་བའི་མདོ་ལས་
ཀྱང་། ཚུལ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ། །རྩོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་
གནས་པ། ལས་དང་བྱ་བའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། རྟོག་པ་དང་མི་
རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སེམས་དེ་སྤྱི་
ཀྱང་མ་མཐོང་བས་ན། རང་རིག་རང་གསལ་དུ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དོ། །བྱང་
ཆུབ་སྟོན་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གང་ཆེ་འགས་ཀྱང་མཐོང་མེད་ན། །གསལ་
བའམ་ནི་མི་གསལ་བ། །མོ་ག་འཁ་བུ་ཡི་འབྱིང་བག་བཞིན། །དེ་ནི་བརྗོད་
ཀྱང་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉི་ལོ་པས་ཀྱང་། གྱི་རྟོ་འདི་ནི་རང་
རིག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ངག་གི་ལམ་འདས་ཡིད་གྱི་སྟོན་ཡུལ་མིན། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དོན་གསུམ་པ་བཤད་ན། ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་སྤྱིའི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པས་ན། དེ་འཇིན་པའི་ནང་གི་སེམས་ཀྱང་མ་
གྲུབ་སྟེ། ཚུལ་གྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པའི་ལཱ་
ལས་ཀྱང་། སེམས་འདི་ནི་སྟོན་པོ་འཇམ། སེར་པོ་འཇམ། དམར་པོ་འཇམ། དཀར་
པོ་འཇམ། བཙོང་ཁའཇམ། ཤེལ་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་འཇམ། ཡང་དག་པའཇམ། ཡང་དག་
པ་མ་ཡིན་པའཇམ། རྟོག་ཅེས་བྱ་བའཇམ། མི་རྟོག་ཅེས་བྱ་བའཇམ། གཟུགས་ཅན་
ནམ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཅེས་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག །སེམས་ནི་
གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། སྤང་བ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་

པ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པས། རང་ན་མི་གནས། སྤྱི་རོལ་ན་མི་གནས།
གཉིས་ཀའི་བར་ན་མི་གནས་པའི་སྤྱིར། ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡོངས་སུ་མ་
གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མེད་དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཞེས་བྱ་
མེད་ན་ཅི་རིག་ནས། །གང་གིས་ཞེས་པ་དེ་རྫོང་བྱེད། །ཅེས་པ་དང་། དེས་ན་
ཞེས་བྱ་ཉེར་གནས་པ། །མེད་པར་ཞེས་པ་མེད་ཅེས་ངེས། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

དེ་དག་གིས་ནང་འཇིན་པའི་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་
དངོས་པོར་འཇིན་པ་བཀག་ནས། དོན་གཉིས་པ་དངོས་མེད་དུ་འཇིན་པ་
དགག་པ་ལ། གལ་ཏེ་བདག་གཉིས་པོ་དེ་དངོས་པོ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་
དངོས་མེད་ཅིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དངོས་མེད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། ཅི་ལྟར་
ཞེ་ན། བདག་གཉིས་པོ་འཇུག་སེམས་དེ་སྒྲར་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ། སྤྱིས་
མེད་པ་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཅེས་བྱར་རུང་སྟེ། བདག་གཉིས་སམ། སེམས་
ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་ན། དངོས་པོར་ཡོད་
པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་ལས་འདས་སོ། །ས་ར་ཉ་པས། དངོས་པོར་འཇིན་པ་
སྤྱུགས་དང་འབྲ་བ་སྟེ། །དངོས་མེད་འཇིན་ན་དེ་བས་ཀྱང་ནི་སྒྲུབ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ལང་ཀར་ག་ཞེགས་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱི་རོལ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་
མིན། །སེམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བ་མེད། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་རབ་སྤངས་
པ། །དེ་ནི་སྤྱི་མེད་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་

ལས་ཀྱང་། གང་ཆེ་དངོས་པོ་མི་ཉིད་པ། །དེ་ཆེ་དངོས་མེད་ག་ལ་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོན་གསུམ་པ་མེད་པར་འཇིན་པའི་སྒྲིན་འཆད་པ་ལ། འོ་ན་དོན་
དངོས་པོར་འཇིན་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འདུག་ན། དངོས་མེད་དུ་བལྟས་ན་
འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་བས་སྤྱི་མ་སྒྲིན་ཆེ་
སྟེ། ས་ར་ཉས། དངོས་པོར་འཇིན་པ་སྤྱགས་དང་འབྲ་བ་སྟེ། །དངོས་མེད་
འཇིན་ན་དེ་བས་ཀྱང་ནི་སྒྲུབ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རི་རྒྱུད་དུ་དགོན་མཆོག་
བཅེགས་པ་ལས། འོད་སྤངས་གང་ཟག་ཏུ་བལྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་ལ་གནས་པ་
ནི་སྤྲུལ་ཡི། མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རི་རྒྱུད་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཉེས་པས། །ཤེས་
རབ་ཆུང་རྣམས་སྤང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས་
ཀྱང་། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་བལྟ་བ། །དེ་དག་གསོར་མི་རུང་བར་གསུངས། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །གསོར་ཅི་ལྟར་མི་རུང་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ནད་པ་ལ་འབྲུ་
སྒྲན་བཏང་བས། ནད་དང་འབྲུ་སྒྲན་གཉིས་ཆར་འབྲུས་ན་ནད་སོས་པ་ཡིན་
ལ། ནད་འབྲུས་ནས་འབྲུ་སྒྲན་མ་ཁྱུ་ན། ནད་པ་གསོར་མི་རུང་སྟེ། འཆི་བར་
འགྱུར་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་བལྟ་བ་དེ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲེལ་པས་བྱད་
ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལ་ཞེན་ཅིང་བལྟ་ན། སྟོང་པའི་བདག་པོ་སྟོང་པར་འགྲོ་སྟེ།
ངན་འགྲོར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའོ། །རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་པ་པོ་
ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། །མེད་པ་པོ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་

ལ་སྒྲ་མ་བས་སྤྱི་མ་སྦྱོན་ཆེད། །

དོན་བཞི་པ་འཛིན་པ་གཉིས་ཆར་གྱི་སྦྱོན་འཆད་པ་ལ། དོན་ལ་ཡོད་
པར་འཛིན་པ་དང་། མེད་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཆར་སྦྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་
ཆད་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་སྤྱིར། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་ཅེས་
བྱ་བ་ཏྲག་པར་ལྷ། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྷ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཏྲག་
ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་ནི་ཚྲིངས་པའོ། །ཚྲིངས་པ་ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་
མི་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྤྲེག་རྒྱ་ལྟ་
བྱ་ཡི། །འཛིག་ཏེན་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཞེས། །འཛིན་པ་དེ་ནི་ཚྲིངས་པ་སྟེ། །
ཚྲིངས་པ་ཡོད་ན་མི་གྲོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོན་ལྔ་པ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་འཆད་པ་ལ། འོ་ན་གང་གིས་
གྲོལ་ཞེ་ན། མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་དབྱུ་མའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། ཡང་དག་ཅི་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་
ནས་སྦྱེ་མེད་དུ། ཡོངས་ཤེས་པ། །གཉིས་ཏྲག་ཆད། ལ་མི་བཏེན་འཁོར་བ་
ལས། ཐར་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། དེས་ན་གཉིས་ཏྲག་ཆད་གཉིས་ཀྱི་
མཐའ་ལ། མི་བཏེན་པ་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལས་ཀྱང་།
དེ་སྤྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འོ་ན་མཐའ་གཉིས་སྤང་བའི་དབྱུ་མ་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟུམ་ན།
འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བཅུགས་པ་ལས། འོད་སྤངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་ཆུ་ལ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དབྱུ་མའི་ལམ་

ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པའོ། །འོད་སྤངས་དབྱ་མའི་ལམ་
 ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རྟེ། འོད་སྤངས་
 རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །
 མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱད་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་
 པ། སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྤངས་འདི་ནི། དབྱ་
 མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོད་
 སྤངས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་
 གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རྟེ། འོད་སྤངས་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
 མཐའ་གཅིག་གོ། །ཟྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་དབྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱད་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། སྤང་
 བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྤངས་འདི་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་
 ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་། རྒྱང་ཡང་སེམས་མིན་སྤྱི་མིན་ཞིང་། །གཞན་དུ་ཡང་ན་རྟོད་
 མ་ཡིན། །འདྲེས་མིན་ལོགས་སུ་འགར་མེད་དེ། །འདི་ནི་ཅུང་ཟད་མིན་དེའི་
 སྤྱིར། །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་ཟྱ་ངན་འདས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
 མཐའ་གཉིས་ལ་མི་རྟོག་ཅིང་དབྱ་མའི་ལམ་བྱས་ཀྱང་། དབྱ་མ་ཉིད་ལ་ཡང་
 བརྟག་དུ་མེད་དེ། དོན་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟོ་ལས་འདས་
 པར་གནས་པའོ། །རྫོ་བོས་ཀྱང་། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་འདས་པའི་སེམས་ནི་
 འགགས་ཤིང་ཞིག །མ་འོངས་པའི་སེམས་ནི་མི་སྟེ་ཞིང་མི་འབྱུང་། ད་ལྟར་

གྱི་སེམས་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟག་དགའ་སྟེ། ཁ་དོག་མེད་པ། དབྱིབས་དང་བྲལ་བ་
ནི་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་མ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་རྟོགས་
གྱུན་ལས་ཀྱང་། ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་
པ། །དུས་རྒྱུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་སྤྱིར། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱིན་བར་
འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

དོན་རྟུག་པ་གྲོལ་བའི་རང་བཞིན་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་
འཆད་པ་ལ། འོ་ན་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་འཇམ། དངོས་མེད་
གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དངོས་པོ་
ཞིག་ཡིན་ནམ། དངོས་མེད་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། དམིགས་པ་ཅན་ལ་ལ་དག་ཟུ་
ངན་འདས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་སྟུམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་མ་ཡིན་ཏེ་རིན་ཆེན་
སྤང་བ་ལས། ཟུང་ན་འདས་པ་དངོས་མེད་པའང་། །མིན་ན་དངོས་པོ་ག་ལ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་
འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་ན་མཐར་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །
དེས་ན་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གལ་ཏེ་ཟུང་ན་འདས་དངོས་ན། །ཟུང་ན་འདས་
པ་འདུས་བྱས་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་མེད་
པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་དངོས་མེད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཅི་ཅུ་ལ་བྱ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་འཇིན་པ་དང་། དངོས་
མེད་དུ་འཇིན་པའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ། སྟོ་འདས་བརྗོད་བྲལ་དེ་ལ་ཟུང་ན་
ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རིན་ཆེན་འསྤང་བ་ལས། དངོས་པོ་

དངོས་པོར་མེད་འཛིན་པ། ཟད་པ་ཟུང་ན་འདས་ཞེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཆེ་དངོས་དང་
 དངོས་མེད་དག། །སྟོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པས། །དེ་ཆེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་
 པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་
 ཆངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་
 བགྲི་བ་ནི། གང་མཆན་མ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བ། གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་། འོད་
 སྤངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་ཟུང་ན་ལས་འདས་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི། སྟོ་ཡི་འཇུག་
 པ་ཞི་བ་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་འགག་གམ། སྤང་ཐོབ་ལ་སོགས་
 ཆོས་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། སྤངས་པ་
 མེད་པ་ཐོབ་མེད་པ། །ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་
 པ། །དེ་ནི་ཟུང་ན་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་འགག་གམ།
 སྤང་ཐོབ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ན། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དེ་ལ་
 རང་གིས་བྱས་པའམ། བཅོས་པའམ། བསྐྱར་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ནམ་
 མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་
 བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་
 པར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་བམ། རང་སེམས་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་ཆོག་དེ་དག་ཀྱང་། རྟག་པས་དབྱུད་པའི་ངོས་ནས་ཡིན་ལ། ཤེས་

རབ་བཟ། སེམས་ཀྱི་དོན་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལས། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལས་
འདས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རབ་ཅུལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པས་ཞུས་
པའི་མདོ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་ནི། ཆོས་གང་གིས་ཀྱང་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །སྤྱོད་པ་ཅན་འཛིན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱོད་པ་ལས་
བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱོད། །མ་སྤྱོད་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་
ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྟོད་ཡུལ་ག། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་
ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་བཤད་བྱེད་ཏོ། །

ད་ནི་སེམས་སམ་ཤེས་རབ་དེ་གོམས་པར་བྱ་བ་འཆད་དེ། འོ་ན་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བ་ཅང་དགོས་
སམ་ཞེན་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དདུལ་རྩོད་དེ་དདུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་།
བཅུ་བདུལ་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་དདུལ་མི་སྤང་། དདུལ་ཚུ་འདོད་ན་དདུལ་རྩོད་
དེ་བཅུ་བདུལ་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རང་
བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་དངོས་པོ་སྤྱོད་ཆོག་ས་སུ་སྤང་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོག་ས་སྟོང་བས་
ཤེས་པ་དང་གོམས་པར་བྱ་དགོས། དེས་ན་གོང་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས།
དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྟོན་འགྲོ་དང་། མཉམ་བཞག་དང་། རྗེས་
ཐོབ་དང་། གོམས་ཏྲགས་སོ། །དེ་ལ་སྟོན་འགྲོ་ནི། སེམས་རྣལ་དུ་དབབ་པའོ། །
ཅི་ལྟར་དབབ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། རིགས་

ཀྱི་བྱམས། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོས་དབེན་པའི་མལ་སྟན་བརྟེན་པར་བྱ། འདྲ་འཛི་
མེད་པ་ལ་དགའ་བར་བྱ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྦྱིལ་
ཀྱང་བཅའ་སྟེ་འདུག་ནས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོན་
འགྲོ་ལྟར་བྱའོ། །

དེ་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ཁྲིད་ལུགས་ལྟར་བྱས་ནས། ཡོད་མེད་སྤང་དོར་ཅི་ལ་ཡང་མི་སེམས་པར་
འབད་ཅོལ་དང་བྲལ་བར་བཞག་གོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཉི་ལོས། མི་མནོ་མི་བསམ་
མི་དབྱུད་ཅིང་། །མི་བསྐྱོམ་མི་སེམས་རང་བབ་བཞག། །ཅེས་གསུངས་སོ། །
སེམས་ཉིད་ངལ་བསོར་ཡང་། བྱ་ཉོན་ཁྲོད་གང་རྣམ་པར་རྟོག། །འདིར་བདག་
མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་བྱིར། །མ་ཡིངས་མ་བཅོས་རང་དགར་ནི། །ཀྱེ་ཉོ་དུབ་པ་
ངལ་སོས་ཤིག། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་། སྤང་ཆེན་ལོབ་ནས་
སེམས་ཚུགས་ཚུད་པ་ལྟར། །འགྲོ་ཁོང་བཅད་ན་ངང་གིས་དལ་བ་སྟེ། །འདི་
ལྟར་རྟོགས་སོང་ལ་ཆོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས། གར་
ཡང་མ་རྟོག་ཅིར་ཡང་མ་སེམས་ཤིག། །བཅས་བཅོས་མ་བྱེད་རང་བཞིན་
ལྷག་པར་ཞོགས། །མ་བཅོས་པ་ནི་སྦྱེ་མེད་རང་བཞིན་མཛོད། །དུས་གསུམ་
རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གཤེགས་ལྷལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རི་ཁྲོད་དབང་
ལྷག་གིས་ཀྱང་། གང་ལའང་སྦྱོན་དུ་མི་ལྟ་ཞིང་། །ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཉམས་སུ་
སྤང་། །བྲོད་རྟགས་ལ་སོགས་འདོད་མི་བྱ། །བསྐྱོམ་དུ་མེད་པར་བསྟན་མོད་
ཀྱང་། །ལེ་ལོ་བཏང་སྟོམས་དབང་མི་གཏོང་། །རྒྱན་དུ་བྲན་པར་བསྐྱོམ་པར་

བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོམ་དོན་གྲུབ་པ་ལས། བསྒྲོམ་པའི་ཆེ་ན་ཅི་ཡང་མི་
 བསྒྲོམ་སྟེ། །ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་དེ་ལ་བསྒྲོམ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་ར་
 ཏ་པས་ཀྱང་། གང་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཐོང་། །རྟོགས་པར་གྱུར་ན་
 ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལས་གཞན་པ་སྤྱད་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །རྡོ་བོས་ཀྱང་། ཟབ་ཅིང་སྒྲོས་བྲལ་དེ་ཉིད་དོ། །འོད་གསལ་
 འདུས་མ་བྱས་པ་གང་། །མ་སྐྱེས་མི་འགག་གཤོད་ནས་དག །རང་བཞིན་ལྷ་
 ངན་འདས་པ་ཡི། །ཆོས་དབྱིངས་མཐའ་དང་དབྱུས་མེད་པ། །སྒྲོ་མིག་ཞིབ་
 མོས་རྟོག་བྲལ་བས། །བྱིང་གློད་རབ་རིབ་མེད་པར་ལྷ། །ཞེས་དང་། ཆོས་
 དབྱིངས་སྒྲོས་དང་བྲལ་བ་ལ། །ཤེས་པ་སྒྲོས་དང་བྲལ་བར་བཞག །ཅེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཞག་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱན་པ་ལ་གོམས་
 པར་བྱ་བའི་ཐབས་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་སྤྱན་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། ཆོས་གང་ལ་ཡང་སྤང་བའམ། གཟུང་
 བའམ། དོར་བ་མ་མཆིས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱན་པ་བསྒྲོམ་པ་
 ལགས་སོ། །གང་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱན་
 པ་བསྒྲོམ་པ་ལགས་སོ། །གང་ལ་ཡང་མི་སེམས་རྣམ་པར་མི་དམིགས་པ་དེ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱན་པ་བསྒྲོམ་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱན་པ་བསྒྲོམ་
 པ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་མི་བསྒྲོམ་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་
 མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱན་པ་བསྒྲོམ་པ་ནི་ནམ་མཁའ་

བསྐྱོམ་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ནམ་མཁའ་ཅི་ལྟར་བསྐྱོམ་
ན། ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། ནམ་མཁའ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་
སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་མེད་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་པ། །འདི་ནི་ཤེས་
རབ་པ་རོལ་སྤྱོན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་དཔོན་དག་
གི་དབང་ཕྱུག་གི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། བསམ་བྱ་བསམས་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །
བསམ་མིན་པ་ཡང་མི་བསམ་སོ། །བསམ་དང་བསམ་མིན་མ་བསམ་ན། །དེ་
ནས་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཅི་ལྟར་བྱ་
མཐོང་ཞེ་ན། རི་སྐད་དུ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་
མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། འགའ་
ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབྱ་
མ་བདེན་ཆུང་ལས་ཀྱང་། མ་མཐོང་བ་ནི་དེ་མཐོང་བར། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་
མདོ་ལས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་།
ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཅི་
ལྟར་མཐོང་སྟེ་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྩེ་ས་ཐོབ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་ལྟ་ཞིང་སྤྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཅི་རྣམས་སུ་བསགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་

སྤྱད་པ་ལས། གང་ཞིག་སྤྱད་པོ་ལྔ་དག་སྦྱུ་མ་འབྲར་ཤེས་ཤིང་། །སྦྱུ་མ་གཞན་
དང་སྤྱད་པོ་གཞན་དུ་མི་བྱེད་པ། །སྦྱ་ཆོགས་འདུ་ཤེས་བྲལ་ཞིང་ཉེ་བར་ཞི་
སྦྱོད་པ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྦྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཉིང་ངེ་འཇིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། སྦྱུ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་
སྦྱལ་ཞིང་། །ཏྲ་དང་སྤྱང་པོ་ཤིང་ཏྲ་སྦྱ་ཆོགས་བྲས། །དེ་ལ་ཅི་བཞིན་སྤྱང་བ་
གང་ཡང་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་འབྲར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །སྦྱོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་ཀྱང་། མི་རྟོག་དྲན་པའི་སྒོ་ཡོད་
ཀྱང་། །བསོད་ནམས་ཆོགས་ནི་རྒྱན་མི་བཅད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
གོམས་པ་དང་། མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀྱང་ཐ་མི་དད་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྒྲོམ་སེམས་
དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་ཉིད་མཉམ་པར་བཞག་ཅེའམ་
ལངས་ཞེས་སྒྲོམ་སེམས་མེད། །ཅི་བྱིར་ཞེ་ན་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་
ཤེས་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དེའི་ངང་ལ་
དར་ཅིག་ཙམ་གནས་ནའང་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་ཉན་པའམ། རྟོག་པའམ་དག་
བའི་རྩ་བ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྲས་པ་བས་བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་པ་
ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ལྷ་རིའི་བྲ།
གང་གི་བསྐྱལ་པ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཉན་པ་བས། གང་གིས་སེ་གོལ་གཏོགས་
ཙམ་ཞིག་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་བསྒྲོམ་ན་བསོད་ནམས་འཕེལ་ལོ། །
ལྷ་རིའི་བྲ་དེ་ལྟ་བུས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གཞན་ལ་ནན་ཏན་

གྲིས་གདམས་པར་བྱའོ། །ལྷ་རིའི་བྲ། གང་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་ལ་གནས་པ་ལ།
སྟག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།
ཐང་ཅིག་བསམ་གཏན་ཐུན་ཞུགས་ན། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་མི་རྣམས་ལ། །
སྟོག་བྱིན་པ་བས་འདི་དོན་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཙུག་ཏྲར་ཆེན་པོའི་
མདོ་ལས་ཀྱང་། བསྐྱལ་པ་མང་པོའི་བར་དུ་ཐོས་དང་བསམས་པ་བས་ནི།
ཉིན་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་དོན་བསྟོམས་པས་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་
ན། དེས་སྦྱེ་འཆིའི་ལམ་དང་རིང་དུ་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་དོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དད་པ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་
སེམས་ཅན་གྱིས་རི་སྤྲོད་འཆོའི་བར་དུ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱིས་ཆོགས་
བསགས་པ་བས། རྣལ་འབྱོར་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཐུན་གཅིག་བསྟོམས་པས་
བསོད་ནམས་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་མི་གནས་ན། གཞན་དག་བ་དེ་དག་གིས་
བདག་གྲོལ་བ་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏེ། ཆོས་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་
མདོ་ལས། དུན་རིང་དུས་སུ་ཚུལ་བྲིམས་སྤང་བྱེད་ཅིང་། །བསྐྱལ་པ་བྱེ་བར་
བསམ་གཏན་བརྟེན་བྱས་ཀྱང་། །ཡང་དག་དོན་གྱི་མཐའ་འདི་མ་རྟོགས་ན། །
བརྟེན་པ་འདི་ལ་དེ་དག་གྲོལ་མི་འགྱུར། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཆོས་འདི་སྤྲུལ་
ཤེས་པ། །ནམ་ཡང་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཆགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
སའི་སྦྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཙུ་བ་ལས་ཀྱང་། ཉིང་འཛིན་བསྟོམས་པས་ཐེ་ཆོམ་

གཙུག་ལྷན་གྱི། །དེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་རུས་མ་ཡིན། །དེ་བས་ཉིང་
འཛིན་བསྐྱོམ་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི། །མཁས་པ་དག་གིས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྲ། །
ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཁྱིམ་བ་དང་། གྲོག་པ་དང་། ཉན་པ་དང་།
འཆད་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་བས། ཉི་མ་གཅིག་བསྐྱོམ་པ་
བསོད་ནམས་ཆེན་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་ལྡན་ན། ཆོས་འདི་ལ་མ་འདུས་པ་
གཅིག་གྱང་མེད་དོ། །སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རྩོས་པས་ཞུས་པའི་
མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པ།
སེམས་ཅན་མེད་པ། སྟོག་མེད་པ། གང་ཟག་མེད་པར་ཤེས། གཟུགས་སུ་མ་
ཡིན། མཆོན་དུ་མ་ཡིན། ཆོས་སུ་མ་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། ཟང་ཟང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་
ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ཞེས་བྲ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སོང་བ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཟང་ཟང་
མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདུས་མ་
བྱས་པར་བརྟེན་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་གཉིས་སུ་མེད་
པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། ཟང་ཟང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་

སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཆེན་
པོའི་མདོ་ལས། འོད་སྤང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་མེད་
ཅིང་། ཡེ་ནས་འོད་གསལ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསྐྱེད་རིམ་ལྟ་བུ་བསྐྱོམ་པ་དང་སྒྲགས་ཀྱི་བཞུས་བརྗོད་ཀྱང་འདི་ཡོད་
ན་ཆོང་བར་གསུངས། དེ་ཡང་གང་ནས་གསུངས་ན། གྱི་རྡོ་རྩེ་ལས། བསྐྱོམ་
མེད་སྐྱོམ་པ་པོ་ཡང་མེད། །ལྷ་མེད་སྒྲགས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྒྲོས་པ་མེད་
པའི་རང་བཞིན་ལ། །ལྷ་དང་སྒྲགས་རྣམས་ཡང་དག་གནས། །རྣམ་སྤང་མི་
བསྐྱོད་དོན་གྲུབ་དང་། །རིན་ཆེན་དཔག་མེད་སེམས་དཔའོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་ལས། གཟུགས་བརྟན་ལུགས་མ་ལ་སོགས་
ལ། །རྣལ་འབྱོར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་གྱི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་རབ་བཙོན་
ན། །དེ་ལས་རྣལ་འབྱོར་ལྟར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྡོ་རྩེ་ཅེ་མོ་ལས་
ཀྱང་། སྒྲགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་བྱགས་
ཡིན་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲོད་པོ་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཡང་དག་
ལྟར། །སྒྲགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་བདུད་
ཅི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྦྱིན་སྲེག་ནི། །དངོས་གྲུབ་དམ་པ་
སྟེར་བ་དང་། །རྣམ་རྟོག་འཛོམས་ཕྱིར་སྦྱིན་སྲེག་སྟེ། །འདིང་སོགས་བསྲེགས་

པས་སྦྱིན་སྒྲེག་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལམ་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དུག་ཀྱང་འདི་ཉིད་ལ་ཆང་སྟེ། རྫོང་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་ན། །པ་རོལ་སྦྱིན་པ་དུག་
འདུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆངས་པ་བྱང་པར་སེམས་གྱིས་ཞུས་པའི་
མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་བསམ་པ་ནི་སྦྱིན་པའོ། །ཐ་དད་ལ་མི་གནས་པ་ནི་ཚུལ་
བྲིམས་སོ། །བྱེ་བྲག་མི་འབྱེད་པ་ནི་བཟོད་པའོ། །སྤང་དོར་མེད་པ་ནི་བཙོན་
འགྱུས་སོ། །མ་ཆགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ནོ། །མི་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་སོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །སའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མཁས་པས་སྟོང་ཉིད་
ཆོས་བསྒྲོམ་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་མི་བརྟེན་མི་གནས། སྤིང་པ་ཀྱན་ལ་
གནས་པར་མ་ཡིན་པར། རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱུང་དོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་མཐུན་པར་སྟོང་
པ་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཞི་བའི་སེམས་ནི་ཅི་ལའང་མི་གནས་མི་ཆགས་བཟོད་
པའི་དེ་ནི་པན་ཡོན་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །མཁས་པས་བཙོན་འགྱུས་བརྩམས་
པ་དག་ནི་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་རིང་ཏུ་སྤངས་པ་སྟེ། སེམས་ནི་ཅི་ལའང་མི་
གནས་མི་ཆགས། ཡང་དག་བསོད་ནམས་ཞིང་ཞེས་དེ་ལ་བྱ། སེམས་ཅན་
ཀྱན་ལ་པན་དང་བདེ་བའི་བྱིར། ཉིང་འཛིན་བསྒྲོམ་ཞིང་ཁུར་སྦྱི་ཡང་ལྟ་སྟེ།
ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་མཁས་པའི་མཆོན་
ཉིད། ཅེས་གསུངས་སོ། །ཕྱག་འཆོལ་བ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁའ་
རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ཅི་ལྟར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་དང་། །ཅི་ལྟར་མར་ལ་མར་

བཞག་ལྟར། །རང་གིས་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འདི། །ལེགས་མཐོང་གང་ཡིན་
 འདིར་ཕྱག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འདི་ཉིད་ཡོད་ན་མཆོད་པ་ཡང་
 ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྐུ་མཇུག་བའི་མདོ་ལས། སྟོང་ཉིད་ཆོས་ལ་རྟེན་བགྱིད་ཅིང་།
 །སངས་རྒྱས་སྟོད་ཡུལ་གང་མོས་པ། །དེ་དག་སྟོན་པ་མཆོད་པ་དེ། །མཆོད་
 པ་དེ་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བདུད་ཅི་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས།
 མཉེས་པ་དོན་གྱི་མཆོད་པ་སྟེ། །སྟོས་སོགས་ཕུལ་བས་མཉེས་པ་མེད། །རང་
 སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དག །མཉེས་པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཡང་འདི་ཉིད་དང་ལྡན་ན། སྒྲིག་པ་བཤུགས་པ་ཡང་འདི་རང་
 ཡིན་ཏེ། ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་བཤུགས་པ་འདོད་
 བྱེད་ཅིང་། །བྱང་པོར་འདུག་ལ་ཡང་དག་སྟོས། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་
 བཟ། །འདི་ནི་འགྲོད་ཆངས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དོན་
 འདི་ཉིད་ལ་ཚུལ་བློམས་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་བ་ཡང་ཆང་སྟེ། །ལྷའི་བྱས་ཁྱས་
 པའི་མདོ་ལས། གང་ལ་སྟོམ་པ་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོམ་སེམས་མེད་པ་དེ་
 བློ། ལྷ་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བློམས་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བློམས་རྣམ་པར་དག་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་ལོ་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བློམ་ན་
 གནས་ཤིང་སྒྲ་དང་ཁ་སྒྲུ་ཡང་མ་བྲེགས། ཆོས་གོས་ཀྱང་མ་གོན། ཚུལ་
 བློམས་ཀྱང་མ་མཐོས་མོད་ཀྱང་། འཕགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་
 དོན་དམ་པའི་དག་སྟོང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དོན་དེ་ཉིད་ལ་
 རྩོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བསྟོམ་པ་གསུམ་ཡང་ཆང་སྟེ། རབ་ཏུ་མི་

གནས་པའི་རྒྱུད་ལས། མ་བཅོས་རྣལ་མའི་ཟས་གཅིག་ཟོས་གྱུར་ན། །གྲུབ་
མཐའ་མ་ལུས་ཀྱན་ཀྱང་ཆོམ་པར་འགྱུར། །བྱིས་པས་མ་རྟོགས་ཐ་སྙད་ཆོག་
ལ་བརྟེན། །ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །ས་ར་ཏ་པས་ཀྱང་། གློག་པ་དེ་ཡིན་འཇིན་དང་བསྒྲོམ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། །
བསྟན་ཆོས་སྟོང་ལ་འཆད་པའང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཆོན་པའི་ལྷ་བ་ཡོད་
མིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དོན་དེ་ཉིད་གཏོར་མ་ཆོས་སྦྱོང་ཀྱང་ཡིན་
ཏེ། གསང་བ་བདུད་ཅི་རྒྱལ་པའི་རྒྱུད་ལས། མཆོད་དང་གཏོར་མ་ལ་སོགས་
པ། །ལས་དང་བྱ་བ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱན། །སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོག་གྱུར་པས། །
ཐམས་ཅད་འདི་ཡིས་སྟུང་པར་ངེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་ངོ་བོ་འཇམ་སེམས་ཉིད་གཅིག་ཕྱར་བསྒྲོམ་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་འདུས་ན། ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་དག་འབྱུང་བ་ཅི་ལྟར་
ཡིན་ཞེ་ན། གནས་ལུགས་ལ་ཚོངས་པའི་སྐལ་པ་དམན་པ་རྣམས་འཁྲིད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། རྒྱ་རྒྱུན་འབྲེལ་པར་བཤད་པ་
དང་། །རིམ་པར་འཇུག་པ་བསྟན་པ་ཡང་། །ཚོངས་པ་རྣམས་ལ་ཐབས་སུ་
གསུངས། །ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་འདི་ལ། །རིམ་གྱིས་སྦྱོང་བ་ཅི་ཞིག་
ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བདེ་མཆོག་སྒྲོམ་པ་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་
ལྟར་བདག་ཉིད་མཁའ་མཚུངས་ལྟར། །ཏྲག་ཏུ་གྲོལ་བའི་བདག་ཉིད་ཐོབ། །
ཅེས་གསུངས་སོ། །ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོར་མ་ཞུགས་ཀྱི་བར་ལ། ས་དང་ལམ་ཐ་དད་མོད་ཀྱི།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་སྤྱོན་ནས། ས་དང་ལམ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་བསྐྱོད་
དུ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩོ་བོས་ཀྱང་། གཅིག་ཏུ་མཉམ་བཞག་
སེམས་བརྟན་ན། །ལུས་དག་དགེ་བ་གཙོ་བོ་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཤེས་རབ་གོམས་པའི་རྟགས་ནི། དགེ་བ་ལ་བག་ཡོད་པར་འགྱུར།
ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆུང་བར་འགྱུར། སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱི་བར་འགྱུར།
སྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པར་འགྱུར། གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་འགྱུར།
ཆོ་འདི་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་
སྤང་བ་ལས། སྤྱིང་བ་ཉིད་ལ་གོམས་པ་ཡིས། །དགེ་བ་དག་ལ་བག་ཡོད་ཐོབ། །
ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

སྤེལ་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་། གནས་སྐྱབས་གཉིས་
སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་སྤྱོན་པ་ལ་སྦྱད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་སྦྱར་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གནས་སྐྱབས་སུ་ནི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྟེ། རི་སྐད་དུ།
འཕགས་པ་སྦྱད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ལྷན་དང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ལྷ་རྣམས་
དང་། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་ཆོས་རྣམས་ཅི་སྟེད་པ། །དེ་ཀུན་ཤེས་རབ་
པ་རོལ་སྤྱོན་པ་མཆོག་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དམ་ཚུལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། ཤེས་
རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་བཙུ་བདུན་པའོ། །

ལེ་ཏུ་བཙོ་བརྒྱད་པ། ལམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པ།

༥ དེ་ལྟར་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། བསྐྱབ་བྱ་དེ་
དག་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལམ་རྣམས་རིམ་
གྱིས་བགྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ལམ་བཤད་ན། སྟོམ་ནི།

ཆོག་གས་གྱི་ལམ་དང་སྟོར་ལམ་དང་། །

མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྟོམ་ལམ་དང་། །

ཡོངས་སུ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡི་ལམ། །

ལྡ་ཡིས་ལམ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྟུས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལམ་ལྡ་པོ་དེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་གྱི་གཞུང་ལྟར་ན་ཡང་། དང་
པོ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་གྱི་ཆོས་བསྟོམས་ནས་གཞི་བརྟན་པར་བྱ་བ་
དང་། དེ་ནས་སྟོན་འཇུག་གཉིས་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་ཆོག་གས་
གཉིས་བསགས་པ་ལ་འབད་པར་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་གྱིས་ཆོག་གས་ལམ་
ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རིམ་གྱིས་བྲོད་སོགས་ཐོབ་བྱས་ནས། །ཞེས་
པས་ནི། སྟོར་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་དགའ་ལ་སོགས་ཐོབ་གྱུར་ཏེ།
།ཞེས་པས་ནི། མཐོང་ལམ་དང་སྟོམ་ལམ་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་བསྟན་པ་

ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཚོགས་ལམ་ནི། རིགས་དང་ལྷན་པ་གཅིག་གིས་དང་པོར་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། སློབ་དཔོན་ལས་གདམས་ངག་མཐོས་ནས།
རྫོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་དགོ་བ་ལ་འབད་བ་བྱེད་ཆོད་རྣམས་ཡིན་
ནོ། །དེའི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་དང་མོས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ལྷག་པར་འདོད་
བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཐོབ་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་བཞིར་དབྱེད། །

དེ་དག་ཅིའི་སྤྱིར་ཚོགས་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྫོད་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་
པ་སྐྱེ་བའི་སློད་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར། དགོ་བའི་ཚོགས་གསོག་པར་བྱེད་
པས་ན་ཚོགས་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་
བའི་རྩ་བ་ཞེས་གྲང་བྱའོ། །

གནས་སྐབས་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།
བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བ་བཞི་དང་། རྩ་འབྲུལ་
ཀྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། ཚོས་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་བསྒྲུལ་པའོ། །

དེ་ལ་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ནི། ལུས་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་
དང་། ཚོར་བ་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། སེམས་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་
དང་། ཚོས་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་དུའི་དུས་
སོ། །

ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བ་བཞི་ནི། སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བའི་ཚོས་སྐྱེས་པ་སྤྱོད་
བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་དགོ་བའི་ཚོས་མ་སྐྱེས་པ་

བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཚྭ་གས་ལམ་འབྲིང་གི་དུས་སུ་འོ། །

རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞི་ནི། འདུན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བཙུན་འབྲུས་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། སེམས་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། དཔྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཚྭ་གས་ལམ་ཆེན་པོའི་དུས་སུ་འོ། །

སྒྲོར་བའི་ལམ་ནི། ཚྭ་གས་ལམ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ལ། བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་སྟེ། རྫོད་དང་། ཅེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྒྲོར་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲོར་བའི་དོན་གྱིས་ན་སྒྲོར་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ཡང་རྫོད་དང་ཅེ་མོའི་གནས་སྐབས་ན་དབང་པོ་ལྔ་དང་ལྔན་སྟེ། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བཙུན་འབྲུས་གྱི་དབང་པོ་དང་། དུན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཞེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་འོ། །བཟོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཆོས་གྱི་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་ན་སྟོབས་ལྔ་དང་ལྔན་ཏེ། དད་པའི་སྟོབས་དང་། བཙུན་འབྲུས་གྱི་སྟོབས་དང་། དུན་པའི་སྟོབས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་དང་། ཞེས་རབ་གྱི་སྟོབས་སོ། །

མཐོང་བའི་ལམ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཆོས་གྱི་མཆོག་གི་རྗེས་ཐོག་ཏུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་།

མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་
 པའི་བཅོམ་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་
 སྤྱོད་གསུམ་པའི་ཤེས་པའི་བཅོམ་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སྤྱོད་གསུམ་པར་
 ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞི་སྟེ། བཅོམ་པ་དང་
 ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་སྤྱིར་
 མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྡོན་མ་མཐོང་བའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 མཐོང་བས་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །

གནས་སྐབས་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་ཏེ། བན་པ་
 ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག །
 བཙོན་འགྲུས་ཡང་དག །དག་འ་བ་ཡང་དག །ཤེས་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག །ཉིང་
 རེ་འཇིན་ཡང་དག །བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །

སྟོམ་ལམ་ནི། མཐོང་ལམ་སྦྱེས་པའི་རྗེས་སོགས་བཟུང་བ་སྟེ། དེ་ལ་
 འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་སོ། །དེ་
 ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་ལམ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་།
 གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་
 མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་
 མེད་པའི་སྦྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྦྱེ་མཆེད་
 རྣམས་སོ། །འདི་དག་བསྟོམ་པ་ལ་དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྟོམ་སྦྱངས་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་རྣམས་མགོ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་

ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ལམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ནི། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་
དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་
བཞི་བཞི་སྟེ། བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཐོང་བ་ལ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ནི་མཐོང་ལམ་དུ་
མཐོང་བ་དེས་ཆོག །ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་
དང་། གཟུགས་མེད་གསུམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཇིག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྒྲོ་
ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་
རྟོགས་པ་རྣམས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། ཡེ་
ཤེས་རྟོགས་པ་རྣམས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་
ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲུ་མཆེད་ནི། འདུ་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་
ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས་ན། སྒྲོམ་ལམ་ཞེས་བྲའོ། །

གནས་སྐབས་དེ་ན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཏེ། ཡང་
དག་པའི་ལྷ་བ་དང་། ཡག་པའི་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་།
ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་
རྩིས་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་བླན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཇིག་ནོ། །

མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི། རྡོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྩེས་ལ་སྐྱེས་
 པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རྡོ་རྩེ་ལྷ་
 བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཐའི་སྒྲོང་བའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
 ཉེ། སྒྲོར་བའི་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའོ། །ཉིང་རེ་
 འཛིན་དེ་ཡང་བར་ཆད་མེད་པ། སྒ་བ། བརྟན་པ། རོ་གཅིག་པ། འབྲུག་པས་ན་
 རྡོ་རྩེ་ལྷ་བུ་ཞེས་བཏགས་པའོ། །དེ་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་ནི། རྒྱུན་འཛིག་རྒྱུན་
 པའི་སྒྲོད་པས་མཐར་མི་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒ་བ་ནི། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་མི་ཤིགས་པས་སོ། །བརྟན་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་གིས་མི་བསྒྲོད་པས་སོ། །
 རོ་གཅིག་པ་ནི། རྣམ་པར་རོ་གཅིག་པས་སོ། །འབྲུག་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྐྱེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉིང་རེ་འཛིན་དེའི་རྩེས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ནི། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་
 ཟད་པའི་དབང་གིས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མི་སྐྱེ་བ་
 ཤེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྐྱངས་པའི་དབང་གིས་བདེན་པ་བཞི་ལ་
 དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡང་ན་རྒྱ་ཟད་པ་དང་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་
 ཕྱིར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བསྐྱེད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་།
 སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བས་ན་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཞེས་
 བྱའོ། །

གནས་སྐབས་དེ་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་བརྩ་ཡོད་དེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཡང་

དག་པའི་ལྟ་བ་ནས། མི་སྒྲོབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མི་སྒྲོབ་པའི་
 ཆོས་བརྒྱུ་པོ་དེ་ཡང་ཐག་མེད་གྱི་ཕུང་པོ་ལྡེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་མི་
 སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ལས་གྱི་མཐའ་དང་། འཆོ་བ་དང་གསུམ་
 བེ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་ཕུང་པོ་འོ། །ཡང་དག་པའི་བླ་བ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་།
 གཉིས་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་འོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོགས་པ་
 དང་། ཚུལ་བ་དང་གསུམ་བེ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕུང་པོ་འོ། །ཡང་དག་པའི་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་འོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་འོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། ལམ་
 གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བསྟན་པའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་བཙེ་བརྒྱད་པའོ། །

ལེ་ཏུ་བརྒྱ་དགུ་པ། སའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ།

༥ ལམ་ལྟ་པོ་དེ་དག་ལ་ས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲོམ་ནི།
 ལས་དང་པོ་དང་མོས་སྒྲོད་དང་། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱ་དང་། །
 སངས་རྒྱས་ས་སྟེ་དེ་ལྟར་ན། །
 བརྒྱ་དང་གསུམ་གྱི་ས་རྣམས་བསྟུས། །ཞེས་སོ། །

ས་དེ་ནམས་ནི། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲིན་ལས་ཀྱང་། རབ་དགའ་ལ་སོགས་
 ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རབ་དགའ་ནི་ས་དང་པོ་ཡིན་ལ། ལ་
 སོགས་ཀྱིས་ནི་འོག་གི་ས་གཉིས་དང་གོང་གི་ས་བཅུ་བསྟུས་སོ། །དེ་ལ་
 ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནི། ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། རང་གི་རྒྱུད་མ་
 སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །མོས་པས་སྒྲིད་པའི་ས་ནི་སྒྲིར་ལམ་
 གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མོས་པ་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སོ། །
 དེའི་དུས་ན་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པའི་མི་མ་བུ་ན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་
 པ་ནམས་མི་འབྱུང་བར་མགོ་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
 བཅུ་ནི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་གྱི་བར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་བཅུ་པོ་
 འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནམས་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
 རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
 ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི། མཐོང་ལམ་སྒྲེས་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྒྲིང་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའོ། །ས་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་ནས་བཅུ་པའི་
 བར་ནི། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། ས་དང་པོར་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 དེ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིའི་ཆོས་དང་། གྱེ་
 བྲག་གི་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱིའི་ཆོས་ནི་གསུམ་སྟེ།

སའི་ངོ་བོ་དང་། སའི་ངེས་ཆིག་དང་། ས་བརྩུར་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། །དེ་
ལ་སའི་ངོ་བོ་ནི། ཆོས་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
གྲོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟོབ་པའི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་
བའོ། །སའི་ངེས་ཆིག་ནི། ས་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་
ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའམ། ས་གོང་མའི་གོང་མ་སྟེད་པར་བྱེད་པས་ན། ས་ཞེས་བྱའོ།
སའི་ངེས་ཆིག་གི་དཔེ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་གནས་ཤིང་། ཡོངས་སྟོང་པས་ན་
ས་སྟེ། དཔེར་ན་བ་སྒང་གི་ལྷས་བཞེན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བགྲོད་པས་ན་ས་
སྟེ། དཔེར་ན་རྟ་དགུས་ས་བཞེན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྟེ་འབྱུངས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པས་ན་ས་སྟེ། དཔེར་ན་ཞིང་ས་བཞེན་ནོ། །
ས་བརྩུར་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་བྱེད་པར་གྱིས་ས་
བརྩུར་བྱེ་བའོ། །

བྱེ་བྲག་གི་ཆོས་ནི་རེ་རེ་བཞེན་བྱེད་པར་དགུ་དགུས་བསྟན་ཏེ། མིང་
གི་བྱེད་པར་དང་། རེས་ཆིག་གི་བྱེད་པར་དང་། ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་བྱེད་པར་
དང་། ཉམས་སུ་སྒང་བྱའི་བྱེད་པར་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་བྱེད་པར་དང་།
རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་དང་། སྤངས་པའི་བྱེད་པར་དང་། སྟེ་བའི་བྱེད་པར་དང་།
མ་ཐུའི་བྱེད་པར་འོ། །

དེ་ལ་ས་དང་པོའི་མིང་གི་བྱེད་པར་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བའོ། །རེས་ཆིག་
གི་བྱེད་པར་ནི། ས་དེ་ཐོབ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
འགྲུབ་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བས་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བའོ། །དེ་ལྟར་

ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་གྲུབ་
མཐོང་བ་ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྦྱེ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་སྦྱར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་བྱང་པར་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་
ལ་གྲུ་གྲུ་མེད་བའི་བསམ་བ་ལ་སོགས་པ། ཆོས་བརྩུ་ལ་སྦྱངས་པས་ས་དེ་
ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་
རྣམ་བརྩུ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
སོ། །ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་བྱང་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེ། སྦྱར་བ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་བརྩུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་བྱང་པར་དུ་
སྦྱོན་པའི་བ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་ཤས་ཆེ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་
བྱེད་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ས་བརྩུ་བའི་མདོ་ལས། ས་དང་པོའི་
ཐད་ཀ་ལས། བ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་བརྩུ་པོ་དག་ལས། དེ་སྦྱོན་པའི་བ་རོལ་ཏུ་
སྦྱོན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མི་བསྐྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་པར་ནི། རི་སྐད་དུ། ས་བརྩུ་
བ་ལས། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ལ། མཐོང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སྦྱོན་ལམ་གྱི་
སྟོབས་གྱིས་སངས་རྒྱས་མང་པོ་སྦྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་ཕྱག་
མང་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་སྦྱོང་ཕྱག་མང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། སངས་
རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྱག་མང་པོ་སྦྱང་བར་འགྱུར་དོ། །དེ་དག་མཐོང་
ནས་ལྷག་པའི་བསམ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆོད་པར་བྱེད། བསྟོ་སྦྱང་བྱེད་དོ། །
དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། དེའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཆོགས་ལ་ཡང་རི་མོར་བྱེད་དོ། །

དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་དོ། །
 སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། འཛིན་པར་
 བྱེད་དོ། །ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ནན་ཏན་གྱིས་སྦྱབ་པར་བྱེད་དོ། །བསྐྱུ་བའི་དངོས་
 པོ་བཞིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། བསྐྱེད་པ་མང་པོར་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགོ་
 འདུན་གསུམ། མཆོད་ཅིང་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
 སྒྲིན་པར་བྱས་པ་དང་། དགོ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་སྟེ། རྒྱ་
 གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྒྲུལ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་
 དག་གིས། ཅི་ཅམ་ཅི་ཅམ་དུ་མེར་བསྟེགས་པས། དེ་ཅམ་དེ་ཅམ་དུ་བྱང་བ་
 དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཅི་དགར་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་
 བ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱང་བ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཅི་དགར་ལས་སུ་རུང་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་བྱང་པར་ནི། སྦྱིར་ས་བཅུ་
 པོ་འདི་རྣམས་མཉམ་གཞག་ལ་རྟོགས་པ་ཞིག་མཚུངས་མོད་ཀྱི། རྗེས་ཀྱི་
 དེས་པ་འདྲེན་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་སྟོས་ནས་སོ་སོར་ཡོད་དོ། །སོ་སོ་བཅུ་པོ་དེ་
 བཤད་ན། ས་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ།
 དེས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུས་མཐའ་
 ལས། ཀུན་ཏུ་འགོ་དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤངས་པའི་བྱང་པར་ནི། ས་དེ་ལ་

ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་
 བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱའི་
 སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ལྷགས་ཤུན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་
 བུ་རྣམས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིགས་པ་ལྷ་དང་ཡང་བྲལ་ལོ། །འཕགས་པ་
 ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་འཛིགས་
 པ་ལྷ་པོ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འཆོ་བ་མེད་པའི་འཛིགས་པ་ལམ། ཆོགས་
 སུ་བཅད་པ་མེད་པའི་འཛིགས་པ་ལམ། འཆི་བའི་འཛིགས་པ་ལམ། ངན་འགྱུར་
 འཛིགས་པ་ལམ། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཆ་བའི་འཛིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་དེ་ལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་པལ་ཆར་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་ལ་དབང་
 བའི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེར་
 སྒྲིང་གི་མ་སེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤྱིང་བ་ལས། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྤྲོད་
 པས་ནི། །འཇམ་སྤྱིང་དབང་ལྷག་ཆེན་པོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་
 བའི་བྱད་པར་གསུངས་པ་འདི་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཀྱི། གཞན་
 དོན་ནི་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་རྣམ་པ་དུ་མར་ཡང་ཀུན་ཏུ་སྟོན་ཏེ། སྐྱེས་པའི་
 རབས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །མཐུའི་བྱད་པར་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རབ་ཏུ་
 དགའ་བའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། འདོད་པས་བཙོན་
 འགྱུས་ཅོམ་སྟེ། རབ་ཏུ་འབྱུང་ན་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་
 འཛིན་བརྒྱ་ཐོབ་ཅིང་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་

དང་། དེ་དག་གི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བ་དང་།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྒྲིང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་
 སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་
 གྱི་མཐའ་དང་། བྱི་མའི་མཐའ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་
 གྱི་སྟོ་བརྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྦྱལ་བ་བརྒྱ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་།
 ལུས་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལྷན་
 པར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའོ། ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ས་གཉིས་པའི་མིང་གི་བྱང་པར་ནི། དྲི་མ་མེད་པའོ། །དེས་ཆོག་གི་
 བྱང་པར་ནི། ས་དེ་ལ་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་ན་དྲི་མ་
 མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འཆལ་ཚུལ་ཚོལ་བའི་དྲི་བྲལ་བྱིར། དྲི་མ་
 མེད་པའི་ས་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་བྱང་པར་
 ནི། ཚུལ་བྱིམས་དང་། བྱས་པ་གཞོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སྦྱོང་བརྒྱད་ཀྱིས་
 ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཚུལ་བྱིམས་བྱས་པ་གཞོ་དང་བཞོད། །
 རབ་ཏུ་དགའ་དང་སྦྱང་བཅེ་ཆེ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་
 སུ་སྒྲིང་བའི་བྱང་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་
 སྦྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཅུ་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། བྱང་པར་ཚུལ་བྱིམས་
 ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆེས་ཤུགས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་
 བྱང་པར་ནི། སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས། དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་

ཆེ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། དཔེར་ན་ས་ལེ་སྐྱམ་དེ་ཉིད་
 གསེར་མགར་དག་གིས་མཚུར་གྱིས་བཀུས་ནས་མེར་བཅུག་ན། དེ་བས་
 གྲང་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉིས་པ་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ནི། སྤར་བས་གྲང་
 ཆེས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བྱང་བ་དང་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་བྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཆོག་གི་
 རོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་འདི་སྐྱམ་དུ། བདག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་
 སུ་སྦྱང་བ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ་སྐྱམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
 མཆོག་གི་དོན། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤངས་པའི་བྱད་པར་ནི། ས་གཉིས་པ་
 རས་བཟུང་ནས་བཅུ་པའི་བར་འདི་ས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན། སྐྱོམ་སྤངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་
 ས་བོན་ཅམ་ནི་མི་སྤྱོད་བར་འཛོག་ལ། མངོན་གྱུར་རྣམས་ནི་མགོ་གཞོན་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱི་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་
 སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ། བལ་ཆེར་སྤྱིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་
 རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་མི་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ལས་བསྐྱོག་
 རས་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ལ་འགོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྤྲོན་
 པས་ནི། །དཔལ་ལྷན་རིན་ཆེན་བདུན་དག་གིས། །འགྲོ་པན་འཁོར་ལོས་སྦྱར་
 བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་བྱད་པར་ནི། རྒྱུད་ཅིག་ཐང་ཅིག་

ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཉིང་ངེ་འཇིན་སྟོང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་སྐྱར་རོ། །

ས་གསུམ་པའི་མིང་གི་བྱང་པར་ནི་འོད་བྱེད་པའོ། །དེས་ཆོག་གི་བྱང་
པར་ནི། ས་དེ་ལ་ཆོས་དང་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་སྒྲུང་བ་གསལ་བ་དང་། གཞན་
དག་ལ་ཆོས་གྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པས་ན་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་། ཆོས་གྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་བྱང་པར་ནི། ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ལ་
སོགས་ཆོས་ལྡེ་ལ་བསྐྱབས་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཐོས་
པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི། །ཟང་ཟང་མེད་པའི་ཆོས་སྦྱིན་དང་། །ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་བྱང་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྦྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཙུ་ག་ཉམས་སུ་
ལེན་ཡང་བྱང་པར་དུ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་
གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་པར་ནི། སྒར་བཤའ་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་
པོ་དེས་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ།
དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྐྱམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པའི་ལག་ན་བསྐྱེལ་
ན། དང་པོའི་སྤང་གངས་གྱི་ཆོད་ལས་ཉུང་དུ་མི་འགོ་བར། སྦྱོན་དང་བྲི་མ་
ཐམས་ཅད་བྱང་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ནི་མི་འགྲིབ་པར་གནས་ཤིང་། ཤིན་
ཏུ་དག་པ་དང་བྱང་བ་དང་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྟོགས་པའི་བྱང་པར་ནི། ས་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་ཆོས་དོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་
 ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེ་ཙམ་ཐོས་པའི་སྤྱིར་ཡང་མེད་འོ་བས་སྟོང་གསུམ་
 ཙམ་དུ་བདག་ཉིད་མཆོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱ་མཐུན་མཆོག་གི་
 དོན་ཉིད་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་བའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་པལ་ཆེར་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་དུ་འགྱུར་
 ཏེ། སེམས་ཙན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་བརྗོད་པ་ལ་མཁས་སོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་། ལྷ་ཡི་དབང་ཆེན་མཁས་པ་སྟེ། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
 བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་བྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་
 ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་འབྲུམ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །

ས་བཞི་པའི་མིང་གི་བྱད་པར་ནི། འོད་འཕྲོ་བའོ། །དེས་ཆོག་གི་བྱད་
 པར་ནི། ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་
 ཞེས་ཀྱི་འོད་འཕྲོ་བས། སྤྱི་བ་པ་གཉིས་བསྐྱེད་པས་ན་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མི་མཐུན་ཆོས། །རབ་ཏུ་སྐྱེག་བྱེད་
 འོད་ལྷ་བྱ། །དེ་ལྟར་སྤྱིར་ན་ས་དེ་ནི། །གཉིས་པོ་བསྐྱེད་པས་འོད་འཕྲོ་ཙན། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་བྱད་པར་ནི། དགོན་པར་གནས་པར་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྣགས་གནས་
 འདོད་ཆུང་ཆོག་ཞེས་དང་། །སྦྱངས་པ་ཡང་དག་སྟོམ་བསྟེན་དང་། །ཞེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་སྦྱང་བྱའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྤྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་བརྒྱ་ཀ་

ཉམས་སྲུ་ལེན་ཡང་བྱད་པར་དུ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ཆེས་
 འགས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་བྱད་པར་ནི། ལྷ་ར་བའད་པ་
 ལྷར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་
 ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྤྲུམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པས་
 རྒྱན་གྱི་རྣམ་པར་བྱས་པ་ནི། རྒྱན་དུ་མ་བྱས་པའི་གསེར་རྣམས་ཀྱིས་མི་
 འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བཞི་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེས་ཡོངས་སྲུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྷར་
 ཆོས་ལ་སྤེད་པ་ཡང་ལྷོག་གོ། །དེ་ལྷར་ཡང་། ཡོངས་སྲུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་
 དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱེ་བའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་པལ་ཆེར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཐབ་བྲལ་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་ཆོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་འཛོམས་པ་ལ་མཁས་སོ། །དེ་
 ལྷར་ཡང་། རབ་འཐབ་བྲལ་གནས་ལྷ་རྒྱལ་འགྱུར། །འཛིག་ཆོགས་ལྷ་བ་རབ་
 བྱང་བ། །ཀུན་ནས་འཛོམས་བྱེད་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་
 བྱད་པར་ནི། རྒྱུད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཐོབ་པ་
 ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །

ས་ལྷ་པའི་མིང་གི་བྱད་པར་ནི། འཁོར་དུ་སྦྱང་དཀའ་བའོ། །དེས་ཆོག་

གི་བྱང་པར་ནི། ས་དེ་ལ་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་ཡང་སེམས་
 ཅན་གྱི་ལོག་པར་བསྐྱབས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་
 གཉིས་ཀ་སྦྱང་དཀའ་བའི་སྒྱིར་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
 སེམས་ཅན་དོན་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །རང་གི་སེམས་ཀྱང་བསྐྱང་བས་ན། །སྒྲོ་
 ལྡན་ནམས་ཀྱིས་སྦྱང་དཀའ་བ། །དེ་སྒྱིར་སྦྱང་དཀའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་བྱང་པར་ནི། རྟེན་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བྲིམ་
 བ་དང་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་བཅུ་སྒྲངས་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་། འདྲིས་དང་བྲིམ་ལའང་འབྲེན་པ་དང་། །འདུ་འཇོ་ར་གྱུར་བའི་
 གནས་དང་ནི། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་བྱང་
 པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྦྱིར་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་བཅུ་ག་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། །བྱང་པར་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་པར་ནི།
 ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་
 དག་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྒྲིམ་དེ་ཉིད་གསེར་
 མགར་མཁས་པས་བྱི་དོར་བྱས་པ་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་ན་
 མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྒྱིར། དེ་མ་ཡིན་པའི་གསེར་དག་གིས་མི་འཕྲོག་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་ལྟར་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་
 དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱེད་པས་རྣམ་པར་དག་
 རྟེ། ས་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་

བས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་བྱང་པར་ནི། ས་
འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་རྒྱད་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་
རྟོགས་ཏེ། མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱད་རྣམས་ཐ་དད་
མེད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་བྱང་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། བལ་ཆེར་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་ཏེ། ལུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་བརྒྱུག་པ་ལ་མཁས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྟོན་པས་ནི། །དགའ་ལྡན་གནས་ཀྱི་ལྟ་རྒྱལ་འགྱུར། །ལུ་
སྟེགས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་ལྟ་གནས་བརྒྱུག་པར་བྱེད། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །མཐུའི་བྱང་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཉིང་
རེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཕྱག་སྟོང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱར་རོ། །

ས་དྲུག་པའི་མིང་གི་བྱང་པར་ནི། མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །ངེས་ཆོག་གི་
བྱང་པར་ནི། ས་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །འཁོར་
འདས་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་སྦྱིར། །འཁོར་བ་དང་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་
དག་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ན། མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྦྱིན་བརྟེན་ནས། །འཁོར་བ་དང་ནི་ལྷ་ངན་འདས། །གཉིས་
འདི་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱིར། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བཤད། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་བྱང་པར་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཆོས་
དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། །ཉན་རང་ལ་འདོད་པ་ལ་
སོགས་ཆོས་དྲུག་སྤང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་

བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཅོལ་འགྲུས། །
 བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རབ་རྫོགས་པས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
 སོ། །ཉམས་སུ་སྦང་བུའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱད་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་དེས་སྤྱིར་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། བྱད་པར་དུ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཆེས་ཤེས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་
 དག་པའི་བྱད་པར་ནི། སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་
 ཅུ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྤྲུལ་དེ་
 ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེ་བྱི་རྒྱུས་སྤྲུལ་ན་མཚུངས་པ་མེད་
 པའི་སྤྱིར། །དེ་མ་ཡིན་པའི་གསེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ས་དུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱད་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་ཅུ་
 བ་ཡང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུད་པས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་
 ཏེ། དེ་མ་ཡིན་པའི་ས་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་བྱད་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མི་
 འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་
 གནས་པ་དེས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་
 རོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཉོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་གང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པའམ། གང་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པར་ཤེས་སོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མིན་དོན་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་
 བའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱད་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་པལ་ཆེར་
 ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རབ་འབྱུལ་དགར་སྤྱི་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་

མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བཞེས་པ་ལ་མཁས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་
སྒྲིན་པས་ནི། །ལྟ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རབ་འབྱུང་དགལ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་
འཕྲོག་པ། །ལྟག་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཞི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐུང་ཁྱད་
པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱེ་བ་སྤྲག་འབྱུང་
ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །

ས་བདུན་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི་རིང་དུ་སོང་བའོ། །དེས་ཆོག་གི་
ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་བཞེད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རིང་དུ་
སོང་བ་ཡིན་ཏེ་སྦྱོང་བའི་མཐར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བཞེད་
གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་
སོགས་ཉི་ཤུ་སྤངས་ནས། དེ་ལས་བཞེས་པའི་ཆོས་རྣམ་ཐར་སྒྲོག་གསུམ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉི་ཤུ་བཏེན་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྒྲོག་གསུམ་
ཞེས་པ་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཁྱད་
པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྦྱིར་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་བརྟུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྤར་བ་ཤད་
པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་
འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྤྲམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་

མཁས་པས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲས་ན་ཤིན་ཏུ་མངེས་ཏེ། དེ་
མ་ཡིན་པར་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་
རྩ་བ་ཡང་ཆེས་རྣམ་པར་དག་པས། ཉན་རང་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ས་ལ་གནས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་བྱང་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། མདོ་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་མཆན་མ་ཐ་དད་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་
ཉིད་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་བྱང་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་པལ་ཆར་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་དབང་སྐྱུར་དུ་འགྱུར་ཏེ།
ཉན་རང་གི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་མཁས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་
ཡི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པས་ནི། །དབང་སྐྱུར་ལྟ་ཡི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར། །འཕགས་
པའི་བདེན་པ་མདོན་རྟོགས་པའི། །སློབ་དཔོན་བྱ་མཆོག་ཆེན་པོར་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་བྱང་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅེས་ཞིག་
ལ་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱམ་སྤག་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱུར་ངོ་། །

ས་བརྒྱད་པའི་མིང་གི་བྱང་པར་ནི། མི་གཡོ་བའོ། །དེས་ཆོག་གི་བྱང་
པར་ནི། མཆན་མ་ལ་རྩེ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་ལ་རྩེ་བ་
བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་སྤྱིར་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་། འདུ་ཤེས་གཉིས་
ཀྱི་མི་གཡོའི་སྤྱིར། །མི་གཡོ་བ་ཞེས་མདོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་བྱང་པར་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོང་བ་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ཤེས་པ་དང་། །མངོན་པར་
 ཤེས་པས་བརྩེ་བ་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་སྦྱང་
 བའི་བྱང་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྦྱིར་
 བ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། །བྱང་པར་དུ་སྦྱོན་ལམ་ཀྱི་པ་
 རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་ཆེས་ཤེས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་པར་
 ནི། སྒར་བཤའ་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་
 པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྤྲུམ་དེ་ཉིད་མགར་བ་
 མཁས་པས་རྒྱན་དུ་བེན་པར་བྱས་ཏེ། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་བདག་པོའི་
 མགོ་འམ་མགུལ་པར་བཏགས་ན། འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྒྱན་ཀྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་
 བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཤིན་
 ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱིར། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བར་དག་གིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་བྱང་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པ་
 དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་ཞིང་ནམ་མཁའ་
 དང་འདྲ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་སྦྱོང་ཉིད་སྦྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་དངངས་མི་སྤྲུག་
 རྟེ། མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་

བཟོད་པ་ཐོབ་པས། གྲི་བ་མེད་ཅིང་། འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའམ། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་གྲི་བའམ། འཕེལ་བ་མི་མཐོང་
བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གྲི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཡང་། དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་
དབང་བ་དང་། ལས་ལ་དབང་བ་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ལ་
གནས་པ་དེས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་
ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་སོ། །གཞན་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་
པ་དེས། དབང་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཡང་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དབང་རྣམ་པ་
བརྒྱ་ནི། ཆེ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ལ། ཡོ་བྱད་ལ། ལས་ལ།
སྐྱེ་བ་ལ། སློན་ལམ་ལ། མོས་པ་ལ། རྩེ་འཕྲུལ་ལ། ཡེ་ཤེས་ལ། ཆོས་ལ་དབང་
བའོ། །སྐྱེ་བའི་བྲད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྲད་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
པལ་ཆེར་སྟོང་སྐྱེ་བྱད་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དག་
བཅོམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སློན་པས་ནི། །སྟོང་གི་བདག་པོ་ཆངས་པར་
འགྱུར། །དག་བཅོམ་རང་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི། །དོན་གཏན་འབེབས་ལ་
འཕྲོག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་བྲད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་
ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོང་གསུམ་འབུམ་སྤག་བརྒྱའི་རྩལ་སྤ་རབ་
ཀྱི་རྩལ་སྟེད་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །

ས་དགུ་པའི་མིང་གི་བྱང་པར་ནི། ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་སོ། །དེས་ཆོག་གི་བྱང་པར་ནི། ས་དེ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་སྒོ་གྲོས་བཟང་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྒོ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་
 སྒོ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྒྲུང་བའི་བྱང་པར་ནི། སྒོན་
 ལམ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་། སྒོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་། །ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་
 དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་བྱང་པར་ནི།
 ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་དེས་སྒྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཅུ་
 ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། །བྱང་པར་དུ་སྒྲོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆེས་ཤེས་
 ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་པར་ནི། སྒྲར་བ་ཤད་པ་ལྟར་
 རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས། དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་
 དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྒྲུལ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པས་རྒྱན་དུ་
 བྱས་པ་དེ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་མགོ་འཕམ་མགུལ་དུ་བཏགས་ན།
 །ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་། སྤྱིང་བཞི་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་
 རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་དགུ་པ་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲང་བ་ཆེན་པོས་
 བརྒྱན་པ། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་དང་ས་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 རྟོགས་པའི་བྱང་པར་ནི། དབང་བཞི་པོ་དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་

ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་
 ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས། སོ་སོ་
 ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
 རིག་པ་དང་། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་
 ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྟག་པར་
 རྒྱན་དུ་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟེ་བའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་པལ་ཆར་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་དབང་བའི་རྣམ་པ་རྒྱུ་ལ་པོ་ཆངས་པར་འབྱུང་ཏེ། དེས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་
 སྟོན་པས་ནི། སྟོང་གཉིས་བདག་པོ་ཆངས་པར་འབྱུང་། སེམས་ཅན་བསམ་
 པ་དེས་པ་ལས། །དག་བཅོམ་སོགས་ཀྱིས་འཕྲོག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་
 སོ། །མཐུའི་བྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གངས་མེད་པ་འབྱུང་ཕྱག་བརྩ་ཆང་བའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་
 གྱི་རྩལ་སྟེད་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱུར་རོ། །

ས་བརྩ་པའི་མིང་གི་བྱད་པར་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ནོ། །དེས་ཆོག་གི་བྱད་
 པར་ནི། ས་དེ་ལ་གནས་པས་ནི་སྟོན་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པབ་ནས།
 སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཞི་བར་བྱེད་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་
 སྟོན་ནོ། །ཡང་ན་སྟོན་བཞིན་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོན་ཐོབ་པའི་
 ཆོས་ལ་ཡོད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྱིན་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ཁམས་། །ཐུབ་པའི་སྤྱིར་ན་
 ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་བྱད་པར་ནི། མདོན་
 རྟོགས་རྒྱན་ལས་མ་བསྟན་ཏེ། འཕགས་པ་ས་བཙུ་པའི་མདོ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་
 བའི་སྤྱིས་དག། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ས་དགའའི་བར་དུ་ཤེས་བྱ་
 ཚད་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་སྒྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྤྱེ་བ། རྣམ་པར་
 འབྱེད་པ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བཙུས་ཐམས་ཅད་མཐེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ས་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ས་ཞེས་པ་ནི་ས་བཙུ་པའོ། །ས་
 བཙུ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ས་ཟེར་བ་ཅི་
 སྟེ་ཞེ་ན། ས་བཙུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ། རྟོགས་
 བཙུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། རྒྱས་
 པར་ནི་ས་བཙུ་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་བྱམས་
 པ་དང་བྱམས་པའི་ཤི་ཀ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས། གསང་སྤྲགས་ནས་ས་
 བཙུ་པའི་མཐར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ། རྟོགས་བཙུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 དབང་བསྐྱར་བས་འཆང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་དང་། འདིར་སྒྲོས་པ་གཉིས་
 གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་བ་ལན་མི་འདྲ་ཡང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཀྱང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །འོད་ཟེར་དབང་གིས་དབང་བསྐྱར་
 སྤྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་སྤང་བའི་བྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྤྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཙུ་ཀ་ཉམས་སུ་

ལེན་ཡང་། བྱད་པར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤུགས་ཆེ་བར་
 གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་བྱད་པར་ནི། ལྷ་རྩེ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གསུམ་
 བོ་དེས་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། དཔེར་
 བ་ལྷའི་རྒྱན་ཆེན་པོ་མཁའ་པོ་དང་བཟོ་བོས་མ་བྱས་པ། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་
 སྤྲུལ་པ་དེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དབང་སྤྱུར་གྱི་མགོ་ལམ་མགུལ་དུ་བཏགས་ན། དེ་མ་
 ཡིན་པའི་ལྷ་དང་མའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་དག་གིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ས་བརྩུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་
 དག་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་དང་། ས་དགུ་
 པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །
 །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་བྱད་པར་ནི། དབང་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས།
 ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ། རི་རྒྱུད་བཞེད་པ་བཞིན་སྤྱུལ་པ་
 ལྷ་ཆོག་གས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་བའི་བྱད་པར་ནི།
 ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དབང་སྤྱུར་
 ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་། ཉན་རང་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཐམས་ཅད་ལ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མཁའ་པའོ། །དེ་ལྷ་རྩེ་ཡང་།
 དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པས་ནི། །གནས་གཙང་ལྷ་ཡི་བདག་པོར་འགྱུར། །བསམ་
 ཡས་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་གྱི་བདག །དབང་སྤྱུར་ཆེན་པོ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །མཐུའི་བྱད་པར་ནི། རྒྱུད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་དག་ལ་ཉིད་
 དེ་འཇིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱམ་ཐག་

བཅུ་ཉེ་རྩ་ལ་སྤྱི་རབ་ཀྱི་རྩ་ལ་སྟེན་ཐོབ་ཅིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་
 པ་སྦྱར་རོ། །གཞན་ཡང་བ་སྦྱེའི་ཁུང་བུ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་། གྲངས་ལས་འདས་
 པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་པ་
 སྐད་ཅིག་ལ་སྟོན་པར་རྒྱས་སོ། །ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་མང་པོ་
 སྟོན་རྒྱས་སོ། །གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་བརྒྱ་བྱེན་དང་། ཆངས་པ་
 དང་། འཛིག་ཏེན་སྦྱོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། ཉན་རང་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་གཟུགས་སུ་གནས་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་རྒྱས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། བ་སྦྱེའི་ཁུང་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 རྣམས། །གྲངས་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་བཅས་དང་། །གཞན་
 ཡང་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་སྟོན་པར་རྒྱས་པ་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་བཤད་བྱེན་ཏོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། རོ་རྩེ་
 ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟེས་པས་སྟོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དང་།
 ཞེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་སྦྱིང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱོང་བའོ། །

དེ་ལྟར་ས་དེ་དག་ཀྱང་། བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་བཟོད་
 པར་འབྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བྱང་ས་ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བསྐྱལ་པ་ཆེན་
 པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་འབྱུབ་སྟེ། བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་
 གྲངས་མེད་པ་དང་པོས་ནི། མོས་པས་སྦྱོད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་
 རྣམ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་འབད་པས་ཐོབ་

གྱིས་མི་འབད་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་བ་གཉིས་
བས་ནི། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་ས་བདུན་བ་རིང་དུ་སོང་བའི་བར་ལས་
འདས་ཏེ། ས་བརྒྱད་བ་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ངེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ།
འདི་ལྟར་བསམ་བ་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་ངེས་བར་འབད་
བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་བ་གསུམ་བས་ནི། ས་བརྒྱད་བ་
དང་། དགུ་བ་ལས་ཡང་དག་བར་འདས་ནས་ས་བཅུ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཐོབ་
བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱ་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་བ་ཆེན་པོས་སྒྲོར་བ་དེའི་ནང་ན་ལ་ལ་
ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་འདུམས་བར་བྱེད་དོ། །ལ་ལ་ནི་བསྐྱལ་
བ་ཆེན་པོ་དག་གི་བར་དུ་འདུམས་བར་བྱེད་ཀྱི། གངས་མེད་བ་འདུམས་བར་
བྱེད་བ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་བར་རིག་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ཐར་བ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། སའི་
རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་ལེ་བྱ་སྟེ་བཅུ་དགུ་པའོ། །

ལེ་བྱ་ཉི་ཤུ་པ། འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ།

༥ འབྲས་བུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ། །ཞེས་བ་ལ། དེ་ལྟར་ས་ལམ་
རྣམས་ཡོངས་སུ་བགྲོད་བར་གྱུར་བ་ལས་སྒྲུ་གསུམ་གྱི་ངང་དུ་མངོན་བར་
རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲིན་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་བྱང་
ཆུབ་ཡུན་མི་རིང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་། རྣོམ་ནི།

རང་བཞིན་སྐྱོདོན་དབྱེ་བ་དང་། །

རྣམ་གཞག་གྲངས་ངེས་མཆོན་ཉིད་དང་། །

བྱད་པར་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །

རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱོ་རྣམས་བསྐྱུས། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི།
སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའོ། །དེ་ལ་
སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་
སྐྱབ་པ་དང་། ས་དང་ལམ་རྣམས་ཕུན་སྤྱང་ནས་རྩོ་རྩ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་
ཀྱི་འཇུག་ཐོགས་སུ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོམས་འཇུག་གི་
སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱབ་པ་གཉིས་པོ་དེའི་དབྱེ་བར་བྱད་པས། གཉིས་པོ་
དེ་སྤངས་པས་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་བཞེད་པ་ཐ་དད་དེ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་
རེ། སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་རྟོག་གྲང་མངའ། ཡེ་ཤེས་གྲང་མངའ་ཞེས་བེར་རོ། །
ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་རྟོག་ནི་མི་མངའ་ལ་ཅི་ཡང་ས་ལེར་མཁྱེན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མངའ་ཞེས་བེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན་
ཞེས་བེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མ་སྟོང་བ་ཡིན་
ཞེས་བེར་རོ། །

དེ་ཡང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཆར་གྱི་གཞུང་ལས་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཤད་དེ། རི་རྒྱུད་དུ། འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་

ན་གལ་ཉེ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་མཆོག། །རེག་པར་འདོད་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་
འདིར་དད་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་
སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལེ་ཏུ་ཉར་གཅིག་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ཡོད་དོ། །སེམས་ཅན་
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་གཞན་ལས་
ཀྱང་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཉི་
མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་། ལྷང་ན་འོད་ཟེར་ཀྱན་འབྱུང་བ། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། མེ་
ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། །མཉམ་པ་ཉིད་
དང་སོ་སོར་རྫོགས། །བྱ་བ་བྱུབ་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྟན་
བཅོས་གཞན་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཤད་དོ། །

གཞུང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མངའ་
བར་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་མངའ་ལུགས་བཤད་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་མདོར་བསྐྱུར་
ཇི་ལྟར་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་
ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། དོན་དམ་མཐུན་པ་སྟེ། སྤར་
བརྫོད་པ་ལྟར་དོ་རྟེན་ལྟར་བྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

ཡོངས་སུ་གོམས་པ་ལས། དུལ་གྱི་སྒྲོས་པ་མ་ལུས་པར་བཅད་པ་ན། སྒྲིའི་
འདུག་པ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་ཞི་བས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་།
ཡེ་ཤེས་སྒྲོས་པ་མེད་པ་གཉིས་རོ་གཅིག་པས། ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པའམ་མར་
ལ་མར་བཞག་པ་ལྟར་དབྱེར་མེད་པའམ། གཟུགས་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལ་
ནམ་མཁའ་མཐོང་བར་བསྟན་པ་ལྟར་རམ། སྒྲིང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་
པོ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་
ལྟར་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་དང་། །མར་ལ་མར་ནི་རྗེས་ཞུགས་ལྟར། །ཤེས་བྱ་སྒྲོས་
བྲལ་དེ་ཉིད་དང་། །དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་རྣམ་འདྲེས་པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་བྱར་བཟོད། །ཅེས་པ་དང་། ནམ་
མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བཟོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་
མཐོང་སྟེ་དོན་འདི་བཏགས་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་རུས་མ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཇི་སྟོན་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱན་རྫོབ་ཐ་སྟོན་པའི་དོན་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཏུ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱིབ་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོར་འགྱུར། དེའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་ཆོག་ས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དོན་མཐའ་
དག་སྐྱེ་བུ་ར་རྫོན་པ་ལག་མཐེལ་དུ་བཞག་པ་ལྟར་མཐུན་ཞིང་གཟིགས་པ་
ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོབ་མཐུན་པར་བཤད་དེ།

རི་སྐད་དུ། མ་བུའི་མདོངས་ནི་གཅིག་ཕུ་ཡི། །རྒྱ་ཡི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ། །ཀུན་
མཁུན་མིན་པའི་ཤེས་བྱ་མིན། །དེ་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་མཁུན་སྟོབས། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །རྒྱད་སྟེང་མ་ལས་ཀྱང་། ཐུགས་ཇི་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁུན། །
འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རི་ལྷ་ར་
མཁུན་ཞིང་གཟིགས་ན་དངོས་འཛིན་ལྷ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་ལྷ་བུ་མཁུན་
ཞིང་གཟིགས་པ་ནི། དེ་ལྷ་ར་ཡང་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས།
དཔེར་ན་ལྷ་མ་མཁུན་པོ་ལག་ལ། །ལྷ་མ་ཐར་བར་བྱ་བྱིར་བཅོམ། །གང་བྱིར་
དེ་ནི་མདོན་ཤེས་པས། །ལྷ་མ་ལ་ནི་དེ་མི་ཆགས། །དེ་བཞིན་སྲིད་གསུམ་ལྷ་
མ་ལྷ་ར། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཁུན་པས་མཁུན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཡབ་སྲས་མངལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་མ་མཁུན་པོས་ལྷ་སྤྱལ་པ། །ལྷ་མ་
ལགས་པར་འཆའ་བས་ན། །དེ་ལ་ཚོངས་པར་འགྱུར་མ་ལགས། །ཁྱིད་ཀྱིས་
འགྲོ་ཀུན་དེ་བཞིན་གཟིགས། །ཐམས་ཅད་གཟིགས་ལ་བྱག་འཆའ་བསྟོད། །
ཅས་གསུངས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་རི་ལྷ་བ་
མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ། དོན་དམ་མཁུན་པ་ནི་མངའ་ལ། རི་སྟོད་པ་
མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ། ཀུན་རྫོབ་མཁུན་པ་མི་མངའོ། །དེ་ལྷ་ར་
མཁུན་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་མ་མཁུན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཁུན་རྒྱ་ཀུན་རྫོབ་མེད་
པས་དེ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་རྒྱ་བྱས་པའི་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྤང་། ཉོན་

མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པས་རྒྱ་བྱས་པའི་འཕགས་པ་གསུམ་ལ་
སྒྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་ནད་ཅན་ལ་སྒྲ་ཤད་དང་རབ་རིབ་སྒྲུབ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

སངས་རྒྱས་ནི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུག་ཏུ་མ་རིག་པ་
སྒྲུབ་ནས། ཆོས་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་
གཟིགས་པས། གུན་རྫོབ་འབྲུལ་པ་འདི་སངས་རྒྱས་ལ་མི་མངའ་སྟེ། དཔེར་
ན་མིག་ནད་དག་པའི་གང་ཟག་ལ་སྒྲ་ཤད་དང་རབ་རིབ་མི་སྒྲུབ་བ་ལྟ་བུ་འོ། །

དེས་ན་གུན་རྫོབ་སྒྲུབ་པ་འདི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས།
འཛིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པར་བཅད་གྱི། སངས་རྒྱས་ལ་ལྟོས་ནས་མེད་
པས་དེ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །

གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུབ་བ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ཡོད་ན། འབྲུལ་པའི་
ཡུལ་སྒྲུབ་བས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་འབྲུལ་བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐུབ་པ་
ཆེན་པོ་ནམས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དང་ཡང་
འགའ་ལོ། །རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས།
དུས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལ་འདོད་པ་སྤྲུལ་བ་ན་རེ། རྩེ་སྒོལ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་གཡེང་བ་
ལ་སོགས་པར་མི་འགྱུར་བས། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་
ལུང་དང་ཡང་མི་འགའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འབྲུལ་ཡུལ་སྒྲུབ་བ་ཅམ་འབྲུལ་པར་བརྫོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཞན་
གྱི་ཤེས་ངོའི་འབྲུལ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་ཡང་དེར་འཛིན་པའི་སྒྲོས་མ་ལུས་

པ་འབྲུལ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཐོ་རིས་དང་། བྱང་
གྲོལ་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པར་བྱས་པ་འབྲུལ་བཅས་སུ་ག་ལ་འབྱུང་། དེས་
ན། འབྲུལ་པ་ཙམ་དུ་ཡོངས་ཤེས་ན། །མ་འབྲུལ་ཉིད་དུ་དེས་པར་བཟུང་། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་ཞེན་མེད་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་
མཚན་མས་གཞོད་པ་མེད་ལ། གཞོད་པ་མེད་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡུལ་
དུ་བྱས་ཀྱང་འབྲུལ་པར་མི་འགྲོ། ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །

དེས་ན་འདོད་པ་སྤྲུལ་ནི། ཇི་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་རྗེས་
ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བར་འདོད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སྤྲུལ་ཇི་སྟོན་མཐུན་པ་
ནི། །འབྲུལ་མེད་མཉམ་གཞག་སྒོ་འཇུག་མེད། །སྤྲུལ་ཇི་སྟོན་མཐུན་པ་ནི། །
འབྲུལ་སྤང་རྗེས་ཐོབ་སྒོ་འཇུག་ཅན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདོད་པ་སྤྲུལ་ནི།
སངས་རྒྱས་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་མངའ་བར་འདོད་པ་སྟེ། འཕགས་པ་
སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་སྦྱབ་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མདོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ཆོས་གང་ཡང་ཐུགས་སུ་མ་ཆུད་མ་མཐུན་
ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་། ཐུ་སྟོགས་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ནི། །ཐར་
པར་འགྲོ་དང་ལྡན་ཞེས་སྟེ། །ཁྱོད་ནི་ཞི་བར་གཤེགས་གྱུར་ནས། །ཞུགས་
གུམ་ལྟ་བུར་བགྱང་དུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་སྟོན་ན་འདོད་པ་ཐ་དད་
པ་རྣམས་བཞག་ཟེན་ཏོ། །

དག་པ་ཤེས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རོར་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའལ།
 རང་བཞིན་ལོག་པ་ཅམ་ཞིག་ལ། དེ་སྐད་དུ་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན། དོན་
 ལ་ཆོས་སྐྱེ་སྐྱེ་མེད་སྒྲོས་བྲལ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ལྷགས་འདི་
 བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་དོ། །རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་བཞེད་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་
 ཡང་། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་བཟོ་བཅོས་མ་ཐོག་པ་འདི་ལ་ཡོད་མེད་དམ། ཏྲག་ཆད་
 ཆིག་དང་སྒོ་ལས་འདས་པ་འདི་རང་ཡིན། འདི་ལ་ཅི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་
 བ་མ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཁས་སུ་རེ་བའི་སྒོས་བྱས་
 བས་སངས་རྒྱས་རང་ལ་ཞུས་ཀྱང་སྟོགས་གཅིག་པ་ཅིག་གསུང་དུ་ཡོད་མི་
 སྟམ། ཆོས་སྐྱེ་སྒོ་འདས་སྐྱེ་མེད་སྒྲོས་བྲལ་ཡིན། ང་ལ་མ་དྲི། སེམས་ལ་ལྟོས་
 དང་། ཐར་པ་རོར་ཟད་ཅམ་བ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་
 ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ལ། ཆོས་སྐྱེ་ནི་སྐྱེ་མེད་སྒྲོས་བྲལ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་མི་
 མངའོ། །

འོ་ན་མདོ་ལས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་
 འགལ་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲོར་སྒྲུང་དུ་སྐྱེས་པ་ལ། སྒྲོན་པོ་མཐོང་
 ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ། ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་རི་ལྟ་བ་
 མཁྱེན་པར་བཞེད་ལ། རི་སྟོད་པ་མཁྱེན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་གདུལ་བུའི་
 སྒྲུང་བ་ལ་འཛོག་པས་ན། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་
 བོའམ་རང་བཞིན་ནོ། །རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་

པ། །དག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཆེ་བ། །ཉི་མཁའ་བཞིན་ཏེ་སྤངས་པ་དང་། །ཡེ་
ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།
གང་ལ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་དུས་རིང་རྟག་ལྡན་པ། །སྤོང་
བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཅོམ་གྱུར་ཞིང་། །གནས་གྱུར་
ཆོས་དཀར་ཡོན་ཏན་མཆོག་ལྡན་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་
སོ། །

སྤྱི་དོན་བཤད་ན། ཅིའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་
གཉིད་དང་འབྲ་བ་ལས་སངས་རྣམ། ཤེས་བྱ་གཉིས་ལ་སྒྲོ་རྒྱས་བས་ན་
སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་སྤྱིར་དང་།
སྒྲོ་རྒྱས་གཉིས་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མ་རིག་
པའི་གཉིད་ལས་སངས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྤྱིར་བཤད་པའི་སྤངས་པ་ལུན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ལ་སྒྲོ་རྒྱས་ཞེས་པ་ཡང་སྤྱིར་བཤད་པའི་
ཡེ་ཤེས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཉིད་དོ། །

དབྱེ་བ་བཤད་ན། སངས་རྒྱས་ལ་དབྱེ་ན་སྐྱེ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེ་དང་། འོངས་སྐྱེ་ད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
མདོ་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་
གསུམ་མངའ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་འོངས་སྐྱེ་ད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། སྐྱལ་པའི་
སྐྱེ་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་སྐྱེ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་
དང་། སྐྱེ་བཞིར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད། སྐྱེ་ལྔར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་

ལྷར་བཤད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱ་གསུམ་པོ་དེ་རང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་
རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སྐྱ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐྱ་བསྐྱས་པར་ནི་
ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་སངས་
རྒྱས་དངོས་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་མི་བལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་བའི་དབང་
པོ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་མི་བལྟ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ནི་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་འི་བྱེན་རྒྱུ་ལས་དང་། གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་དང་། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་
ལས་བྱུང་བའི་སྐྱ་སྟེ། དེ་གསུམ་འཛོམ་པ་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བྱེན་རྒྱུ་ལས་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱུང་བས། ཀུན་འབད་པ་མེད་
པར་གྲོལ་བར་རིགས་པའམ། ཡང་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་སངས་རྒྱས་དང་ཞལ་
མཇལ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྷར་ཡང་མི་འདུག་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བྱེན་
རྒྱུ་ལས་གཅིག་དུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་
ཡིན་ན་ནི། མེད་པར་སྣང་བ་དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ལ། ལོག་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་
སངས་རྒྱས་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལོག་ཤེས་ལ་
སྐྱེད་ནས། དེ་ཅམ་ཀུན་སངས་རྒྱས་བྱིན་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྷར་མི་འདུག་
པས་གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་གཅིག་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་ལམ་འབའ་ཞིག་

ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོན་ལམ་ལ་
མངའ་བཞེས་སམ་མ་བཞེས། མ་བཞེས་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་ཡང་མི་
འགྱུར་ལ། བཞེས་ན་སྟོན་ལམ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཉེ་རིང་
མེད་པར་བཏབ་པས། སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོན་ས་ཀྱན་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་
རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདུག་པས། སྟོན་ལམ་གཅིག་ལྟ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་
མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ནི། གསུམ་པོ་དེ་འཛོམ་པའི་མཐུ་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དགོས་པ་ལ་སྟོས་པའི་
གངས་ཏེ། རང་དོན་དུ་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་སྐྱ་ནམ་
གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་སྐྱས་རང་དོན་ཅི་ལྟར་བྱེད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ཐོབ་
ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པས། སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བོས་པ་བཞིན་དུ་འདུ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་སྐྱ་དེ་ཐོབ་པར་མ་བྱེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ལ་མོས་
པ་བྱས་པ་དང་། རུང་བྱེད་རྟོགས་པ་དང་། ལྷོགས་གཅིག་རྟོགས་པ་དང་། བལ་
ཆེར་རྟོགས་པ་ནམས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་རིམ་པ་ལྟར། རུང་བྱེད་དང་། མང་པོ་དང་།
དུ་མ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་
ཆད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། མདོན་ཤེས་དང་། མཐུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་མོས་པ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །འཕགས་
པ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ནམས་ཀྱི་སྤངས་པ་དང་། མདོན་ཤེས་དང་། རྩ་

འབྲུལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
 ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱེ་ཕྱོགས་གཅིག་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། མངོན་ཤེས་ལ་
 སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་པལ་ཆར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་
 ནོ། །གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ་རྣམ་གཉིས་ཡོད་པས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དག་
 པའི་གདུལ་བྱའི་ངོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད། །མ་དག་པའི་གདུལ་བྱའི་ངོས་ལ་སྐྱེལ་
 སྤྱོད། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །

སྐྱེ་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པ་དེ་
 ཡང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པས། རྟོར་བ་ཐམས་ཅད་
 ཟད་པའམ། འབྲུལ་ངོར་སྤང་བའི་རང་བཞིན་ལོག་ཅམ་ཞིག་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
 ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དོན་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་མཆན་ཉིད་དང་། མཆན་གཞིར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མི་མངའ་
 བའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་མི་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཀ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

ཕྱོག་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྔ་ཏེ།
 མཉམ་པ་དང་། ཟབ་པ་དང་། ཉག་པ་དང་། གཅིག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་དང་།
 གཙང་བ་དང་། འོད་གསལ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའོ། །
 དེ་ལ་མཉམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟབ་པ་ནི། སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་རྟོགས་པར་
 དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་པས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་
 དུ་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་པ་ནི། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཐ་
 མི་དད་པས་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པ་ནི་སྒྲོ་སྒྲུར་གཉིས་ཀྱི་
 མཐའ་ལས་འདས་པས་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཙང་བ་ནི། སྐྱབ་པ་
 གསུམ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འདུག་གི། གྱི་ངི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །འོད་གསལ་བ་ནི། རྟག་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟག་པས་མི་རྟག་པ་དེ་
 ཉིད་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ཡོན་
 ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱད་ལྷན་མ་ལས། ཐོག་མ་དབྱུས་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་
 དབྱེར་མེད། །གཉིས་མེད་གསུམ་བྲལ་ངི་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཆོས་དབྱིངས་
 རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་
 ཡིས་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་སྐྱེ་ནི་
 མཉམ་པ་དང་། །སྤྱི་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་འབྲེལ་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཡང་མཆོན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྟན་ཏེ།
 འཁོར་དང་། ཞིང་དང་། སྐྱེ་དང་། མཆོན་དང་། ཆོས་དང་། མཛེད་པ་དང་། ལྟན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའོ། །དེ་ལ་གང་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་
 པའི་འཁོར་ནི། ས་བརྩུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤིང་སྟག་གོ། །
 གང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཞིང་ནི། ཞིང་ཁམས་ལོངས་སྤྱོད་གཤམ་པའོ། །གང་གིས་

ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་ནི། དཔལ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའོ། །གང་
 དང་ལྡན་པའི་མཆོན་ནི། སྐྱེ་དེ་མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། དཔེ་
 བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལྡན་པའོ། །གང་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་
 ཆོས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་གོ། །གང་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི། རྒྱལ་
 སྐུ་ལུང་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པའོ། །ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། མཛད་པ་
 ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འབད་པ་དང་བྲལ་ཏེ། རོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་
 ལྟར་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བའོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ནི། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་སྤྱ་
 ཆོགས་སུ་སྤང་ཡང་། ཞེལ་གྱི་ཁ་དོག་ལྟར་སྤྱ་ཆོགས་གྱི་རང་བཞིན་དང་
 བྲལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཁམས་
 ཀུན་ཏུ། །འཁོར་ལོངས་སྤྱད་དང་ཞིང་དང་མཆོན། །སྐྱེ་དང་ཆོས་རྫོགས་
 ལོངས་སྤྱོད་དང་། །མཛད་པ་དག་གིས་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོན་
 རོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། མཆོན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་
 ཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། །ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །བྲུབ་པའི་ལོངས་
 སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་ཡང་མཆོན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། རྟེན་དང་། རྒྱ་དང་།
 ཞིང་དང་། དུས་དང་། རང་བཞིན་དང་། འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། སློན་པར་
 བྱེད་པ་དང་། གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་རྟེན་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟེ་གཡོ་བ་མེད་
 བཞིན་དུའོ། །རྒྱ་ནི། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་པན་པར་བཞེད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་
 པོ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞིང་ནི། ལོངས་སུ་དག་པའི་ཞིང་དང་ལོངས་སུ་མ་དག་

བའི་ཞིང་ཡང་ངོ། །དུས་ནི། འཇིག་རྟེན་རི་སྤིང་གནས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱན་མི་
 ཆད་པའོ། །རང་བཞིན་ནི། སྤྱལ་པ་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཏེ། བཅོ་སྤྱལ་པ་
 བེ་མང་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཅོ་སྤྱེ་ཆོགས་དཔེ་མེད་པར་མཁས་ཤིང་སྦྱོར་
 བ་དང་། སྦྱོ་བ་སྤྱལ་པ་རི་བོང་ལ་སོགས་ལུས་དམན་པ་སྤྱེ་ཆོགས་ཀྱང་ལེན་
 བ་དང་། མཆོག་གི་སྤྱལ་པ་དགའ་ལྡན་ནས་གཤེགས་པ་དང་། སྤྱམས་སུ་
 འཇུག་པ་ནས། ཞི་བ་ཆེན་པོར་གཤེགས་པའི་བར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཅོ་དང་སྦྱོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །ཕྱ་ངན་འདས་པ་ཏྲག་སྟོན་
 པས། །སངས་རྒྱས་སྤྱལ་པའི་སྦྱོ་འདི་ནི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ།
 །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་ཟླ་མ་ལས་ཀྱང་། སྤྱལ་པའི་རང་བཞིན་སྤྱེ་ཆོགས་
 ཀྱིས། །སྦྱོ་བ་མདོན་པར་སྦྱོ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །
 སྤྱམས་སུ་འཇུག་དང་བསྟན་པ་དང་། །བཅོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །
 བཅུན་མོའི་འཁོར་ལ་དབྱེས་རོལ་དང་། །དེས་འབྱུང་དགའ་བ་སྦྱོད་པ་དང་། །
 བྱང་ཆུབ་སྦྱིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྡེ་འཛོམས་དང་རྫོགས་པར་
 ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །ཕྱ་ངན་འདའ་བར་གཤེགས་མཛད་
 རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྤིང་པ་ཅི་སྤིང་གནས་པར་
 སྟོན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་དག་
 ཅི་རིགས་པར་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འདུན་ཞིང་འཇུག་
 པར་བྱེད་པའོ། །སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི། །ལམ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཆོགས་
 ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ནི། །དགོ་བས་ཡོངས་སུ་

སྒྲིན་པ་དག་སྤྲོད་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་
 གླ་མ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །རབ་ཏུ་སྒྲིན་དང་ལུང་
 རྟོན་རྒྱ་ཡི་གཟུགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པོ་དེ་སྐུལ་པའི་
 སྐྱའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གང་གིས་སྤྲོད་པ་རི་སྤྲོད་
 བར། །འགྲོལ་པན་པ་སྣ་ཆོགས་པ། །མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐྱ་དེ་ནི། །ཐུབ་
 པའི་སྐུལ་སྐྱ་རྒྱན་མི་ཆད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

བྱད་པར་ནི་གསུམ་སྟེ། མཉམ་པའི་བྱད་པར་དང་། རྟག་པའི་བྱད་པར་
 དང་། སྤང་བའི་བྱད་པར་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་མཉམ་པའི་བྱད་པར་ནི། སངས་
 རྒྱུ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི། རྟེན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐ་དད་མེད་པས་
 མཉམ་པའོ། །སངས་རྒྱུ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ནི་
 དགོངས་པ་ཐ་དད་མེད་པས་མཉམ་པའོ། །སངས་རྒྱུ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུལ་
 པའི་སྐྱ་ནི་འཕྲིན་ལས་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པས་མཉམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་
 སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་དག་རྟེན་དང་དགོངས་པ་དང་། །འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ནི་མཉམ་
 པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །རྟག་པའི་བྱད་པར་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དོན་དམ་པར་
 སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ཀྱིས་རྟག་པའོ། །
 ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རྒྱན་ཀྱིས་རྟག་པའོ། །སྐུལ་པའི་སྐྱ་ནི་མི་སྤང་བར་གྱུར་ནས་ཀྱང་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་སྒྲིན་པ་སྟེ། རིགས་མ་ཐུན་རྒྱན་ཆད་ཀྱང་འཆོམས་པའི་དུས་ལས་
 མི་ཡོལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱ་བ་བྱེད་པས་རྟག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་

རྒྱུན་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱུན་མི་ཆད། །རྒྱུན་གྱིས་དེ་དག་རྟག་པ་ཉིད། །
 ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤང་བའི་བྱད་པར་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཤེས་བྱའི་
 སྐྱེ་བ་པ་དག་པས་ནི་ཆོས་སྐྱར་སྤང་ངོ་། །ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་བ་པ་དག་པས་ནི་
 མོངས་སྐྱར་སྤང་ངོ་། །ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་དག་པས་ནི་སྤྲུལ་སྐྱར་སྤང་ངོ་། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱུན་ལས།
 འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་ལེ་བྱ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པའོ། །

ལེ་བྱ་ཉེར་གཅིག་པ། སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པ།

༥ འཕྲིན་ལས་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད། །ཅེས་པ་ལ། འོ་ན་དང་པོ་
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་།
 མཐར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱད་
 བསྐྱེད་བསལ་ཞིང་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་དོན་ཆེད་ཁོ་ན་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་
 པའི་ཆོ། རྣམ་རྟོག་དང་འབད་ཚོལ་མི་མངའ་བར་འདུག་པས། སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་ཅང་འབྱུང་ངམ་སྟམ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་འབད་ཚོལ་དང་རྣམ་རྟོག་མི་
 མངའ་བཞིན་དུ། འགྲོ་དོན་སྤྱད་བྱུང་དང་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་
 རི་ལྷར་འབྱུང་བ་བཤད་ན། རྟོམ་ནི།

སྤྱི་ནི་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད། །
 དེ་བཞིན་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱང་ནི། །

རྟོག་པ་མེད་པར་འགྲོ་དོན་མཛད། །

གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་བསྐྱུས། །

ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ནམ་རྟོག་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དེ་དཔེ་དང་སྒྱུར་ནས། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བརྒྱ་བྱིན་རྩ་སྤྲིན་ཆངས་པ་དང་། །ཉི་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱ་བརྟན་བཞིན། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྒྲུང་བ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། སྐྱེ་རྟོག་པ་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་དེ། ལྷའི་བུ་མོའི་ཆོགས་དང་བཅས་ཏེ་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ན་བཞུགས་པ་ལ། ཁང་བཟང་དེ་བེ་རྒྱུ་འེ་རང་བཞིན་དག་ཅིང་དང་བ་ཡིན་པས། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཁང་བཟང་གི་སྤྱི་རོལ་དུ་སྒྲུང་བར་འབྱུང་ངོ་། །དེར་ས་གཞི་ལ་གནས་པའི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་གཞན་དག་གིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་ནས། རེད་ཀྱང་སྒྱུར་དུ་འདི་ལྟར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་དེའི་དོན་དུ་དགོ་བ་ལ་འབད་པས་ཤི་འཕོས་ནས་དེར་སྐྱེའོ། །གཟུགས་བརྟན་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་ནམ་རྟོག་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་ཆེན་པོ་ལ་ཉེ་བར་ཞུགས་པས་དད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པ། འཆག་པ་དང་བཞེངས་པ་དང་བཞུགས་པ་དང་གཟིམ་པ་དང་། ཆོས་

གསུང་བ་དང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་སྒྲ་ཆོགས་པ་རེ་
མཛད་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་སྒྲ་བས་དེ་ལ་དད་ཅིང་འདུན་ཏེ། དེ་ཐོབ་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུག་པས།
མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱར་སྒྲ་བ་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་
གཡོ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རི་ལྟར་བེ་རྩུར་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྷ་
དབང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྒྲ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་
གཙང་མ་ལ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་འཆར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྐྱ་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའོ། །

ལྷ་རྩེ་རྩེ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། གསུང་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་
པའི་དཔེ་སྟེ། དཔེར་ན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གི་སྟངས། ལྷ་རྩེ་རྩེ་ཆོས་
ཀྱི་ཤུགས་འཆང་ཞེས་བྱ་བ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ཀྱི་དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་མཐུ་
ཡིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟོག་པའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱད་ཀྱིས་བག་མེད་པའི་
ལྷ་རྣམས་བསྐྱལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རི་ལྟར་ལྷ་ནང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །སྟོན་ཀྱི་
དཀར་པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །འབད་དང་གནས་དང་ཡིད་གཟུགས་བཀའ་
རྟོགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟོག་པའོ། །ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ། །ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱག་བསྐྱལ་བའོ། །
སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བའོ། །དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
བཞིན་དུ། །མི་རྟོག་སྐྱག་བསྐྱལ་བདག་མེད་དང་། །ཞི་བའི་སྐྱ་ཡིས་བག་མེད་

པའི། །ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་ནས་ཡང་། །ཆོས་ཀྱི་རྩལ་ནི་བསྐྱེད་བྱེད་
ལྷར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབད་ཚེ་ལ་དང་བྲལ་ཞིང་རྟོག་དཔྱད་
མེད་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་འཆོམས་
པའི་ཆོས་སྟོན་རྟོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་བཞིན་བྱུང་བ་དག་འབད་སོགས་དང་། །
བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་བྱུང་མཛད་དེ། །སྐལ་
ལྷན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གསུང་རྣམ་རྟོག་
མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའོ། །

སྤྱིན་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། ཐུགས་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་
པའི་དཔེ་སྟེ། དཔེར་ན་དབྱར་གྱི་དུས་ན་འབད་ཚེ་ལ་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་
སྤྱིན་ཆོགས་ཏེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ཆར་ས་ལ་བབས་ནས་ལོ་ཐོག་ལ་སོགས་
པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པར་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་
སྤྱིན། །ལོ་ཐོག་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ། །ཚུ་ཡི་སྤང་པོ་འབད་མེད་པ། །ས་
ལ་མངོན་པར་འབབ་པ་ལྷར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་ཀྱི་
འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་ཆར་གདུལ་བྱ་ལ་བབས་པས། དག་
བའི་ལོ་ཐོག་སྤྱིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་བཞིན་ཐུགས་རྩི་སྤྱིན་
ལས་ནི། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཚུ་ཡི་ཆར། །འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ལོ་ཐོག་རྒྱལ། །
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབེབས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐུགས་
རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་དོ། །

ཆངས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཆངས་པ་དེ།

ཆངས་པའི་གནས་ནས་མ་འཕོས་བཞིན་དུ། ལྷའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་
གནས་པར་སྟོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་
བསྐྱོད་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་
སྐུ་ལ་ནས་དོན་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཆངས་པ་ཆངས་པ་ཡི། །
གནས་ནས་འཕོ་བ་མེད་བཞིན་དུ། །ལྷ་ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །སྒྲུང་བ་
འབད་མེད་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་ཆོས་སྐུ་ལས། །བསྐྱོད་པ་མེད་
པར་ཁམས་ཀྱན་ཏུ། །སྐུ་ལ་ལྷན་རྣམས་ལ་འབད་མེད་པར། །སྐུ་ལ་བ་དག་ནི་
སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

ཉི་མ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྟོག་པ་
མེད་པར་དུས་གཅིག་ཅར་དུ། བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་མེ་རྟོག་གི་བྱེ་བྲག་དཔག་ཏུ་
མེད་པའི་ཁ་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འོད་
ཟེར་གྱིས། རྣམ་རྟོག་དང་འབད་ཚུལ་མེད་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱ་རིགས་དང་
མོས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྒྲིའི་བརྒྱ་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་འབྱེད་པར་
མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཉི་མ་རྟོག་མེད་པར། །རང་འོད་ཅིག་ཅར་
སྒྲོས་པ་ཡིས། །བརྒྱ་རྒྱས་པར་འབྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་སྒྲིན་པར་འབྱེད་པ་
ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིས། །ཉི་མ་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་དག།
གདུལ་བྱའི་སྐུ་བོའི་བརྒྱའི་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །

ཡང་དཔེར་ན། ཉི་མ་དེའི་གཟུགས་བརྟན་སྟོད་དྲངས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་

གཅིག་ཅར་ཏུ་འཆར་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་སྤང་བ་དག་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་གཅིག་ཅར་ཏུ་འཆར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་སྤྱིར་གདུལ་བྱ་དག་པ་
ཡི། །ཆུ་ཡི་སྒོད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བདེ་གཤེགས་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྟན་
ནི། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཅིག་ཅར་འཆར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་
པོ་ཆེ་ལ་རྣམ་ཏྲིག་མེད་ཀྱང་། གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཅི་དགོས་འབད་པ་མེད་
པར་འབྱུང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་བསམ་
པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་
ནོར་བུ་ནི། །ཏྲིག་པ་མེད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ། །སྒྲིད་ཡུལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ནི། །བསམ་པ་སོ་སོར་རྫོགས་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡིད་བཞིན་
ལ། །བརྟེན་ནས་བསམ་པ་ཐ་དད་རྣམས། །སྒྲ་ཆོགས་ཆོས་ནི་ཐོས་གྱུར་ཀྱང་།
དེ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་མི་ཏྲིག་ །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་བརྟན་དང་། རྣམ་
མཁའ་དང་། ས་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་ཏྲིག་མེད་པར་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་
དཔེ་སྟོན་ཏོ། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤོན་ལས་བསྟན་པའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་པའོ། །

༥ དམ་ཚེས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་
བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་འདི་ནི་བརྗེ་དར་མ་སྐྱབས་
གྱིས་བསྐྱེལ་བའི་ངོར། ལྷ་རྩེ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྱིས་བཀོད་པ་རྩོགས་
སོ། །ཡི་གེ་པ་ཡང་དར་མ་སྐྱབས་གྱིས་བགྱིས་པའོ། །

དམ་ཚེས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྷ་བུ་ཡི། །

རྟོག་མེད་འགྲོ་བའི་དོན་འབྱུང་བ། །

ཁྱོད་ཉིད་བྲིས་པའི་བསོད་ནམས་གྱིས། །

འགྲོ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་ཤོག །

ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་སྡེ་དགའི་དཔར་ཁང་དཔར་མའི་འཇུག་བྱང་
ལྷ་བུ་བཞུགས་པས་བྲིས་སོ། །དགའོ། །

དགའོ། །དགའོ། །སར་མདྲ་ལོ།